

ขอแค่เพียงคุณ...อย่าท้อ...อย่ากลัว...
ความสำเร็จอยู่ไม่ไกล หากแต่คุณจะต้องมุ่งมั่นตั้งใจและไปให้ถึงฝัน

กว่าจะมาเป็น... ดอกเตอร์

เรื่องเล่ากว่าจะมาเป็นดอกเตอร์ของเหล่าคณาจารย์ดอกเตอร์
แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 กุมภาพันธ์ 2553

สมวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

ISBN

978-974-401-398-9

ราคา

165 บาท

ศิลปกรรม

วรฉัตร แก้วจันทร์

พิสูจน์อักษร

อริญญา หิมนาค

ประสานงานการผลิต

รศ.ดร.สุชัย เจริญทรัพย์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท ส.พีจิตรการพิมพ์ จำกัด

3/7-9 ถนนเทอดดำริ แขวงเขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทร. 0-2910-2900-2 โทรสาร 0-2587-5758

บอกกล่าว...ก่อนเล่าเรื่อง

เขาบอกว่าคนที่เรียนจบดอกเตอร์มานั้นมักจะมီးอะไรแปลกๆ ที่แตกต่างจากชาวบ้านทั่วไปจนทำให้เราดูออกได้ไม่ยากกว่าใครเป็นชาวบ้านใครจนปัญญาเอกมา เริ่มตั้งแต่การพูดจาที่เราพบว่าดอกเตอร์นั้นมักจะพูดซ้ำมาก บางคนถึงกับครุ่นคิดอยู่นานกว่าจะพูดออกมาได้แต่ละคำ ประมาณว่าต้องวิเคราะห์ให้ไตร่ตรองอย่างหนักก่อนถึงจะพูดออกมาได้ และเมื่อพูดออกมาแล้วชาวบ้านก็ฟังไม่รู้เรื่อง

เมื่อก่อนตอนไม่ได้เป็นดอกเตอร์ก็พูดจาดีดี แต่พอมาเจออีกที อ้าว ! คราวนี้พูดอะไรไม่รู้

การใช้ถ้อยคำก็แปลกๆ บางทีพูดเอาศัพท์ที่มันขมขื่นมา เขาไม่เคยใช้มาเจรจากับใครต่อใคร เวลาพูดจากับดอกเตอร์ที่บางคนถึงกับกุมขมับด้วยความมัน

กิริยาท่าทางของดอกเตอร์ก็ดูแตกต่างจากเราท่านทั้งหลายมาก บางคนเคยเดินธรรมดา ก็เปลี่ยนมาเป็นเดินช้าๆ ทำสีหน้าเคร่งเครียด และมีการพิมพ์พูดจาของตนเองค่อนข้างบ่อย

“อ้าว แบบนี้ก็เพี้ยนชิครับ”

ไม่รู้ละ ส่วนมากที่เห็นมาจะพบว่ามีความแตกต่างจากชาวบ้านค่อนข้างชัดเจนจนทำให้ใครต่อใครมีภาพดอกเตอร์อยู่ในใจว่าจะต้อง อ้วน หัวล้าน สวมแว่นตา พูดซ้ำๆ และทำกิริยาท่าทางเพี้ยนๆ

ผู้รับบอกว่าคนที่จบดอกเตอร์มาได้้นอย่างน้อยไอคิวจะไม่มีต่ำกว่า 120 ขึ้นไป และยิ่งสูงมากเท่าไร โอกาสที่เราจะฟังท่านดอกเตอร์พูดไม่รู้เรื่องก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น

“ไอส์ไตน์มีไอคิว 180 นิวตัน 190 ดาร์วินซี 200 อีแบบนี่เราไม่ต้องขึ้นกระโดดไปฟังเธอ ?” บางท่านอาจถามมาอย่างนี้

ไม่รู้ชิครับเผอิญไม่มีโอกาสได้คุยกับดาร์วินซี ?

“ดูตอบ !”

แหะ ! ก็ผมพูดความจริงนี่ครับ อย่าว่าแต่คำรีวีนซีเลย ขนาดดอกเตอร์ที่อยู่ข้างๆ บ้านผมก็ยังไม่เคยพูดด้วย เพราะจะเข้าไปคุยที่ไรก็เห็นท่านพูดกับต้นไม้ในสวนข้างบ้านอยู่พึมพำ ผมก็เลยรีบออกมา และเกิดความสงสัยอยู่ในใจมานานแล้วว่าการเป็นดอกเตอร์นี้เป็นยังไงนะ และเขาเรียนกันอย่างไร เมื่อจบมาจึงไม่ค่อยจะเหมือนชาวบ้านชาวช่องทั่วไป และเชื่อว่าท่านผู้อ่านก็คงจะสงสัยอย่างผมเช่นกัน

งกันมานาน...

กระทั่งวันนี้ ปริศนานั้นจึงได้ถูกไขออกมาแล้วครับ เมื่อท่าน รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ ได้ทำหนังสือเล่มหนึ่งออกมา ชื่อว่า “กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์” เป็นหนังสือที่เล่าเรื่องการเรียนดอกเตอร์สาขาต่างๆ จากมหาวิทยาลัยทั่วโลกมาอยู่ในเล่มเดียวกัน

แหม ตรงใจผมเป๊ะเลย !

ที่ว่าตรงใจนั้นก็เพราะอยากรู้อยากเห็นมานานแล้วว่าการเป็นดอกเตอร์นั้นเขาเป็นกันยังไงและเรียนมายากเย็นขนาดไหน ซึ่งเรื่องแบบนี้คงไม่มีดอกเตอร์คนไหนมานั่งเล่าให้ฟังง่ายๆ ทหรอครับ จะหาอ่านจากไหนก็คงไม่ได้ทั้งนั้นพอท่าน ดร.สุชุม ออกหนังสือเล่มนี้มาจึงเชื่อว่าเป็นการจุดประกายที่แปลกใหม่ในการหนังสือบ้านเราครับ

พื้กเกิดนึกเล่นๆ มีดอกเตอร์ว่าสิบท่านมาเล่ารายละเอียดในแง่มุมต่างๆ ที่เราหาอ่านจากที่ไหนไม่ได้แน่นอน ผมจึงอยากจะทำให้ท่านรับซื้อหามาเป็นเจ้าของเสียก่อนจะหมดเกลี้ยงแผงนะครับ ขืนชักช้าหาซื้อไม่ได้แล้วท่านจะเสียใจนะ

เดี๋ยวจะหาว่าผมไม่เตือน

สารบัญ

เล่าให้ฟังสบายๆ กว่าจะเป็นดอกเตอร์

รศ.ดร.ศิริจันต์ ผลพันธุ์

7

“ไม่มีใคร ? ที่จะไม่แก่เกินเรียน”

รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์

53

เส้นทางสู่ดุษฎีบัณฑิต

รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล

65

ดอกเตอร์บ้านๆ

ผศ.ดร.ผดุง พรหมมูล

79

บนเส้นทางปริญญาเอก

ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทรเจริญ

89

ทำตามยอดฮิต เมื่อคิดจะเรียนปริญญาเอก

รศ.ดร.เบญจวรรณ ที่สุขพันธ์

97

Success Model

ดร.วราณี เวสสุนทรเทพ

109

ชัยชนะ 62

ดร.ชัยชนะ โพธิ์วาระ

119

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์ ...ของ ดร.ปารีชาติ

ดร.ปารีชาติ นิตินานพ

129

กว่าจะเป็น...ดอกไม้...ของ ดร.พัชรพิมล

ดร.พัชรพิมล สุขสมจิตร ฟอกซ์ 143

เด็กบ้านนอกสู่ดอกไม้

ผศ.ดร.พรรณี สอนเพลง 161

ฝันให้ไกล...ไปให้ถึง

ดร.หทัยกาญจน์ ชูตระกูล 175

กว่าจะเป็นดอกไม้ต้อง พ.อ.ราชชนก 29

(ต้องมีความพยายามและมีโอกาส)

ดร.ราชชนก บุญลอยสง 191

บนเส้นทางดอกไม้

ดร.อภัสร์ สงวนญาติ 199

กว่าจะเป็นดอกไม้พร้อมกับน้ำตามักมาคู่กันเสมอ

ดร.วรรดี อินสระ 211

เรื่องเล่าจากประสบการณ์ของดอกไม้ในต่างแดน...

ดร.เขมภักดิ์ เข็มเปี่ยม 221

เล่าให้ฟังสบายๆ

กว่าจะมาเป็นดอกเตอร์

เมื่อ 40 กว่าปีมาแล้ว ถ้าจะพูดถึงการเรียนจบปริญญาเอก แทบจะเป็นเรื่องที่น่าอึดใจจินตนาการ เฉพาะการเรียนให้จบปริญญาตรีอย่างเดียวก็เป็นเรื่องยากอยู่แล้ว เพราะเมื่อจบมัธยมปลายแล้วถ้าสอบ Entrance ไม่ได้ก็แทบจะหมดโอกาส ถ้าจะกลับมาสอบใหม่ในปีต่อไป ก็จะต้องแข่งขันกันมากขึ้นกับนักเรียนรุ่นน้อง บางครั้งกลับมาสอบอีก 2-3 หนยังไม่ได้ ผู้ที่สอบไม่ได้ก็จะต้องหันมาเรียนในสถาบันที่เปิดสอนในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี (ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า)

เมื่อจบแล้วก็กลับไปสอบระดับปริญญาตรีต่อเองใหม่ ซึ่งก็ยิ่งยากกว่า เมื่อผู้เรียนมีเป็นจำนวนมากแต่สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดรับมีน้อยและจำกัดจำนวน การสอบเข้าเรียนจึงไม่ใช่เรื่องความเก่งอย่างเดียวอาจจะต้องมีโชคช่วยด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เรียนทางสายวิชาการศึกษา ซึ่งมีความต้องการครูเป็นจำนวนมาก มีการ

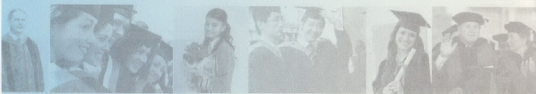

รศ.ดร.ศิโรจน์ พลพันธ์

ให้ทุนนักเรียนจากจังหวัดต่างๆ เข้ามาเรียนในระดับอนุปริญญา (ป.ม., ป.กศ.สูง หรือ พ.ม.) ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้วไม่สามารถจะสอบเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีต่อเนื่องในวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ประสานมิตร, บางแสน, พิษณุโลก, มหาสารคาม) ได้ก็ต้องออกไปทำงานก่อนแล้วค่อยหาโอกาสกลับมาสอบเข้าเรียนใหม่ ความแตกต่างของอายุผู้เรียนในแต่ละชั้นปีค่อนข้างมาก มากกว่าสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ โดยทั่วไปที่ไม่ได้มีการเปิดรับนักศึกษาในลักษณะนี้ ข้อดีก็จะอยู่ที่ว่านักศึกษามีความร่วมมือช่วยเหลือกันตามศักยภาพและเอื้ออาทรต่อกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจในแนวความคิด พฤติกรรม และการยอมรับในความแตกต่างระหว่างวัย อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการประกอบวิชาชีพครู

การเรียนในระดับปริญญาตรียากอยู่แล้ว ถ้าคิดจะเรียนต่อปริญญาโทยิ่งยากกว่าและการเรียนในระดับปริญญาเอกในประเทศไทย ยังไม่มีการเปิดสอนจะต้องไปเรียนต่างประเทศ เมื่อโอกาสในการมี

งานทำมีมาก ความคิดในการศึกษาต่อจึงไม่ค่อยมีการคำนึงถึงมากนัก ยิ่งถ้าต้องไปเรียนต่อต่างประเทศก็จะต้องมีการเตรียมการมากขึ้นทั้งทางด้านภาษา และการเงิน (ขณะนั้น 1 ดอลลาร์สหรัฐ : 25 บาท ใน ขณะที่เงินเดือนระดับปริญญาตรี 1,200 บาท/เดือน) การคิดที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศจึงเป็นการคิดที่จะสอบชิงทุนไปเรียนมากกว่า ตอนที่เรียนปริญญาตรีปีสุดท้าย เพื่อนที่เรียนอยู่ด้วยกันก็มาชวนว่าน่าจะไปเรียนต่อปริญญาโทที่สหรัฐอเมริกาซะ เพราะจะได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ กลับมาทำงานก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้นเมื่อเป็นนักเรียนนอก

ที่แรกก็ไม่ได้คิดอะไรแต่ก็อยากไปมันเท่ดีออก จึงมาศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ถามเขาบ้าง ทาอ่านเอาบ้าง ดูจากโทรทัศน์บ้าง จนเห็นว่าน่าจะไปได้ คราวนี้เรื่องใหญ่ต้องไปถามแม่ว่าถ้าจะไปเรียนต่อต่างประเทศจะขัดข้องอะไรไหม เพราะน้องสาวก็เรียนอยู่คนหนึ่งแล้ว ถ้าจะต้องส่งอีกคนก็คงจะเป็นภาระที่หนักขึ้น แม่บอกว่าเป็นความคิดที่ดีอยากให้ไปอยู่แล้วความรู้จะเป็นสมบัติติดตัวที่ดีที่สุด การเรียนปีสุดท้ายระดับปริญญาตรี กับการเตรียมตัวที่จะไปเรียนต่อต่างประเทศ จึงทำไปพร้อมๆ กัน

การเตรียมพร้อมด้านภาษาโดยการไปเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมกับเจ้าของภาษา การเตรียมเอกสารหลักฐาน และการศึกษาข้อมูลของสถานที่ที่จะไปเรียน พอติ๋นน้องสาวเขียนจดหมายบอกมาว่าให้

ไปเรียนภาษาอังกฤษก่อนที่โน่นเลย แล้วค่อยสมัครเข้ามหาวิทยาลัย จะสะดวกกว่าที่จะสมัครเข้ามหาวิทยาลัยไปจากเมืองไทย เมื่อสอบปลายภาคปีสุดท้ายเสร็จ แน่ใจว่าผ่านเรียบร้อยแล้วน้องสาวก็ส่งแบบตอบรับเข้าเรียน (I-20) ของ Louisiana State University มาให้ ต้องไปเรียนภาษาอังกฤษก่อน 3 เดือน ถ้าสอบผ่านจึงจะสามารถสมัครเข้าเรียนมหาวิทยาลัยได้ ถามเพื่อนที่คุยกันตั้งแต่แรกว่า จะสมัครเรียนด้วยกันไหม เพื่อนก็บอกว่าไม่ขัดข้อง ความคิดที่ว่าถ้าไปเรียนภาษาแล้วสอบไม่ผ่าน ไม่มีและถ้ามหาวิทยาลัยไม่รับเข้าเรียนจะอย่างไร อันนี้ไม่เคยคิด เพราะเชื่อมั่นว่าเมื่อไปแล้วทำอย่างไรก็ต้องเรียนให้ได้

วันที่ออกเดินทางไปมีคนไปส่งเยอะมากเมื่อนับรวมกับของเพื่อนด้วยแล้วเกือบ 30 คน แต่มีคนที่ต้องเดินทางเพียง 3 คนเอง สมัยนั้นการไปส่งลูกหลานเดินทางไปเรียนต่อต่างประเทศถือว่าเป็นกิจกรรมใหญ่มีทั้งคัลลิ่ง พวงมาลัย แจกของ อบรม ร่ำลากันวุ่นวายไปหมด คนที่จะไปก็เพราะอยากไปจึงรู้สึกเฉยๆ แต่คนที่ไปส่งกลับกังวลมากกว่า

การเดินทางโดยเครื่องบินต้องแวะหลายแห่ง เพราะเป็นเครื่องบินขนาดเล็ก (Boeing 707) ซึ่งออกเดินทางจากดอนเมือง แวะที่ฮานาเดะ (Haneda-ญี่ปุ่น), กวม

(Guam) เปลี่ยนเครื่องที่ Los Angelis และไปที่ New Orlean เพื่อเปลี่ยนเครื่องอีกครั้งเพื่อจะเดินทางไป Baton Rough (อ่านว่า แบตตัน รุจ เป็นภาษาฝรั่งเศส) ซึ่งเป็นเมืองที่ตั้งของมหาวิทยาลัย Louisiana State สถานที่ที่จะมาเรียนภาษาก่อน รวมระยะเวลาการเดินทางกว่า 30 ชั่วโมง ก็ไม่เหนื่อยเท่าไรหรอกอาจจะเป็นเพราะตื่นเต้นกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ กับสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ๆ ทำให้หายเหนื่อยไปได้

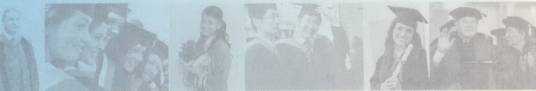
เริ่มแรกการเรียนรู้ที่สำคัญเลยคือต้องหัดกินอาหารฝรั่ง แม้ว่าอยู่เมืองไทยจะเคยชอบอาหารฝรั่งแต่ก็เป็นลักษณะแบบไทย เมื่อต้องกินอาหารฝรั่งจริงๆ ก็จะต้องปรับให้ได้ซึ่งก็ต้องบังคับตัวเองให้กิน มิฉะนั้นจะหิว การใช้ภาษาก็จะต้องปรับปรุงเป็นอย่างมาก เพราะที่เคยใช้ในประเทศไทยก็จะเป็นสำเนียงแบบหนึ่งพอมาใช้จริงสำเนียงก็เปลี่ยนไป ก็จะต้องหัดเรียนรู้ที่จะหาทางสื่อสารกันให้ได้ การใช้ภาษาอังกฤษในประเทศสหรัฐอเมริกา คนอเมริกันจะพูดภาษาอังกฤษสำเนียงแตกต่างกันออกไปในแต่ละภูมิภาค ขึ้นอยู่กับความเป็นมาดั้งเดิมของท้องถิ่นนั้นๆ ตอนอยู่เมืองไทยใช้ภาษาอังกฤษสำเนียงอังกฤษ พอมาถึงอเมริกาที่หลุยส์เซียนาก็จะเป็นภาษาอังกฤษที่มีคำสำเนียงภาษาฝรั่งเศสปะปนอยู่ ตอนต่อเครื่องที่จะมาถึงเมือง Baton Rough คุยกัน

อยู่ตั้งนานกว่าเจ้าหน้าที่สายการบินจะรู้ว่าเราจะต่อเครื่องไปลงที่ไหน จนกระทั่งต้องเขียนชื่อเมืองลงในกระดาษให้อ่านถึงจะเข้าใจ เป็นการเรียนรู้อีกอย่างหนึ่งว่าถ้าออกเสียงแล้วไม่เข้าใจให้เขียนก็จะเกิดความเข้าใจดีขึ้นไม่เสียเวลาด้วย การเขียนในสิ่งที่จะพูด และเขียนให้เร็วจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการจดเลคเชอร์ และการเขียนรายงานต่อไป

การเรียนภาษาที่นี้เป็นส่วนที่ตัวอย่างหนึ่งในการช่วยปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ จากที่เคยนึกไว้เดิมว่าคนอเมริกันต้องใส่สูทเข้าเรียน หนังสือกลับกลายเป็นนุ่งกางเกงยีนส์ สวมเสื้อยืด หรือนุ่งกางเกงขาสั้น ใส่เสื้อยืดหรือเสื้อกล้าม เพราะเป็นช่วงฤดูร้อนด้วย เราเลยกลายเป็นตัวประหลาดไปที่ใส่สูทไปเรียนหนังสือ ขุดสูทและเสื้อกางเกงอย่างดีที่ตัดมาจากเมืองไทยใช้ประโยชน์ไม่ได้ แถมยังเป็นภาระอีกที่พ้อเอาไปซักเครื่อง เสื้อยืดก็จะหด เสื้อเชิ้ตกับกางเกงก็จะยับมากต้องหาที่รีด สำหรับเสื้อนอกแล้วหาที่ซักลำบากต้องส่งไปร้านซักรีดเสียเงินแพงอีกต่างหาก แต่งหล่ออยู่ได้อาทิตย์เดียวก็ต้องไปหาซื้อกางเกงยีนส์และเสื้อยืดมาใส่บ้างค่อยดีขึ้นหน่อย ส่วนชุดสูทก็รีบเก็บแพ็คส่งกลับเมืองไทยไป

การเรียนในชั้นเรียนไม่ค่อยยุ่งยาก ใหม่ ๆ อาจจะเข้าใจภาษาและสำเนียงยากหน่อย แต่การเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมของคนอเมริกันค่อนข้างยุ่งยาก ตั้งแต่อาหารการกินที่จะต้องปรับจะมั่วแต่กินอาหารไทยก็คงไม่ได้ เพื่อนที่ไปด้วยกันด้วยความเคยชินต้องกินข้าวมีจะนั้นจะรู้สึก

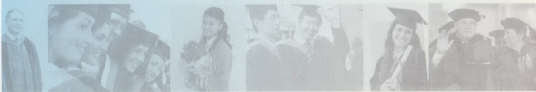
ไม่อ้อม เลยต้องไปหาซื้อหม้อหุงข้าวไฟฟ้ามาใช้ ข้าวหาได้ง่ายใน Super-market ก็มีขาย เครื่องปรุงต่างๆ พอมีขายแต่ต้องไปซื้อที่ร้านขายของชำที่เป็นอาหารจีนในเมืองใหญ่ๆ ซึ่งต้องอาศัยไปกับเพื่อนคนไทยที่มีรถ คนไทยที่เรียนอยู่ที่มหาวิทยาลัย Louisiana State จะมี 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นพวกที่เข้าเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย แล้วมีอยู่ประมาณ 4-5 คนได้รับทุนเรียนทางด้านการเกษตร อีกกลุ่มหนึ่งประมาณสิบกว่าคนมาเรียนภาษาช่วงระยะเวลาสั้นๆ พอจบแล้วก็แยกย้ายกันไปตามมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ได้สมัครไว้ มีบางคนเรียนภาษาจบแล้วก็กลับเมืองไทยเลย เพราะทนความเหงากับระบบทางสังคมไม่ได้ คนไทยที่จบจากฟิลิปปินส์แล้วมาเรียนภาษาจะคล่องตัวกว่าคนไทยที่มาจากเมืองไทยโดยตรง คงจะเป็นเพราะได้รับการปรับตัวมาแล้วระดับหนึ่ง

Louisiana

ภาษาที่ Louisiana เหมือนเมืองไทยโดยเฉพาะช่วงหน้าร้อน คนไทยติดนิสัยชอบอาบน้ำ น้ำของเมืองที่อยู่เป็นน้ำกระด้างฟอกสบู่ไปแล้วไม่ค่อยมีฟองและยังล้างออกไม่หมดอีกด้วยเลยต้องเช็ดออก ได้ความรู้ใหม่ว่าเมืองไหนที่น้ำประปาเป็นน้ำกระด้างให้ใช้ครีมอาบน้ำ ฟอล้างแล้วให้เช็ดตัวเลย แรกๆ ก็ดูแปลกๆ ดี ต่อมาก็ชินไปเอง มหาวิทยาลัยในอเมริกาส่วนใหญ่มีพื้นที่กว้างขวาง ตึกเรียนอยู่ห่างๆ ต้องเดินไปเรียน แม้ว่าจะพักอยู่ในที่พักของมหาวิทยาลัยก็ยังมีระยะทางไกลพอสมควร ภูมิทัศน์ส่วนใหญ่มีความสวยงาม แต่ถ้าจะมัวเดินช้าๆ ชมวิวก็คงจะไม่เรียนไม่ทัน ต้องเดินให้เร็วหัดก้าวยาวๆ ระยะเวลาให้พอดีเพราะที่นั่งพักหน้าห้องเรียนไม่มี มีแต่นอกบริเวณอาคารเรียน ในห้องเรียนจะไปนั่งคอยก็ไม่ได้เพราะมีคนอื่นกำลังเรียนอยู่ ลักษณะของห้องเรียนก็ไม่ได้มีอะไรโดดเด่น ดูทึมๆ เพราะสร้างมานานแล้ว แต่สิ่งซึ่งเป็นความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนคือกระบวนการเรียนการสอน บรรยากาศระหว่างผู้เรียนและผู้สอนมีความเป็นกันเอง ผู้สอนมีการเตรียมตัวมาดี เข้าใจในขนานติของผู้เรียนที่มาจากหลายชนชาติ หลายภาษา นักเรียนจะมาจากเอเชีย แอฟริกา และอเมริกาใต้ แต่ทำให้อยู่ในกระบวนการเดียวได้นับว่าเก่ง มีความรู้สึกอยากที่จะเรียน ไม่เครียด การบ้านแยะแต่ก็ไม่ได้หนักหนาอะไรนัก การดูโทรทัศน์มีประโยชน์มากในการฝึกทักษะทางการฟังและการพูด นอกจากนี้ยังให้ความบันเทิงได้อีกด้วย

เมื่อเรียนภาษาไปได้สักพักหนึ่งก็เริ่มเขียนใบสมัครส่งไปยังมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ศึกษาข้อมูลจากห้องสมุดบ้าง คนไทยด้วยกันบ้างว่าจะไปเรียนกันที่ไหนดี การเลือกมหาวิทยาลัยที่จะไปเรียนนั้นก็ขึ้นอยู่กับชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยกับคะแนนเฉลี่ยในระดับปริญญาตรี ถ้าคะแนนเฉลี่ยสูงๆ ก็จะสามารถเลือกมหาวิทยาลัยที่จะสมัครได้มาก ค่าใช้จ่ายในการศึกษาที่ไม่เท่ากันในแต่ละมหาวิทยาลัย และในแต่ละภูมิภาคที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่

ในที่สุดน้องสาวที่อยู่ที่ Missouri แนะนำให้ไปเรียนที่ Kansas น่าจะดีกว่า ปรีक्षाหาพร้อมกับเพื่อนที่ไปด้วยกันว่าจะไปไหน ก็ตกลงกันว่า จะไปด้วยกันทั้งสามคน (ก็คือตัวเอง เพื่อน และแฟนเพื่อนที่มาด้วยกันจากเมืองไทย) สมัครไปเรียนที่ Kansas State Teachers College ที่เมือง Emporia รัฐ Kansas เพราะมีหลักสูตรที่ต้องการจะเรียนเปิดสอน และมีนักเรียนทุนจากกระทรวงศึกษาธิการเรียนอยู่ด้วย

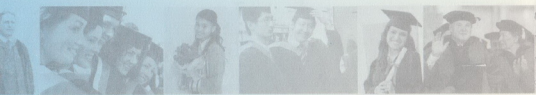
เมื่อมหาวิทยาลัยตอบรับให้เข้าเรียนในภาคเรียนแรก (Fall Semester) ก็จะมีช่วงว่างประมาณ 1 เดือน ก่อนมหาวิทยาลัยเปิด หลังจากจบการเรียนภาษาแล้ว เพื่อนทั้งสองคนก็จะเก็บของเดินทางไป Kansas ก่อนเพื่อจะจัดหาที่พักอะไรให้เรียบร้อย ออกเดินทางด้วยรถบัสดโดยสาร (ตอนนั้นเรียกรถหมา เพราะเป็นของบริษัท Greyhound

มีโลโก้เป็นหมาสีดำนักรถ Greyhound) ส่วนตนเองก็นั่งรถบัสไปที่ New Orleans เพื่อขึ้นเครื่องบินไปเยี่ยมเพื่อน (ภรรยาในปัจจุบัน) ที่ New York City รัฐ New York เขามาเรียนธุรกิจการบินอยู่ที่นั่น แล้วจึงจะกลับไป Kansas ก่อนมหาวิทยาลัยเปิด

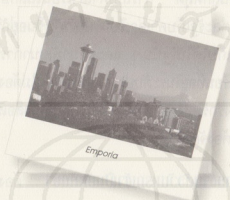
ช่วงเวลาที่อยู่ New York ได้เรียนรู้หลายอย่าง ตั้งแต่รัฐธรรมนูญของอเมริกาทำไมจึงเป็นแบบเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งๆ ที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของอังกฤษมาเป็นระยะเวลานาน รัฐธรรมนูญของอังกฤษเป็นแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ใช้จารีตประเพณีมาเป็นแนวทางในการปกครอง ทั้งนี้ เนื่องจากอังกฤษมีลักษณะเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมเดียว แต่อเมริกาประกอบไปด้วยคนหลากหลายเชื้อชาติที่มาารวมกัน ภาษาพูดดั้งเดิมและสำเนียงที่ต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรจึงเหมาะสมที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันได้

คนอเมริกันมีลักษณะเด่นตรงที่ว่าไม่ว่าจะมาจากเชื้อชาติใด ถ้าพูดถึงอเมริกาแล้วเขามีความภาคภูมิใจในความเป็นคนอเมริกันของเขา ความเป็น Unity นี่เองที่ทำให้อเมริกาเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว เมืองในอเมริกามีหลายขนาดตั้งแต่เล็กไปจนใหญ่สุด ระบบสาธารณูปโภค

จะดีที่สุดในทุกๆ ขนาดของเมือง แต่ถ้าเป็นระบบขนส่งมวลชนเมืองใหญ่ๆ จะมีระบบการขนส่งที่ดีกว่ามาก มีตั้งแต่รถเมล์ รถใต้ดิน รถไฟไปทุกแห่งของเมือง โดยเขามักจะสร้างทางรถใต้ดินอยู่ใต้ถนนอีกทีหนึ่งเป็นการประหยัดพื้นที่ และดีอีกใหญ่ๆ จะมีชั้นใต้ดินที่อยู่ระดับเดียวกับรถใต้ดินทำให้สะดวก สถานีใหญ่ๆ ของรถใต้ดินจะเชื่อมกับสถานีรถไฟและรถเมล์ ถ้าเป็นเมืองขนาดกลางอาจจะมีแค่รถเมล์หรือรถไฟ ถ้าเป็นเมืองขนาดเล็กส่วนใหญ่ไม่ค่อยมี คนอเมริกันจึงต้องมียานยนต์ไว้เป็นพาหนะเดินทางที่มีความจำเป็น อเมริกาจึงเป็นตลาดใหญ่ของอุตสาหกรรมรถยนต์

การวางผังเมืองในอเมริกาดีมาก ใช้ลักษณะผังเมืองแบบตาราง (Grid System) กำหนดด้วยทิศ ถนนที่ตัดในแนวเหนือ-ใต้มักจะเป็นถนนหลัก ใช้ชื่อถนนซึ่งจะเป็นชื่อหรือตัวเลขก็ได้ แล้วลงท้ายด้วยอเวนิว (Avenue) ถนนสายย่อยที่ตัดในแนวตะวันออก-ตะวันตก ตัดกับถนนหลักที่ตรงไหนให้นับเป็นตะวันออกหรือตะวันตก ใช้ตัวเลขเป็นชื่อถนน ทำให้สะดวกมากในการเดินทางสถานที่ ระบบนี้ใช้เหมือนกันทั้งประเทศ อาจจะมีสับสนบ้างในเมืองที่ล้อมเขตแดนรัฐหรือเมืองเก่า ส่วนที่ระบบถนนยังไม่ได้เป็นตาราง เดินทางหาความรู้อยู่ใน New York ได้เดือนหนึ่งก็ถึงเวลามหาวิทยาลัยเปิด จึงเดินทางจาก New York มา Kansas ด้วยรถบัสดูโดยสารต่อรถหลายต่อเหมือนกันกว่าจะถึงเมืองที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ (Emporia) สถานีรถบัสนอกเมืองห่างจากตัวเมืองประมาณ 10 ไมล์ ต้องนั่งรถยนต์เข้าเมืองอีกต่อหนึ่ง

Emporia เป็นเมืองขนาดเล็ก ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวนาปลูกข้าวสาลีและเลี้ยงวัว มีลักษณะเป็นเมืองมหาวิทยาลัย ซึ่งธุรกิจกรมต่างๆ จะเกี่ยวข้องกับนักศึกษาและมหาวิทยาลัยซึ่งมีจำนวนนักศึกษาขณะนั้นประมาณ 12,000 คน ลักษณะเด่นของเมืองนี้อีกอย่างหนึ่งคือมีโรงงานฆ่าสัตว์ และแปรรูปขนาดใหญ่อยู่ 2 โรง (Lowa Beef Processor และ Finestil Beef Processor) ทำให้เมืองเป็นศูนย์กลางการกระจายผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ไปสู่เมืองต่างๆ ของประเทศและเป็นแหล่งที่มีการลำเลียงวัตถุดิบ (วัวและหมู) จากภูมิภาคที่ใกล้เคียงมาดำเนินการที่นี่ ภาชีรายได้จากอุตสาหกรรมนี้เองที่เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี Kansas เป็นหนึ่งในไม่กี่รัฐของอเมริกาที่เก็บค่าเล่าเรียนนักศึกษาต่างชาติเท่ากับนักศึกษาต่างรัฐ (Non-Resident Student) ในขณะนั้น สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในรัฐ Kansas

จะเสียค่าเล่าเรียนถูกที่สุด การเก็บค่าเล่าเรียนในลักษณะนี้เป็นระบบของอเมริกาในแต่ละรัฐเก็บค่าเล่าเรียนไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับรายได้ของรัฐจากภาษีอากรที่เก็บได้ในรัฐนั้นๆ และนำมาพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นักเรียนที่อยู่ในระดับประถมและมัธยมไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน รัฐออกให้หมดทั้งรถรับส่ง อาหารกลางวัน และหนังสือเรียน ถือว่าเป็นสวัสดิการที่รัฐจะต้องจัดให้

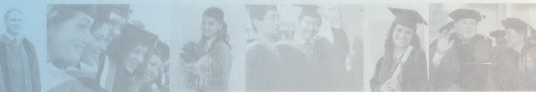
เมื่อไปรายงานตัววันแรกเข้าเป็นนักศึกษา ต้องไปรายงานตัวที่สำนักงานนักศึกษาต่างชาติก่อน (Foreign Student Office) รับฟังคำชี้แจงในภาพรวมของการดำรงชีวิตอยู่ของนักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัย การเปิดบัญชีธนาคาร การจัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษา (Student ID Card) ที่นี้รหัสประจำตัวนักศึกษาจะใช้รหัสประกันสังคม (Social-Security Number) ซึ่งเป็นเลข 9 หลัก มีความสำคัญมากเหมือนกับเป็นเลขประจำตัวประชาชน ใช้ในการทำกิจกรรมทุกอย่างในอเมริกา แล้วจึงส่งตัวไปให้ที่ปรึกษาของหลักสูตรที่บัณฑิตวิทยาลัยจัดเตรียมไว้ให้ ส่วนใหญ่มหาวิทยาลัยในอเมริกาจะกำหนดที่ปรึกษาให้ก่อนแล้วจึงจะพิจารณารับนักศึกษา ที่ปรึกษาก็จะแนะนำเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนและรายวิชาที่จะต้องเรียน โดยดูจากพื้นฐานการศึกษาที่เคยเรียนมากับหลักสูตรที่จะเรียน เนื่องจากเลือกเรียนทางสังคมศาสตร์ พื้นฐานทางสังคมศาสตร์บางอย่างไม่ได้เรียนมาจึงต้องไปเรียนบางรายวิชาพร้อมกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วย ซึ่งก็เป็นประสบการณ์

ที่ดีเพราะเรียนกับนักศึกษาปริญญาตรีจะเป็นกลุ่มใหญ่ สนุกสนานเฮฮา รายวิชาเรียนส่วนใหญ่อยู่ในช่วงกลางวัน พอเรียนกับนักศึกษาปริญญาโท กลุ่มจะเล็กลงรายวิชาเรียนมักจะเปิดตอนเย็น เพราะคนเรียนทำงาน ด้วยเลิกงานแล้วจึงมาเรียนโดยมากจะเป็นช่วงหกโมงเย็นถึงสามทุ่ม เวลาเรียนจึงค่อนข้างห่างคือเรียนช่วงเช้า (แปดโมงเช้าถึงเที่ยง) แล้ว ข้ามมาเรียนอีกทีหนึ่งตอนเย็นเลย ก็ดีเหมือนกันส่วนใหญ่ช่วงบ่ายจะได้ มีเวลาเข้าห้องสมุด

อาจารย์ที่นี่มีบุคลิกไม่เหมือนกันแตกต่างกันตามลักษณะทาง สังคมของแต่ละคน บางคนก็ดูดี บางคนดูเซี่ยๆ ที่ปรึกษาเป็นคน เชื่อสายอังกฤษบุคลิกดูดีมีระเบียบวินัยเน้นพิธีการ ถ้าจะพบต้องมีการ นัดหมายก่อน ต้องแต่งตัวให้เรียบร้อย ให้ใช้คำพูดสั้นๆ แต่ให้ได้ใจ ความ อาจารย์นิสัยดีให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ส่วนอาจารย์ผู้สอน จะมีการเตรียมพร้อมมาเป็นอย่างดีมีความรู้แตกฉานในเนื้อหาวิชา ถ้า เรียนร่วมกับปริญญาตรีก็จะเป็นการ Lecture เป็นส่วนใหญ่ ถ้าเป็นระดับ ปริญญาโทก็มักจะเป็นการอภิปรายประกอบ Lecture ปัญหาใหญ่จะอยู่ที่ว่าฟังไม่ทันเนื้อหาบางส่วนไม่รู้เรื่องเลย

การบ้านเขย-ต้องส่ง Paper รายงานทุกสัปดาห์ ห้องสมุดจึงเป็นที่ ฟังหลักที่ต้องไปค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม คอมพิวเตอร์ในขณะนั้นยังไม่มี ไม่ว่าจะเป็น PC หรือ Notebook มีแต่เครื่อง Main-Frame ของ

มหาวิทยาลัยที่ยังต้องใช้การเจาะบัตร เพื่อนที่อยู่ด้วยกันก็ช่วยไม่ได้มาก เพราะเรียนคนละหลักสูตร ต่างคนต่างก็มีปัญหาเหมือนกัน ถ้าจะใช้การอ่านหนังสือแต่เพียงอย่างเดียวคงจะไปได้ยาก ความสามารถในการอ่านและความเร็วไม่สามารถจะทำได้ทัน การพึ่งพาเพื่อนร่วมชั้นเรียนจะเป็นหนทางที่ดีที่สุด หาโอกาสคุยกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ดิฉันฝากไปด้วยกัน หากชนมไปเลี้ยงบ้างเวลาเบรคจะเป็นส่วนที่ช่วยได้มาก เพราะเขาพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว แต่เราจะต้องทำอย่างไรที่จะไม่เอาเปรียบเขา และบางอย่างเราก็ต้องหาทางรู้ให้ได้มากกว่า และสามารถสอนเขาได้บ้าง จะได้ไม่มองว่าเป็นการเอาเปรียบกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้นั้นน่าจะพัฒนามาเป็น KM (Know-ledge Management) ในปัจจุบันนี้กระมัง ปีแรกทั้งปีแทบจะไม่ได้ทำอะไรอื่นๆ เลยทุ่มเทให้กับการเรียนรู้เพื่อเอาตัวรอดอย่างเดียว

อาณาเขต Kansas มิวานก เป็นรัฐที่อยู่ตอนกลางของประเทศ บ้านที่พักอยู่กับเพื่อนเป็นบ้านเล็กสองชั้น มีห้องใต้ดิน (Basement) ต่างหาก เพราะตามกฎหมายของรัฐนี้ทุกบ้านจะต้องมีห้องใต้ดินเพื่อใช้ในการหลบภัยจากพายุทอร์นาโด (Tornado) พื้นที่ของรัฐนี้เป็นพื้นที่พายุก่อตัวและพัดผ่าน เพื่อนบอกว่าที่ต้องอยู่บ้านแทนหอพักของมหาวิทยาลัย ก็เนื่องมาจากช่วงเวลาที่มาวิทยาลัยปิดหอพักจะปิดด้วย โดยเฉพาะช่วงเทศกาลคริสต์มาส ที่มาวิทยาลัยหยุดยาวจะมีปัญหาในการหาที่พักก็เลยต้องมาเช่าบ้านแทนซึ่งอยู่ใกล้ๆ กับมหาวิทยาลัย

ใช้เวลาเดินไปที่ตึกเรียนประมาณ 20 นาที ในช่วงเวลาอากาศดีก็ไม่ใช่เป็นไร ถ้าเป็นช่วงเวลาที่อากาศหนาวและมีพายุหิมะด้วยจะหนาวมากลมที่พัดผ่านตัวเราจะพาเอาความร้อนจากร่างกายออกไปเร็วมากทำให้อุณหภูมิของร่างกายลดต่ำลงเร็วขึ้น เวลาหิมะตกอากาศจะอุ่น อากาศคายความร้อนเพื่อการก่อตัว แต่พอยุ่หิมะละลายอากาศจะหนาวขึ้น เพราะอากาศดึงเอาความร้อนโดยรอบไปใช้

เสื้อผ้าที่เตรียมไปจากเมืองไทยใช้ประโยชน์ไม่ค่อยได้ ด้วยความเนื้อผ้าของเสื้อและกางเกงลมจะผ่านได้ ต้องหาซื้อเสื้อผ้าใหม่โดยเฉพาะเสื้อกันหนาว เคยดูหนังความบอยเห็นพวกความบอยใส่ชุดชั้นในที่ติดกันแขนยาวและขายาวสงสัยอยู่เหมือนกันว่าใส่ไปทำไม ที่นี้เขาเรียก ลองจอห์น (Long John) เป็นชุดชั้นในของผู้ชายทำให้อุณหภูมิร่างกายอบอุ่น เสื้อผ้าที่เอามาจากเมืองไทยใช้ประโยชน์ได้ถ้าใส่ชุดนี้ไว้ข้างใน จะไม่สะดวกก็ตอนเข้าห้องน้ำอย่างเดียว รองเท้าพื้นเรียบใส่ก็ไม่ได้เดินแล้วจะลื่น เมื่อตอนหิมะตกหัดเดินกันพอถูกอัดทับนานๆ เข้าเหมือนเดินบนก้อนน้ำแข็งหรือบางที่ช่วงละลายแล้วอุณหภูมิลดต่ำลงอีกน้ำที่ละลายก็จะกลายเป็นน้ำแข็งเดินลำบากมาก ต้องใช้รองเท้าที่พื้นเป็นยางลายดอกให้เป็นส่วนเกาะยึดและควรเป็นรองเท้ามีสันเพื่อใช้ถ่วงน้ำหนักของร่างกาย เวลาเดินปะทะลมต้องเอาหัวไปข้างหน้าเพื่อลดแรงปะทะที่จะทำให้หนาวเย็นขึ้น เป็นเหตุที่ทำให้หุ และจุก จะเป็นส่วนที่เย็นกว่าปกติเพราะเลือดไปเลี้ยงน้อยอยู่แล้วจึงมีเรื่องล้อกันเล่นๆ ว่า เวลาหนาวจัดๆ ห้าม

เอามือไปยี้หูหรือจมูก มันอาจหลุดติดมือออกมาได้ การเดินเอามือ
ซุกไว้ในกระเป๋าเสื้อหรือกางเกงทำให้มืออุ่นขึ้นทำนานๆ เข้าเลยเป็น
ความเคยชินที่ต้องเดินเอามือซุกกระเป๋ากางเกง

เข้ามาในบ้านจะมีเครื่องทำความร้อน (Heater) ในสมัยนั้น
ใช้แก๊สเป็นตัวทำความร้อนแบบใช้ไฟฟ้ายังไม่มี เป็นระบบเป่าลมผ่าน
ท่อ ในมหาวิทยาลัยตามห้องเรียนต่างๆ ก็ใช้ระบบเดียวกัน เพราะช่วย
ให้อุ่นขึ้น แต่ถ้านานๆ เข้าอากาศจะแห้งต้องหาผ้าเช็ดตัวชุบน้ำหรืออ่าง
ใส่น้ำมาวางไว้ใกล้ๆ เพื่อให้เกิดความชื้น เวลานอนก็จะมีผ้าห่มอย่าง
หนาเห็นไว้กับที่นอนแล้วสอดตัวเข้าไปจะทำให้อุ่น เคยสงสัยว่าเวลา
นอนทำไมพวกที่อยู่ในเขตหนาวถึงไม่ค่อยตื่น เพิ่งได้คำตอบว่าอากาศ
หนาวด้านอนท่าใดท่าหนึ่งแล้วอุณหภูมิของร่างกายก็จะทำให้ที่นอน
ที่เรานอนจุดนั้นอุ่นขึ้น ถ้าพลิกตัวที่นอนข้างๆ เย็นกว่าก็เลยไม่ต้องพลิก
นอนนิ่งๆ จะอุ่นกว่า นอกจากนี้ยังจะต้องรู้ว่าการโกยหิมะออกจากทาง
เดินเข้าหน้าบ้านเป็นหน้าที่ของเจ้าของบ้าน ถ้าคนอื่นเดินผ่านแล้วหกล้ม
โดยที่เจ้าของบ้านไม่ยอมโกยหิมะสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายจาก
เจ้าของบ้านได้

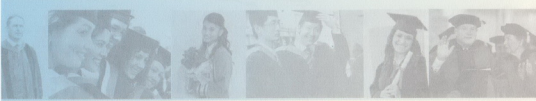
จากการที่ต้องตื่นแต่เช้าไปเรียนหนังสือ ตอนบ่ายเข้าห้องสมุด
ตอนเย็นกลับมาเรียนต่อ กลับบ้านต้องมาทำการบ้านต่ออีก เวลาจึงเป็น
สิ่งมีค่า การตรงต่อเวลาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จึงเป็นเงื่อนไข

ที่สำคัญ อาหารไม่ใช่เรื่องใหญ่ เข้ากาแฟอย่างเดียว กลางวันแซนวิช หรืออาหารใน Cafeteria ส่วนตอนเย็นก็แล้วแต่ ใครมีเวลาก็ทำ ทำเพื่อเพื่อน ๆ ด้วย ซึ่งบางครั้งก็มีนักเรียนไทยที่อยู่หอพักมาร่วมด้วยเพราะอยากกินอาหารไทยเวลาทำก็ทำเพื่อเป็นอาทิพย์เลยจะได้ไม่ต้องเสียเวลามาก เช่น ต้มไข่พะโล้ทีละ 60 ฟอง ใส่ไก่ลงไป 2 ตัว กินกันเป็นอาทิพย์เลยจนไข่พะโล้ดำเข้าเนื้อดี วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ไม่มีเรียน เอาเสื้อผ้าไปซัก ทำความสะอาดบ้าน จ่ายกับข้าว ไปเดินเล่น Shopping ตามศูนย์การค้า บางครั้งก็ติดรถเพื่อนคนไทยไปเมืองใหญ่ ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ถือว่าเป็นวันหยุดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนโดยสิ้นเชิง มิฉะนั้นจะเป็นโรคประสาทเองง่าย ๆ

หนึ่งปีผ่านไปเรียนรู้ได้มากขึ้น เร็วขึ้น เอาตัวรอดได้ดีขึ้นคราวนี้ เวลาว่างก็จะมีมากขึ้น เพื่อนก็ชวนว่าใช้เงินทางบ้านไปมากแล้วน่าจะช่วยตัวเองได้บ้างแล้ว สมควรไปทำงานทำเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระทางบ้านก็ชวนกันไปเดินทางงานทำ ตามคำแนะนำของเพื่อนคนไทยด้วยกัน ซึ่งเป็นข้อดีประการหนึ่งของการเข้าบ้านอยู่คือจะมีเพื่อนนักเรียนไทยมาชุมนุมกันเป็นประจำทุกวันหยุด หรือบางทีก็วันธรรมดา กลายเป็นแหล่งชุมนุมทำอาหารกินกัน สังสรรค์กัน เลยมีคำแนะนำเยอะมาก

อาชีพหลักของนักเรียนไทยเริ่มแรกคือล้างจานตามร้านอาหาร โชคดีมีร้านอาหารกำลังจะเปิดใหม่อยู่ห่าง

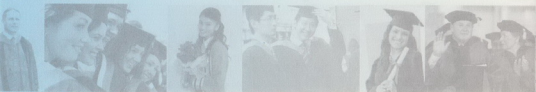
จากบ้านไปประมาณ 40 นาที (สำหรับเดินเท้า) เป็นที่จอดรถบรรทุกเปิดตลอด 24 ชั่วโมง เข้าไปสัมภาษณ์ผู้จัดการตกลงรับเลยทั้งสองคน คนละกะ เพื่อนทำตั้งแต่บ่ายสองโมงถึงสี่ทุ่ม เราทำตั้งแต่สี่ทุ่มถึงหกโมงเช้า วันไหนมีเรียนก็สลับกัน ถ้าเรียนพร้อมกันเพื่อนก็ขอเป็นวันหยุดหรือส่งแฟนที่อยู่ด้วยกันไปแทนชั่วคราวไว้ก่อน

สาวนี้จำเป็นต้องซื้อสก ถ้าเดินคางช่วงฤดูร้อนพอไต้หวันช่วงฤดูหนาวคางแข็งตายอยู่ข้างทาง เพื่อนก็ชวนให้เข้าหุ้นกันซื้อรถ การซื้อรถที่นี้ต้องมีใบขับขี้อ่อนจึงจะซื้อได้ ก็เลยไปสอบใบขับขี้อันภาคทฤษฎีค่อนข้างยากเพราะกฎเกณฑ์ไม่ค่อยเหมือนเมืองไทย ได้อาจารย์นักเรียนไทยด้วยกันที่เคยสอบมาแล้วช่วยติวให้ ภาคปฏิบัติง่ายหน่อยตรงที่รถที่นี้เป็นเกียร์อัตโนมัติ ให้ระวังเรื่องการจอดตามกฎจราจร กับขาข้างซ้ายที่เคยเหยียบคลัตช์ที่นี้ไม่มีต้องวางไว้นิ่งๆ เอาไปเพ้นพ่นกับเบรกหรือคันเร่งไม่ได้ ขอยืมรถเพื่อนไปสอบก็ผ่านมาได้เรียบร้อยดีทั้งสองคนเมื่อได้ใบขับขี้อมาแล้วก็ไปซื้อรถมือสองมาคันหนึ่งที่แรกก็สงสัยว่าทำไมมันถูกกว่าปกติ ในเมื่อรถมือสองที่อเมริกาที่นี้ถูกอยู่แล้ว ขับกลับมาถึงบ้านเพื่อนนักเรียนไทยด้วยกันหัวเราะกันใหญ่ ถึงได้รู้ว่าที่มันถูกเพราะเป็นรถสำหรับคนพิการ ระบบเกียร์จะเป็นปุ่มกดทั้งหมด ระบบช่วยเหลือจะมีอยู่หลายอย่างคนทั่วไปไม่ค่อยนิยมใช้ราคาจึงถูก แต่ก็ทำใจไม่เป็นไร

เหตุดีออกจะเกินไปอีกแบบ

การขับรถในอเมริกาฝึกความรู้สึกอยู่บ้างใหม่ๆ เพราะต้องขับชิดขวาตรงข้ามกับเมืองไทยขับชิดซ้าย เครื่องหมายสัญญาณต้องดูให้ดี ๆ มีการจำกัดความเร็ว คนขับรถส่วนใหญ่มีวินัย ถนนส่วนใหญ่ต้องเป็นเส้นตรง นำเบี่ยงตรงที่ว่าถนนตรงเป็นแนวยาวสุดสายตาในถนนที่ตัดระหว่างเมืองแต่ใช้ความเร็วมากไม่ได้ เพราะถูกจำกัดไว้ที่ 65 ไมล์/ชั่วโมง ตอนทำถูกไม่ค่อยเจอตำรวจ แต่พอทำผิดกฎจราจรทีไรมักจะเจอทุกที ตำรวจจะขับรถตามหลังกมาแล้วเปิดสัญญาณให้จอด ต้องจอดชิดข้างทาง ไม่ต้องลงจากรถแต่ต้องเตรียมใบขับขี่ให้เรียบร้อย ทะเบียนรถกับใบประกันรถก็จะต้องเตรียมติดรถไว้ด้วยเผื่อเรียกตรวจ แล้วก็ยิ้มอย่างเดียวไม่ต้องอธิบายมาก ผิดคือผิด ตำรวจก็จะคุยด้วยบางครั้งก็ใจดีเห็นว่าเป็นนักศึกษาต่างชาติผิดเล็กๆ น้อยๆ ก็จะไม่ตักเตือนถ้าผิดมากหน่อยก็เขียนใบสั่ง การจ่ายค่าปรับต้องไปจ่ายที่ศาล (ที่ทำการศาลไม่ใช่ศาลเจ้าที่หรือศาลพระภูมิ) โดนจับหลายครั้งเหมือนกัน ส่วนใหญ่เพราะขับเร็วเกินกว่าที่กำหนด จนกระทั่งได้รับคำสั่งศาลว่าถ้าโดนจับอีกครั้งจะยึดใบขับขี่ เลยต้องระมัดระวังมากขึ้น เพราะใบขับขี่ในอเมริกาถือว่าเป็นบัตรประจำตัวประชาชนได้เลย อันตรายที่สุดของการขับรถในอเมริกาก็คือขับรถในฤดูหนาวที่มีหิมะตกหนักหรืออากาศเย็นจัดจนพื้นถนนมีน้ำแข็งเกาะถนนจะลื่นมาก ยางรถยนต์จึงต้องเปลี่ยนให้มีดอกลึกขึ้นใช้สำหรับฤดูหนาวบางคนก็ใช้โซ่สำหรับติดล้อวิ่งลุยหิมะได้ด้วย

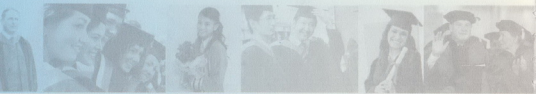
ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย เหนื่อยหน่อยเพราะเลิกงานตอนหกโมงเช้า กลับบ้านอาบน้ำเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวแล้วต้องรีบไปเรียนช่วงเช้าให้ทัน เวลาเรียนมักจะง่วงอาจารย์มักจะสงสัยเพราะนึกว่าเราคงจะดูหนังสือเตรียมตัวหนัก ความจริงไม่ใช่ ด้วยความเกรงใจอาจารย์เลยต้องดื่มกาแฟให้มากเข้าไว้มันก็ช่วยได้เหมือนกัน เลิกเรียนแล้วต้องรีบกลับมานอนอย่างน้อยได้สักสามชั่วโมงก็ยิ่งดี แล้วรีบตื่นไปทำธุระต่างๆ เข้าห้องสมุด คุยกับเพื่อน ถ้าอากาศดี ๆ ก็ไปเดินเล่น กลับมาเตรียมตัวไปเรียนรอบค่ำเลิกเรียนไปทำงาน

ผลการเรียนในปีที่สองดีขึ้นกว่าปีแรกอาจจะเป็นเพราะความเข้าใจในภาษามีมากขึ้น อ่านหนังสือได้เร็วขึ้นถ้าอ่านได้เร็วเท่าไรก็จะพัฒนาได้ดีขึ้นเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ความเข้าใจในการฟังคำสอนของอาจารย์มีมากขึ้นการฟังแบบจับใจความจะถูกพัฒนาขึ้นมาเอง ข้อเสียก็มีอยู่บ้างตรงที่ทักษะในการพูดจะลดลง (อาจจะไม่แน่นอนเสมอไปสำหรับบางคน) สำหรับทักษะการเขียนเนื่องจากฝึกเขียนแทนพูดบ่อยๆ จากสำเนียงของการสื่อสารทำให้คิดอะไรก็เขียนอย่างนั้น ข้อดีก็คือว่าส่วนที่อ่านจะอยู่ในตัวของเราใช้เป็นฐานในการคิดแล้วเขียนออกมาจึงอยู่ในรูปของการเขียนสรุปแบบ Diagram ข้อดีคือบังคับให้อ่านเยอะเพื่อสรุปให้ได้ข้อเสียคือบางครั้งหาที่อ้างอิงไม่ได้นึกไม่ออกว่าเอามาจากหนังสือเล่มใดหรือผสมผสานกันตรงไหน ต้องย้อนกลับมาค้นหาที่อ้างอิงใหม่ ในส่วนตัวแล้วคิดว่าดีมันมีการผสมผสานกันระหว่างทฤษฎีกับสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ

เข้าด้วยกันเป็นบ่อเกิดของความคิดใหม่ที่ไม่ได้อ้างอิงทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษากับอาจารย์ผู้สอนมักจะเตือนว่าให้แยกวัฒนธรรมไทย ออกก่อน ให้คิดในลักษณะวัฒนธรรมอเมริกันกับทฤษฎีอเมริกันก่อนแล้ว ค่อยประยุกต์ไป อย่าคิดข้ามวัฒนธรรมก่อนจะมีโอกาสผลิตผลได้ง่าย แรกๆ ไม่ค่อยเข้าใจเท่าไรแต่ก็พยายามทำตามคือเรียนรู้วัฒนธรรม ของเขาประกอบไปด้วย กลับมาทำงานในเมืองไทยถึงจะเข้าใจได้ชัดเจน ว่าการพัฒนาตามแนวทางทฤษฎีของฝรั่งที่นำมาใช้กันในเมืองไทยไม่ ประสบความสำเร็จ เพราะไม่ได้ประยุกต์เอาความคิดบนพื้นฐานวัฒนธรรม ไทย อ้างอิงเขามาอย่างเดียวจึงเป็นการใช้ทฤษฎีหรือหลักการบนพื้นฐาน ของความต่างกันทางวัฒนธรรม

การเรียนรู้ไม่ได้ยากอย่างที่คิด แต่เหนื่อยตรงที่ต้องทำให้ทันเพื่อน หรือไปให้เร็วกว่าก็จะสนุก ภาษากาย (Body Language) ที่เตรียมตัว มาดีเป็นประโยชน์มากในด้านการยอมรับของเพื่อนๆ และของอาจารย์ การมีบุคลิกและการวางตัวทำให้ดูดีเกิดความเท่าเทียมกัน เพราะในช่วง นั้นสงครามเวียดนามกำลังดุเดือด นักศึกษาในมหาวิทยาลัยถูกส่งไปรบ ในเวียดนามจำนวนมาก เสียชีวิตไปก็มาก ทศนคติของคนอเมริกันที่มอง คนเอเชียจึงไม่ค่อยดีเท่าไรนัก นักเรียนไทยที่ในตอนนั้นยังมีอยู่ไม่มากนัก ส่วนหนึ่งเป็นนักเรียนทุนของกระทรวงศึกษาธิการพวกนี้มักจะรีบเรียน รีบกลับเพราะเป็นผู้ใหญ่ระดับศึกษาธิการอำเภอ หรือศึกษาธิการจังหวัด คิดถึงลูกคิดถึงเมีย เรายังเคยทวงว่าไหนๆ ก็ได้ทุนมาแล้วน่าจะอยู่ให้

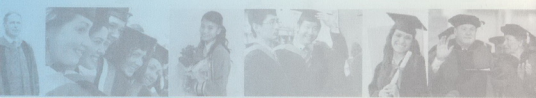
คุ้มแล้วจะรู้จักอเมริกาได้อย่างไร แต่ก็น่าเห็นใจเพราะการติดต่อสื่อสารในขณะนั้นไม่สะดวกเท่าสมัยนี้ โทรศัพท์ในอเมริกาตี ไปยื่นขอวีซ่าได้ปั๊บเลย อย่างช้าไม่เกิน 2 ชั่วโมง ตามบ้านส่วนใหญ่เขาเดินสายไว้ให้แล้วทั้งนั้น เพียงแต่เปิดเบอร์แล้วเอาเครื่องเข้าไปต่อก็เรียบร้อย แต่ในเมืองไทยโทรศัพท์มีค่ายิ่งกว่าทองคำ ถ้าจะโทรต้องไปโทรตามศูนย์ขององค์การโทรศัพท์ หรือไปขอยืมโทรบ้านที่เขามี การติดต่อกลับเมืองไทยจึงใช้จดหมายเป็นหลัก การเขียนจดหมายเป็นการฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษได้ดี เขียนขอเงินเป็นอย่างไร เขียนออกอ้อนเป็นอย่างไร หรือเขียนเล่าเรื่องราวเป็นอย่างไร กระดาษเขียนจดหมายสมัยนั้นเรียกแอโรแกรม สีฟ้า มีแสตมป์ในตัว ปิดผนึกส่งได้เลยนับว่าสะดวกมาก ราคาไม่แพง ช่วงเวลาโพล้เพล้ อากาศหนาวๆ เป็นบรรยากาศที่เหงามากคิดถึงบ้านกันมากก็ช่วงเวลานี้ บรรยากาศแบบนี้นักเรียนไทยจับคู่แต่งงานกันมาเยอะแล้ว บางคู่ก็อยู่กันยาว บางคู่กลับเมืองไทยก็เลิกกัน

ปทีลาวที่อยู่ที่นี่ชั่วโมงเรียนก็ท้อน้อยลง ทุกอย่างดีขึ้นโดยสภาพแวดล้อมและทักษะการเรียนรู้ นักเรียนไทยที่มาเรียนรู้นั้นเดียวกันก็ทยอยกลับเมืองไทยกันแล้วแต่เรายังไม่จบเลย เพราะคิดว่าอยากจะเรียนต่อต้องสะสมความรู้ไว้ให้มากเวลาเรียนต่อจะได้ไม่เหนื่อยมาก อีกอย่างหนึ่งช่วงภาคเรียนฤดูร้อนคนอื่นๆ เขาลงทะเลเรียนเรียนกัน แต่เราไปทำงานสะสมเงินไว้ขยับรถเที่ยวไปตามรัฐต่างๆ ของอเมริกา เป็นการหาประสบการณ์ให้มากขึ้นขยับรถไปกันเรื่อย ๆ คำที่ไหนก็พักที่นั่นตาม

บ้านเพื่อนที่เคยรู้จักกันบ้าง โมเทลบ้าง (Motel) ซึ่งเป็นโรงแรมอยู่ตามถนนสายใหญ่ๆ ที่เชื่อมระหว่างเมือง ราคาถูก สะดวก นอกจากนี้ตามที่พักริมถนนสายใหญ่ๆ ในอเมริกา จะมีห้องน้ำไว้บริการสะดวกมาก ถ้าเข้าไปในเมืองก็จะมีตามสถานีรถไฟ หรือสถานีรถบัส จ่ายเงินอย่างเดียว จากการที่ได้ไปตามรัฐต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยวทำให้ได้เรียนรู้วัฒนธรรมอีกมาก อเมริกาไม่ได้เจริญไปเสียทั้งหมด ส่วนที่ด้อยก็มีมาก นอกจากนี้ในแต่ละรัฐยังมีกฎหมายของตนเองแตกต่างกันออกไปตามวัฒนธรรมในรัฐนั้นๆ แต่ไม่ได้ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ ดาวแต่ละดวงที่อยู่บนธงชาติซึ่งแทนเอกลักษณ์ของแต่ละรัฐ เมื่อมารวมกันอยู่ในกรอบเดียวกันแสดงให้เห็นถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ได้ความหมายดีเหมือนกัน ช่วงฤดูร้อนมักจะเป็นช่วงที่มีการท่องเที่ยวเดินทางมาก อากาศดี นักศึกษามักใช้ช่วงเวลานี้เป็นช่วงท่องเที่ยวพักผ่อน เตรียมพร้อมที่จะกลับมาเรียนอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากไปเที่ยวพักผ่อนกลับมาแล้วก็มาเตรียมตัวเรียนต่อ เพื่อ
ให้เป็นทุนในการเรียนที่ต้องหาเงินทำไทย ความจริงกลับไปทำงานล้างจานที่เดิมก็ได้เจ้าของก็อยากให้เรากลับไปเพราะทำงานจนเก่งแล้ว รอบดึกไม่ค่อยมีใครอยากทำด้วยแต่เห็นว่าได้ฝึกทักษะทางด้านล้างจานด้วยเครื่อง ล้างห้องน้ำ ล้างครัว เรียนรู้เรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ในครัว วัตถุดิบ รวมทั้งการทำอาหารจนชำนาญเป็นผู้ช่วยพ่อครัวได้แล้ว พ่อดีเพื่อนที่อยู่ด้วยกันชวนไปทำที่โรงงานฆ่าสัตว์และแปรรูป ได้

ค่าแรงสูงกว่า เราก็เห็นว่าดีจะได้ไปด้วยกันก็เลยไปสมัคร ผู้จัดการเขาเห็นเพื่อนทำงานด้วยความขยัน เลยรับเราเข้าไปทำอยู่คนละแผนกกับเพื่อน เพื่อนอยู่แผนกทำแปรรูป

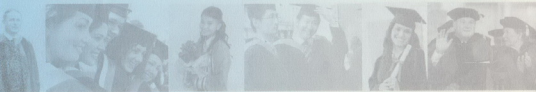
ส่วนเราส่งไปอยู่แผนกฆ่า (Killed Floor) ที่แรกสะดุ้งเฮือกเลยนึกว่าส่งไปเป็นคนยิง แต่ปรากฏว่าเขาให้ไปอยู่ส่วนฆ่าแหละ โรงงานนี้จะฆ่าวัวเป็นหลัก เป็นระบบสายพานพอยิงแล้วก็มาถึงการยกวัวให้ลอยขึ้นโดยใช้รอกยกสองขาหลัง จากนั้นก็เอาเลือดออกทางคอ แล้วจับนอนหงายท้องเลาะเอาหนังออก ฆ่าครั้งเอาเครื่องในออก แล้วแขวนที่ละครั้งซีกให้สัตว์แพทย์ตรวจ ตอนนั้นแหละที่หน้าที่เรา สัตวแพทย์จะบอกว่าส่วนไหนไม่ดีให้ตัดออก โดยทำเครื่องหมายวงๆ ไว้ให้ เราก็ต้องจัดการให้เรียบร้อย สัตวแพทย์จะมาดูอีกทีหนึ่งถ้าเห็นว่าเรียบร้อยดีแล้ว ก็ให้จัดการล้างให้สะอาดด้วยเครื่องแล้วส่งต่อให้อีกคนหนึ่งตรวจความเรียบร้อย เอาผ้าห่อ เข้าไปเก็บไว้ในห้องเย็น สนุกที่ได้เรียนรู้หลายอย่างต่อจากร้านอาหาร คราวนี้ได้เรียนรู้วัตถุดิบจากแหล่งผลิตเลย การใช้มีดฆ่าแหละที่ต่างจากมีดในครัว การรู้จักคุณภาพของวัตถุดิบ แรกๆ สัตวแพทย์จะสอนเราว่าส่วนไหนดีหรือไม่ดีเพราะอะไร

ตอนเริ่มทำงานนี้ใหม่ๆ เจ็บตัวทุกวันเพราะมีดต้องลับให้คมเรียนรู้วิธีการลับมีดด้วยหิน และเหล็กที่เป็นแท่ง มีดบาดมือทุกวันเป็นประจำในช่วงเช้าจะฆ่าวัวที่ขนาดตัวใหญ่ก่อน แล้วจะฆ่าวัวที่มีขนาดตัวเล็กลงๆ

ตามลำดับ พอคนที่ตัดส่งมาให้เราเป็นรางวัลแรงเหวี่ยงเราต้องคอยรับให้
ดีก่อนชำแหละ ตรงนี้แหละที่เป็นปัญหาเพราะน้ำหนักเราน้อยกว่าน้ำหนัก
วัวครึ่งตัว พอเหวี่ยงมาถึงเราต้องคอยรับให้ดี ใหม่ ๆ ลอยไปกับวัวที่
แขวนมากรอกทุกที จนเพื่อนที่ทำงานด้วย (ตัวใหญ่ ๆ ทั้งนั้น) ต้องคอย
จับตัวเราไว้ให้ตอนหลังถึงได้เรียนรู้เทคนิคพอรับได้ ตอนเข้าโรงงานจะ
ฆ่าวัวไปจนถึงเที่ยง

พอบ่ายก็เอาหมูลงจากรถบรรทุก (หมูฆ่ามาจากที่อื่นแล้ว) เก็บ
ไว้ในห้องเย็นเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ หมูแขวนมาในรถเป็นซีก
ครึ่งตัวเอาลงก็โดยวิธีใช้รอกผ่านมาตามรางต้องคอยรับให้ดีเช่น
เดียวกัน รถบรรทุกมันสูงกว่ารางข้างล่างต้องคอยรับแล้วแยกไปตาม
รางที่ต้องคอยพยุงไว้ ต้องอาศัยทักษะคอยรับให้ดีเพราะแวก ๆ ลอยไป
กับหมูเป็นประจำเช่นเดียวกับวัวนั้นแหละ ทักษะแบกหมูนี้เอามาใช้
ประโยชน์ในเมืองไทยได้ ตอนเพื่อนแต่งงานแห่ขันหมากตอนเช้าเหลือ
หมูครึ่งตัวให้เราแบกใส่ถาดเดินตามขบวนสบายมากแบกมาแยะแล้ว
ทำงานตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงสี่โมงเย็น เลิกงานต้องรีบกลับบ้าน อาน้ำ
สระผม ฟอกสบู่อย่างดี มิฉะนั้นพอเข้าห้องเรียนมันก็จะติดตัวเป็นกลิ่นวัว
หรือหมูตามไปด้วย ไม่ว่าอากาศจะหนาวแค่ไหนก็ต้องอาบน้ำสระผม
แต่งตัวไปเรียนหนังสือทำให้บุคลิกดูดีทีเดียวแหละ

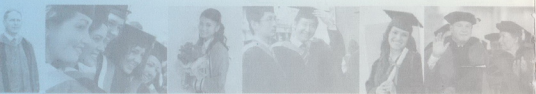
ก่อนจบการศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) เอาความรู้จากวิชาต่างๆ ที่เรียนมา มาสรุปและสังเคราะห์ ไม่ใช่เรื่องยากมากนักถ้ารู้จักวิธีการเรียนที่ต้องสรุป และศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมมาโดยตลอด ก็จะใช้เวลาในการเตรียมสอบน้อยหน่อย ถ้าเรียนอย่างเดียวแล้วมาสรุปทีหลังก็ใช้เวลาเตรียมมากหน่อย แต่ถึงอย่างไรก็ใช้ได้ทั้งสองวิธีถ้ามีความตั้งใจ และมีความขยันเมื่อสอบผ่านไปได้แล้วก็ใส่ใจไปอีกชั้นหนึ่งที่ปรึกษา (Advisor) ก็แสดงความยินดีเราก็ขอบคุณเขาเป็นอย่างมากถ้าเขาไม่ดูแลเราเป็นอย่างดีก็อาจจะมีปัญหา ความตั้งใจ และความเอาใจใส่ที่เขาดูแลเรามุ่งมั่นที่จะช่วยให้เราจบการศึกษาออกไปได้อย่างดี ทำสิ่งที่ยากให้เป็นแนวทางที่ง่ายขึ้น อาจารย์ส่วนใหญ่ก็จะสนับสนุนส่งเสริมกระบวนการคิดที่ทำให้ความต่างวัฒนธรรมผสมผสานกันไปได้เพื่อนๆ ในชั้นเรียนก็ช่วยเหลือกันดี แม้ว่ามันจะมีการแข่งขันกันอยู่ในการเรียนแต่ก็เป็นการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน สิ่งไหนที่เขาสู้เราไม่ได้เขาก็ยอมรับ มันจึงเป็นบรรยากาศที่น่าเรียนรู้ ตอนกลับเมืองไทยได้เห็นเพื่อนๆ ที่เรียนปริญญาโทอยู่ใน

เมืองไทยรู้สึกว่ทำไมมันเคร่งเครียด เอาจริงเอาจังเป็น
นักวิชาการที่มักจะพูดกับคนไม่ค่อยรู้เรื่อง พอจบหน้าเลย
แกก่อนวัยแข่งหน้าเราไปแยะเลย

ตอนจบการศึกษา เพื่อนที่เมืองไทยเขียนจดหมายมาบอกว่า
กระทรวงศึกษาธิการเปิดรับสมัครแยะเลยน่าจะลองกลับมาสมัคร
ดูก่อนได้งานทำแล้วค่อยกลับมาเรียนต่อ มีโอกาสได้ทุนด้วย ปรีक्षा
หารีอกับเพื่อนที่มาด้วยกันตั้งแต่เมืองไทยว่าจะอยู่ต่อไปหรือจะกลับ
เมืองไทยก่อน เพื่อนกับแฟนเพื่อนก็บอกว่าจะอยู่ต่อและจะย้ายไปเรียน
ปริญญาเอกด้วยกันที่ Mississippi State University ส่วนเราและแฟนเรา
(เขาจบธุรกิจการบิ่ที่ N.Y. ก่อนเลยบินมาที่ Kansas) เห็นว่าน่าจะกลับ
ไปก่อนแล้วค่อยมาใหม่เพราะยังต้องเรียนอีกนาน ก็เลยแยกกันไปก่อน
และนัดกันว่าจะกลับมารวมกันใหม่

ก่อนกลับเมืองไทยมีเวลาอีกเดือน ก็เลยพากันขับรถไปที่ต่างๆ ที่
ยังไม่เคยไป เป็นช่วงหน้าร้อนพอดีเที่ยวเสร็จก็แยกย้ายกันไป เราก็กลับ
เมืองไทยกลับมาได้อาติศย์เดียวก็ต้องไปสมัครสอบเข้ากรมการฝึกหัด
ครู วันสอบเพื่อนฝูงที่ไปสอบด้วยกันเห็นว่าเราเพิ่งกลับมา ระเบียบเกี่ยว
กับการปฏิบัติราชการทั้งหลายคงไม่รู้เรื่องเลยช่วยกันติวให้เป็นการใหญ่
พอประกาศผลเพื่อนที่ช่วยติวให้ทั้งหลายสอบไม่ได้เลย มีเราสอบได้คน
เดียวคิดได้ว่าถ้าพื้นฐานความรู้และทักษะการคิดที่ดีเมื่อมีสิ่งใหม่ๆ เข้ามา

แม้ว่าจะมีรายละเอียดไม่มากนัก แต่ทักษะการเรียนรู้จะเชื่อมโยงและปะติดปะต่อกันเข้าได้เองโดยไม่ต้องอาศัยการจำ ส่วนแผนก็ไปสอบเข้าที่บริษัทการบินได้เช่นเดียวกัน

เลือกบรรจุเข้าทำงานที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต ก็สนุกไปอีกแบบหนึ่ง ชีวิตการทำงานกับชีวิตการเรียนไม่เหมือนกัน มีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น มีสังคมและวัฒนธรรมใหม่แต่อย่างไรก็ตามมีความตั้งใจที่จะกลับไปเรียนต่อ

ทำงานได้เจ็ดเดือนก็ขอลาไปเรียนต่อปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัย
เดิมที่เคยจบปริญญาโทมา และได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น Emporia Kansas State University ด้วยความเมตตาของผู้บริหารในสมัยนั้น ประกอบกับเป็นความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการในการที่จะพัฒนาบุคลากร จึงทำให้มีโอกาสได้ไปเรียนต่อ คราวนี้ไปคนเดียว เครื่องบินลำใหญ่ขึ้นบินเร็วขึ้น คนไปส่งน้อยลงคงหายเห่อแล้ว

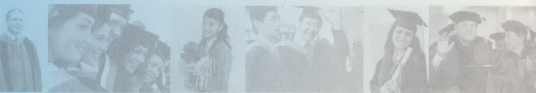
ไปถึง Kansas มีญาติมารับขับรถไปส่งที่มหาวิทยาลัย ซึ่งตอนนี้หลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงไป มหาวิทยาลัยขยายใหญ่ขึ้น บ้านที่เคยอยู่เดิมถูกเวนคืนนำไปสร้างที่จอดรถ ได้ที่พักเป็นหอพักเอกชนอยู่ใกล้ๆ กับมหาวิทยาลัย เพราะมาช้าไปหอพักเต็มหมด แต่ก็ดีมีนักเรียนไทยพักอยู่หลายคนรุ่นใหม่ๆ ทั้งนั้น ไม่รู้จักใครเลย รุ่นเก่าๆ ที่เคยอยู่เดิมนี่ต่างก็แยกย้ายกันไปหมด ไปเรียนต่อที่อื่นบ้าง กลับเมืองไทยบ้าง เหลือแต่พวกพยาบาลที่มาทำงานในโรงพยาบาลอยู่ 2-3 คน พวกนี้

เรียนไปด้วย ทำงานไปด้วย หอพักที่มาอยู่ใหม่นี้ลักษณะเป็นบ้าน 2 ชั้น แบ่งออกเป็นห้องๆ มีห้องน้ำในตัว มีครัวเล็กๆ ให้พร้อมเฟอร์นิเจอร์ นักเรียนไทยที่อยู่หอพักเดียวกันมาช่วยดูแลกันว่าเป็นเด็กใหม่ พอบอกว่าชื่ออะไรทุกคนก็หัวเราะบอกเคยได้ยินแต่ชื่อ ตอนที่เรายู่ชื่อเสียงทำไว้ดี

วันรุ่งขึ้นก็ไปรายงานตัวกับที่ปรึกษานักเรียนต่างชาติซึ่งเป็นคนเดิม ก็ทักทายกันดี แต่ที่ปรึกษาวิชาการเปลี่ยนใหม่ก็ต้องคุยกันใหม่แต่ก็นิสัยดี มาเรียนคราวนี้รายวิชาต่างๆ เรียนตอนเย็นหมด ช่วงเช้ากับบ่ายก็จะว่างเวลาส่วนใหญ่ก็จะใช้ไปกับการเข้าห้องสมุดอ่านหนังสือ ทำรายงาน จากประสบการณ์ที่เคยเรียนรู้มาก่อนทำให้ทำอะไรได้เร็วขึ้นสะดวกขึ้น มาคราวนี้ยังไม่มีรถใช้ต้องอาศัยการเดินเป็นหลัก อากาศเริ่มหนาวอยู่คนเดียวเหงาดีเหมือนกัน มีการเขียนจดหมายมากขึ้นเพราะแฟนไม่ได้มาด้วย โทรศัพทืไปคุยกับเพื่อนที่มาเรียนด้วยกันในครั้งแรก ตอนนี้เพื่อนย้ายไปเรียนที่ North Texas State University แล้วชวนให้ไปอยู่ด้วยกัน ซึ่งก็เป็นความตั้งใจเดิมอยู่แล้ว

คิดว่าจะเรียนอยู่ Kansas นี้เพียงตอนเดียว เทอมหน้าจะย้ายไปมหาวิทยาลัยในอเมริกาขณะนั้นการ Transfer ไปเรียนจะง่ายกว่าการสมัครเข้าเรียนใหม่ เพื่อนที่หอพักเห็นเราว่างๆ ก็เลยชวนให้ไปทำงานรีดนมวัวในฟาร์ม ช่วงเช้าตั้งแต่หกโมงเช้าถึงบ่ายสองโมง ดูน่าทำเหมือนกัน เลยไปขอผู้จัดการเข้าทำเป็น Part Time อาทิตย์ละ 3 วัน

ติดรถเพื่อนที่หอพักไป-กลับ ก็ได้เรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ ในการรีดนมวัว และการจัดเก็บ ส่วนการแปรรูปมีโรงงานรับไปอีกทีหนึ่ง อากาศหนาวๆ ไปรีดนมวัวแต่เช้า โรงรีดนมก็ไม่มีเครื่องทำความร้อน ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวของร่างกายทำให้อุ่น แต่การทำงานอาทิตย์ละ 3 วันก็ไม่หนักจนเกินไปนัก สำหรับการเรียนแล้วประสบการณ์ที่ผ่านมามีช่วยได้มาก

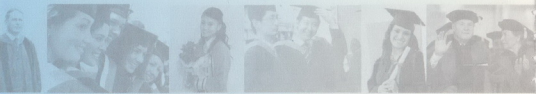
เมื่อจบภาคเรียนแรกก็ย้ายไป Texas มหาวิทยาลัย North Texas State University ที่เมือง Denton ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของรัฐ Texas เพื่อนขับรถมารับ ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 8 ชั่วโมง เมื่อมาถึงก็ไปพักอยู่กับเพื่อนเหมือนเดิม คราวนี้เพื่อนเช่า Apartment ของมหาวิทยาลัยสำหรับนักศึกษาที่แต่งงานแล้ว บรรยากาศเงียบสงบดีมาก เพราะตั้งอยู่ติดกับสุสาน มีถนนทางเดินเล็กๆ กันอยู่ระหว่าง Apartment กับสุสานไม่มีรั้วมองออกนอกหน้าต่างห้องจะเห็นไม้กางเขนเป็นแถวเต็มไปหมด ดิฉันน้อยที่อยู่บนชั้นสอง Apartment นี้มีทั้งหมดสองร้อยกว่า Units ไม่เห็นมีใครเดือดร้อนอะไรทำเป็นเรื่องปกติ เราก็เลยทำใจให้เป็นปกติ นานๆ ไปก็ชินไปเอง เวลาเดินไปเรียนหนังสือมีทางเดินอ้อมผ่านสุสาน แต่ถ้าจะให้เร็วต้องเดินตัดผ่านสุสานออกไป ใหม่ๆ ก็ยอมเดินอ้อมเอา พอนานๆ เข้าอากาศมันหนาว เดินผ่าลมผ่านสุสานเร็วกว่าอุ่นดีด้วย

มหาวิทยาลัยนี้ใหญ่กว่ามหาวิทยาลัยเดิม มีนักศึกษากว่าสาม

หมีนคน ลักษณะเป็นเมืองมหาวิทยาลัยเช่นกัน ตั้งอยู่ระหว่างเมืองใหญ่ๆ 2 เมืองคือ Dallas และ Ft. Worth ขับรถไปประมาณครึ่งชั่วโมง เมืองจึงค่อนข้างจะใหญ่ มีศูนย์การค้า 2 แห่ง ไม่ใหญ่มากนัก คนส่วนใหญ่จะขับรถเข้าไปซื้อของใน Dallas-Ft. Worth มากกว่าใน Denton เรามีมหาวิทยาลัย 2 แห่งคือ North Texas State University กับ Texas Woman University แต่เดิมาจะมีนักศึกษาหญิงเป็นส่วนใหญ่ปัจจุบัน (ขณะนั้น) มีนักศึกษาชายอยู่มากพอสมควร นอกจากนี้ยังมีมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้ๆ กับเมืองนี้อีกหลายแห่ง ที่ Texas เก็บค่าเล่าเรียนถูก มีข้อยกเว้นให้กับนักศึกษาต่างชาติเช่นเดียวกับที่ Kansas มีนักเรียนไทยมาเรียนที่นี่ประมาณ 40 กว่าคน ส่วนใหญ่มาเรียนปริญญาโททางด้านบริหารธุรกิจ จุดเด่นของที่นี่คือมีห้องสมุดกลาง (Main Library) ที่ใหญ่และทันสมัยมาก และยังมีห้องสมุดประจำคณะอีก มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยการศึกษาค้นคว้าที่สมบูรณ์ มี Cafeteria ในห้องสมุดให้บริการเวลาหัว สดวกมาก เพียงแต่ในช่วงเวลานั้นระบบคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ยังไม่พัฒนา บริเวณโดยรอบห้องสมุดก็มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม

การย้ายมาเรียนปริญญาเอกที่นี่ใหม่ๆ ก็อเนาะเป็นการ Transfer ระหว่างมหาวิทยาลัยในอเมริกาด้วยกัน เมื่อ Graduate School รับเข้าเรียนแล้วก็ต้องสอบคะแนนสอบ TOEFL และ GRE (Graduate Record Examination) สำหรับนักศึกษาปริญญาเอกเฉพาะสาขาให้ใหม่ และในสถานภาพนักศึกษาที่ระบุไว้ว่า ให้ On Probation อยู่ก่อน

จนกว่าจะผ่านภาคเรียนแรกไปแล้วถ้าส่งผลคะแนนสอบครบ และสอบผ่านทุกวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนแรกโดยเกรดทุกวิชาจะต้องไม่ต่ำกว่า B กระบวนการเรียนรู้อย่างยากซับซ้อนมากขึ้น การสัมมนาในแต่ละรายวิชาและการสรุปวิเคราะห์ที่ให้ความคิดเห็นเป็นสิ่งจำเป็น ประสบการณ์ของระบบการศึกษาในอเมริกาที่มีไม่เพียงพอทำให้เป็นภาระหนักในการสัมมนาและสรุปประเด็นการอ่านและศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้นจึงเป็นส่วนบีบบังคับให้ต้องทำ ห้องสมุดจึงเป็นองค์ประกอบหลักของการเรียนรู้

ที่ปรึกษาหลัก (Major Advisor) และที่ปรึกษารอง (Minor Advisor) จะเป็นตัวช่วยได้มาก ทาง Graduate School จะระบุให้ (ถ้าเลือกเรียนสาขาเดียวก็จะมีเฉพาะ Major Advisor เราเก่งเกินไปเลยเลือกเรียน 2 สาขาจึงต้องมี Minor Advisor ด้วย) ที่ปรึกษานั้นจะอยู่กับเราไปจนกว่าจะจบการศึกษา (ถ้าจบ) การเปลี่ยนที่ปรึกษานั้นทำได้ยากและเสียเวลาดังต้นกันใหม่ ที่ปรึกษาจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและสั่งงานเพิ่มเติม ทั้งในด้านการเรียน การสอนตาม Requirement ต่างๆ ของบัณฑิตวิทยาลัย การทำวิทยานิพนธ์ การช่วยปกป้องวิทยานิพนธ์ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาด้านวิชาการต่างๆ ที่ปรึกษาจึงมีความสำคัญมากและต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันให้มาก นักศึกษาก็จะต้องคอยดูแลที่ปรึกษาให้ดีอย่าให้เป็นอะไรไปก่อนที่จะจบ นักศึกษาบางคนได้ที่ปรึกษาอายุมาก สุขภาพไม่ค่อยดี ยังต้องสวดมนต์เผื่อที่ปรึกษาทุกวัน เราโชคดีได้ที่

ปริญญานุ่มทั้งสองท่าน ที่ปรึกษาหลักเป็นอเมริกันเชื้อสายอิตาเลียน แต่งตัวเนียบมาก เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านบุคลิกภาพ ที่ปรึกษารองเชื้อสายอังกฤษเรียบร้อยนุ่มนวล และใจดี

ที่ปรึกษาจะสั่งให้อ่านหนังสือหรือบทความจากวารสารต่างๆ ทุกอาทิตย์ และให้หาเวลาไปกินกาแฟคุยกัน กาแฟต่างคนต่างซื้อกันเองแล้วไปนั่งคุยกันบ้าง เดินบ้าง แล้วแต่สถานที่ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศไม่ให้เคร่งเครียดจนเกินไป คุยกันได้ทุกเรื่องแล้วเขาจะวกกลับมาถามเรื่องที่ให้อ่าน แรกๆ ก็จะตอบตามที่อ่านมา เขาก็บอกให้อ่านแล้วลืมนะ เราก็สงสัยว่าลืมนแล้วจะตอบว่าอะไร แต่ก็ยังไม่ได้ถามอะไร เขาก็จะส่งงานให้อ่านเพิ่มเติม คราวต่อไปมาพบกันเขาก็ถามเราใหม่แต่ถามในเรื่องที่ให้อ่านไปคราวก่อนโน้น คราวนี้ลืมนจริงๆ เพราะไม่นึกว่าเขาจะถามย้อนกลับไปเตรียมมาแต่สิ่งใหม่ ก็เลยปะติดปะต่อส่วนที่พอจะเข้าใจให้เป็นส่วนของตัวเอง คิดเราเอง ทำให้เข้าใจได้เลยว่าที่เขาบอกให้เราอ่านแล้วลืมนหมายความว่าอะไร นั่นก็คือถ้าเราอ่านมากๆ สิ่งที่เราอ่านมันจะมีส่วนที่คล้ายกันหรือเหมือนกัน ถ้าอ่านโดยไม่พะวงกับการจำจะทำให้จับประเด็นได้ง่ายขึ้นเพราะส่วนที่ซ้ำกันก็คือแนวคิด หลักการหรือ

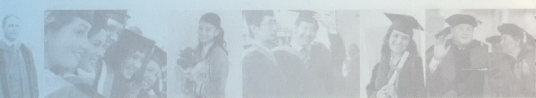
ปรัชญาของเนื้อหาส่วนนั้นๆ เมื่อเข้าใจก็จะอธิบายได้ง่ายขึ้นด้วยความคิดของเราเอง เสียค่ากาแฟไปหลายแก้วเหมือนกัน แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่ดีที่ใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนรายวิชาต่างๆ ได้ดีขึ้น และพัฒนาไปในรูปแบบการทำให้อยู่ในรูปแบบของคำหรือประโยคสั้นๆ สรุปลความ แล้วไปขยายเอาเองตามเนื้อหาที่ได้อ่านมากขึ้น ถ้าอ่านมากเท่าไรการขยายความของคำหรือประโยคนั้นๆ ก็ทำได้มากขึ้น แตกต่างจากการแปลความหมายของคำตามพจนานุกรม เพราะต้องมีการเรียบเรียงเนื้อหาเพิ่มเติม ประเทศไทยเพิ่งจะนำแนวคิดนี้ มาใช้สอนเด็กเมื่อสิบกว่าปีมานี้เอง โดยสอนให้เด็กเรียนรู้เป็นคำก่อนเรียงรูปประโยค แต่มีข้อเสียตรงที่ว่าพอเด็กโตขึ้นไม่ได้มีการต่อด้วยเรียงความและย่อความ ทำให้การพัฒนาไม่สมบูรณ์ เด็กเลยจำเป็นคำๆ แบบพจนานุกรมเรียงรูปประโยคหรือขยายความไม่ได้ และเมื่อตัดการย่อความไปอีกทักษะการอ่านก็ลดลง

การเรียนแบบนี้ถือเป็นการเรียนทั้งช่วงเช้าและช่วงค่ำ ช่วงเช้าจะเป็นการเรียนรายวิชาที่เลือกเป็นรายวิชารอง (Minor) เป็นการเรียนโดยเอาข้อมูลที่มีการวิเคราะห์ไว้แล้วหรือจากทฤษฎีในระดับปริญญาตรี-ปริญญาโทไปทดลองปฏิบัติหรือออกภาคสนาม แล้วมาสรุปจากสิ่งที่ได้

บางครั้งอาจารย์ก็จะช่วยให้เตรียมปฏิบัติหรือสรุปให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย หรือปริญญาโท แรกๆ ก็นึกว่าสบายเพราะอาจารย์เป็นผู้สรุปและบรรยาย เราก็ได้เรียนรู้ไปด้วย ตอนหลังอาจารย์ก็จะมอบให้เราเป็นผู้สรุปให้แทน อาศัยที่เคยปฏิบัติมาแล้วและเตรียมข้อมูลสรุปให้อาจารย์มาก่อนเลยเอาตัวรอดได้ เกิดการเรียนรู้ได้ว่าการพูดในสิ่งที่ทำเป็นสิ่งที่ดี เมื่อมีการเตรียมการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมก็จะได้เห็นจุดอ่อนของสิ่งที่ทำไปแล้ว สามารถปรับปรุงแก้ไขได้โดยใช้ทฤษฎีหรือข้อมูลใหม่ๆ เข้าไปทดแทน ถ้าไม่เคยทำการพูดบนจินตนาการของเนื้อหาวิชาการอย่างเดียวก็น่าจะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย

พอดตอบคำนี้ก็ไปเรียนวิชาหลัก (Major) คราวนี้สิ่งแวดล้อมก็เปลี่ยนไปอีก นักศึกษาส่วนใหญ่มีงานทำและมีประสบการณ์ เมื่อเข้ามาเรียนรู้ทางวิชาการใหม่ๆ ประสบการณ์ของเขาก็จะถูกนำมาใช้ในการอภิปรายได้เป็นอย่างดี เราเองประสบการณ์สู้เขาไม่ได้ และมีความต่างด้านวัฒนธรรมอีกด้วย ก็ต้องอาศัยการฟังเป็นหลักใช้ทักษะในการฟังจับประเด็นให้ได้ ตรงไหนที่ต้องการรายละเอียดพอเบรกกินกาแฟก็ค่อยไปถามเขา การถามด้วยความอยากรู้และมีความคิดของเราอยู่บ้างคนอเมริกันจะยินดีและเต็มใจตอบ เราก็จะเอาประเด็นต่างๆ ที่เขาอภิปรายกันมาสรุป แล้วพยายามหาทฤษฎีหรือเหตุผลทางวิชาการมาสนับสนุน หรือหาทางออกในกรณีที่มีความขัดแย้งทางความคิด หรือแนวปฏิบัติ บางครั้งก็คิดต่อไปว่าถ้ามาใช้ในเมืองไทยจะทำอย่างไรพออาจารย์สรุป ตรงไหนที่

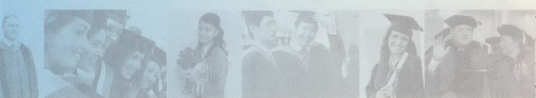
เราเห็นขัดแย้งก็หาโอกาสถามตอนท้ายชั่วโมงบ้าง หรือไปหาข้อมูลเพิ่มเติมแล้วกลับมาถามในคราวต่อไป ทักษะนี้ทำให้สร้างนิสัยในการรู้จักฟังคนอื่น จับประเด็นและให้เหตุผลจากสิ่งที่ฟัง ไม่ใช่เอาความคิดของเราอย่างเดียวหรือความคิดของคนอื่นอย่างเดียว ระยะเวลาๆ อาจารย์เลยมักจะให้เราเป็นคนคอยสรุปและให้ความเห็นในกรณีขัดแย้งกัน คราวนี้เลยเห็นยิ่งขึ้นจากที่เคยนั่งฟังสบายๆ ก็ต้องไปเตรียมข้อมูล อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น ก่อนเข้าเรียนเพื่อที่จะได้มีข้อมูลเพียงพอก่อนการสรุป ทำให้ได้ทักษะอีกอย่างคือต้องมีข้อมูลที่เตรียมให้พร้อมก่อนการเรียนเสมอ ทักษะนี้นำมาใช้ตอนเป็นผู้บริหารมีประโยชน์มากในการที่จะต้อง มีข้อมูลให้พร้อมก่อนการประชุม ต้องอ่านวาระการประชุมก่อนไม่งั้นก็จะพูดแต่เรื่องเดิมๆ และไม่มีความรู้ในเรื่องที่จะประชุม

3 ปีผ่านไปคร่ำครวญกับการเรียนรู้ภาควิชาการ การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมลดลง วันหยุดส่วนใหญ่ก็ต้องทำงานบ้าน จ่ายกับข้าวแล้วก็ไปเดินศูนย์การค้า ช่วงนี้ศูนย์การค้าใหม่ๆ ขนาดใหญ่เปิดขึ้นมากตามเมืองใหญ่ๆ ขับรถไปประมาณ 1-2 ชั่วโมง ไปเดินเล่นซะเป็นส่วนใหญ่ของไม่ค่อยได้ซื้อ ศูนย์การค้าให้การเรียนรู้ได้หลากหลาย ทั้งวิถีชีวิตและรูปแบบต่างๆ ของการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ สินค้าที่ออกใหม่ๆ และเทคโนโลยีต่างๆ ที่กำลังพัฒนา บางครั้งถ้าอากาศดีก็พากันไปปิกนิกตามสวนสาธารณะหรือบ้านเพื่อนคนไทยด้วยกัน ถ้าเป็นวันหยุดยาวก็ยังคงขับรถไปตามเมืองต่างๆ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ หาความรู้

และประสบการณ์ไปเรื่อย ๆ วิถีชีวิตของคนอเมริกัน เป็นแบบสังคมเมือง เป็นส่วนใหญ่ ทำงานหนัก แข่งขันกันสูงใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีความเครียดมากโดยเฉพาะตามเมืองใหญ่ๆ ดังนั้นเมื่อมีเวลาว่างวันหยุด จึงมักจะใช้ชีวิตพักผ่อนอย่างเต็มที่ ไปปิกนิกบ้าง ไปโบสถ์บ้าง หรือ ดูกีฬา ซึ่งกีฬาที่คนอเมริกันชอบดูมากส่วนใหญ่มักจะเป็นกีฬาที่มีการปะทะกันรุนแรง เช่น อเมริกันฟุตบอล บาสเกตบอล ฮอกกี้น้ำแข็ง หรือ เบสบอล ซึ่งเป็นกีฬาที่นิยมกันมากที่สุด ต่อมาจึงได้เข้าใจได้ว่ากีฬาของคนอเมริกันเป็นการผ่อนคลายความเครียดได้ดีที่สุด คนสะสมความเครียดมาทั้งสัปดาห์อารมณ์จะถูกใส่ไปที่กีฬา เมื่อมีการปะทะกันหรือมีผลจากการเล่น การเชียร์กีฬาจึงเป็นการระบายอารมณ์และความเครียดที่สะสมไว้ออกไป คนจึงชอบดูกีฬา การกีฬาก็พัฒนาไปได้มากกลายเป็นอาชีพ

ในมหาวิทยาลัยเองอเมริกันฟุตบอลกับบาสเกตบอลจะเป็นกีฬาหลักของทุกมหาวิทยาลัย นักกีฬาของมหาวิทยาลัยจะได้ทุนเรียนจนจบปริญญาตรี หากมีฝีมือดีก็จะถูกสโมสรกีฬาอาชีพมาคัดตัวไป พวกนี้จึงต้องทุ่มเทฝึกซ้อมอย่างจริงจัง และได้รับการยกย่องจากเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัย ค่าลงทะเบียนของนักศึกษาทุกระดับจะบวกค่าดูกีฬาของมหาวิทยาลัยไว้เรียบร้อยแล้ว วิถีชีวิตแบบชนบทก็ยังคงมีอยู่ ส่วนใหญ่ตามเมืองเล็กๆ ที่อยู่ห่างจากเมืองใหญ่ออกไป ส่วนใหญ่จะเป็นสังคมเกษตรกรรม การดูทีวีก็จะเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เป็นที่นิยมมาก รายการทีวีจะมีหลายสถานี ทั้งสถานีท้องถิ่น (รัฐ) และสถานีเครือข่ายหลัก

NBC CBS และ ABC (ตอนนั้นมี 3 เครือข่าย) รายการที่นิยมมากจะเป็นข่าวและกีฬา ถ้าเป็นกลางวันวันธรรมดารายการละครจะมีพวกแม่บ้านทั้งหลายนิยมกันมาก ละครบางเรื่องฉายตั้งแต่ไปเรียนปริญญาโทจนจบปริญญาเอกแล้วละครยังไม่จบเลย คอมพิวเตอร์ยังไม่มีแม้แต่เครื่องคิดเลขไฟฟ้า และพิมพ์ดีดไฟฟ้าที่กำลังพัฒนาอย่างเต็มที่

เนื้อเรียนรายวิชา (Course Work) ตามข้อบ่งชี้ของหลักสูตร
ต้องสอบประมวลความรู้ (Qualifying Examination) นักศึกษาปริญญาเอกทุกคนต้องสอบให้ผ่าน เป็นการสอบประเมินความรู้ทั้งหมดที่ได้เรียนมาว่ามีความรู้พอที่จะเป็น Candidate สำหรับ Ph.D program ได้หรือไม่ ใช้เวลาสอบ 6 ชั่วโมง (1 วัน) ข้อสอบมีไม่เกิน 10 ข้อ ทั้งวิชาหลักและวิชารอง เป็นอัตราทั้งหมดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ให้สอบ 2 ครั้ง ถ้าครั้งแรกไม่ผ่านก็ต้องสอบใหม่ถ้าครั้งที่สองไม่ผ่านก็เก็บของกลับบ้านได้เลย ความยากจะอยู่ที่ความกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน ถ้าเตรียมตัวมาดีก็จะไม่มีปัญหา การเตรียมตัวมาดีหมายความว่าต้องขยันมาตั้งแต่เรียนรายวิชา ถ้าไม่ขยันมาก่อนมาเตรียมในช่วงสุดท้ายอาการน่าเป็นห่วงเหมือนกัน

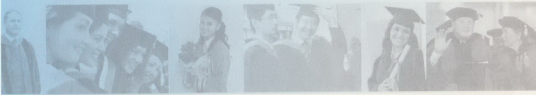
ตามปกติมหาวิทยาลัยจะแจ้งกำหนดการสอบล่วงหน้า 3 เดือน ถ้ามาเตรียมตัวช่วง 3 เดือนสุดท้ายมักจะไม่รอด ต้องอาศัยเวลาหลอมรวมความคิดทุกรายวิชาเข้าด้วยกันเราเองก็กลัวและเห็นคนที่

สอบไม่ผ่านมาแล้วก็เลยเตรียมตัวมาอย่างดี ช่วงสุดท้ายก่อนสอบก็ต้องทำตัวไม่ให้เคร่งเครียดมากนัก ตอนเช้าวันสอบพอสอบภาคเช้าเสร็จคิดว่าผ่านแน่กำลังใจก็มีอีกอะ ทำให้การสอบช่วงบ่ายดีขึ้นไม่มีแรงกดดันมากนัก สอบเสร็จก็คิดว่าผ่าน

อีกสองอาทิตย์ต่อมาที่ปรึกษาก็เรียกไปแสดงความยินดีที่ดีใจ ฟ่านไปอีกชั้นหนึ่งแล้ว ทาง Graduate School ก็ประกาศชื่อให้เป็น Candidate สำหรับ Ph.D program ในสมัยนั้นที่มหาวิทยาลัยให้การดูแลดีขึ้น ได้รับสิทธิในการยืมหนังสือ จองหนังสือ และมีพื้นที่ศึกษาในห้องสมุดที่จัดเป็นสัดส่วนให้โดยเฉพาะของแต่ละคน รวมทั้งการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

หลังจากสอบผ่านแล้วก็ต้องมาเตรียมการต่างๆ ทั่วข้อส่วนใหญ่คิดกันมาก่อนแล้วเหลือแต่ทำรายละเอียดคร่าวๆ ให้ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง (Proposal) ถ้าที่ปรึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าใช้ได้ก็จะส่งหัวข้อและรายละเอียด (Proposal) ให้กับ Graduate School ตั้งกรรมการสอบเพื่อดูแนวทางความชัดเจนและความเป็นไปได้ตอนสอบหัวข้อดุษฎีนิพนธ์คนที่มีส่วนช่วยมากที่สุดคือที่ปรึกษา (Advisor) ทั้ง 2 ท่านที่เข้าเป็นกรรมการด้วย เป็นผลดีจากการที่เราเข้าไปปรึกษาหารือกับเขา มาโดยตลอด สามารถสอบผ่านได้ในครั้งเดียวมีปรับปรุงแก้ไขบ้างเล็กน้อย

ซึ่งเป็นเรื่องปกติ นักศึกษาหลายคนสอบไม่ผ่านเพราะไม่ได้ปรึกษากับที่ปรึกษามากนัก

เมื่อสอบผ่านแล้วทาง Graduate School ก็จะส่งรายชื่อผู้ที่จะตรวจภาษาและพิมพ์งานให้ตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้เราเลือกมาหนึ่งคน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาตรีทางภาษาศาสตร์ เราต้องพิมพ์ต้นฉบับส่งไปให้เขาตรวจสอบและพิมพ์ให้ใหม่ ค่าใช้จ่ายส่วนนี้นักศึกษาจะต้องเป็นผู้จ่ายเองแพงเหมือนกันนักศึกษาอเมริกัน ก็ต้องทำเหมือนกัน ต้องใช้เวลาคุยกันตลอดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหา เพราะเขาจะต้องเข้าใจใน Concept ของเราด้วย ไม่ใช่พิมพ์หรือตรวจภาษาเฉยๆ จากนั้นก็ส่งให้ที่ปรึกษาตรวจเป็นระยะๆ ส่วนใหญ่การเขียนจะไปได้เร็วแต่การตรวจจะช้าขึ้นอยู่กับเวลาของที่ปรึกษา และความชัดเจนของข้อมูลที่เรานำเสนอไป

ช่วงนี้เวลาจะมีเหลือมากหรือไม่ก็เรียนก็ไม่มีแล้ว บางครั้งก็หาเวลาไปลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมในรายวิชาที่เราอยากรู้ เพื่อนที่อยู่ด้วยกันก็แนะนำให้ไปทำงานที่โรงงานอะลูมิเนียมอยู่เมืองใกล้ๆ ขับรถไปประมาณ 20 นาที เขากำลังต้องการคนงานรอบดึก เราเองก็เห็นว่ามีเวลา วิชาที่

เรียนเพิ่มหรือค้นคว้าเพิ่มเติมส่วนใหญ่ใช้เวลากลางวัน กลางคืนจะว่างเลยไปสมัครเขาก็รับทำงานตั้งแต่หกโมงเย็นถึงตีสอง เป็นโรงงานไม่ใหญ่นัก ทำกรอบอะลูมิเนียม มี 2 กะ กะกลางคืนทำเฉพาะ Order ของลูกค้าที่เร่งด่วนคนงานก็เลยมีน้อย รอบกลางคืนเลยมีคนงานอยู่ลึบกว่าคนเขาก็ให้เราไปทำหน้าที่ดูแลอะลูมิเนียมที่รีดออกมาจากพิมพ์ ร้อนดีเพราะเขาเอาแท่งอะลูมิเนียมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 6 นิ้ว ยาวประมาณ 15 นิ้วไปเผาให้ร้อน แล้วเอามาอัดเข้าแม่พิมพ์รีดออกมาเป็นแบบต่างๆ แล้วจึงส่งไปตัดตามขนาด งานไม่ยากแต่ร้อน คนงานส่วนใหญ่เป็นเม็กซิกัน ตอนเลิกงานขับรถกลับบ้านต้องระวังหน่อยเพราะมันง่วง ตอนหนาวๆ ถนนก็ลื่น ง่วงก็ง่วงเกือบลงข้างทางก็หลายหน ทำให้คิดเสียว่าทำงานเก็บเงินส่งรถกลับเมืองไทย รถที่ซื้อใหม่เป็นรถยุโรปกะว่าจะนำกลับไปได้ใช้เมืองไทยด้วย รถยุโรปในเมืองไทยตอนนั้นราคาแพงมาก (นักเรียนทุนที่อยู่ในความดูแลของ ก.พ. ถ้าจะซื้อรถยนต์ใช้ในอเมริกาต้องขออนุมัติผู้ดูแลนักเรียนไทยก่อน เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วจึงจะซื้อได้และมีสิทธิ์นำกลับมาเมืองไทยได้ โดยเสียภาษีในอัตราที่ถูกกว่ารถนำเข้าทั่วไปมาก) วันหนึ่งขับรถไปทำงานพอเข้าไปในโรงงานสงสัยเหมือนกันว่าทำไมมันเงียบผิดปกติเข้าไปถามไฟร์แมนว่า โรงงานปิดหรือเปล่า เขาก็บอกว่าไม่ปิดเพราะมี Order ด่วน แต่คนงานที่เป็นเม็กซิกันทั้งหมดถูกตรวจจนเข้าเมือง (Immigration) จับไปเสียแล้วเพราะเข้าเมืองผิดกฎหมาย คินันเลยมีคนงานสามคนทั้งโรงงาน รวมทั้งไฟร์แมนด้วย ทั้งสามคนก็ทำทุกหน้าที่เลยให้งานเสร็จตาม order ของลูกค้า เราก็ไม่ได้คิดอะไรเพราะ

ถือว่าช่วยกัน แต่พอมารับเชิควันศุกร์ (ค่าแรงส่วนใหญ่ของการทำงานในอเมริกาจ่ายทุกวันศุกร์เป็นรายสัปดาห์) ถึงได้รู้ว่าวันนั้นทางโรงงานจ่ายค่าแรงให้สองเท่าครึ่งของค่าแรงปกติ ระบบการทำงานในอเมริกาถือว่ายุติธรรมดี เมื่อต้องทำงานนอกเหนือจากหน้าที่ปกติเขาก็พิจารณาให้เองโดยไม่ต้องเรียกร้อง

ใช้เวลา 9 เดือนในการทำดูญินิพนธ์ให้เสร็จ เพื่อนที่มาจากเมืองไทยด้วยกันครั้งแรกจบกลับเมืองไทยแล้วแต่ก็ไม่เหงาเท่าไร เพราะน้องๆ จากเมืองไทยมาเรียนด้วยเมื่อส่งตัวเล่มให้ Graduate School แล้วทาง Graduate School ก็จะตั้งกรรมการสอบจำนวน 5 ท่าน รวมทั้งปรึกษาเรา 2 ท่านด้วย ประธานจะเป็นคณบดี หรือรองคณบดีของ Graduate School แล้วก็นัดวันสอบปกป้องดูญินิพนธ์ที่ปรึกษาก็ให้กำลังใจบอกไม่ต้องตื่นเต้นเขาก็ถามในสิ่งที่เราทำนั้นแหละ วันสอบเราก็อ่านในสิ่งที่เราทำทั้งหมดสรุปให้ได้จากการที่ต้องแก้ไขส่งให้ที่ปรึกษาตรวจ ต้องอธิบายให้กับคนตรวจสอบความถูกต้อง และการพิมพ์ต้นฉบับเองสรุปจากข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามาทั้งหมดเป็นส่วนที่สะสมเอาไว้โดยไม่รู้ตัว กรรมการทั้งหมดจะประชุมกันก่อนแล้วถึงจะเรียกเราเข้าไปนำเสนอ แล้วก็จะเป็นการซักถามโดย

คณะกรรมการ บางอย่างที่เราศึกษาก็ช่วยเพราะถือว่าเป็นผลงานของที่เราศึกษาเหมือนกัน

ใช้เวลาตอบข้อซักถามประมาณสองชั่วโมง เขาก็ให้เราออกมาคอยอยู่นอกห้องตอนคอยนี้ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าจะเป็นอย่างไร จะผ่านหรือเปล่าหรือจะต้องแก้ไขมากไหม ตามปกติแล้วเขาจะให้ที่ปรึกษาเดินออกมาก่อนจับมือแสดงความยินดีแล้วจึงพาเข้าไปในห้องจับมือกรรมการคนอื่น ๆ เพื่อรับการแสดงความยินดี ของเราที่ปรึกษาเดินออกมาแล้วไม่ได้จับมือแสดงความยินดี ทำหน้าเฉยๆ เรารู้ ! ใจแมวเลยที่ไหนได้ เขากลับถอดเราเต็มที่แล้วหัวเราะแสดงความยินดีกับดอกเตอร์คนใหม่ ที่ผ่านโดยไม่ต้องแก้ไข แล้วก็พาเข้าไปในห้องขอบคุณ และแสดงความยินดี เป็นเวลาที่ลืมไม่ได้เลยครั้งหนึ่งในชีวิต ที่พยายามมาโดยตลอดก็เพื่อให้มันนี่เอง

ตลอดระยะเวลาเกือบสิบปีที่ใช้ชีวิตอยู่ในอเมริกา เพื่อเรียนรู้ในสิ่งที่จะเป็นรากฐานที่ดีในอนาคต การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อนๆ ทั้งหลายเป็นส่วนที่เป็นกำลังใจที่สำคัญในการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ ความอดทนและความตั้งใจที่จะเอาชนะตนเองให้ได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการเรียนรู้ ความรู้ไม่ได้มีแต่เฉพาะ

อยู่ในห้องเรียน เพราะความรู้ที่ได้ในห้องเรียนนั้นจะต้อง
ถูกลิ้มให้หมดที่ปรึกษาท่านได้ย้าเป็นครั้งสุดท้ายก่อน
ลากลับบ้านว่า

“ความรู้ที่ได้จากในห้องเรียนให้ลิ้มให้หมดที่
ติดตัวไว้คือ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่จบ
ปริญญาเอกไม่ใช่ผู้รู้ แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการ
แสวงหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาในสิ่งที่ดีที่สุด
นั่นคือปรัชญาของ Ph.D. ที่ต่อท้ายชื่อเรา”

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์

ประธานที่ปรึกษาอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ประธานดำเนินงาน "สวนดุสิตโพล"

มีคนเขาพูดกันว่า...

“ไม่มีใคร ? ที่จะแก่เกินเรียน”

เพิ่งจะรู้ซึ่งเขาก็เมื่ออายุปาเข้าไป 55-56 ปี
(เมื่อก่อนก็บอกว่าเป็น “บั้นปลาย” ต่อมาก็บอกว่า
“กลางคน” แต่เดี๋ยวนี้ชักกำเริบเลิบบ้านว่าเป็น
“วัยเริ่มต้น”)

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

ความจริงผมเป็น “ดอกเตอร์” มานานแล้ว เป็นดอกเตอร์
ทุกครั้งที่ป็นข่าวและให้สัมภาษณ์ นสพ. นักข่าวให้ปริญญา ดร.
และแต่งตั้งให้เสร็จ บางฉบับแถมตำแหน่งวิชาการ รศ. บ้าง เลยเจ็ด
ถึง ศ. บ้าง (ทั้งๆ ที่จบแค่ปริญญาโทจาก มศว.ประสานมิตร และแถม
ประกาศนียบัตรสารนิเทศที่เป็นหลักสูตรเหนือปริญญาโทจากจุฬาฯ
แต่ก็ยังไม่ได้ปริญญาเอก หรือ “ดอกเตอร์” แต่อย่างใด ? ตำแหน่งทาง
วิชาการตอนนั้นก็แค่ ผศ.)

รศ.ดร.สุขุม เจलयทรัพย์

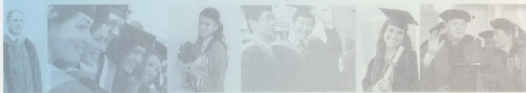
ถ้าจะถามตรงๆ ว่าทำไม ? จึงได้ไปเรียน “ดอกเตอร์”
ก็ขอตอบตรงๆ ว่า

...อ้าย ! ที่สื่อมวลชนแทบทุกแขนง (กรุณา) แต่งตั้งให้

...ไปเสวนาวิชาการไปเป็นวิทยากรแม้จะไปอยู่ในแวดวงวิชาการ
ก็จะถูกเรียกและถามไถ่ประวัติการจำเรียนมา รวมทั้งเขียนป้ายบอก
วิทยากร แนะนำตัวผมที่ไปเป็นวิทยากร เดิมคำ “ดร.” ให้ตลอด
จนบางครั้งแก้กันบ้างไม่ทันบ้าง ต้องปล่อยเลยตามเลยไปหลายครั้ง
ทำให้เพื่อนๆ ถามว่าไปจบดอกเตอร์มาจากไหน ?

...“สวนดุสิต” เปิดสอน ป.เอกรุ่นแรก เพื่อสร้างความ
มั่นใจให้กับคนที่อยากจะมาเรียนว่าสถาบันแห่งนี้มีความพร้อม
เพราะขนาดผู้บริหารสวนดุสิตยังเรียนเลย...!!

...อยากรู้เหมือนกันว่าเรียน “ดอกเตอร์” มันเรียนยากมั๊ย !

...อยากพิสูจน์ว่าการเรียนปริญญาโทในไทย “ผู้เรียน” สำคัญ
ที่สุด ส่วนจะจบจากสถาบันไหน ? มหาวิทยาลัยใด ? คงไม่ค่อยมีผล
สำคัญแต่สำหรับผู้เรียนจบมาแล้วมีทักษะมากขึ้น (แต่ไหน)

จากเหตุผลในช่วงต้นทำให้เลือกเรียนปริญญาเอกในหลักสูตร
การจัดการดุสิตบัณฑิต สาขาการจัดการสื่อสาร ได้เรียนเมื่อแก่
อายุปาเข้าไป 56 เริ่มเข้าเรียน 27 ธ.ค. 2546 สำเร็จ 2 ก.ย. 2549 รวม
ระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ปี 9 เดือน

แล้วทำไม ? ผมถึงเลือกเรียนดุษฎีบัณฑิต “ด้านการสื่อสาร” เพราะ
ความเกี่ยวพันกับหน้าที่การงาน ความชอบ ความสนใจ นอกจากนั้นการ
สื่อสาร ยังมีความเป็นทั้ง “ศาสตร์” เพราะเป็นสาขาวิชาที่มีการจัดการ
อย่างเป็นระบบ มีหลักเกณฑ์และทฤษฎีที่ฟังเชื่อถือได้ อันเกิดจากการ
ค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ และ “ศิลป์” เพราะเป็นเรื่องของการปฏิบัติที่
ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้สื่อสาร
แต่ละคนนั้น ทำให้กลายเป็นศาสตร์ที่เรียนเท่าไรก็ไม่จบ ต่อให้เรียนใน
ระดับปริญญาตรี โท เอก หรือมีประสบการณ์ และมีความเชี่ยวชาญ
มากเพียงใด ก็มีโอกาสที่จะ “ตายน่าตื่น” ได้เสมอ (ดังนั้น ฐานะที่เป็น
ผู้บริหาร จึงจำเป็นต้อง “รู้ลึก รู้จริง” เรื่องการสื่อสารอย่างหลีกเลี่ยงไม่
ได้...)

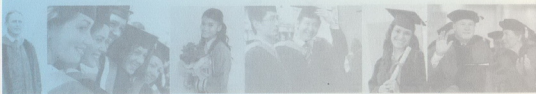
ที่ทำการสวนดุสิตโพล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ตลอดระยะเวลา 2 ปีเศษๆ ที่เรียนดอกเตอร์ ทำให้ได้รับและ พบเจอประสบการณ์ เหตุการณ์ หรือแม้แต่ผู้คนที่หลากหลาย

ประสบการณ์ที่ต้องพบเจอเมื่อตัดสินใจเรียนควบคู่ไปกับการทำงาน คงหนีไม่พ้นการที่ต้องตกอยู่ในสถานะของการเป็นทั้งนักศึกษาปริญญาเอก อธิการบดีสถาบันราชภัฏสวนดุสิต และประธานดำเนินงานสวนดุสิตโพล “แบบ 3 in 1” ทำให้ต้องทั้งเรียน ทำงาน บริหาร องค์กรไปพร้อมกัน และต้องปฏิบัติให้ได้ดี (จนถึงขั้น “ติเยียม”) ในทุกบทบาทหน้าที่ ซึ่งถือเป็น “ภาระที่หนักอึ้ง” ไม่น้อย ต้องอาศัยการจัดการสรรเวลาที่มีความเหมาะสม รวมถึงการ “ถอดหัวโขน... ถอดตำแหน่งหน้าที่ออกไป” และปฏิบัติตัวเฉกเช่นเป็น “นักศึกษาระรรมตาๆ คนหนึ่ง” ที่ต้องเข้าเรียน ร่วมทำกิจกรรม เข้าสอบในแต่ละรายวิชา สอบประมวลความรู้ และทำวิทยานิพนธ์

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามารถเรียนปริญญาเอกได้อย่างตลอดรอดฝั่ง นอกจากจะเกิดจากอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ (โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี วงษ์มณฑา ปรมาจารย์ทางการสื่อสาร) ซึ่งถ่ายทอดองค์ความรู้ได้เป็นอย่างดี เพื่อนร่วมรุ่นที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความรับผิดชอบ และการจัดสรรเวลาแล้ว ประสบการณ์จากการทำงาน ถือเป็น “ฐานข้อมูล...ฐานความรู้” ที่ทำให้เรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจได้ชัด เชื่อมโยงทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ตลอดจนสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบการตัดสินใจ และการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

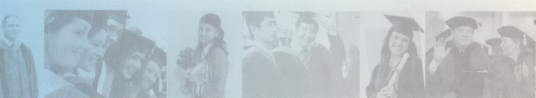
จึงไม่แปลกใจเลยที่ว่าทำไม “ฝรั่งมั่งคั่ง” ส่วนใหญ่จึงไม่นิยมเรียนจนจบปริญญาตรี โท เอก แล้วจึงทำงาน แต่มักจะทำงานไปสักระยะ แล้วจึงเรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับสายงานที่ทำ ซึ่งจะทำให้สามารถ “ต่อยอด” องค์ความรู้ และเพิ่มพูนศักยภาพในการทำงาน...

ต้องขอบคุณ “มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต” และ “สวนดุสิตโพล” โดยเฉพาะประสบการณ์จากการวิจัยของสวนดุสิตโพลที่ทำให้ได้ยกเว้น วิชาวิจัย และช่วยให้เรียนได้ง่ายขึ้นอีกเยอะ ...และที่ต้องขอบคุณอย่างยิ่งคือ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน ผู้บริหารมีอาชีพ ในอาชีพที่เป็นทั้งแบบอย่างและแรงผลักดัน ประกอบกับรองศาสตราจารย์

ดร.เสรี วงษ์มณฑา ผู้ที่ทั้งถ่ายทอดความรู้ ฟันฟูประสบการณ์ ผ่าน
ทางเส้นทางสู่การเป็นดอกเตอร์ที่เยี่ยมยอด...

การไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเบิร์กลีย์ สหรัฐอเมริกา และ
การไปเรียนภาษาที่ประเทศออสเตรเลีย เป็นระยะเวลา 3 ปีต่าง
เป็นอีกประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างเรียนในระดับปริญญาเอก (ที่ทำให้ผมได้
ชื่อว่าเป็น “นักเรียนนอก” กับเค้าบ้าง... ตรงนี้ก็ผลงานของ ดร.เสรี อีกนั่น
แหละ...!!) ในความเป็นจริงผมก็ได้มีโอกาสเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ
หลายครั้ง แต่ประสบการณ์ที่ได้รับจากการเป็นนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับนักเรียน
ช่างเป็นสิ่งที่แตกต่างอย่างสิ้นเชิง แน่นนอนว่าเมื่อเราไปต่างประเทศในฐานะ
ของนักท่องเที่ยวย่อมได้รับการดูแล และการอำนวยความสะดวก “ราวกับ
เป็นเทวดา” จากหัวหน้าทัวร์เป็นอย่างดี แต่การไปในฐานะนักเรียนนั้น
เราจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ โดยก่อนเริ่ม
เรียนจะมีการทดสอบภาษาอังกฤษ เพื่อแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความ
สามารถ นักเรียนทุกคนต้องมาเรียนในวันจันทร์-ศุกร์ วันละหกชั่วโมง
ซึ่งการเรียนแต่ละครั้งอาจารย์จะมอบหมายงานให้กลับไปทำอย่างต่อเนื่อง
โดยงานชิ้นสุดท้ายจะให้ทุกคนเขียนเรียงความ (Essay) และออกมานำ
เสนอหน้าชั้นเรียน โดยอาจารย์จะเป็นผู้ประเมินให้คะแนน เมื่อฟังแนวทาง
การเรียนในภาพรวมแล้ว อาจจะดูเหมือนว่าเป็นการเรียนภาษาแบบเข้มข้น
ที่อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึก “ตึงเครียด”

มหาวิทยาลัยอเมริกัน สหรัฐอเมริกา

แต่ในความเป็นจริงแล้วบรรยากาศของการเรียนกลับเต็มไปด้วย **ความสนุกสนาน** เนื่องจากอาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการถ่ายทอดที่ดี โดยมีการสอนผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งในรูปแบบของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ การเล่นเกม การเรียนรู้ผ่านเพลง ภาพยนตร์ หรือแม้แต่การไปทัศนศึกษาภายนอกสถานที่ มีจิตวิทยาในการกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (แต่ละคนแม้จะพูดผิดๆ ถูกๆ สำเนียงแหย่ ไวยากรณ์เพี้ยนไปบ้าง แต่อย่างน้อย “ความกล้าที่จะพูด” ก็ทำให้มีโอกาสทำให้เกิดการพัฒนา และเรียนรู้สิ่งที่ถูกต้องได้ ดีกว่ามัวแต่ “เขินอาย” ไม่กล้า ไม่พูด ไม่ถาม ก็พาทำให้ไม่เกิดการพัฒนา และเรียนรู้...!!) โดยวิธีการเหล่านี้ เป็นการเรียนแบบ Learn English Naturally คือ การเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นพัฒนาทุกทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ไปพร้อมๆ กัน ผู้เรียนสามารถใช้

ภาษาอังกฤษได้ทันทีอย่างเป็นธรรมชาติ ไม่ต้องท่องจำ เป็นการเรียนโดยอาศัยการได้ยิน ควบคู่ไปกับการเห็น ซึ่งถือเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ไม่ฝืนธรรมชาติ และทำให้รู้สึกว่า “ภาษาอังกฤษง่ายนิดเดียว”... (ยาก... ตั้งเยอะ !)

หากการศึกษาไทยนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย เชื่อว่า “เด็กไทย” น่าจะเก่งภาษามากกว่านี้อีกมากโข...!!

เรียนรู้ผ่านเพื่อเรียนรู้... เป็นประสบการณ์อีกหนึ่งประเภทที่ได้จากการเรียนดอกเตอร์ โดยเพื่อนร่วมรุ่นที่ร่วมหัวจมท้ายด้วยกันมาเป็นบุคคลที่มาจากองค์กรที่หลากหลาย มีหน้าที่การงาน และวัยที่มีความแตกต่าง เช่น บางส่วนก็เป็นอาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อาจารย์จากมหาวิทยาลัยอื่นๆ สื่อมวลชน ข้าราชการระดับสูง ผู้บริหารขององค์กรเอกชน ซึ่งต่างคนต่างก็มีมุมมองความคิด ประสบการณ์ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือแม้แต่องค์ความรู้ที่ต่างกันไป โดยการที่ได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่างๆ เรียนรู้ และทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน ล้วนเป็นรูปแบบแห่งการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน ตามแนวทางของกลยุทธ์การจัดการความรู้ (Knowledge Managements) อันเป็นการสกัดความรู้ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) ทั้งความคิด

ความเชื่อ และทัศนคติที่อยู่ในตัวบุคคล มาหล่อหลอมกับความรู้ที่เด่นชัด (Explicit Knowledge) ซึ่งเป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นเอกสาร หรืออยู่ในตำราคู่มือการปฏิบัติงาน หรืออื่นๆ ที่สามารถศึกษาจับต้องได้ จนทำให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ที่ฝังรากลึกในตัวผู้เรียนแต่ละคนในที่สุด

คงไม่เป็นการกล่าวเกินจริงหากจะกล่าวว่าการเรียนดอกเตอร์ ทำให้ได้ความรู้คุ้มค่ายิ่งกว่าคุ้ม...!!

อย่างไรก็ตามประสบการณ์จากการสอบประมวลความรู้ และการทำดัชนีพินท์ น่าจะเป็นความทรงจำ (อันแสนโหด หิน และกดดัน สุดสุด ซึ่งหลายคนยากจะลืม) ที่ตราตรึงอยู่ในใจบุคคลที่เรียนดอกเตอร์ทุกคน โดยจะมีการสอบประมวลความรู้ทั้งสิ้น 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการสอบภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และครั้งที่สองเป็นการสอบนอกสถานที่ที่รีสอร์ท ในจังหวัดนครนายก ซึ่งการสอบประมวลนอกจากจะต้องใช้ทั้งสติปัญญา และความรู้แล้ว ยังต้องใช้ความอดทน และความมุ่งมั่น เนื่องจากการสอบตั้งแต่เช้าจรดเย็นแบบ Non-stop

หลังจากฝ่าฟันอุปสรรคจากการสอบประมวลความรู้มาได้แล้ว ก็มาถึง “ด่านมหาหิน” การทำดัชนีพินท์ โดยหัวข้อดัชนีพินท์ของผมคือ “การบริหารจัดการข้อมูลจากการสำรวจสาธารณสุขมติ ในการวางยุทธวิธีทางการเมือง และนโยบายสาธารณะ” สาเหตุที่ทำให้ตัดสินใจ

เลือกทำหัวข้อดังกล่าวนอกจากจะเกิดจากความเชี่ยวชาญด้านการสำรวจสาธารณสมบัติที่คร่ำหวอดมาอย่างยาวนาน และความสนใจด้านการเมืองแล้ว ประโยชน์ที่ประเทศไทยและการเมืองไทยจะได้รับจากงานวิจัยดังกล่าวยังเป็นอีกหนึ่งสาเหตุสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการศึกษาวิจัยหัวข้อดังกล่าว

ดูเหมือนจะตัดสินใจไม่ผิด เพราะสิ่งที่ค้นพบล้วนเป็นประโยชน์ต่อทั้งระบอบประชาธิปไตย การเมือง พรรคการเมืองไทย และเป็นการ “ปลุกปั่น” ให้เกิดกระแสการนำข้อมูลจากการสำรวจสาธารณสมบัติมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายพรรคการเมือง การวางยุทธวิธีทางการเมือง และนโยบายสาธารณะ... ผลงานในส่วนนี้ก็ต้องยกให้รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม วงศ์สารศรี ประธานกรรมการ, รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี วงษ์มณฑา กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา, รองศาสตราจารย์ ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน, รองศาสตราจารย์ ดร.อรรค์ อดมไพจิตรกุล และดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน

เมื่อคุณกัญทิพรอ่านจดหมายการประเมินที่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ได้ชื่อว่า เป็น “ออกเตอร์อย่างเต็มภาคภูมิ” ที่ “พร้อมลุย”... คำว่า “พร้อมลุย” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงเพียงแค่พร้อมลุยกับการสานต่องานที่ต้องรับผิดชอบเท่านั้น แต่ยังพร้อมที่จะกระตุ้นความมั่นใจ สร้างความเชื่อมั่นในการนำทฤษฎี ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากการเรียนดอกเตอร์มา “ต่อยอด” ในการ

สร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ที่มากกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นการเป็นวิทยากรให้
แก่หน่วยงานต่างๆ เขียนบทความ ผลิตหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ หรือแม้แต่
การจัดรายการโทรทัศน์

ประโยชน์สูงสุดจากการเรียนดอกเตอร์ มิใช่แค่การ
ได้คำนำหน้าว่าเป็น ดร. เท่านั้น แต่เป็นการเปิดมุมมอง
เปิดความคิด สร้างทัศนคติของการเปิดรับข้อมูลหรือ
องค์ความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา เพราะในโลกแห่งการ
เปลี่ยนแปลงเช่น ณ วันนี้ หากเราหยุดเรียนรู้ ก็
เปรียบเสมือนเป็นการ “ก้าวถอยหลังลงคลองไปเรื่อยๆ”
หรือหากพูดแรงๆ ก็คงต้องพูดว่า “เหมือนโง่งงไปทุกวัน”...!!

ในทัศนะของผมการเรียนดอกเตอร์ไม่ยาก หากรู้จักจัดสรรเวลา
และนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำงาน ประสบการณ์จากการพูดคุย
หรือเรียนรู้จากผู้รู้มาเชื่อมโยงกับความรู้เชิงทฤษฎี ก็จะทำให้ผู้เรียน
สามารถเห็นความเป็นนามธรรมในเชิงทฤษฎี ให้กลายเป็นรูปธรรมใน
เชิงปฏิบัติได้

แต่สิ่งสำคัญที่สุดของการเรียนไม่ว่าจะในระดับใดคือ การเปิด
เครื่องรับ และปิดเครื่องส่ง (หรือพูดง่ายๆ คือ การเปิดใจ เปิดหู และ
ปิดปาก) รับฟังข้อมูลข่าวสารหรือความรู้จากหลากหลายช่องทาง เพื่อ
ให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารหรือความรู้ให้ได้มากที่สุด...

การเรียนดอกเตอร์นั้นไม่ใช่เรื่องยาก แต่การอยู่อย่างดอกเตอร์ หรือการเป็น “ดอกเตอร์ที่เหนือกว่าดอกเตอร์” คือ การเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ หรือเป็นกูรูในแขนงวิชานั้นๆ ในเชิงลึกอย่างยั่งยืน ถือเป็นเรื่องที่ยากยิ่งกว่า...

(เพราะหากเรียนจบดอกเตอร์ แต่หลงระเหิไม่รู้จักเฝ้าหาความรู้ที่เปลี่ยนแปลงทุกวินาที ก็คงต้องกลายเป็น “ดอกเตอร์หมดอายุ” เข้าสักวัน...!!)

คงต้องอาศัยการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเท่านั้น ถึงทำให้เป็น “ดอกเตอร์ที่เหนือกว่าดอกเตอร์” แต่ก็ไม่รู้ว่ ณ วันนี้ จะมีดอกเตอร์สักกี่คนที่ทำได้จริงๆ....!!

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

เส้นทางสู่คุณวุฒิ

“ถ้าผมเป็นดอกเตอร์ได้ ใครก็เป็นได้ แต่เมื่อ
เป็นดอกเตอร์แล้วมีเพียงบางคนเท่านั้นที่ดำรง
ความเป็นดอกเตอร์ได้อย่างผู้ที่เชี่ยวชาญและ
ซื่อสัตย์”

ปฐมวีย์ : ความพร้อมและโอกาส

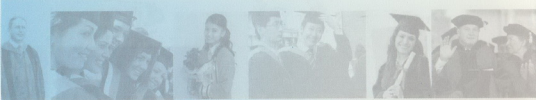
หนังสืออนุสรณ์เกษตรศาสตร์ รุ่นที่ 24 ที่จัดทำโดย
ดร.เต็มศักดิ์ สุวรรณศักดิ์ ประมาณกลางๆ เล่ม เพราะเขาเรียงชื่อ
ตามลำดับอักษร ในหน้าที่ระบุ อารงค์ อุดมไพจิตรกุล เป็นคนอำเภอ
ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่ใช้ “ร.เรือ” มากที่สุด
และจบจากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ มีสาระที่ระบุไว้ในหนังสือรุ่น
ดังข้อความต่อไปนี้

รศ.ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล

หนุ่มรูปร่างทะมัดทะแมงผู้นี้แม้จะสูงน้อยจนเพื่อน ๆ เรียกติดปากว่า “เตี้ย” หรือ “State เตี้ย” ก็ตาม แต่เขาเป็นบุคคลประเภทเรียนเด่น เล่นดี เป็น Center ฟุตบอลที่แกร่งประดุจกำแพง เป็นนักวิ่งทนที่ “อะเบเบ้” ยิ่งอายุ และยังสามารถเป็นดาราแข้งเหล็กในทีม Hockey อีกด้วย เขามักพูดอย่างอารมณ์เย็นว่า “หาเลื้อฟรีไล่ไปเรื่อย ๆ” นอกจากนี้ยังมีผลพลอยได้จากกีฬา เพราะเหรียญต่าง ๆ ซึ่งเขาก็นำเอามาทำหัวเข็มขัดอย่างโก้เก๋เสียด้วย ด้านการเรียน “เตี้ย” เรียนจนเพื่อนตามไม่ทัน ในห้องสมุดไม่ว่าที่ใดในหรือนอกมหาวิทยาลัย เขาต้องเป็นสมาชิกและนำหนังสือออกมาอ่านจนเกลี้ยง อนาคตคงได้ไปต่างประเทศ แต่ที่แน่นอนแล้วจะได้เป็นข้าราชการหนุ่ม แถวเมืองหลวงนี้เอง

ข้อเขียนดังกล่าวมาจากการประมวลข้อมูลของกองบรรณาธิการหนังสือรุ่น ตอนนั้นผมยังไม่มีความคิดและไม่แน่ใจว่าสะกดคำว่า “ดอกเตอร์” ถูกหรือเปล่า แต่ที่แน่ ๆ คือต้องเรียนปริญญาโทให้ได้ จึงต้องสมัครทำงานในกรุงเทพฯ โดยไปพบคุณสมปอง สุนทรเทศ

หัวหน้าแผนกเกษตรกร กองนิคมเกษตรกรรม องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก เข้ารับการสัมภาษณ์มาถึงตอนสุดท้าย ท่านถามผมว่าทำไมจึงมาสมัครงานที่นี่ ผมบอกว่าอยากเรียนต่อปริญญาโท ท่านถามว่าหากเรียนจบแล้วจะอยู่ทำงานต่อหรือไม่ ผมบอกว่า “ไม่ครับ” คำถามสุดท้ายท่านถามผมว่า “ถ้ามาทำก่อนฟรี 1 เดือน เอาไหม ?” “เอาครับ” ผมตอบโดยไม่รีรอ แล้วผมก็เริ่มทำงานในวันรุ่งขึ้น ยืนยันว่าคุณสมบรอง ได้ถ่ายทอดวิธีทำงานที่เยี่ยมมากเป็นฐานการทำงานซึ่งเป็นประโยชน์ทราบเท่าปัจจุบัน และท่านให้โอกาสผมไปเรียนต่อปริญญาโทควบคู่ไปกับการทำงานจนกระทั่งจบปริญญาโท “เกียรตินิยมดี” จาก NIDA ที่ใครต่อใครก็อยากเข้าเรียนในสมัยนั้น

พร้อมกับการจบปริญญาโทผมได้รับการสนับสนุนให้ขึ้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนก ทำท่าจะมีอนาคตเพราะทั้งองค์กรขณะนั้นมีผู้จบปริญญาโทเพียง 5 คน แต่พอทำงานไประยะหนึ่ง ผมได้ปรึกษากับคุณสมบรองว่า

“ผมคิดว่าชีวิตผมคงมีอาชีพเป็นนักวิจัยหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีความสุขที่สุด”

“พี่ดูร่างค้มาตลอดคิดว่าร่างค้คิดถูกแล้ว”

...ผมเลยกล่าวต่อว่า ถ้าอย่างนั้นผมจะลาออกเพื่อไปทำงานที่ผม

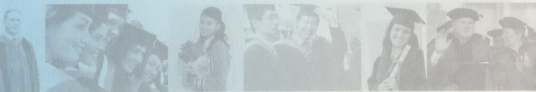
ชอบ

แต่คุณสมบอง ออกปากให้ผมอยู่ต่ออีก 1 ปี ผมเลยอยู่ทำงานต่ออีกปี พอติปปลายปี วิทยาลัยวิชาการศึกษา (มศว.ปัจจุบัน) ประกาศรับสมัครอาจารย์สาขาเศรษฐศาสตร์ ผมไปสมัครและผ่านการคัดเลือก และถูกรับโดย ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นกรรมการสัมภาษณ์ว่าให้ส่งผมไปอยู่ที่วิทยาลัยวิชาศึกษามหาสารคาม (มหาวิทยาลัยมหาสารคามในปัจจุบัน) ที่ท่านเป็นรองอธิการบดีอยู่ที่นั่น

ผมเริ่มงานที่ผมชอบและมีความสุขมาก ณ จังหวัดมหาสารคาม มีโอกาสบูรณาการวิชาการกับวิถีชีวิตชาวบ้าน โดยพานิสิตที่สอนไปหาคำตอบที่หมู่บ้านเป็นประจำ ทำให้มีทั้งความ “เชี่ยวชาญและโชคโชน” พอประมาณ

ตอนนั้น (พ.ศ. 2518) เริ่มคิดถึงคำว่า “ดอกเตอร์” แล้ว ดังนั้น ทุกวันศุกร์จะนั่งรถเมล์สี่ล้อ (รถ บขส.) เพราะยังไม่มีรถเมล์ปรับอากาศ ไปเรียนภาษาอังกฤษที่กรุงเทพฯ สอบ TOEFL ซึ่งเขากำหนดไว้ที่ 500 และส่งใบสมัครไปยัง University of Chicago โดยสมัครเรียนด้าน Economics of Education ไม่ทราบว่าจะดีหรือไม่ดีเพราะได้รับหนังสือตอบกลับมา (พ.ศ. 2519) ว่าทางโปรแกรม Comparative Education ยินดีรับผมเข้าเรียน และระบุอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมกันนั้นผมได้รับแจ้งว่าอาจารย์ที่จะเป็นที่ปรึกษาจะมาเมืองไทยด้วยทุนของมูลนิธิฟอร์ด ผู้ที่เกี่ยวข้องจะประสานมาอีกครั้ง ปรากฏว่ามีการติดต่อมาจริงแต่ผมได้รับเอกสารนั้นหลังวันนัดหมาย 2 วัน (เพราะเป็นช่วงที่ปิดติดต่อกันหลาย

วัน) ทำให้ผมไม่ได้มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อท่านกลับไปอเมริกา ท่านมีจดหมายมาถึง ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ฯ ถามว่า อาจารย์อ้างค์เป็นคนอย่างไร ทำไมจึงไม่มาพบตามนัดหมาย และไม่ติดต่อให้ทราบเลย

ผมเลิกคิดเรื่องไปเรียนดอกเตอร์ พานิสิตไปเรียนรู้จากพื้นที่เพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญและไขกไขนในศาสตร์ที่สอน

จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2524 คุณเชิดชัย อุดมไพจิตรกุล พี่ชายที่เป็นนายช่างใหญ่บริษัทกลุ่มจอห์นเดย์ในอเมริกา ได้ติดต่อให้ผมไปดูงานเรื่อง “ตลาดเมล็ดหญ้า” ใกล้เมือง Corvallis มลรัฐ Oregon ที่นั่นผมได้พบกับคุณมารุต เมืองแก้ว นักศึกษาปริญญาเอกสาขาเศรษฐศาสตร์เกษตรของ Oregon State University ได้แนะนำให้ผมได้รู้จักกับ Professor Charlotte T. Harter ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์ศึกษาของ OSU ทุกวันหลังจากการศึกษาดูงานผมจะไปนั่งอ่านหนังสือที่ห้องสมุดของศูนย์ประมาณ 1 เดือน ท่านถามผมว่าสนใจเรื่องอะไร จะมาอยู่ช่วยกันทำงานและจะเรียนต่อที่นี้ไหม

กรณีดังกล่าวทำให้ผมได้โอกาสไปฝึกงานที่ศูนย์เป็นเวลา 1 ปี และทำให้โอกาสผมได้เข้าเรียนในบางรายวิชา

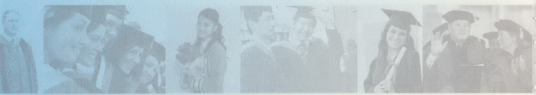
"กา กา"
"กา กา"

"Crow Crow"
"Crow Crow"

ผมเลยถือโอกาสสอบ TOEFL แต่คะแนนขาดไป 3 คะแนน ผมติดต่อเข้าพบหัวหน้าศูนย์ภาษา ELI และ ต่อรองเพื่อให้ท่านรับรองเพื่อผมจะได้สมัครเข้าเรียน ควบคู่ไปกับการฝึกอบรมได้ คุยกันอยู่นานพอสมควร เผอิญ ผมเหลือบไปเห็น "อีกา" ผมถามหัวหน้าศูนย์ ELI ว่า "Black Bird" ตัวนั้นเขาเรียกว่าอะไร ท่านบอกว่า "Crow" ผมถามต่อว่าแล้วมันเสียงเป็นอย่างไรCrow Crow ท่านบอกผม

ผมเรียนกลับไปว่าเมืองไทยเรียกว่า "กา" และมัน ร้อง "กา กา" ท่านให้โอกาสผมสิ ไม่นานหรอกผมคงเรียก นกดำตัวนั้นว่า "Crow" และฟังเสียงมันร้องว่า "Crow Crow" แค่นั้นแหละ ท่านจับปากกาบันทึกข้อความให้ผม นำไปประกอบเอกสารส่งฝ่ายรับสมัครของ OSU ผมจึงมี โอกาสฝึกงานพร้อมไปกับการเรียนดอกเตอร์

Oregon state University

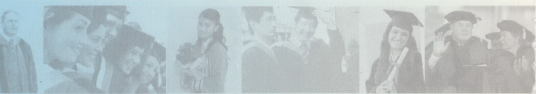
มิชฌิมวีย : การวางแผนและการจัดการการเปลี่ยนแปลง

ชีวิตนักเรียนดอกเตอร์ของผมนั้นมีติดอนไต้หวันเรียนฟรี ส่วนอื่นๆ ออกเอง ผมได้รับการส่งเสริมจาก Professor Charlotte T. Harter และ ได้ที่ปรึกษาคือ Professor Dr. Carvel Wood ดุษฎีบัณฑิตจาก Stamford University ทั้งคู่มีความเป็น Humanistic ท่านช่วยเติมเต็มในสิ่งที่ผมขาด โดยผมได้แจ้งวัตถุประสงค์ในการมาเรียน กลับไปจะนำความรู้ไปทำอะไร และความพร้อมในการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังนั้น เมื่อท่านทั้งสอง ได้พิจารณาแผนการเรียนที่ผมนำเสนอว่าเป็นตามที่ผมต้องการและ สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ท่านจึงเรียกประชุมคณะกรรมการควบคุมการเรียนของผมนั้นจำนวน 6 ท่าน เพื่อพิจารณาและ อนุมัติแผนการเรียน ซึ่งผมจะต้องเรียนตามแผนการเรียนดังกล่าว การ สอบต่างๆ และการสอบเข้าโครงดุษฎีนิพนธ์รวมทั้งสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ ก็ดำเนินการโดยคณะกรรมการชุดนี้

ผมต้องเรียนกับท่านผู้อ่านว่า ตลอดเวลาที่ผมเรียนนั้น ผมจะเป็นคนโชคดีมาก ๆ ในแง่การใช้เวลา เพราะจะมีหน้าที่ 3 อย่างคือ ฝึกงานใช้โครงการฝึกอบรม เข้าเรียนตามตาราง อ่านหนังสือกับทำรายงานเพียงเท่านั้น ส่วนเรื่องอาหารการกิน เสื้อผ้า ทั้งหลายในการดำเนินชีวิต คุณเชิดชัยพี่ชายกับพี่สะกั และน้องสาวอีก 2 คนเป็นธุระให้ทั้งหมด แต่กระนั้นผมมีเวลาเพียง 5 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งเป็นความคุ้นเคยมาจนปัจจุบัน

การอ่านหนังสือนั้นผมไม่เคยอ่านหนังสือจบเป็นเล่ม ผมจะเปิดดูว่ามีเรื่องใดบ้างที่ผมยังไม่รู้หรือแปลกใหม่จากที่ผมรู้ผมจะทบทวน และทุกครั้งที่ผมอ่านผมจะจับประเด็นในส่วนที่สะท้อนเรื่องที่ผมอ่าน เวลาเขียนหรือนำเสนอเรื่องนั้นๆ จะเป็นสไตล์ของผมเอง และสมัยนั้นผมจะใช้เทคนิคเชิงระบบ (System Technique) เป็นฐานในการคิดเขียนหรือนำเสนอ ซึ่งทำให้มีประสิทธิภาพในการสื่อสารซึ่งเพื่อนนักเรียนด้วยกันไม่มีใครทำ ในทุกรายวิชาผมจะต้องมีปัญหาลงไปสอบถามอาจารย์ผู้สอนและลองทำอะไรแปลกๆ ไปให้อาจารย์วิพากษ์วิจารณ์ ที่สำคัญกว่านั้นคือ ผมชอบที่จะเอาวิชาหลายวิชาเข้ากับวิชาที่กำลังเรียนอย่างที่เราเรียกว่าบูรณาการ หรือบางครั้งผมลองสรุปเรื่องยากๆ ให้เป็นเรื่องง่ายๆ ที่คนธรรมดาสามัญสามารถเข้าใจได้ และลองถามเพื่อนร่วมชั้นเรียน ถามอาจารย์ที่สอน ถามอาจารย์ที่ปรึกษา นำมาประมวลเป็นข้อยุติ

การทำรายงานในแต่ละรายวิชาที่สามารถนำเอาความรู้ในวิชาอื่นๆ ที่สัมพันธ์กันมาใช้ได้ ผมจะทำทันทีเพราะนี่คือเป้าหมายในการเรียน และเป้าหมายในการทำงานเมื่อจบออกไป ทุกครั้งที่ต้องเสนอผลการศึกษา ผมจะมี Sheet แจกเพื่อนๆ ทุกคน สิ่งปรากฏใน Sheet จะเป็นการนำเสนอในลักษณะการเชื่อมโยงของ Key Words ในเรื่องที่ศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนจนจบได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา ผมทำโดยยึดหลักของ System Approach ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น แม้ผมจะพูดฝรั่งไม่ดีมากนัก แต่ทุกคนเข้าใจและมีส่วนร่วมในการนำเสนอของผมทุกครั้ง

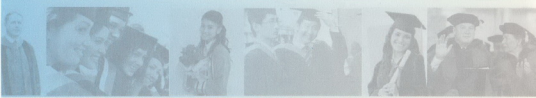
ผมได้เรียนท่านผู้อ่านตั้งแต่ตอนต้นแล้วว่า ผมมีเป้าหมายหลักในการเรียนดอกเตอร์ ดังนั้น เวลาผมอ่านหนังสือในรายวิชาต่างๆ ผมจะมีบันทึกข้อความหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับดุษฎีนิพนธ์อย่างต่อเนื่อง และจัดเก็บไว้ต่างหาก ในรายวิชาใดที่ทำรายงานจะพยายามทำรายงานที่จะนำเอาข้อมูลไปใช้กับการทำดุษฎีนิพนธ์เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผมจะมีข้อมูลและเข้าใจในเรื่องที่จะทำดุษฎีนิพนธ์อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเรียน ไม่ใช่มาคิดเอาตอนเรียนจบทุกวิชา และกลับไปค้นคว้าใหม่ ผมไม่มีเวลาขนาดนั้น ผมมีภรรยา ลูกๆ และญาติพี่น้องคอยชื่นชมความสำเร็จของผมอยู่ที่เมืองไทย แต่หากใครจะตำหนิว่าไปเรียนดอกเตอร์ทั้งที่รู้อยู่เรื่องเดียว สำหรับผมไม่แปลก รู้เรื่องนี้เรื่องเดียวแต่รู้จริงและเรื่องดุษฎีนิพนธ์นั้นแหละที่ทำให้ผมจบดอกเตอร์ ไม่ใช่ Ph.D (ABD) (All But Desertation)

ปัจฉิมวัย : รั้งสรรค์และเรียนรู้

ในความเป็นดอกเตอร์ของผมนั้นต้องขอบคุณแม่ ซึ่งเคยแนะนำให้ผมเรียนครูตั้งแต่จบ ม.6 (พ.ศ. 2503) เพราะแม่เห็นผมอ่านหนังสือ และกองบรรณานิการหนังสือ รุ่นที่มองเห็นสิ่งที่ผมมีแต่ผมมองไม่เห็น และไม่รู้่ว่าตัวเอง เป็นหรือตัวเองมี (Tacit Knowledge = TK) จนกระทั่ง วันหนึ่ง (พ.ศ. 2528) ที่ผมได้พบตัวเองได้ทำในสิ่งที่ตัวเอง ชอบและดึงเอา TK มาใช้และเข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เกี่ยวข้อง (Knowledge Sharing) ทำให้เพิ่มขีดความสามารถในการบูรณาการและทำเรื่อง ยากให้ง่ายที่จะเข้าใจผู้อื่น (Explicit Knowledge = EK)

ผมกล่าวกับเพื่อนๆ และลูกศิษย์เสมอว่าแท้ที่จริงแล้วตำรา เศรษฐศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่คือ “จานข้าว” ที่มีข้าวเยอะๆ และกับข้าวน้อยๆ เหมือน “ซีทมาบนจอมปลวก” แถมมีข้อห้ามว่า “ใครกินกับข้าวเยอะๆ จะเป็นตานซางตานขโมย” หรือกินข้าวหกเรียรดือว่า “ขวัญข้าว” (เป็นอัปมงคล) เท่ากับว่าบรรพชนสอนหลัก “ประหยัดสุด ประโยชน์สูง” ผ่านทางข้าวที่กินและอีกหลายๆ เรื่องในชีวิต ดังนั้น เมื่อไปเล่าเรียนมา ถ้าไม่สามารถนำเอาศาสตร์นั้นมาสนับสนุนสิ่งที่ทำหรือภูมิปัญญาเดิม จะทำให้การเรียนรู้หดหายไปเหลือเพียงการ “เรียนรู้” จะทำให้ความ

ภาคภูมิใจต่อความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาตกหายไป หรือถูกดูแคลน ไปเชื่อและยึดติดกับภูมิปัญญาต่างชาติ ทำให้เกิดช่องว่างความรู้และก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา ที่เรียกว่าผลกระทบของกับดักทางปัญญา (Intellectual Trap Effect)

ผมได้อ่านได้ฟังความรู้ด้านเศรษฐศาสตร์ที่ได้นำเสนอโดยวิธีต่างๆ และการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ อาจารย์ที่สอนที่ OSU ได้นำเอาเพลง ศิลปะ วัฒนธรรม ในสมัยต่างๆ มานำเสนอแล้วเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเหล่านั้นกับแนวคิดและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในยุคนั้น ผมคิดว่าสิ่งนี้เป็นจุดหนึ่งที่ทำให้ผมต้องเขียนตำราเรื่อง “จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์” เมื่อเรียนจบแล้วกลับมาเมืองไทย ทั้งนี้เพราะตัวแบบต่างๆ ทางเศรษฐศาสตร์นั้นเป็นผลของพฤติกรรม ไม่มี ความชัดเจนของกระบวนการของพฤติกรรม ดังนั้น การเข้าใจจิตวิทยาของนักเศรษฐศาสตร์น่าจะมีผลที่สร้างความเข้าใจและความร่วมมือในนโยบายเศรษฐกิจของประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ The Council of Economic Education ที่สรุปไว้เมื่อ 50 ปีที่ผ่านมาว่า “ประเทศใดที่ประชาชนเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจเขาจะเลือกผู้แทนที่เป็นตัวแทนที่ดีตามระบอบประชาธิปไตย และเศรษฐกิจของประเทศนั้นจะดีขึ้น”

ปัจจุบันผมสนใจและทำงานด้านการจัดการความรู้ (KM) ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (มสด.) พบความจริงว่า KM ทำให้เกิด “นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการประหยัด”

(Innovation that Economization) มีความจำเป็นและสำคัญต่อ “Creative Economy” ผมจึงได้เริ่มเขียนหนังสือชื่อ “เศรษฐศาสตร์การจัดการความรู้”

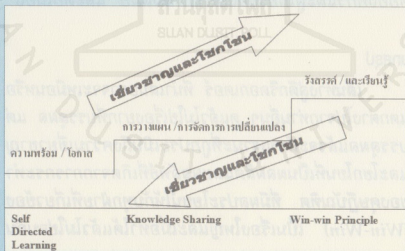
ผมคิดว่า “เงินนั้นใช้ซื้อหนังสือ จ้างพิมพ์รายงาน เสียค่าเล่าเรียนได้ (ซื้อปริญญาดอกเตอร์ได้ ?) แต่ซื้อความเป็นดอกเตอร์ที่มีทั้งความเชี่ยวชาญและโชคโชนไม่ได้ การเข้าถึงและเข้าใจความจริงในตัวเองและองค์กร ใช้สิ่งที่เรียนมาประกอบเข้าด้วยกันแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้สิ่งที่สร้างสรรค์มาสร้างประโยชน์ต่อองค์กรและผู้เกี่ยวข้องอย่าง “สมสมัย” และต่อเนื่อง

unสรุป

เส้นทางสู่ดิกิริดอกเตอร์ ที่นำเสนออาจจะเหมือนหรือแตกต่างไปจากท่านอื่นๆ ดูแล้วไม่ใช่เรื่องยากที่บรรลุผล แต่บรรลุผลแล้วจะดำรงฐานะที่ถูกประเมินถึงความเชี่ยวชาญและโชคโชนที่เป็นผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดจากการกระทำของชุมชนบัณฑิต ที่มีผลประโยชน์ให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง (Win-Win) เป็นเรื่องใหญ่และเมื่อทำได้แล้วไม่ใช่จบกัน

แค่นั้น แต่ต้องทำต่อไปและดีกว่าเดิม เพราะจากผลงานชิ้นแรกทำให้เกิดการเรียนรู้และได้ข้อมูลใหม่ไปสร้างความพร้อมและโอกาสเพิ่มขึ้น นำไปสู่ Loop ใหม่ของการรังสรรค์และเรียนรู้ในการกระทำหมุนเวียนไป (Creative Spiral) ที่ทำให้เกิดความสง่างามและยั่งยืน (Survivability with Sustainability) ที่ทำให้สามารถประเมินได้จากความเชี่ยวชาญและโซกโซน ดังภาพ

มหาวิทยาลัยสุรนารี

ศูนย์ข้อมูล

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

ดอกเตอร์บ้านๆ

วันที่ผมรู้ว่าสอบผ่านคัดเลือกเรียนปริญญาเอก ผมดีใจชั่วขณะ จากนั้นความรู้สึกวิตกกังวลก็ตามมา “หาเรื่องแล้วสิ” เพราะรู้ว่าเรียนระดับนี้เขาวุ่นยากลำบาก มีขั้นตอนเยอะแยะไปหมดกว่าที่จะเรียนจบ ไหนจะเรียนวิชาพื้นฐาน วิชาเอก วิชาเลือกและเขียนวิทยานิพนธ์ แถมด้วยการสอบภาษาอังกฤษและสอบคอมพรีเอนซีฟ (Comprehensive) หรือที่นักศึกษาเรียกสั้นๆ ว่าสอบคอม

หน้าตาผมคงจะออกแววกังวลจนเพื่อนสังเกตเห็นได้ ถึงกับถามว่า “เป็นอะไรไม่ดีใจเหรอที่สอบเรียนได้ จบแล้วเป็นดอกเตอร์เหียนะเพีย” ผมก็บอกว่า “ดีใจอยู่หรอกแต่ไม่รู้จะเรียนไหวหรือไม่เล่า ดูรายวิชาต่างๆ และขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์แล้วหนักใจ” เรียกว่าถอดใจเสียตั้งแต่ยกแรก เพื่อนคนเดิมพูดปลอบใจอีกว่า “อย่าคิดอะไรมาก ก็คิดเสียว่าเหมือนเรียน ป.๑ ขึ้น ป.๒, ป.๓ ขึ้น ป.๔ มันก็คล้ายๆ กัน จาก ป.โท ขึ้น ป.เอก มันก็คงไม่หนักกันซักเท่าไร

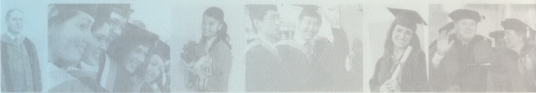
พศ.ดร.พดุง พรมมูล

เพียงแต่ว่านายจะมีวิทย์อายุทองยังงี้ให้สามารถฝ่าด่านสลิปแปดอรหันต์ไปให้ได้ก็แล้วกัน” ผมจึงค่อยได้สติและหายกังวลขึ้นมาบ้าง จะกลัวไปทำไม ไหนๆ ก็ไหนๆ แล้ว (Whatever will be will be)

เบื้องหลังความเป็นมาที่พบได้เรียนปริญญาเอก จริงๆ ชีวิตนี้ไม่ได้คิดจะเรียนต่อเอาปริญญาอีกแล้ว แต่เรียนจบปริญญาโทก็ยังไม่หยอกเมื่อสามสิบปีก่อนนั้นคนจบปริญญาโทก็ยังมีน้อย ผมเองจบโทมาก็ว่าพอ ชีวิตเกินคุ่มจากเด็กบ้านๆ รับจ้างแบกของอยู่ตามหน้าสดวนี่รถไฟตอนเรียนมัธยม มาวันนี้มีโอกาสเรียนปริญญาเอก...เวอร์ไปรีไปแล้ว

ที่บอกว่าไม่ได้คิดจะเรียนเป็นความสัจจริง เพราะตอนนั้นกำลังทำงานสนุกมาก เป็นหัวหน้าคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต มีงานให้บริหารจัดการมากมาย แต่เพื่อนที่เคยเรียนด้วยกันจะมาสอบเรียนที่ มศว. ประสานมิตร สาขาการอุดมศึกษา ซึ่งเปิดปริญญาเอกเป็นปีแรกมาชวนให้ไปสอบ ผมเฮ้ยโน บอกว่าพอแล้วและอีกอย่างหนึ่งกำลังสนุกกับงาน เพื่อนก็ยัง

๑๐๗.๑๑.๒๓

คะยันคะยอให้ไปสอบ ผมก็ยังยืนยันเหมือนเดิม เพื่อนผมบอกมาว่า “ถ้าอย่างนั้นไปสมัครสอบเป็นเพื่อนกันหน่อย” ยังคิดอยู่ในใจว่า “นายไปสอบเองไม่ได้เหรอ” ผมขี้เกียจจะไปรบกวนให้ครูอาจารย์ ผู้บังคับบัญชาเขียนรับรองสรรพคุณความรู้ความสามารถเพื่อประกอบการสมัครเรียน เพื่อนแสนดีคนเดิมก็ไม่ละความพยายามที่จะพาผมไปสอบให้ได้ โดยบอกว่าให้ผมอยู่เฉยๆ เขาจะบริหารจัดการงานเอกสารให้ สมัครให้ด้วย ขอให้ช่วยเซ็นชื่อในใบสมัครเท่านั้นแหละ

ก่อนวันสอบใครๆ ต่างเตรียมตัวกันอย่างเอาจริงเอาจัง ทาหนังสือมาอ่าน เตรียมหัวข้อวิจัยไว้ล่วงหน้า สอบได้ก็จะยื่น Proposal เลย ผมเฉยๆ ไม่รู้จะอ่านอะไร เก็งข้อสอบก็ไม่ว่าจะเก็งอะไร ก็ว่าเข้าไปเขียนข้อสอบให้ครบตามกระบวนการก็พอแล้ว ไม่หวังจะสอบได้ เพราะมันไม่ได้มีความคาดหวังเลยสักนิด ก่อนสอบจึงนอนเสียเต็มอิมสบายกว่ากันเยอะ ยังไงก็ได้ทำตามที่คุณขอร้องให้ไปสอบเป็นเพื่อน

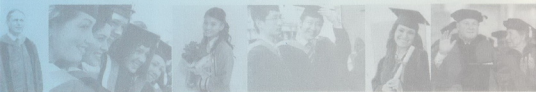
ถึงวันสอบผมไปตามเวลา เราส่งข้อสอบวิชาอะไรมาก็เขียนตอบไปด้วยใจที่เป็นอิสระ ใช้แนวความคิดตอบไม่ได้ท่องหนังสือมาเขียนตอบ มีข้อคิด ข้อวิเคราะห์อะไรก็เขียนเข้าไปไม่ให้อายคนตรวจ จะลำบากใจ

มากๆ วิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งต้องลุ้นกันเต็มที่กับการเขียน Essay ไม่น้อยกว่าสามร้อยคำ การไม่คาดหวังว่าจะได้เรียนมันจึงทำให้กล้าคิดกล้าเขียนอย่างรื่นเริงบันเทิงใจ

วันประกาศผลสอบปรากฏว่าผู้สอบผ่านเข้าสัมภาษณ์มีสิบสามคน ผมมีชื่อติดอยู่หนึ่งในสิบสามนั้นแต่ที่น่าเศร้าคือ เพื่อนผมสอบไม่ติด “ยุ่งละซิคครับ” อยากจะขอบคุณเพื่อนจริงๆ ที่หาเรื่องยุ่งยากมาสู่ชีวิตผม นับแต่นั้นมาชีวิตผมจึงผกผันเปลี่ยนไป ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่กดดันหลายๆ ประการ นึกะมังที่เขาว่าเหนือตัวเราก็คงมีฟาลิซิส ไม่เชื่ออย่าลบหลู่

ไทๆ ก็ไทๆ พมจ้องต่อสตี ปรับตัวปรับใจเข้าเป็นนักศึกษาอีกครั้งหนึ่งในระดับปริญญาเอกที่ มอ ศอ วอ ประสานมิตร งานนี้คงเล่นไม่ได้ ซินเรียนไม่จบเสียชื่อแน่ๆ เลย เสียหน้าอีกต่างหาก ที่ต้องย้าคำว่าเรียนไม่จบเพราะมันน่าวิตกจริงๆ ตามคำเล่าลือเขามันเรียนจบยากมาก และมีบางคนเรียนไม่จบเป็นบ้าไปแล้วก็มี แล้วผมเป็นใคร เด็กเรียนมาจากสายอาชีพะ เรียนปริญญาตรีศิลปศึกษา แล้วมาเรียนโท เอกด้านการอุดมศึกษา มันเหมือนไม่กลมกลืนกันเสียเลยกับฐานการเรียนรู้นี้เดิม จะดีหน่อยตรงที่ทำงานเป็นครู พอจะหาความสัมพันธ์ของสิ่งที่เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้บ้าง เอาเถอะอย่างไรก็หาวิธีเรียนให้จบเสียก่อน อย่างอื่นค่อยไปว่าเอาข้างหน้า

ลองเปรียบเทียบ ที่เรียนในรายวิชาต่างๆ ให้ครบตามหลักสูตร บางวิชาก็พอเรียนไหว หลายๆ วิชายากสำหรับผมซึ่งเป็นนักศึกษาขี้เกียจสไลด์ต้นๆ โดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการคิดคำนวณ วิชาสถิติเบื้องต้นผมก็แค่ออยู่แล้ว เจอวิชาสถิติขั้นสูงผมก็ไบ่กินนะสิ เคยสอบกลางภาคได้คะแนนศูนย์เฉยเลย ก็มันทำไม่ได้นี่ครับ กว่าจะแก้ตัวสอบผ่านเลือดตาแทบกระเด็น (มันกระเด็นจริงหรือเปล่าไม่รู้ คล้ายๆ จะเป็นยังงั้น) แต่ผมก็ไม่วิตกทุกข์ร้อนอะไรมากนัก ยิ่งนึกถึงคำพูดของเพื่อนที่ว่า ต้องหาวิธีแก้ทางด้านสิบแปดอรหันต์ไปให้ได้ แล้วที่สุดมันก็ไม่มีอะไรเหลือปากว่าแรง ขอให้ใจสู้เสียอย่าง

เรียนปริญญาเอกมันสนุกตรงที่ได้อ่านหนังสือเยอะ ชีวิตส่วนใหญ่ขลุกอยู่ในห้องสมุด ยุคนั้นคอมพิวเตอร์ยังไม่แพร่หลาย โน้ตบุ๊กยังไม่มี เรื่องอินเทอร์เน็ตไม่ต้องพูดถึง

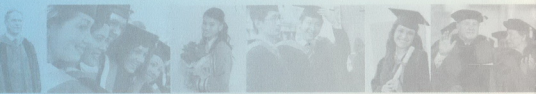

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ไกลตัว เป็นของใหม่และไม่คิดว่าชีวิตนี้จะทันได้ใช้อินเทอร์เน็ตเสียด้วยซ้ำ ถ้าจะหาข้อมูลก็ต้องไปค้นคว้าจากหนังสือตามห้องสมุดต่างๆ นักศึกษาเมดอินไทยแลนด์อย่างผม นอกจากห้องสมุด มศว. แล้วก็ตระเวนไปค้นคว้าตามห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่ไปบ่อยก็คือห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปบ่อยจนบรรณารักษ์คิดว่าเป็นนิสิตจุฬาฯ

ยิ่งช่วงเขียนวิทยานิพนธ์ยิ่งสนุก คือกว่าจะจับทางว่าจะศึกษาเรื่องอะไร เขียนกันยังไง เงอะงะอยู่นานทีเดียว เดินแกรวอยู่ตามห้องสมุดอยู่เป็นปี หาหัวเรื่องไม่ได้ซักที ไม่ใช่ว่าจะเป็นปัญหาเฉพาะผมคนเดียว เพื่อนคนอื่นๆ ก็ตกอยู่ในสภาพเดียวกัน การพบปะพูดคุยปรึกษาหารือกัน การอ่านหนังสือและงานวิจัยให้มากๆ จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่เราได้พบหัวเรื่องเขียนวิทยานิพนธ์ เป็นแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ใครพบหนังสืออะไรดีๆ ก็มาแบ่งกันอ่าน ใครพบข้อมูลอะไรที่เกี่ยวข้องกับการเขียนวิทยานิพนธ์ของเพื่อนก็นำมาแบ่งปันกัน ไม่ทำตัวคับแคบหรือใจแคบ จึงช่วยให้บรรยากาศกลุ่มเป็นไปอย่างพึงพาอาศัยกัน เป็นกำลังใจให้แก่กันและกัน

ผ่านได้รับพมตอนเรียนปริญญาโท วิทยานิพนธ์ก็ยากพอแล้ว เมื่อ
ต้องเขียนวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกมันจะยากอีกแค่ไหน ตอนนั้นคิด
ไม่ออก รู้แต่ว่าระดับนี้มันต้องเป็น R & D ได้ยินเขาคุยกันตอนแรกก็ไม่รู้
อีกว่า R & D มันคืออะไร อ้อ ที่แท้มันคือกระบวนการวิจัยที่เป็นแบบ
Research and Development นั่นเอง อ้อ ไปยังงั้นแหละลึกลับๆ ก็ยังไม่รู้
ว่าจะทำอย่างไรกับมัน ต้องถามเพื่อนพร้อมๆ กันไป อ่านงานวิทยานิพนธ์
ที่เป็น R & D ดิจนจับทางได้ก็มาออกแบบงานวิจัยของตนเอง พอมอง
ออกก็ไม่เห็นจะยากเลย ที่แท้ R & D ดีก็คือการวิจัยและพัฒนา แต่กว่า
จะเสร็จสิ้นกระบวนการเขียนวิทยานิพนธ์ก็เหนื่อยไม่เบา ยิ่งช่วงที่กลับมา
ทำงานแล้ววิทยานิพนธ์ก็ยังไปไม่ถึงไหน เล่นเอาอนอนผวาไปเหมือนกัน เคย
ไหมนอนหลับในยามค่ำคืนแต่ตายังลืมโผลง สมองปั่นป่วนลึกลับสนอลหม่าน
ยิ่งใกล้หมดสัญญาเรียนยิ่งเครียด พวกเรียนปริญญาเอกจะรู้ดี

แล้ววันที่รอคอยก็เป็นของผม เมื่อสอบปากเปล่า (Oral)
วิทยานิพนธ์ผ่าน เป็นวันที่ดีใจที่สุดสุด ตัวเบาหัวเหมือนกับ
จะลอยได้ มันเหมือนภูเขาที่ทับอยู่บนอกหายวับไปเลยทันที
เมื่อประธานสอบประกาศว่าสอบผ่าน (ระดับยอดเยี่ยม
ชะด้วย) ว้าว เก่งอะไรปานนั้น

เกือบยี่สิบปีที่ผมเรียนจบปริญญาเอกมา (ณ เวลานั้น ปี '53) มีสิ่งเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นกับตัวผม อย่างน้อยคนเรียกผมว่า ดอกเตอร์ แทนที่จะเรียกבקเสี้ยว ทำไมต้องเรียกคนจบปริญญาเอกเป็นภาษาฝรั่งว่าดอกเตอร์ก็ไม่รู้ แรกๆ ฟังดูก็เขินๆ คำว่าดอกเตอร์มันไม่เข้ากับหน้าตาบ้านๆ อย่างผม ยิ่งชื่อและนามสกุลก็ไม่มีเค้าฝรั่งเอาเสียเลย

เอาเถอะ ไหนๆ เขาจะเรียกเป็นดอกเตอร์ก็ต้องยอมเป็นดอกเตอร์นั้นวางตัวลำบากขึ้น จะพูดจะแสดงความคิดอ่านก็ต้องให้มันสมภูมิ พูดเหย่ยๆ คิดเหย่ยๆ เขาก็ว่าเอาที่ว่าให้เจ็บใจคือเรียนจบดอกเตอร์มาได้ยังไง จึงไม่แปลกที่เราจะเห็นดอกเตอร์หลายๆ คน เต๊ะท่าวางมาดข่มไว้ก่อนพูดน้อยๆ พูดมากเดี๋ยวคนจะรู้ว่าเป็นดอกเตอร์ห่วยแตกเมื่อก่อนโน้นคนเป็นดอกเตอร์มันโก้แก๊จริงๆ เวลาเดินเหมือนว่าเท้ามันจะลอย ผู้คนยกย่องมากอะไรปานนั้น

แต่มาวันนี้เธอครับ ดอกเตอร์กลายเป็นสินค้า
เหมาโหล คนเรียนจบดอกเตอร์เต็มบ้านเต็มเมือง ไป
งานไหนๆ ก็มีแต่คนเป็นดอกเตอร์ ทั้งดอกเตอร์ใน
ดอกเตอร์นอก เดินอวดมาดกัน กระทปโหล่กันดัง
แก๊งก้าง ยิ่งนักธุรกิจนักการเมืองเดี๋ยวนี้อย่างก็ดิ้นรนหา
ปริญญาดอกเตอร์มาประดับ ความรู้ความคิดจะมีไม่มี
เอาไว่ก่อน ขอมิคำวดอกเตอร์นำหน้าชื่อเป็นอันใช้ได้
บางคนบอกว่ามิไ่วเป็นไม้กันหมา ถ้าหากยังเป็นเช่นนี้
อีกหน่อยคงมิสสถาบันติดตามตรวจสอบมาตรฐานดอกเตอร์
ขึ้นมาอีก และก็อาจจะจัดเป็นดอกเตอร์ชั้นหนึ่ง ชั้น
สอง และชั้นที่โหล่ จะทำยังงิไ่ได้ก็เมื่อคนบ้านเราปลูก
ฝังค่านิยมเห่อดิกรักันเสียมากมายอย่างนี้ เผลอๆ อีก
หน่อยใครเป็นดอกเตอร์อาจจะกลายเป็นปมด้อยก็ได้

เห็นทีว่า ผมจะสลัดความเป็นดอกเตอร์กลับไปเป็น
บักเลี้ยวบ้านๆ เหมือนเดิม ดูจะเท่กว่ากันเยอะ

๒๕๓๕-๒๕๓๖

DUSIT UNIVERSITY

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

บนเส้นทางปริญญาเอก

บนเส้นทางชีวิตทุกคนล้วนมีเป้าหมาย ซึ่งเปรียบเหมือนแผนที่ชี้บอกเส้นทางสู่ความฝัน ทุกคนต่างมีเป้าหมายในชีวิตแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นหน้าที่การทำงาน ความร่ำรวย ชื่อเสียง ครอบครัว และหลายคนวางเป้าหมายในชีวิตไว้บนเส้นทางการศึกษา หากกล่าวถึงจุดสูงสุดของการศึกษา คำตอบของหลายคนคงไม่พ้น “ปริญญาเอก” ผู้คนมากมายคาดหวังและวาดฝันที่จะได้สัมผัสเส้นทางชีวิตของดอกเตอร์ หากแต่มีสักกี่คนที่สามารถฝ่าฟันบนเส้นทางนี้ด้วยรอยยิ้ม อุปสรรคต่างๆ ทั้งจากตัวเราและคนรอบข้าง ความทุกข์ ความท้อแท้ สิ้นหวัง จะมีใครเข้าใจได้ดีกว่าผู้ที่เคยก้าวเดินบนเส้นทางนี้

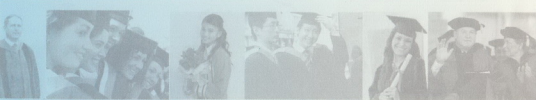

ผศ.ดร.พิทักษ์ จันทร์เจริญ

ก้าวแรกในการเตรียมตัวก่อนเรียนระดับปริญญาเอก สิ่งที่สำคัญที่สุดคือตัวเรา เราต้องตอบคำถามตัวเองให้ได้ถึงเป้าหมายในการเรียน อนาคตการทำงานที่หวังไว้ และเราพร้อมแค่ไหนกับการเผชิญอุปสรรคบนเส้นทางการศึกษาครั้งนี้ หากคำตอบคือการตัดสินใจศึกษาต่อ ก้าวต่อไปคือการหารายละเอียดการรับสมัคร โดยเริ่มจากหลักสูตรที่สนใจ มหาวิทยาลัยที่เปิดรับ รายวิชาตามหลักสูตร งานวิจัย คุณสมบัติผู้สมัคร ระยะเวลาการศึกษา ค่าใช้จ่าย ตลอดจนเงื่อนไขประกอบการรับสมัครอื่นๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยและคณะระบุไว้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ผู้สมัครสามารถหาได้จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย หรือสอบถามจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ข้อมูลเหล่านี้ถือเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสมัครเพื่อศึกษาต่อ

หลังจากผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของมหาวิทยาลัยแล้ว ท้ายที่สุดการตัดสินใจรับนักศึกษาจะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของมหาวิทยาลัยและ/หรืออาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโดยส่วนใหญ่การคัดเลือกจะพิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหางานวิจัยที่ผู้สมัครสนใจ

และงานวิจัยของอาจารย์ ในขั้นตอนนี้มีปัญหาในการพิจารณารับนักศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาต่อในต่างประเทศ บางครั้งจะประสบปัญหาหลายด้าน อาทิ ความไม่คุ้นเคยของอาจารย์และนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งในบางกรณี การคัดเลือกนักศึกษาจะเลือกจากผู้สมัครที่เป็นศิษย์เก่า หรือเคยทำงานวิจัยร่วมกัน หากพิจารณาให้ดีเราต้องยอมรับว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียน เพราะหากเกิดปัญหาการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ย่อมส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของงานวิจัย ซึ่งหลายคนไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษาด้วยเหตุนี้ ดังนั้น ผู้สมัครควรหาข้อมูลของอาจารย์ที่ปรึกษาที่ต้องการร่วมงานวิจัย โดยอาจสอบถามจากนักศึกษาในชั้นเรียน และโดยเฉพาะนักศึกษาที่ร่วมทำงานวิจัยกับอาจารย์ท่านนั้น ในแง่ของนักศึกษาทุกคนต่างต้องการอาจารย์ที่มีเวลาให้คำปรึกษาและเอาใจใส่ในงานวิจัย มีประสบการณ์การทำวิจัย รวมไปถึงการให้เกียรติและเคารพในความคิดของตน

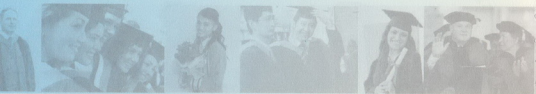
หลังจากผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อแล้ว นักศึกษาทุกคนควรตระหนักว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยและอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานให้กับนักศึกษาได้ทั้งหมด ด้วยยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันส่งผลให้โอกาสการทำงานของนักศึกษาระดับปริญญาเอกเปิดกว้างขึ้น หลายคนเลือกทำงานในสาขาที่แตกต่างจากงานวิจัย ดังนั้น นักศึกษาจึงควรหาความรู้ และฝึกความชำนาญ

เพิ่มเติม โดยควรทำกิจกรรมหรือเข้ารับการอบรมเพื่อฝึกฝนและเพิ่มพูนประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการทำงาน

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาหลายแห่งจัดโปรแกรมพิเศษสำหรับนักศึกษาปริญญาเอกเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงานในอนาคต ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นหลักสูตรผู้ช่วยสอนเพื่อฝึกประสบการณ์การเป็นอาจารย์ สถาบันการศึกษาชั้นนำหลายแห่งสนับสนุนกิจกรรมเพื่อฝึกประสบการณ์ด้านการสอนสำหรับนักศึกษาปริญญาเอก ดังนั้น นักศึกษาควรพยายามเพียรเรียนรู้ และฝึกทักษะด้านต่างๆ เพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายงานที่ต้องการ นักศึกษาทุกคนควรพึงระลึกเสมอว่ามนุษย์เราต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิต เรียนรู้จากประสบการณ์ทุกวันที่ผ่านเข้ามา เพราะการศึกษาไม่มีวันจบสิ้น และขอเพียงไม่ท้อแท้ย่อมนี่ไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียน

กว่าจะคว้าปริญญาได้สักใบ นักศึกษาแต่ละคนต้องอดทนเพื่อเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้กับตนเอง แต่ละวันในรั้วมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องทำกิจกรรมต่างๆ มากมาย ทั้งการเรียนตามรายวิชา ในแต่ละหลักสูตร การค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับงานวิจัยและการบ้าน ทั้งยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมนอกห้องเรียนในบางรายวิชา สำหรับนักศึกษาที่เลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติหรือศึกษาต่อต่างประเทศ ในบางรายต้องแบ่งเวลาเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษซึ่งมี

ความสำคัญต่อการศึกษาในระดับปริญญาเอกเป็นอย่างมาก นักศึกษาหลายคนแม้ว่าจะได้คะแนนทดสอบภาษาอังกฤษในเกณฑ์สูง แต่ยังคงประสบปัญหาในการเขียนวิทยานิพนธ์ซึ่งมีความยากและซับซ้อน ต้องเลือกใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมกับงานวิจัย และที่สำคัญต้องสามารถเขียนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ดังนั้น จึงเป็นปัญหาย่างมากต่อนักศึกษาที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร นักศึกษาหลายคนต้องเข้าร่วมหลักสูตรพิเศษเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ บางสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมให้อาสาสมัครซึ่งเป็นผู้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นผู้ดูแลนักศึกษาต่างชาติ โดยผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้นอกจากนักศึกษาจะได้พัฒนาทักษะทางด้านการเขียนแล้ว การใช้เวลาร่วมกับอาสาสมัครยังช่วยพัฒนาทักษะทางด้านการพูดและการฟังอีกด้วย

นักศึกษาปริญญาเอกทุกคนต่างมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในหลายบทบาท ทั้งการทำงานวิจัย งานผู้ช่วยสอน งานประจำ และครอบครัว ในรั้วมหาวิทยาลัยนักศึกษาจำเป็นต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหลายกลุ่ม เช่น อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำวิชา เพื่อนร่วมชั้นเรียน ในขณะเดียวกันนักศึกษายังจำเป็นต้องรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับสังคมภายนอก ทั้งเพื่อนร่วมงาน และครอบครัว ในแต่ละสัปดาห์ กิจกรรมทางด้านวิชาการที่นักศึกษาปริญญาเอกต้องทำ ได้แก่ การเรียนตามหลักสูตร การค้นคว้าหาข้อมูลเพื่องานวิจัย การแก้ไขงานวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา การสอบประเมินความรู้ การเขียนโครงร่าง

วิทยานิพนธ์ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา และการเป็นผู้ช่วยสอน โดย นักศึกษาต่างรู้สึกว่ากิจกรรมเหล่านี้มีความสำคัญและช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะงานด้านวิชาการ การบริหารจัดการเวลาที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ นักศึกษาต้องแบ่งเวลาให้เหมาะสมระหว่าง งานวิจัยและกิจกรรมอื่นๆ เวลาทุกนาทีที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อาจส่งผลกระทบต่อความล่าช้า ของงานวิจัย นักศึกษาต้องรู้จักวางแผนเพื่อให้งานวิจัยมีความก้าวหน้า แม้ในขณะที่ใช้เวลาเพื่อทำกิจกรรมอื่น

อย่างไรก็ตามการมีภาระหน้าที่ในหลายบทบาทส่งผลให้เกิด ความเครียดและความท้อแท้ในการเรียน โดยสาเหตุสำคัญของความเครียด คือ การมีเวลาไม่เพียงพอในการทำกิจกรรมซึ่งช่วยฝึกทักษะด้านวิชาการ และส่งเสริมให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ หลายคนต้องการใช้เวลา ในการหาข้อมูลและทำงานวิชาการที่เกี่ยวกับงานวิจัยของตน แต่กลับต้อง ทุ่มเทเวลาบางส่วนให้กับกิจกรรมอื่นอย่างงานประจำ และการให้เวลากับ ครอบครัว โดยสิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียดกับนักศึกษาจนกลายเป็น ความทุกข์ ท่ามกลางความยากลำบากของชีวิต ความทุกข์เป็นสิ่งที่อยู่ คู่กับมนุษย์ เมื่อเราเผชิญปัญหาต้องรู้จักให้กำลังใจตัวเอง เพราะบางครั้ง การไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง เพียงความขยันอย่างเดียวไม่เพียงพอ ความท้อแท้ก่อให้เกิดความล้มเหลว ความท้อแท้บั่นทอนความมุ่งมั่น หลายคนสิ้นหวังจนต้องเลิกล้มเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น บทบาทของชีวิต ทั้งด้านการเรียนและการทำอาชีพ เรา
ต้องรู้จักดูแลทั้งร่างกายและจิตใจ เมื่อร่างกายแข็งแรง จิตใจเบิกบาน
ความเครียดและความทุกข์จะบรรเทาลง หลายครั้งในระหว่างเรียน
เมื่อรู้สึกท้อแท้เราอาจเปลี่ยนใจไม่อยากเรียนต่อ เมื่อถึงเวลานั้นควร
ถามตัวเองว่า เป้าหมายในชีวิตคืออะไร ความสุขของเราอยู่ที่ไหน เมื่อ
ความทุกข์เกิดขึ้นเราต้องสงบใจและหยุดพิจารณาถึงเหตุแห่งทุกข์
หลายคนอยากเลิกเรียนแต่กลัวคนรอบข้างไม่เข้าใจ กลัวโดนต่อว่า กลัว
ถูกมองว่าล้มเหลว กลัวสารพัด แต่แท้จริงแล้วมันจัยภายนอกและบุคคลอื่น
ล้วนไม่สำคัญ เพราะเหตุแห่งทุกข์ที่แท้จริงคือตัวเรา อนาคตข้างหน้า
เป็นสิ่งสำคัญ แต่บางครั้งการดูแลสุขภาพกายใจในวันนี้อาจสำคัญกว่า
สำหรับบางคนที่ไม่อาจไปถึงฝั่งฝันได้ควรเข้าใจว่า ปริณญาเอกไม่ใช่
ทุกอย่างของชีวิต ที่กล่าวมานี้ไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อให้คนที่กำลังท้อแท้
หรือกำลังลังเลในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอกล้มเลิกความตั้งใจ แต่
อยากให้รู้และเข้าใจ เป้าหมายในวันข้างหน้าเพื่อไม่ให้หลงทางบนเส้น
ทางชีวิต

หลังจากที่เราทราบเงื่อนไขก่อนจะไปเรียน มีความ
เพียรจึงจะเรียนรู้ ต้องใช้คำว่าดิ้นรนให้ถึงที่สุด เพราะหยุด
ไม่ได้ทั้งงานประจำและงานครอบครัว ซึ่งตัวเราต้องพร้อม
ทั้งกายใจเพื่อฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อเรียนให้จบ คำว่า

ดอกเตอร์เปรียบเหมือนผู้ทรงภูมิความรู้ ทุกคนต่างมองว่า คนที่จบปริญญาเอกต้องรู้ทุกเรื่อง และสามารถเป็นทุกอย่างให้กับทุกคน แต่แท้จริงแล้วสิ่งสำคัญที่สุดคือการนำความรู้มาใช้พัฒนาตนเอง เราต้องใฝ่เรียนรู้เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ที่มี ต้องพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ทั้งภาวะความเป็นผู้นำ และการทำงานเป็นทีม และต้องรู้จักขยายองค์ความรู้สู่วงกว้าง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรและสังคม

ทางผู้เขียนขอเป็นกำลังใจให้ผู้ที่กำลังตัดสินใจ และผู้ที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ขอให้ผ่านพ้นช่วงเวลาแห่งความทุกข์ และขอให้พึงระลึกไว้เสมอว่า ไม่มีอุปสรรคยอมไม่พบความสำเร็จ

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

คำถามยอดฮิต เมื่อคิดจะเรียนปริญญาเอก

จะเรียนไปทำไม ? ต้องเรียนอย่างไร ? และ
จะได้อะไร ? คำถามยอดฮิต 3 คำถามที่ทุกคนต้อง
ถามตนเองก่อนที่จะคิดหรือตัดสินใจเรียนปริญญา
เอก การเรียนในระดับนี้เป็นการเรียนที่ถือว่าเป็นการ
เรียนระดับปริญญาชั้นสูง เป็นการเรียนที่ต้องเอา
จริงด้วยตนเองในทุกเรื่อง ทุกกิจกรรม

เพราะถ้าเรียนจนจบไปแล้วไม่มีความรู้ หรือ
ไม่รู้จริง แล้วจะภาคภูมิใจกับความเป็น “ดอกเตอร์”
ได้อย่างไร

การเรียนระดับปริญญาเอกนั้นถ้าจะถามว่าจะเรียนไปทำไม ?
ก็คงจะมีคำตอบมากมายตามความคิดและความตั้งใจของแต่ละคน
บางคนอาจคิดว่าเป็นค่านิยมและแนวโน้มของสังคมที่ยกย่องคนที่ได้

รศ.ดร.เบญจวรรณ กัศุพพันธ์

กระตาคาที่แสดงศักดิ์และสิทธิ์แห่งปริญญาว่าจบปริญญาเอกก็เลยต้องเรียน ในขณะที่บางคนมาเรียนก็เพื่อพิสูจน์ความสามารถให้คนอื่น ๆ เห็นว่าเป็นคนมีความสามารถเรียนถึงระดับปริญญาเอกได้ หรือบางคนอาจจะเรียนปริญญาเอกเพราะเพื่อน หรือคุณพ่อคุณแม่บอกให้เรียน หรืออาจจะมีเหตุผลอื่นๆ นอกเหนือจากนี้อีกมากมายก็เป็นไปได้ แต่ถ้การที่จะตัดสินใจเรียนในระดับนี้แล้วยังหาเหตุผลหรือจุดมุ่งหมายในการเรียนไม่ได้ ก็คงจะไม่เกิดประโยชน์เท่าใดนัก เพราะเหตุผลในการเรียนว่าเรียนไปทำไมจะเป็นตัวตั้งหรือโจทย์ที่สำคัญที่จะทำให้ทุกคนมีแรงขับ มีแรงจูงใจ ในการสร้างพลังในการเรียนเพื่อไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นๆ โดยไม่ย่อท้อ หมดพลังหรือถอดใจทิ้งกลางคัน

นี่คือเรื่องจริงของชีวิตของนักศึกษาปริญญาเอกทุกคนที่จะมีความรู้ลึกนี้กระโดดเข้ามาในช่วงใดช่วงหนึ่งของการเรียนที่จะยอมแพ้หรือจะสู้ต่อไปให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งการต่อสู้ที่กล่าวถึงนี้ไม่มีใครช่วยได้เพราะไม่ใช่การต่อสู้กับคู่ต่อสู้ใดๆ แต่เป็นการต่อสู้กับความคิด

ภาสกรโกมล.ธ.ด.ด.

ความรู้สึก และจิตใจของตนเอง ดังนั้น หากนักศึกษาคนใดไม่มีจุดมุ่งหมายหรือเหตุผลในการเข้าเรียนที่สร้างพลังใจได้อย่างมั่นคงและเข้มแข็งแล้ว เชื่อได้ว่านักศึกษาคนนั้นย่อมพ่ายแพ้ต่อการสู้กับตัวเองในการเรียนในครั้งนี้อย่างแน่นอน

สำหรับข้าพเจ้าเองก็ได้ใช้เวลาในการใคร่ครวญหาคำตอบว่าจะเรียนไปทำไมอยู่ไม่น้อย ก่อนที่จะตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการสอบคัดเลือกต่างๆ นานา จนกระทั่งได้เข้าเรียน ที่ข้าพเจ้าจะต้องใคร่ครวญก็เพราะว่าข้าพเจ้ามีความขัดแย้งในใจตลอดเวลาออกทำนองเบื่อกๆ อยากๆ

ประการแรก อายุก็มากแล้ว กำลังกาย กำลังสติปัญญาที่กำลังจะเสื่อมลงจะไปทรมานตัวเองทำไม ?

ประการที่สอง ทุกวันนี้ก็ยังสามารถใช้ความรู้ที่ศึกษาเล่าเรียนมาใช้ในการประกอบกิจกรรมสร้างประโยชน์ให้กับองค์กรและผู้ที่เกี่ยวข้องตามวิถีแห่งอาชีพได้เป็นอย่างดี แล้วจะไปเรียนให้เหนื่อยทำไม ?

ประการที่สาม เคยอยู่ในระบบการเรียนครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2524 จึงไม่ได้อยู่ในระบบการเรียนมามากกว่า 20 ปี จะเริ่มต้นเรียนอีกที่อะไรไหวไหม ?

ประการที่สี่ ทุกวันนี้ชีวิตก็ราบรื่น สงบสุขดีอยู่แล้ว จะไปหาความวุ่นวาย ความลำบากอีกทำไม ?

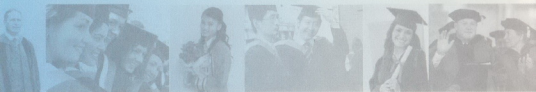

แล้วจะทําอย่างไรกับการตัดสินใจในครั้งนี

การคิดในใจเป็น

นามธรรม จินตนาการไปเรื่อยๆ ไม่อาจหาคำตอบหรือข้อสรุปได้ ข้าพเจ้าจึงได้ใช้วิธีเขียนความคิดเหตุผลนั้นๆ ลงบนกระดาษให้เห็นเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่ทำให้เห็นลักษณะของความคิดที่เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า เหตุผลจากความคิดของข้าพเจ้านั้นล้วนอยู่บนฐานที่เอาตัวเองเป็นศูนย์กลางพร้อมกับการสร้างกำแพงที่สูงและหนาให้กับตัวเองด้วยความคิดเชิงลบทั้งสิ้น อาทิ กลัวทรมาน กลัวเหนื่อย กลัวไม่ไหว กลัวลำบาก กลัวชีวิตุ่นวาย เป็นต้น นอกจากจะสร้างกำแพงให้ตัวเองด้วยความคิดเชิงลบที่ไม่อยากเผชิญแล้ว ยังสร้างกำแพงให้กับตัวเองด้วยความคิดที่มองแต่ความเป็นมาในอดีต และความเป็นอยู่ในปัจจุบันของตัวเองเท่านั้น ไม่ได้มองถึงความเป็นไปในอนาคตของตนเองและบริบทที่เกี่ยวข้องเลย เข้าลักษณะของความพอเพียงแบบสันโดษและไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความพอเพียงที่ไม่สมบูรณ์โดยองค์รวม และสวนกระแสกับหลักการธรรมชาติของมนุษย์ ที่ว่าชีวิตคือการเปลี่ยนแปลง ยิ่งเปลี่ยนแปลงมากก็จะมีโอกาสและโชคเข้ามามาก

แต่แน่นอนข้าพเจ้าทราบดีว่าการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งมักจะมาพร้อมกับปัญหา และปัญหาก็มีไว้ให้เราๆ ท่านๆ คิดหาทางแก้ไขด้วยปัญญา ด้วยเหตุนี้ยังมีปัญหาให้เราคิดแก้ไข เราก็จะเกิดปัญญาได้มาก ดังนั้น หากเราประสงค์เป็นนักสร้างชีวิตตามหลักการธรรมชาติของ

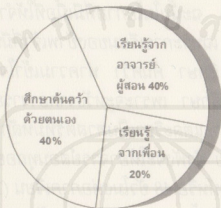
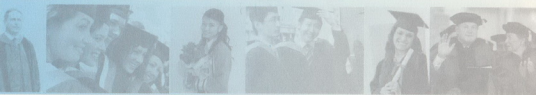
มนุษย์แล้ว นักสร้างชีวิตต้องรู้จักปรับปรุงให้ชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสมดุล ไม่ปล่อยชีวิตให้เป็นเหมือนพระอาทิตย์ที่กำลังจะอัสดง ไม่มีการปรับปรุง ไม่มีการเปลี่ยนแปลง นับวันแสงสว่างก็จะลดน้อยลงจนกระทั่งดับลงในที่สุด แต่ควรดูแลชีวิตให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และเคลื่อนไหวเหมือนพระอาทิตย์ที่กำลังจะอัสดงคือ หมัดแสงในวันนี้เพื่อจะได้ส่องสว่างใหม่ที่ดีกว่าเดิมในวันรุ่งขึ้น

สำหรับชีวิตของข้าพเจ้าหากข้าพเจ้ามีสิทธิ์ที่จะเลือก ข้าพเจ้าก็จะเลือกดูแลรักษาชีวิตไว้เหมือนพระอาทิตย์ที่กำลังจะอัสดงที่รอเวลาจะส่องแสงและเจิดจ้าได้ใหม่และดีกว่าเดิมในวันรุ่งขึ้น ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงมีคำตอบให้กับตัวเองอย่างมีเหตุผลที่ชัดเจนว่า ข้าพเจ้าจะเข้าเรียนปริญญาเอกเพื่อต้องการที่จะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ในศาสตร์ที่สนใจ โดยต้องรู้ให้ลึก รู้ให้กว้าง รู้ให้จริง จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาเป็นวัตถุดิบในการคิด ค้นคว้า พัฒนาศาสตร์หรือวิธีการดำเนินการใหม่ๆ บนพื้นฐานของหลักการทฤษฎีที่มีความน่าเชื่อถือ และแล้วข้าพเจ้าก็ไม่ผิดหวังกับการตัดสินใจในครั้งนี้

คราวนี้ถ้าจะถามว่าเรียนอย่างไร สำหรับคำถามนี้คงต้องตอบกันยาวเล่ากันหลายวันจึงจะจบ บรรยากาศและวิธีการเรียนแตกต่างกับการเรียนในระดับต้นๆ ที่ผ่าน

มาอย่างสิ้นเชิง ฉะนั้นในโอกาสที่มีเนื้อที่ให้จำกัดข้าพเจ้า
จะขอพูดสั้นๆ เฉพาะการเรียนของข้าพเจ้าที่มีหัวใจสำคัญ
คือ การอ่าน ศึกษา ค้นคว้า ทำความเข้าใจในหลักการ
ทฤษฎีต่างๆ ที่ศึกษา เพราะจะหวังจากอาจารย์ทั้งหมดคง
เป็นไปไม่ได้ เพราะแต่ละวิชาเป็นศาสตร์ที่มีหลักการ ทฤษฎี
แนวคิดมากมาย จำฟังจะให้อาจารย์สอนทุกอย่างเพียง 3
ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือ 48 ชั่วโมงต่อภาคเรียน (16 สัปดาห์)
ก็ยังไม่พอ ดังนั้น การศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนเอง
จึงสำคัญมาก ส่วนการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่มาจาก
หลากหลายองค์กร ก็จะเป็นประโยชน์ในการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ประสบการณ์ การปฏิบัติจากของจริงได้อย่างดี
เป็นการศึกษาเชิงประจักษ์ที่นับว่า ช่วยใช้การเรียนรู้ระดับ
ปริญญาเอกมีความสมบูรณ์ทั้งเนื้อหา ทฤษฎี หลักการ
และการประยุกต์ใช้จริงได้ ทั้งนี้ทั้งนั้นในการเรียนจะต้อง
มีส่วนในการเรียนรู้ที่เหมาะสมระหว่างการเรียนรู้จาก
อาจารย์ผู้สอน จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และจาก
เพื่อนร่วมชั้นเรียน ที่สามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

จากข้อมูลในแบบภูมินี้ ถึงแม้จะไม่ใช่สูตรสำเร็จในการเรียน

ปริญญาเอกของทุกคน แต่อย่างน้อยจากประสบการณ์ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็ต้องการที่จะนำเสนอทุกท่านที่กำลังตัดสินใจจะเรียนต่อปริญญาเอกหรือกำลังเรียนอยู่ในข้อเท็จจริง และแนวทางที่จะเรียนปริญญาเอกอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จโดยเร็ว และราบรื่น นอกจากหัวใจสำคัญจากที่นำเสนอในข้างต้นแล้ว จะเห็นว่าตัวผู้เรียนเองจะเป็นศูนย์กลางสำคัญในการเรียนรู้ หากผู้เรียนมีคุณสมบัติและศิลปะในการนำตนเองในการเรียนรู้แล้ว เชื่อได้ว่าไม่ว่าจะพบปัญหาอุปสรรคมากน้อยเพียงใด ก็จะสามารถฝ่าฟันไปได้อย่างสัมฤทธิ์ผลแน่นอน สูตรสำเร็จที่ข้าพเจ้าสังเคราะห์จากประสบการณ์การเรียนปริญญาเอกที่ผ่านมาสามารถใช้ได้ในทุกกระบวนการของการเรียนไม่ว่าจะเรียนอะไร เรื่องอะไร

ถนัดความเชี่ยวชาญอย่างไร และจากแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของ
ตนเองให้สามารถนำความรู้ หรือสารัตถะของความรู้นั้นให้เป็นประโยชน์
ต่อชีวิตและงานในหน้าที่ได้อย่างไรบ้าง โดยการเรียนปริญญาเอกจึง
มีลักษณะเฉพาะคือ เป็นการเรียนรู้ที่ต้องเรียนรู้จริง ขยันศึกษาค้นคว้าหา
ข้อมูล ศาสตร์ความรู้ต่างๆ ในสาขาที่ตนเองศึกษาให้เข้าใจได้อย่างถ่องแท้
และเข้าใจในองค์ความรู้ต่างๆ อย่างดีจนสามารถที่จะใช้เป็นหลักการใน
การปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

และจากแก่นที่ได้ทั้งหมดในข้างต้นทำให้เกิดผลที่ตาม
มาจากการเรียนปริญญาเอกของข้าพเจ้าที่สามารถสรุปสั้นๆ
ในช่วงชีวิตขณะนี้ว่าข้าพเจ้าได้ **ยกระดับ ขยับขยาย**
ลงลาย และมุ่งหมายกตัญญู ดังนี้

ข้าพเจ้าได้ยกระดับจากคนธรรมดากลายเป็นคนที่มี
การันตีว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีคน
นับหน้าถือตา ยกย่อง ให้การเคารพเปรียบได้กับ ดิน หิน
แก้ว แหวน เงิน ทอง มากองรวมกันก็ไม่มีใครๆ กราบไหว้
แต่เมื่อนำวัตถุเหล่านั้นมาหล่อหลอมรวมเป็นพระพุทธรูป
เป็นพระเครื่องปลุกเสกโดยเกจิอาจารย์ คนเห็นแก้วแหวน
เงินทองเหล่านี้ได้ยกย่องในระดับในรูปลักษณะใหม่ทุกคนก็ยกย่อง
เคารพบูชา กราบไหว้

ต่อมาข้าพเจ้าได้ขยับขยายความรู้จากคนไม่รู้หรือรู้น้อย เป็นคนที่มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะอย่างลึกซึ้ง จนสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อผู้อื่น และต่อองค์กรได้ ขยับขยายวงงาน วงสังคมที่เป็นอยู่กว้างขวางขึ้น เหมือนที่หลายคนเปรียบกับการโยนก้อนหินลงไปในน้ำจะเกิดการขยายของวงน้ำออกไปอย่างกว้างขวางตามแรงของการโยน

นอกจากนี้ที่สำคัญข้าพเจ้ายังได้สบลายในนิสัยความคิด ความรู้เก่าๆ ที่ไม่ติดถูกลบทิ้งไปด้วยการคิดใหม่ การมองด้วยวิธีใหม่ ทำให้มีวิสัยทัศน์กว้างขึ้นมองได้ครอบคลุมมากขึ้น เพราะระหว่างที่เข้าสู่กระบวนการเรียนปริญญาเอกนั้น บอกได้เลยว่าทุกคนจะได้เรียนรู้และประสบการณ์อันมีค่าที่แตกต่างกัน และสามารถเลือกเก็บไปใช้ได้ต่างกันเช่นกัน

และสุดท้ายที่ข้าพเจ้าได้รับคือ มุ่งหมายกตัญญูต่อผู้มีพระคุณที่ให้ข้าพเจ้าได้เรียนปริญญาเอกในครั้งนี้ ต่อครอบครัวและทุกคนที่มีส่วนร่วมให้ข้าพเจ้าได้จบปริญญาเอก กตัญญูต่อองค์กรที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ

ต่อมาข้าพเจ้าได้ขยับขยายความรู้จากคนไม่รู้หรือ
รู้น้อย เป็นคนที่มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะอย่างลึกซึ้ง จน
สามารถนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อตัวเอง ต่อผู้อื่น
และต่อองค์กรได้ ขยับขยายวงงาน วงสังคมที่เป็นอยู่
กว้างขวางขึ้น เหมือนที่หลายคนเปรียบกับการโยนก้อนหิน
ลงไปในน้ำจะเกิดการขยายของวงน้ำออกไปอย่าง
กว้างขวางตามแรงของการโยน

นอกจากนี้ที่สำคัญข้าพเจ้ายังได้สลายในนิสัย
ความคิด ความรู้เก่าๆ ที่ไม่ดีถูกลบทิ้งไปด้วยการคิดใหม่
การมองด้วยวิธีใหม่ ทำให้มีวิสัยทัศน์กว้างขึ้นมองได้
ครอบคลุมมากขึ้น เพราะระหว่างที่เข้าสู่กระบวนการเรียน
ปริญญาเอกนั้น บอกได้เลยว่าทุกคนจะได้เรียนรู้และ
ประสบการณ์อันมีค่าที่แตกต่างกัน และสามารถเลือกเก็บ
ไปใช้ได้ต่างกันเช่นกัน

และสุดท้ายที่ข้าพเจ้าได้รับคือ มุ่งหมายกตัญญูต่อ
ผู้มีพระคุณที่ให้ข้าพเจ้าได้เรียนปริญญาเอกในครั้งนี้ ต่อ
ครอบครัวและทุกคนที่มีส่วนร่วมให้ข้าพเจ้าได้จบปริญญา
เอก กตัญญูต่อองค์กรที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณ

และให้โอกาสเปิดโลกทัศน์และมุมมองใหม่ ได้เห็นช่องทางการทำงานใหม่ๆ กตัญญูต่อวิชาชีพด้วยการนำสารัตถะความรู้ต่างๆ มาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพัฒนางานวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งหมดที่ได้นำเสนอมาเป็นคำตอบของคำถามยอดฮิต 3 คำถาม ที่ข้าพเจ้ามักจะได้รับการถามอยู่อย่างสม่ำเสมอ ทั้งก่อนเรียน ขณะเรียนและเมื่อจบปริญญาเอกแล้ว หวังว่าคำตอบของข้าพเจ้าคงจะมีบางข้อความหรือบางแนวคิดที่โดนใจท่านผู้อ่านอยู่บ้าง ข้าพเจ้าพร้อมจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นต่างๆ ที่ได้เขียนมา หากท่านผู้อ่านให้โอกาสชี้แนะข้าพเจ้าบ้างก็จะเป็นพระคุณยิ่ง เพราะชีวิตของข้าพเจ้าคือการเรียนรู้และรับรู้ เรียนรู้จากคนอื่นและทำตัวให้พร้อมที่จะให้คนอื่นเรียนรู้ข้าพเจ้าด้วยเช่นกัน

นางสาวอรรษา อภิเดชกุล

โอบอ้อม ถาวร

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

Success Model

คนที่ตัดสินใจเรียนระดับปริญญาเอกต้องเป็นผู้ที่มีไฟแห่งการพัฒนาตน หรือไฟแห่งการเรียนรู้ อยู่ในตัวมากกว่าผู้ที่ไม่คิดจะเรียน และองค์ประกอบหรือปัจจัยที่ทำให้เป็นหรือสำเร็จ ดร. คงประกอบ ด้วยสิ่งสำคัญหลายๆ อย่าง โดยผู้เขียนสามารถสังเคราะห์ออกมาเป็น

สมมติฐาน

SUAN DUSIT POLL

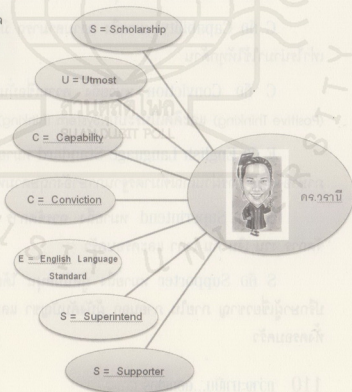
ดร.วรานี

เวชสุนทรเทพ

“Success” Model
“รูปแบบแห่งความสำเร็จ”

ปัจจัยที่ส่งผล
ให้เป็น ดร.

เรามาดูรายละเอียดกันว่าถ้าจะเป็น Success Model หรือรูปแบบแห่งความสำเร็จได้นั้น มีปัจจัยอะไรบ้างที่เป็นคำสำคัญ (Key Word) โดยผู้เขียนจะกล่าวถึงความหมายของ Key Word แต่ละคำก่อน แล้วจึงจะกล่าวถึงรายละเอียดและความเป็นมาเป็นลำดับต่อไป คำสำคัญดังกล่าว ได้แก่

S คือ Scholarship หมายถึงทุนการศึกษา

U คือ Utmost หมายถึง สุดกำลัง ขยัน และอดทนสุดกำลัง

C คือ Capability หมายถึง ความสามารถ มีความสามารถเท่าไรนำมาใช้ให้ทุกด้าน

C คือ Conviction หมายถึง ความเชื่อมั่น คิดเป็นบวก (Positive Thinking) และคิดเป็นระบบ (System Thinking)

E คือ English Language Standard หมายถึง มาตรฐานภาษาอังกฤษ การผ่านเกณฑ์มาตรฐานภาษาอังกฤษตามหลักสูตร

S คือ Superintend หมายถึง การจัดการ ในที่นี้คือการจัดการ งาน เงิน คน เวลา และครอบครัว

S คือ Supporter หมายถึง ผู้สนับสนุน ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ภายใน ภายนอก ผู้บังคับบัญชา และลูกน้อง รวมทั้งครอบครัว

ที่นี้เรามาพูดถึงภัยสำคัญอีกตัวที่มีรายละเอียดอย่างไร

ปัจจัยที่ 1 Scholarshipทุนการศึกษา ผู้เขียนได้สมัครสอบเข้าเรียนระดับปริญญาเอกในหลักสูตรการจัดการชุมชนท้องถิ่น สาขาการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งในวันสอบสัมภาษณ์จะต้องแสดงหัวข้อ หรือโครงร่างที่ผู้สอบสนใจจะทำวิจัยหรือศึกษา และในวันดังกล่าวผู้เขียนก็ได้แสดงแฟ้มสะสมงาน ซึ่งมีคำสั่งการดำรงตำแหน่งต่างๆ ผลงานเด่น คำสั่งคณะกรรมการระดับชาติ การศึกษาดูงาน และรูปภาพ รวมทั้งประกาศนียบัตรจากการฝึกอบรมทุกหลักสูตร ถ้าใครยังไม่เคยรวบรวม ก็ควรรวบรวมทุกอย่างนี้ไว้ในแฟ้ม และใน File เพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ จากนั้นผู้เขียนยังได้นำเสนอหัวข้องานวิจัยที่สนใจจะศึกษาอีก 1 แฟ้ม ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : SMEs ครั้งนั้นผู้เขียนผ่านการสอบ และได้รับทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต บัณฑิตเรื่องทุนการศึกษานี้เป็นเรื่องใหญ่ หลักสูตรกำหนดค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรไว้เป็นเงินจำนวนประมาณ 760,000 บาท (เจ็ดแสนหกหมื่นบาท) ซึ่งรวมการไปศึกษาดูงานต่างประเทศ 1 ครั้งก็จริง แต่ในการเดินทางนักศึกษายังต้องจัดเตรียมงบประมาณไว้อีกเป็นแสนบาท อีกทั้งการสอบหรือเรียนภาษาอังกฤษ ก็ต้องเตรียมเงินไว้อีกส่วนหนึ่ง ดังนั้น ในมหาวิทยาลัยเกือบร้อยละ 100 อาจารย์หรือนุคลากรที่ศึกษาต่อ จะขอทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น และมหาวิทยาลัยก็ให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ หากผู้เขียนและบุคลากรอื่นๆ ไม่ได้รับโอกาสนี้ ก็ไม่สามารถก้าวมาถึงวันนี้ได้ นี่คือนักศึกษาที่สำคัญประการแรก

ปัจจัยที่ 2 Utmost ความถนัด การเรียนระดับปริญญาเอกนั้น ใน 1 ปีแรกประมาณ 3-4 ภาคเรียน เป็นการเรียน Course Work ซึ่งหนักมาก อาจารย์บางท่านให้อ่านใน Text Book บางท่านแจกเอกสารภาษาอังกฤษ บางท่านให้อ่านหนังสือแปลมากกว่า 30 เล่ม แล้วมาระดมความคิดเห็น รายงานเล่มใหญ่บางครั้งก็ให้เขียนเป็น Pocket Book บางวิชาก็เป็นบทความ บางวิชาก็เป็นรายงานเล่มใหญ่ ผู้เรียนจึงต้องขยันสุดกำลัง อดทนสุดกำลัง ตรงนี้ถ้าละเลยและปล่อยนานวันไป ก็จะมีประเด็นการบ้านและวัตถุประสงค์ที่อาจารย์ได้สั่งงานให้ทำ และก็เป็นดินพอกหางหมู ผู้เขียนจะจัดเวลาวันเสาร์ไม่ไปไหนเลย เข้าตื่นขึ้น มาดูแลครอบครัวเสร็จเรียบร้อย ก็บึ่งรถมามหาวิทยาลัยสืบค้นข้อมูล ทำการบ้านส่งอาจารย์ ถ้าไม่ตั้งมั่นเช่นนี้ ดินพอกแน่ๆ และแะยากมาก

ปัจจัยที่ 3 Capability หมายถึง ความสามารถ ผู้ที่ก้าวเข้ามาเรียนปริญญาเอกได้ก็ต้องมีความสามารถติดตัวมาไม่น้อยเลย ถึงเวลาที่ต้องนำความสามารถเหล่านั้นมาใช้ให้หมด เช่น บางคนเก่งเรื่อง HR บางคนเก่งเรื่อง Finance บางคนเก่ง เรื่อง Project บางคนเก่ง Research ต้องเป็นเครือข่ายความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนความสามารถในการเรียนไปด้วยกัน ดิวกันเพื่อสอบ QE (Qualification Exam) และยังต้องจัดประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติด้วย ผู้ที่กำลังเรียนอย่าเพิ่งท้อ ทุกคนมีความสามารถค่ะ ต้องนำออกมาใช้ร่วมกัน

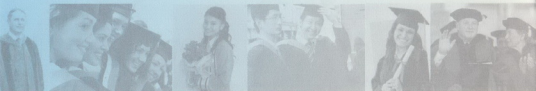

ปัจจัยที่ 4 Conviction หมายถึง ความเชื่อมั่น ผู้เรียนต้องตั้งเป้าหมายของตนไว้ และก็สร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองว่าจะวิ่งไปสู่เป้าหมายนั้นให้ได้ ซึ่งควรมีการปรับระบบการคิดของตนเอง โดยคิดเชิงบวก (Positive Thinking)¹ ทุกเรื่อง และคิดเป็นระบบ (System Thinking)² คิดบวกทำให้จิตใจสบาย และมีความเชื่อมั่นที่จะคิดเรื่องอื่นๆ คิดเรื่องใหม่ๆ ได้ คิดเป็นระบบทำให้เราทำอะไรได้ครบถ้วนทั้งวงจร

ปัจจัยที่ 5 English Language Standard เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ นักศึกษาบางคนทำงานครบถ้วนสมบูรณ์ สอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ไปเรียบร้อยแล้ว ยังไม่สามารถจบการศึกษาได้ เนื่องจากภาษาอังกฤษยังไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งมีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ให้หลายทางมากที่เป็นไปตามเกณฑ์ของสากล และยังมีหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อให้สอบผ่านตามหลักสูตร จึงขอยกไปยั้งน้องๆ รุ่นหลังๆ ว่าอย่ามัวัว้อยู่ในเรื่องภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจจะเป็นผลทำให้ท่านจบการศึกษาช้ามากก็ได้

¹ ความคิดเชิงบวก (Positive Thinking) หมายถึง การคิดและการมองสิ่งต่างๆ อย่างเข้าใจ ยอมรับได้ในด้านลบ มองปัญหา ความทุกข์ ความไม่ราบรื่นเป็นเรื่องธรรมดา (ที่มา : <http://bbznet.pukpik.com> : 14 สิงหาคม 2552)

² คิดเชิงระบบ (System Thinking) หมายถึง วิธีการคิดอย่างมีระบบ มีเหตุผล ทำให้ผลของการคิด หรือผลของการแก้ปัญหาที่ได้นั้นมีความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว โดยมีวิธีคิดอย่างมีระบบ 5 ประการคือ Personal Mastery มิวินี, Mental Model รับฟังความคิดเห็น, Shared Vision เรียนรู้ร่วมกัน, Team Learning ทำงานร่วมกับผู้อื่น, Systemic Thinking คิดโดยมองภาพรวม (ที่มา : <http://gotoknow.org> : 14 สิงหาคม 2552)

ปัจจัยที่ 6 Superintend หมายถึง การจัดการ การเรียน
ปริญญาเอก ท่านไม่ใช่นักจัดการไม่ได้ ผู้เขียนเป็นผู้บริหาร เป็น
อาจารย์ และยังเป็นคณะกรรมการด้านต่างๆ ทั้งภายนอกมหาวิทยาลัย
และภายในมหาวิทยาลัย จึงต้องเป็นนักจัดการทั้งงาน เงิน คน เวลา
จัดการการงาน ทั้งงานหลวงงานราษฎร์ จัดลำดับความสำคัญ จัดการ
การเงินให้สมดุล (เรียนปริญญาเอกใช้เงินมาก) เป็นผู้บริหาร (ใช้เงิน
มาก) ต้องเป็นนักจัดการการเงิน จัดการเรื่องคน ซึ่งมีทั้งเจ้านายใหญ่
เจ้านายรอง เจ้านายใกล้ชิด และเจ้านายที่บ้าน ก็ต้องเป็นนักจัดการคน
อีกเช่นกัน และการจัดการที่ยากที่สุดคือ การจัดการเวลา มีอยู่สิ่งเดียว
ที่ทุกคนในโลกมีเท่ากันคือ เวลา 24 ชั่วโมง หายใจทั้งเมื่อไร ปล่อยใจ
ล่องลอยไปเมื่อไร เมื่อนั้นงานในมือไม่มีวันเสร็จ ท่านต้องจัดการเวลา
อย่างคุ้มค่าที่สุด

ปัจจัยที่ 7 Supporter ผู้สนับสนุน ซึ่งผู้เขียนคิดว่าการเรียน
ปริญญาเอกถ้าขาดบุคคลกลุ่มนี้ไปไม่มีวันสำเร็จได้เลย โดยผู้เขียนให้
ขอบเขตของผู้สนับสนุน ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญทั้งภายใน
และภายนอก เจ้านาย ลูกน้อง และคนในครอบครัว

คนสำคัญคนแรกคือ อาจารย์ที่ปรึกษา ดุษฎีนิพนธ์จะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนก็ยิ่งระลึกถึงบุญคุณของท่าน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรุพันธ์ เขจรนันท์) ที่ท่านคอย

แนะนำแก๊ซงาน และทันทีที่ขอนัดพบท่านท่านจะจัดเวลาให้ทันที ซึ่งเพื่อนที่เรียนด้วยกันที่มีท่านอาจารย์ท่านนี้เป็นที่ปรึกษาสำเร็จการศึกษากันไปหมดแล้ว ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จอีกท่านหนึ่งคือ รองศาสตราจารย์ ดร.พยอม วงศ์สารศรี ในขณะที่ผู้เขียนเรียนอยู่ท่านเป็นคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ท่านไม่ได้เป็นที่ปรึกษาโดยตรง แต่เมื่อผู้เขียนได้เข้าไปปรึกษาท่านได้ให้คำแนะนำและตรวจเอกสารให้โดยละเอียด ณ วันนี้ท่านเป็นคนสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนจบการศึกษาคะ คนสำคัญลำดับต่อไปคือ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญนี้ตัวเราต้องเข้าใจท่าน และท่านก็ต้องเข้าใจเราหรืองานวิจัยของเรานั้นคือ คงต้องสื่อสารกันเป็นอย่างดี ถ้าผู้เชี่ยวชาญภายนอกไม่ค่อยเข้าใจงานของเราหรือเป้าหมายของเรา ในยามสอบปกป้องจะมีผลต่อการสอบเป็นอย่างมาก ในกรณีนี้ผู้เขียนขอเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญไป 1 ครั้ง เนื่องจากงานสารสนเทศของผู้เขียนเป็นในระดับการใช้งานทางการตัดสินใจ แต่ไม่ใช่การสร้างโปรแกรมสำหรับสารสนเทศ จึงได้ขอเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญเป็น ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ และผู้เชี่ยวชาญภายในเป็น รศ.ดร.สุขุม เจริญทรัพย์ เจ้านายของผู้เขียนเอง และทั้ง 2 ท่านทำให้ผู้เขียนผ่านการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ในระดับดีเยี่ยม ผู้ทรงคุณวุฒิภายในอีกท่านหนึ่งซึ่งผู้เขียนวิ่งไปหาให้ดูเครื่องมือการวิจัยทุกเล่ม คือ รศ.ดร.อัครงค์ อุดมไพจิตรกุล และในเล่มดุษฎีนิพนธ์นี้ก็ได้ท่านช่วยตรวจเครื่องมือในการวิจัยให้ ผู้สนับสนุนสำคัญอีกคนหนึ่งคือ ท่านอธิการบดีและท่านรองอธิการบดีทุกท่าน ผู้ช่วยอธิการบดี

ทุกท่าน และผู้บริหารระดับสูงอื่นๆ ที่ให้การสนับสนุนให้สัมภาษณ์ และดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการตีพิมพ์เผยแพร่ การพิจารณาอนุมัติจบ และทุกๆ เรื่อง ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงทุกท่านค่ะ ผู้สนับสนุนต่อไปนี้เป็นกำลังสำคัญที่ทำให้ผู้เขียนสำเร็จการศึกษามาได้คือ ลูกน้องและเลขานุการที่คอยค้นคว้าข้อมูล คอยพิมพ์ และดำเนินเรื่องต่างๆ ให้ นี่เป็นน้ำใจที่ได้รับจากลูกน้องอย่างดีเสมอมา และผู้สนับสนุนกลุ่มที่สำคัญที่สุดคือ คนในครอบครัวที่มีความเข้าใจ เป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน และส่งเสริมให้เราก้าวไปสู่ความสำเร็จในครั้งนี้

ด้วยปัจจัยสำคัญทั้ง 7 ผู้เขียนก็สำเร็จการศึกษาเป็น ดร. ในเวลา 2 ปี กับอีก 2 ภาคเรียน และก็มีคุณภาพภูมิใจอย่างสูงสุดในปริญญาคุณวุฒิปดที่ ได้รับ ซึ่งคุณภาพของการศึกษาในครั้งนีทำให้ผู้เขียนได้มีองค์ความรู้ที่เป็น Academic Knowledge และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการบริหาร ในการสอน ในการไปเป็นวิทยากร และในการไปเป็นคณะกรรมการระดับชาติอย่างมากมาย รวมทั้งเป็นคนดีที่จะเป็นต้นแบบให้กับลูกศิษย์ทุกคนได้ถือไปปฏิบัติต่อไปยังท้องถิ่นของเขาเอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

๒๕๖๓

วิทยาลัยสวนกุหลาบ

UNIVERSITY

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

วัยชน: 62

ผมก็เหมือนข้าราชการกรมการฝึกหัดครู
ส่วนใหญ่ในสมัยนั้นที่จบการศึกษาแค่ระดับ
ปริญญาตรี ในขณะที่วิทยาลัยครูของไทยมีแนวโน้ม
ว่าจะได้รับการยกระดับขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย
ในระยะเวลาอันใกล้นี้ จึงทำให้อาจารย์ทุกคนต่าง
ตื่นรนที่จะเรียนต่อระดับปริญญาโทเอาไว้เพื่อ
รองรับการเป็นมหาวิทยาลัยโดยมีต้องมาตื่นรนให้
ทุกซีกยากลำบากในภายหลัง

ผมเองก็คือหนึ่งในนั้น !

ดังนั้น พอมีอายุราชการครบสองปีพอดีพอดี ผมก็ขอลา
ศึกษาต่อทันทีที่มหาวิทยาลัย Sardar Patel University ประเทศ
อินเดียในสาขาการฝึกหัดครู

ดร.ชัยชน: ไพริवार:

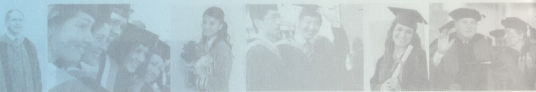

สาเหตุที่ตัดสินใจเรียนสาขา Teacher Education ก็ด้วยเหตุผลที่สำคัญสองประการครับ หนึ่งในสาขานี้ยังไม่มีเปิดสอนในเมืองไทย หากผมไปจบเมืองนอกมาก่อนใครก็คิดว่าอนาคตข้างหน้าคงจะรุ่งเรืองแน่ๆ สอง ลึกๆ ในใจแล้วผมคิดว่าการเรียนสาขาการฝึกหัดครูโดยตรงนั้นคงได้เป็นอธิบดีกรมการฝึกหัดครูแน่ๆ !

เอากันอย่างนั้นเลยครับ

ส่วนเหตุผลที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย Sardar Patel นั้นก็เนื่องจากทาง ก.พ. ท่านแนะนำว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางการศึกษาติดอันดับหนึ่งในห้าของอินเดียและมหาวิทยาลัยนี้ตั้งอยู่ในรัฐ Gujarat และเป็นบ้านเกิดของท่านมหาตมะคานธี มาเรียนอยู่ที่นี่จึงน่าจะมีความดีติดตัวกลับไปเมืองไทยด้วย

พบก็เลยตัดสินใจไปที่ Gujarat สำหรับตัวมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ที่เมืองวัลลภ วิทยานาร์ก้า (Vallabh Vidynagar) ใกล้เคียง บ้านเกิดของท่าน Sardar Patel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในสมัยโน้นและเป็นเพื่อนรักของท่านมหาตมะคานธี

ดูตามโลกเข้านแล้วเชื่อว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการมาเรียน โดยเฉพาะจริงๆ เพราะที่นี่ไม่มีแสงสีอะไรทั้งสิ้น เขาถือว่ารัฐจรวดเป็นถิ่นคนดีจึงไม่มีใครดื่มสุรา ไม่มีสถานที่บันเทิงเริงรมย์ใดๆ ผู้คนในรัฐนี้เป็นพวกกินเจอย่างเคร่งครัด ตกค่ำมาต้องนอนอ่านหนังสือไม่มีที่จะไปมองทางไหนก็เจอแต่ตัวกับควาย !

ตอนแรกๆ ก็ดีครับเพราะมีเวลาอ่านหนังสือเยอะมาก แต่พอนานๆ เข้าก็เริ่มมองเห็นควายสายขึ้นทุกวัน !

คงเป็นเพราะไม่มีสิ่งยั่วยุใดๆ นี่กระมังทำให้ผมจำใจต้องเป็นเด็กเรียน จนในที่สุดผมก็จบปริญญาโทด้วยเกียรตินิยมอันดับ 1 ! เมื่อได้เกียรตินิยมอันดับ 1 อย่างนี้ทางมหาวิทยาลัยเลยเชิญให้ผมเรียนต่อปริญญาเอกได้โดยไม่ต้องสอบคัดเลือกใดๆ

มีคนเชิญอย่างนี้ผมก็ไม่กล้าหึงครับ ตอนแรกก็จะเรียนแค่ปริญญาโทเท่านั้นแต่เมื่อมีโอกาสดีๆ ในชีวิตอย่างนี้ผมก็ไม่อยากจะปล่อยให้มันหลุดลอยไปจึงได้ขออนุญาตลาศึกษาต่ออีกระดับหนึ่งติดต่อกันไปเลย ทางกรมทานติมากครับ พอผมอธิบายเหตุผลให้ฟังเท่านั้นท่านก็อนุญาตทันที ผมจึงเป็นหนึ่งในจำนวนไม่มากนักที่มีโอกาสได้เรียนในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกติดต่อกันไปเลย

การเรียนปริญญาเอกในอินเดียใช้ระบบเดียวกับอังกฤษ และผม

มีความรู้สึกว่ายากกว่าปริญญาโทเยอะมากเพราะระดับปริญญาโทนั้นเรียนๆ เล่นๆ ก็ยังพอไหว แต่พอมาเรียนปริญญาเอกเท่านั้น ก็ทำให้ผมผมหงอกไปอีกหลายกระจุกทีเดียว ประกอบกับสมัยที่ผมเรียนนั้น (ปี 1979) ตัวช่วยและเครื่องทุ่นแรงต่างๆ ก็ไม่ค่อยจะมี มีแค่เครื่องถ่ายเอกสารเท่านั้นก็ต้องเดินกันขาต่างกว่าจะไปถึงร้าน แถมยังมีควยวาวเหยียดอีกต่างหากทำให้ลำบากลำบากมากทีเดียว เวลาทำ Review the Past-study ผมจึงใช้วิธีลอกลายมือเอา

นี่ก็ทำให้มือหัก และพอแก่ตัวมาก็ทำให้นิ้วล็อกจนผมเดียง ในปัจจุบันนี้ เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ก็ยังไม่มีการจัดการกับข้อมูลที่ต้องไปจ้างโปรแกรมเมอร์จัดการให้ เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นระบบเมนเฟรมที่มีขนาดใหญ่เต็มห้องเดินเครื่องเสียงดังหึ่งๆ อาบังกคนเฝ้าประตูไม่ยอมให้เข้าใกล้เพราะกลัวว่าผมจะไปทำเครื่องเขาพัง

ความจริงจ้างให้เดินเข้าข้างในผมก็ไม่ไปเหมือนกัน ผมกลัวไฟช็อต หากรอดิวจากเครื่องเมนเฟรมไม่ไหวก็ใช้เครื่องคิดเลขจัมเอา และเครื่องคิดเลขสมัยนั้นก็มีแค่สิบหลัก หากตัวเลขน้อยๆ ก็แล้วกันไปแต่ถ้าเมื่อไหร่ค่าเอ็กซ์ต้องยกกำลังละก็ เครื่องจะขึ้นเครื่องหมายอินฟินิตี้ แปลว่า “ดูก็ไม่รู้เหมือนกันสุไปคำนวณที่อื่นเช”

ลำบากครับ ไปๆ มาๆ ผมก็ต้องหอบแฟ้มข้อมูลไปหาคำบังหนวดคกที่หน้าห้องเมนเฟรมเหมือนเดิม

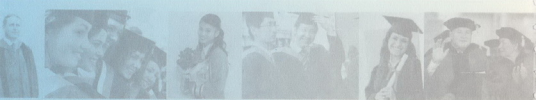

ไม่มีความสุขเลย

หลายคนคิดว่าทำไมอินเดียจึงป่าเถื่อน ลำหลังเสียจริงนะ บนรถเมลก็มีตัวเรือดอยู่เต็มไปหมด สงสัยคงสกปรกมาก **ความจริงไม่ใช่** รัฐที่ผมไปอยู่นั้นทุกคนใจบุญมากและกระทำแต่ความดีจึงไม่มีใครคิดจะฆ่าเรือด หากโดนกัดเขาก็จะบอกว่าแบ่งเลือดให้สัตว์ตัวเล็กๆ กินบ้างจะได้บุญ ผมยืนหยิบตัวเรือดอยู่ก็ถึงกับชะงักไม่กล้าบีบ **สุดท้ายก็ต้องปล่อยมันไป** เมื่อไม่มีใครฆ่าพวกมันก็เลยขยายพันธุ์เยอะแยะ

ส่วนสถานที่ที่วสกปรกมากนั้นก็ไม่น่าใช่อีกนั่นแหละเพราะเมืองไทยเมื่อสองสามปีมานี้ก็ยังมีตัวเรือดเต็มตู้รถไฟเหมือนยี่สิบกว่าปีที่ผมอยู่อินเดีย... **กว่าจะเรียนจบผมก็ต้องบริจาคเลือดให้เรือดไปเยอะ**

คราวนี้ก็มาเล่าถึงอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวินิพนธ์บ้าง ไพรเฟสเซอร์ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผมท่านชื่อว่า M.T. Patel เป็น Leader College of Education ที่ผมเรียนอยู่นั่นแหละครับ ท่านเป็นคนเก่งมาก ดูแลนักศึกษาต่างชาติหลายคนไม่เฉพาะคนไทยอย่างผมเท่านั้นและคงเป็นเพราะท่านมีภารกิจมากมายนี้เอง เวลาจะพบท่านแต่จะทึ่งใจยากมากและหากได้พบก็มีเวลาแค่นิดเดียวถามอะไรยังไม่จุใจท่านก็ต้องไปพบคนอื่น ผมจึงต้องใช้ความพยายามอย่างหนักที่จะมีเวลาใกล้ชิดกับท่านและขอความ

เมตตาคุณผลงานของผมเยอะหน่อย

รุ่นพี่ๆ เขาบอกว่าถ้าอยากจบไวก็จงเข้าให้ถึงอาจารย์ที่ปรึกษา และที่สำคัญคืออย่าทะเลาะกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเด็ดขาด !

ใครทะเลาะกับอาจารย์ที่ปรึกษามักจะได้กลับมาบ้านด้วยมือเปล่าครับ เพราะฉะนั้นท่านว่าไงผมก็ว่าตามชนิดขึ้นกเป็นนกขี้ไม่เป็นไม้ เวลาท่านเดินทางไปไหน ผมก็รับอาสาไปนอนเฝ้าบ้านให้ แต่ถ้าผมเป็นฝ่ายเดินทางบ้างก็จะถามท่านเสมอว่าต้องการอะไรผมจะได้ซื้อมาฝาก

มีอยู่ครั้งหนึ่งผมจะเดินทางไปพบผู้เชี่ยวชาญที่เมืองเดลี ผมก็ไปเรียนถามท่านตามปกติว่าคราวนี้ต้องการอะไรหรือไม่ ท่านก็บอกว่าถ้ามีเวลาไปซื้อหมวกกันน็อกดีๆ ให้หน่อยเพราะลูกเขยต้องการจะใช้

แขกเขาบังคับให้หมวกกันน็อกในการขี่มอเตอร์ไซด์มาตั้งหลายสิบปีแล้วครับ คนไทยเพิ่งจะมาประกาศใช้เมื่อเร็วๆ นี้เอง ท่านอาจารย์ที่ปรึกษาก็เลยฝากเงินผม 150 รูปี ซื้อหมวกกันน็อกยี่ห้อดีๆ ให้หน่อย (มันนานจนผมลืมยี่ห้อไปแล้ว)

หมวกกันน็อกยี่ห้อนี้คุณภาพดีมาก และราคา 150 รูปี ซึ่งถือว่าแพงมากในสมัยนั้น

หลังจากพบผู้เชี่ยวชาญแล้วผมก็ไปตระเวนหาซื้อให้จนได้ และเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาประทับใจผมจึงกลับมาบอกว่า ผมต่อราคาได้แค่ 120 รูปีเท่านั้น (ความจริงผมซื้อมาราคา 155 รูปีเสียด้วยซ้ำ แต่ผมต้องการให้ท่านประทับใจ ผมจึงเอาเงินส่วนตัวบวกเพิ่มเข้าไปเป็นเงินทอนให้ท่าน)

ปรากฏว่าท่านที่ปรึกษาชอบใจมาก เวลาเจอเพื่อนๆ โปรเฟสเซอร์ด้วยกันท่านก็จะชมผมเสมอว่า ชัยชนะ ชื้อของเก่งต่อได้ราคาถูกมาก ขนาดคนอื่นเฝ้าด้วยกันแท้ๆ ก็ยังต่อราคาไม่ได้ขนาดนี้เลย... ผมก็หน้าบาน

ไม่ได้หรอกครับ กับที่ปรึกษาเราต้องทำให้ท่านรักเราให้ได้ การทำให้ผู้ใหญ่รักไม่ใช่เรื่องผิดอะไรนี่ยะ

ผมมีความสุขอยู่หลายเดือน จนกระทั่งวันหนึ่งก็มีธุระต้องไปกรุงเดลีอีกที ผมจึงไปเรียนถามท่านที่ปรึกษาตามปกติว่ามีอะไรจะฝากไปซื้อที่เดลีมั้ย

คำตอบคือ... “*ยูเป็นคนดีชื่อของเท่เอามากะ จะไปดอสกรวนี้เพื่อนๆ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยจึงพากันฝากซื้อทวนกันอีก 20 ใบ*”

“20 ใบ ?” ผมร้องเสียงหลง ขณะสมองรีบคำนวณทันควันว่า จะต้องจ่ายแทนไปเท่าไร $35 \times 20 = 700$ รูปี

สมัยนั้นผมใช้จ่ายประจำเดือนแค่เดือนละ 500 รูปี แต่คราวนี้
จะต้องควักเนื้อเพื่อรักษาชื่อเสียงแบบจิ้งหนับถึง 700 รูปี

คิดได้แค่นี้ผมก็เป็นลมขาชี้ฟ้าทันควัน “เอ๊ย !!”

กว่าจะได้ดอกเตอร์มา ผมต้องทำสารพัดอย่างเพื่อให้บรรลุลจุดมุ่งหมาย แต่ก็มีคุณภาพจิตใจที่ผมมิได้
ทุจริตคดโกง หรือทำให้ชื่อเสียงของประเทศไทยมัวหมอง
หากไปถามอาจารย์รุ่นเก่าดูทุกคนจะชูหัวแม่โป้งและตอบ
เป็นเสียงเดียวกันว่า

“มิสเตอร์ชัยชนะเธอ เป็นเด็กดีมีความสามารถ
ในการซื้อของยอดเยี่ยมที่สุด !”

SUAN DUSIT POLL

DUSIT UNIVERSITY

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

ขออ นร.ปาริชาติ นิธิมานพ

ย้อนนึกกลับไปทีไรก็ยังรู้สึกว่าเป็นช่วงเวลาที่ยากจะบรรยาย ได้แต่เล่าให้เพื่อนฝูง และคนใกล้ชิดฟัง ทุกคนจะบอกว่าวันก่อนไม่เห็นได้ Feel นี้ มันก็ขึ้นอยู่กับว่าได้หยิบเอาประสบการณ์ช่วงไหนมาเล่า สรุปว่าเส้นทางนี้มีทั้งเฮฮา โศกเศร้า เคล้าน้ำตา ถ้าจะพูดให้เป็นภาษาอินเตอร์หน่อยเห็นจะต้องบอกว่าถนนสายนี้มันทั้ง Rocky and Rosy บางช่วงบางตอนก็อบอุ่น บางทีก็เจอทั้งก้อนหินก้อนกรวด ทั้งหลุมทั้งบ่อ ยังดีที่ตอนจบเป็นแบบ Happy Ending ไม่อย่างนั้นก็คงเสียแรงที่คนรอบข้างช่วยกันลุ้นช่วยกันเชียร์

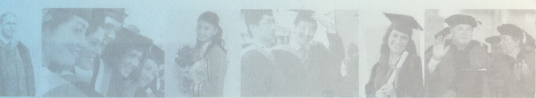

ดร.ปาริชาติ นิติมานพ

ที่สำคัญคือ ต้องบอกกับตัวเองตลอดว่างานนี้ต้องสู้กัดฟัน
ทำให้ได้ ทำให้สำเร็จ ไม่งั้นคงกลับมาสวนดุสิตไม่ได้ สารภาพได้เลย
ว่าท้อถอยไปไหนใจตลอดว่า “ทุนสวนดุสิต” ถ้าเป็นทุนการศึกษา
ของเราเอง เราก็มีสิทธิ์จะเลิกหรือหยุดได้ทุกเมื่อ เคยมีบางครั้งที่ท้อ
ถึงกับเขียนบันทึกกราบเรียนเจ้านายว่า “ขอไม่รับทุนของมหาวิทยาลัย
แล้ว” (เพื่อลดความกดดันของตนเอง) เจ้านายคงรู้ทันว่าเราทำท่าจะ
ไม่เดินต่อ เลยยืนยันว่าให้เดินทางต่อไปซึ่งถือเป็น Commitment ที่
ยิ่งใหญ่ เป็นภาระรับผิดชอบที่มีต่อมหาวิทยาลัย ต่อเจ้านายมากกว่า
ต่อตนเอง

การสมัครเรียนปริญญาเอกถือเป็นการเดินตามความฝัน
ในอดีตที่พับเก็บไปนานแล้ว ด้วยจังหวะชีวิตที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการ
เรียนต่อ อีกทั้งสังคมไทยคิดไม่เหมือนกันกับซีกโลกตะวันตกที่ว่า
“ไม่มีใครแก่เกินเรียน” กว่าที่จะเรียนจบต้องคอยตอบคำถามผู้คนที่ว่า
ป่านนี้แล้วจะเรียนไปทำไม ชีวิตน่าจะอยู่สบายๆ มากกว่าจะไป
ดิ้นรนทำอะไรยากๆ อีกแล้ว โชคดีที่ช่วงเวลาที่เรียนอยู่ที่โน่นได้ใช้

ชีวิตเป็นนักศึกษาเต็มเวลา เข้าห้องสมุดที่มหาวิทยาลัย ทำให้เห็นคนอายุเยอะมาเรียนกัน มาค้นคว้าอ่านหนังสือ พอมีโอกาสได้พูดคุยกัน ทุกคนจะพูดคล้ายๆ กันว่า เป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการเรียนเพราะไม่ต้องห่วงใคร ได้ทำอะไรเพื่อตัวเอง ดีกว่าอยู่บ้านเลี้ยงแมว (ฝรั่งไม่อยู่บ้านเลี้ยงหลาน) ทุกคนดูมีความมั่นใจ เป็นคนแก่ที่สว่างงาม ดูขลังดี ทำให้มีกำลังใจขึ้นมาเยอะว่าเรายังอายุน้อยกว่าฝรั่งเหล่านี้หลายสิบปี ทำไมเราจะทำไม่ได้ ว่าแล้วก็เข้าไปอยู่ใน Time Machine เหมือนว่าย้อนเวลาหาอดีตยังไยยังงั้น รู้สึกแข็งแรงขึ้น มีความสุข ได้อ่านได้เขียนในสิ่งที่สนใจ ได้พบคนที่เก่งและมีประสบการณ์มากกว่ามาคอยซักถามสั่งสอน ชี้แนะและบางทีถึงขั้นดกเถียง ทำทนายให้เราพิสูจน์ตัวตน ต้องพยายามทำให้เขาเชื่อในสิ่งที่เราเขียน ที่เราพูด ระยะแรกแอบหงุดหงิดอาจารย์ก็หลายครั้งหลายหนว่า ทำไมไม่ยอมเข้าใจ ไม่ยอมเชื่อ กว่าจะรู้ว่า เป็นกุศโลบายของอาจารย์ที่พยายามผลักดันให้เราเป็นนักศึกษาปริญญาเอกเต็มตัว ก็เหนื่อยใจไปพอสมควร

ต้องยอมรับว่าช่วงเวลาในการปรับตัวระยะแรกค่อนข้างเจ็บปวด
เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาค่อนข้างมีอคติกับนักศึกษาไทยอยู่บ้าง ด้วยความไม่รู้จักประเทศไทย อาจารย์เคยได้รับการทาบถามให้มาสอนที่ประเทศไทย แต่ท่านก็ได้ปฏิเสธและบอกว่าท่านสนใจประเทศฮ่องกง ประเทศสิงคโปร์ เพราะความเชื่อในศักยภาพของนักศึกษาเหล่านั้น นับเป็นจุดแรกที่ต้องฟันฝ่า ตอนไปรายงานตัวครั้งแรก อาจารย์ถามว่าเคยอ่านหนังสืออะไร

มาบ้างอันเกี่ยวกับหัวข้อที่จะทำ โชคดีที่เคยอ่านมาตรงกับอาจารย์ และ
แน่นอนคำถามต่อมามีอะไรจากการอ่าน แถมให้เปรียบเทียบว่า
เคยอ่าน Edition อื่นไหม มีจุดใดบ้างที่แตกต่างกันให้เล่าให้ฟัง ก็
สามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดีจึงรับเข้าเป็นนักศึกษาในความดูแล จากนั้น
อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามจะให้เราปรับหัวข้อให้ง่ายขึ้น แต่ก็ไม่สามารถ
ยอมรับได้ เพราะไม่ตรงกับความสนใจ ท่านแจ้งว่าถ้ายังคงหัวข้อไว้
อย่างนี้อาจต้องปรึกษาอาจารย์สองสาขาเพราะ Marketing in Education
คือการนำความรู้สองสาขามารวมกัน นั่นคือเค้านั่งแห่งความยุ่งยาก
เริ่มก่อตั้งให้เห็น แต่ไหนๆ ก็ไหนๆ แล้วจำเป็นต้องเดินหน้าต่อไป

การเขียนและงานที่เป็น Coursework ยังไงล่ะ เพราะ
เรียนก็สนุกดีได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน กับอาจารย์หลากหลาย
หนักนิดหน่อยตอนทำการบ้าน โดยเฉพาะการเขียนภาษาอังกฤษเป็น
Academic Writing เป็นเรื่องที่ไม่มีประสบการณ์มาก่อน การเรียนจบ
ปริญญาตรีภาษาอังกฤษ เกียรตินิยมช่วยได้แค่เขียนไม่ผิด แต่ไม่ใช่
ระดับเขียนเชิงวิชาการ ก็คงแบบเดียวกับการเขียนภาษาไทย ทุกคน
เขียนภาษาไทยได้แต่ให้เขียนแบบวิชาการได้ดีมันต้องฝึกฝนอีกแบบ
ต้องขอบคุณข้อสอบ IELTS ที่บังคับให้ฝึกการเขียนเชิงวิชาการว่าจะ
Present งานเชิงสถิติอย่างไรให้น่าสนใจด้วยภาษาเขียน ทำให้ได้รู้
ว่าการที่เขาบังคับให้สอบ IELTS นั้น เป็นการให้เราติดอาวุธให้พร้อมสู้ใน
สนามนี้เอง ไม่ใช่เงื่อนไขที่ตั้งไว้เล่นๆ นักศึกษาที่เรียนที่ University of
Melbourne จะมีวิชาเรียนที่น่าสนใจมาก 1 วิชา คือวิชา Critical Thinking

ซึ่งฝึกให้คิดเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับระบบความคิดมาก ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นในการเรียนระดับปริญญาเอก แต่เราไม่เคยเรียนมา

จึงได้ถึงบางอ้อว่า ไม่ใช่แต่ตัวเราที่หลุดหลุดคับข้องกับอาจารย์ อาจารย์คงรู้สึกเช่นเดียวกันว่าทำไมเราจึง *Jump to the Conclusion* หรือต้องคอยถามว่า *Where is the evidence ?* ทั้งสองประโยคนี้นี้ยังติดอยู่ในโสตประสาทจนทุกวันนี้ ทุกครั้งที่ตรวจงานนักศึกษาปริญญาเอก ภาวเก่าๆ ที่อาจารย์เคียวเขี้ยวหรือจะค้นหาเหตุผลกับเราอยู่ตลอดกลับมาปรากฏอยู่ให้เห็น ที่เขาวัวเวอร์กรรมมีจริงนั้นใช่เลย ? !

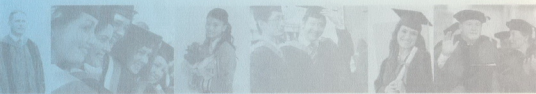
ความไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษานั้นมีมากบ้างน้อยบ้าง (แล้วแต่บุญกรรมที่ทำกันมา) ตอนที่รู้สึกไม่เข้าใจกันมากๆ มีความรู้สึกว่าอาจารย์ไม่ค่อยฟังความคิดเห็นหรือเข้าใจเราเลยนำความไปปรึกษารองคณบดีซึ่งดูแลหลักสูตรนี้ และเป็นอาจารย์ที่เคยสอน Coursework ว่าจะขอเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาได้ไหม เราคงไม่เก่งพอ ไม่ดีพอ ท่านก็เมตตามากรีบไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีปัญหาอะไร ปรากฏว่าคำตอบที่ได้คือ ข้อมูลด้านบวก มีค่าชมและบอกว่ารับรองว่าจะเป็นงานดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation) ที่ดีมาก ที่มหาวิทยาลัยจะภาคภูมิใจได้ ตอนนั้นงงมาก ถามอาจารย์ว่า ผิดคนหรือเปล่า เพราะไปหาที่ไรก็ถูกว่าเยอะ พอจะเปรียบได้กับการสร้างงาน

ศิลปะสักชิ้น ลู่อุดสำหรับบรรจุแต่งตั้งดี ตั้งใจภูมิใจนำเสนอ
แต่อาจารย์ว่ากลับมาที่ไร รู้สึกความที่เคยภาคภูมิใจในตัวเองหายวับไป
ทุกที

บ่อยครั้งที่เดินไปก็คิดไปว่า เรายืนหน้าหน้าที่จริงๆ
อยู่บ้านก็อบอุ่นแสนสบาย มาทำอะไรอยู่ที่นี่ มาให้เขาว่า
โน่นก็ไม่ดี นี่ก็ไม่ดี ยังไม่พอ ยังใช้ไม่ได้ ใครจะรู้เรื่องกับ
You ต้องหาคำตอบให้กับตัวเองอยู่หลายครั้งหลายหน
ในที่สุดเสียงก็เตือนว่า “ทุนสวนดุสิต” ทำให้เรามีมานะ
ล้มเลิกกลางคันไม่ได้ ต้องเดินต่อไป ช่วงนั้นหาซื้อหนังสือ
ประเภทกำลังใจและพลังความคิดด้านบวกมาอ่านมากมาย
ทำไมเราเอาน้ำที่พร่องไปมาคิด ทำไมไม่เอาส่วนที่อาจารย์
ไม่แตะไม่ยุ่งแล้วมาพิจารณาว่า มันคง OK แล้ว ดีแล้ว
ตอนที่จบแล้วขอร้องอาจารย์ว่าทำไมไม่เคยชมเลย มีแต่ติ
อาจารย์บอกว่าเรามีเวลาด้วยกันน้อย เป็นห่วงแต่ส่วนที่ต้อง
แก้ไขเลยอยากพูดให้เยอะๆ ในส่วนที่ต้องปรับปรุงและตัว
อาจารย์ก็เรียนมาแบบโหดกว่านี้ (น่าจะบอกกันแต่แรก)

เมื่อนึกย้อนไปก็มีหลายครั้งหลายหนที่อาจารย์ทำตัวเหมือน
เพื่อน เช่น ช่วยกันค้นหาข้อมูล แข่งกันว่าใครจะได้ใหม่กว่ากัน เอามา
Share กัน ช่วงนั้นอาจารย์ก็ทำ Paper ไป Present เหมือนกัน ถ้า
อาจารย์เจออะไรที่น่าสนใจก็จะส่งมาให้ตลอด พอรู้ว่าช่วงไหนเราจะกลับ

เมืองไทย กลัวว่าเราจะมัวติดุติบไม่พอ ก็จะรวบรวมงานของอาจารย์ใส่ CD มาให้ถึงห้องทำงานเรา เป็นอะไรที่เพื่อนฝูงฮือฮามากว่าอาจารย์คงจะกลัวลูกศิษย์เลิกเรียน

ระบบการเรียนที่มหาวิทยาลัยเมลเบิร์นนั้น เราจะสอบ Proposal กันค่อนข้างเข้ม มีคณะกรรมการที่ประกอบด้วยอาจารย์ 2-3 ท่าน และคนนอกด้วยเป็นกรรมการ เราจะให้ข้อเสนอแนะและนำไปปรับแก้ไข โดยให้เราสรุปว่าจะเป็นไปตามนี้แล้วส่งกลับไปให้คณะกรรมการรับรองอีกครั้ง เพื่อให้เดินทางกันไปตาม Blueprint นี้กับอาจารย์ที่ปรึกษา หัวข้อของเรานี้ครั้งแรกอาจารย์ที่ปรึกษาจะให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) 48 คน และทำแบบเชิงปริมาณด้วย แต่คณะกรรมการตัดเชิงปริมาณออกและให้เหลือสัมภาษณ์ 16 คน และให้ทำเป็นแบบเชิงคุณภาพด้วยรูปแบบ Case Study เท่านั้น ด้วยเหตุผลว่าหัวข้อของเราต้องหา Leadership ของผู้บริหาร จึงต้องทำให้ลึกซึ่งทุกแง่มุม การนำเชิงปริมาณเข้ามาจะทำให้เรื่องจืดจางไปและอีกประการหนึ่งกรรมการท่านหนึ่งเป็นอาจารย์ที่อาวุโส เคยมาสวนดุสิต และได้เห็นความต่างของสวนดุสิตกับมหาวิทยาลัยที่นั่นมากมาย เลยยืนยันว่านักศึกษาจะมีประเด็นเอามาเจาะลึกได้แน่

เหตุการณ์สอบ Proposal จึงผ่านไปได้ดีด้วยดี ที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ การที่เราได้มีโอกาสอธิบาย บริบทของราชภัฏ โดยเฉพาะสวนดุสิต จากที่ติดลบในสายตา

ของอาจารย์ที่ปรึกษาว่า เรากำลังนำเสนออะไรที่ไร้สาระ และไม่น่าสนใจจะให้เอาไปไว้ใน Appendix เช่น การที่ สวนดุสิตมี Bakery, ธุรกิจน้ำดื่มและธุรกิจบริการ เป็น ภาคสนามให้นักศึกษามหาวิทยาลัย ขณะเดียวกันก็เป็น ธุรกิจด้วย มี Training Center มี Catering อาจารย์ ทำไมไม่เข้าใจว่าทำไมเราทำอย่างนั้น หมายถึงว่า อาจารย์ คิดว่าคนเป็นอาจารย์ต้องสอนหนังสือและทำวิจัยเท่านั้น จะมาทำอะไรต่อมิอะไร โดยเฉพาะไม่ได้ถูกบังคับด้วย เรา เลยได้จังหวะถือโอกาสสรุปว่าทั้งหมดขึ้นอยู่กับ Leadership ของ อธิการบดี จริงไหม ? ยิ่งเอาทฤษฎี Strategic Leadership ของ Dr.Brian Coldwell ว่าไว้ มาวางทาบจะเห็นว่า อธิการบดีสามารถนำองค์กรได้ตามหลักทฤษฎี Strategic Leadership ซึ่งเกิดที่หลังภาคปฏิบัติที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนดุสิตเสียอีก

ในที่สุดอาจารย์คงจะยอมรับในความพยายาม อธิบายของเราและพอจะเห็นภาพมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต จึงบอกว่า เสาร์-อาทิตย์นี้ไปด้วยกันหน่อย อาจารย์ไปสอนนักศึกษาปริญญาโท ภาคพิเศษ (เหมือน อบต. เราเลย) ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก นักศึกษา

กำลังอยากได้ตัวอย่างว่า ทำอย่างไรจะอยู่รอดท่ามกลาง การถูกตัดงบประมาณ ตอนนั้นกังวลมากคิดว่าเราจะไปพูดอะไรในสถานะไหน อาจารย์บอกว่าอาจารย์จะสอนทฤษฎีไปก่อน พอถึงภาคตัวอย่างจะให้เราเล่าและตอบคำถามนักศึกษา วันที่ไปกับอาจารย์ก็ไม่ว่าจะเตรียมอะไรไป ไปแต่ตัวกับหัวใจจริงๆ นักศึกษาเขาก็มองเราแปลกๆ คงสงสัยว่าเราจะไปทำอะไร พอเล่าก็ออกตัวว่าเป็นการทำงานในบริบทของเรา เพียงแต่มาเล่าแบ่งปันกัน ตอนหลังเขาเริ่มซักถามมากขึ้นจนตอบเกือบไม่หมด ท้ายที่สุดเลยจบตรงที่ว่าถ้าอยากปรึกษาต่อให้ขึ้นมาสวนดุสิต แล้วถามผู้นำของเราเองดีกว่า บอกไว้ก่อนนะว่า President ฉันค่าตัวแพงนะ คิดเป็นนาทีเดียว ก็เลยจบเอาตัวรอดไปได้อีกครั้งหนึ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาชอบใจมาก (ที่ปล่อยให้เราทำงานแทน) บอกว่าที่แรกตัวท่านเองก็นึกภาพไม่ออก ที่ภูมิใจคือ เราได้ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกที่เมืองเมลเบิร์น ได้รู้จักการบริหารแบบมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากนั้นการทำงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาก็ดูจะราบรื่นขึ้น เพราะเกิดการยอมรับนักศึกษามากขึ้น ข้อมูลส่วนที่อาจารย์เคยกำหนดให้ไว้ใส่ใน Appendix ตอนนี้มีสิทธิ์เลื่อนขึ้นมาเป็นพระเอกในบทวิจัยแล้ว

ด้วยความเต็มใจของอาจารย์ หากกลับไปอีกครั้งอาจได้เห็นโรงเรียนรัฐบาล
ในเมลเบิร์นเปิดทำธุรกิจกันบ้างก็ได้

และแล้วเราก็ถูกท้าทายอีกครั้งเรื่องให้เพิ่มงานวิจัย
ในประเทศไทย งบประมาณไทย เราเคยบอกนักศึกษาของเราว่า
เวลาทำวิทยานิพนธ์ขอให้ค้นงานวิจัยต่างประเทศเพิ่มหน่อย
พอเราไปอยู่ที่มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น อาจารย์ที่ปรึกษาบอก
ว่าขอเพิ่มงานวิจัยไทยแล้วจะหาได้ที่ไหน ณ เวลานั้น เรื่อง
การตลาดกับการศึกษาจะได้รับการต่อต้านด้วยซ้ำ ไม่มี
ใครทำเรื่องทำนองนี้มาก่อน สังคมไทยยกย่องการศึกษา
ไว้สูงยิ่ง และเข้าใจการตลาดในมุมที่เป็นธุรกิจการค้าเป็น
ส่วนใหญ่ แม้แต่จะขอสัมภาษณ์ใคร ถ้าบอกชื่อหัวข้อ
คุณฉันทิพนธ์ไปก็ต้องอธิบายกันนานๆ เผลออๆ บางทีถูก
ต่อว่า สั่งสอนว่าคุณกำลังดึงการศึกษาให้ตกต่ำลง ว่าไป
โน่นเลย อาจารย์ที่ปรึกษายังขู่อีกว่าคงอีกประมาณ 2
เดือนมั้งถึงจะได้กลับมานำเสนออีกครั้ง อาจารย์ขอเพิ่ม
อ้างอิงงานวิจัยประมาณ 8-10 เรื่อง เราก็ Search หาทุก
กรรมวิธี ทุกฐานข้อมูลก็ไม่พบ จึงลองทำอีกแบบหนึ่ง
เอางานวิจัยไทยที่อิงทฤษฎีทำนองเดียวกันจะเป็นเชิง
พาณิชย์ อุตสาหกรรม ฯลฯ ก็จับใส่ตารางเปรียบเทียบว่า

เทียบเคียงกันได้ หรือไม่ได้อย่างไรกับ *Marketing in Education* ตอนไปนำเสนออาจารย์ ก็พยายามอธิบายให้อาจารย์เข้าใจ ท่านจะเข้าใจแค่ไหนไม่ทราบ อาจจะมีงงๆ แต่แล้วยอมให้ไปทำบทสรุปสุดท้าย บอกว่าเอาให้ประทับใจนะ

ความอยากจบเสียที อยากกลับบ้าน เหมือนคนดำน้า ต้องกลั่นหายใจอีกเชือกสุดท้ายจะได้ถึงขอบสระเสียที บทนี้อาจารย์ให้อิสระบอกว่า Free Style ทุกอย่างอยู่ที่เรา จึงเขียนบรรยายไปประมาณ 8 หน้า ลากแง่มุมอื่นให้มาเข้ากับเรื่องของเราให้ได้ พอกลับไปส่งงานคิดว่าจะได้รอยยิ้มของอาจารย์สักที ก็อาจารย์บอกว่ามี Freedom ที่จะเขียน จะมาว่าอะไรกันก็ได้แต่ปรากฏว่าอาจารย์ทำหน้าเฉยๆ แล้วมองหน้าบอกว่าขออีกหน่อย ขอที่มัน Bang กว่านั้น นึกถึงหนังการ์ตูนฝรั่งขึ้นมาทันที (Bang, Bang) อาจารย์ทำหน้านิ่งๆ ถามว่าไหวไหม ถ้าไม่ไหวก็ OK แค่นี้ก็ได้ พออาจารย์ไม่บังคับกลับรู้สึกทำหายและอยากลองทำ แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร เลยขอเวลากลับไปลองดู ใช้วิธีพักสมองวางทุกอย่างไว้ก่อน ไปเดินเล่นซื้อ Cheese Cake ให้รางวัลตัวเอง ทุกครั้งที่อยากให้รางวัลตัวเองและเริ่มรู้สึกผ่อนคลายจะฉลองด้วยการทาน Cheese Cake เพราะร้าน Italian ที่นั่นทำได้อร่อยมาก (ซึ่งได้ผลเหลือเกิน ได้ปริญญาเอกพร้อมพร้อมน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นหลายกิโล) วิธีคลายเครียดอีกอย่างหนึ่งคือ ไปหาเพื่อนคนไทยทำอาหารไทยทานกัน เป็นเสาร์-อาทิตย์

ที่ยังจำได้ว่าโล่งหัวที่สุด สบายใจที่สุด เพราะอย่างไรก็จบแน่ เพียงแต่
ต้องเลือกว่าจะจบแบบธรรมดา หรือแบบดีมาก

เตรียมจัดกระเป๋าแล้วอย่างไรก็ได้กลับบ้าน อยู่ๆ พอไม่เครียด
ก็เกิดปิ๊ง Idea ขึ้นมา รีบพิมพ์งานอีกประมาณ 2 หน้า โทรมัดอาจารย์
เลย อาจารย์บอกวันจันทร์เข้าให้รีบมาหา เข้านั่นก่อนเข้าไปหาอาจารย์
อาราธนาปลื้มศักดิ์สิทธิ์นึกถึงหลวงปู่ด้วย ก็ปรากฏว่าคราวนี้อาจารย์มอง
หน้าแล้วยิ้มอย่างไม่เคยเห็นมาก่อน ลูกขึ้นขอจับมือแสดงความยินดี
แล้วพูดว่า ต่อไปนี้เรอกับฉันสามารถทำงานร่วมกันได้อีกมากในอนาคต
เรามาเขียนหนังสือด้วยกันนะ ตอนนั้นรู้สึกเหมือนตัวลอย เป็นความ
รู้สึกที่ยิ่งใหญ่มากที่สามารถทำให้อาจารย์ยอมรับเราได้ในที่ที่สุด หนทาง
อันยาวไกลที่ผ่านมาได้พบแสงสว่างเสียที อยากโทรกลับมาเมืองไทยใน
วินาทีนั้นเลยว่า เราทำสำเร็จแล้ว อยากบอกทุกคนทั้งครอบครัว และ
เจ้านายที่เป็นกำลังใจให้กับเราว่าเราทำสำเร็จแล้ว

**อีกห้าเดือนต่อมาก็ได้ข่าวดีอีกว่า ได้รับรางวัล
John Smyth Award สำหรับคุณนิพนธ์ที่กรรมการ
คัดเลือกให้เป็นคุณนิพนธ์ซึ่งสมควรเป็นตัวอย่างสำหรับ
งานวิจัยเชิงคุณภาพ**

**ในการเรียนปริญญาเอกทำให้เราได้เรียนรู้ว่าอุปสรรค
เป็นการสร้างพลัง ขอสำนึกในบุญคุณคณาจารย์ทั้งหลาย**

ที่อดทน บั่นแต่งให้เราแกร่งขึ้นโดยไม่ปล่อยให้ผ่านไป
ง่ายๆ ทำให้เข้าใจวิธีการศึกษาที่ต่างวัฒนธรรม แต่บน
พื้นฐานของความเมตตาต่อศิษย์ กำลังใจจากครอบครัว
จากเพื่อนฝูงและคนรอบข้าง มีความหมายยิ่งในวันที่
รู้สึกท้อและเหนื่อสิ่งอื่นใด บุญคุณของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิต ที่ทำให้เรามีวันนี้ ท่านผู้บริหาร ท่าน
อธิการบดี ผู้เป็นทั้ง Case Study ผู้สนับสนุนทั้งกำลังใจ
และกำลังทุน คือบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จนี้

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

DUSIT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

DUSSIT UNIVERSITY

Melbourne University

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

...ของ ดร.พิชร์พิมล

เท่าที่จำความได้ข้าพเจ้าได้ยินคำว่าดอกเตอร์ (ที่ไม่ได้แปลว่าหมอ) ครั้งแรกเมื่อประมาณอายุ 10-11 ขวบ ตอนที่พี่ชายพูดถึงคนๆ หนึ่ง (ใครก็ไม่ทราบจำไม่ได้แล้ว) ว่าเขาเป็นดอกเตอร์ ว่าเป็นดอกเตอร์แล้วมันเท่ พูดอะไรใครก็ไม่กล้าเถียง ไปทางไหนใครๆ ก็มีแต่ชื่นชมยกย่อง ตอนนั้นข้าพเจ้าก็ยังไม่แน่ใจว่าความเป็นดอกเตอร์นี่มันคืออะไรกันแน่ ทำไมมันถึงได้เจ๋งขนาดนั้น ด้วยความเป็นเด็กขี้สงสัยอยากรู้อะไรก็จะถามทันที ก็เลยถามไปว่า “ดอกเตอร์คืออะไร”

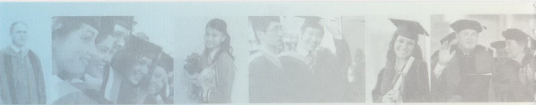

ดร.พัชรพิมล สุขสมจิตร ฟอกซ์

จำได้ว่าคุณแม่อธิบายให้ฟังว่า “ดอกเตอร์” คือระดับปริญญาที่สูงที่สุด ถ้าเรียนจบชั้นมัธยมปลายแล้วก็จะเรียนปริญญาตรี จากนั้นก็ต้องเรียนปริญญาโท แล้วถึงจะได้เรียนปริญญาเอก ซึ่งระดับปริญญาเอกนี้เองเมื่อเรียนจบแล้วจึงจะเรียกว่า “ดอกเตอร์”

ในตอนนั้นข้าพเจ้านึกในใจว่า โอ้โฮ.... แค่เรียนให้จบมัธยมก็คงยากจะแะอยู่แล้วนี่จะต้องมีปริญญาต่ออีกหรือ ปริญญาตรีแล้วยังไม่พอ จะต้องเรียนปริญญาโท แล้วต้องเรียนปริญญาเอกอีกจึงจะเป็น “ดอกเตอร์” กับเขาได้ โอ้ย... ทำไมมันถึงได้เป็นยากเป็นเย็นอย่างนี้หนอ แล้วข้าพเจ้าก็นึกในใจต่อไปว่าคนที่ “กว่าจะเป็นดอกเตอร์” ได้นี้คงจะต้องแก้งัก ผมงอก หัวฟูแน่ๆ เลย ในหัวตอนนั้นจำได้ว่ามีภาพ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ (Albert Einstein) ลอยมาแต่ไกล แต่ด้วยความสงสัยก็เลยถามคุณแม่ต่อไปว่า ทำไมเขาถึงเรียงจาก ปริญญาตรี โท แล้วถึง เอก ทำไมไม่เรียงเป็นปริญญาเอก โท แล้วถึง ตรี ตามการเรียงวรรณยุกต์ คุณแม่ก็บอกว่าเพราะปริญญาเอก คือปริญญาที่สูงที่สุดคือ “สุดยอดของปริญญา”

ข้าพเจ้าเป็นเด็กที่เรียนไม่เก่ง จัดได้ว่าอยู่ในระดับกลางถึงล่าง เพราะเรียนไม่ค่อยทันเพื่อน เนื่องจากว่าจะไม่ค่อยถนัดวิชาหลักๆ ทั้งหลาย ที่ตามเกณฑ์แล้วถือเป็นตัวกำหนดเกรดในสมัยก่อน วิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นั้นไม่ต้องมาคุยกันเพราะไม่เก่งเลย เห็น ตัวเลขเห็นสูตรเยาะๆ แล้วยากหลับตา วิชาที่พอจะรู้หน้าได้บ้างก็คงจะเป็นวิชาภาษาไทยและสังคม ส่วนวิชาภาษาอังกฤษนั้นพอรู้ไต่ไปได้ อาศัย กล้าพูด แต่ถ้าเมื่อใดทดสอบด้วยการท่องศัพท์ หรือไวยากรณ์แล้วก็ตก ม้าตายทุกที

ข้าพเจ้าเรียนจบระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งสมัยนั้นยังเป็นสถาบันราชภัฏสวนดุสิต เมื่อเรียนจบแล้ว ก็คิดว่าคงพอแล้วสำหรับการเรียน เนื่องจากว่างานที่ได้ตอนนั้นก็ เป็นงานที่อาศัยพรสวรรค์ของข้าพเจ้าล้วนๆ ข้าพเจ้าโชคดีที่ไม่ต้องเดินทาง งานหรือต้องเที่ยวไปวางใบสมัครไว้ตามหน่วยงานต่างๆ เนื่องจากได้งาน (เป็นครูสอนเทคนิคการใช้เสียงที่ MS Voice Studio โรงเรียนของคุณ มณีนุช เสมรสุต) ตั้งแต่ยังเรียนไม่จบดี เริ่มทำในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ แบบนอกเวลา และเริ่มเข้าไปทำเต็มตัวเมื่อเรียนจบปริญญาตรีครบถ้วน บริบูรณ์

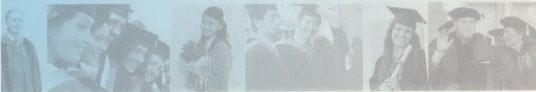
คงเป็นเพราะข้าพเจ้าสนุกสนานกับงานมาก คุณพ่อคุณแม่จึง เห็นตรงกันว่าน่าจะส่งข้าพเจ้าไปเรียนภาษาเพิ่มเติม เพื่อเตรียมการที่ จะเรียนในระดับปริญญาโทต่อไปก่อนที่จะรู้ไม่กลับ ถึงแม้ข้าพเจ้าจะไม่

อยากไป แต่ไม่อยากขัดใจคุณพ่อคุณแม่ข้าพเจ้าจึงเลือกที่จะไปเรียนภาษาที่เมือง Newcastle ประเทศ Australia เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ข้าพเจ้าเคยไปมาแล้วเมื่อสมัยสอบได้ทุนนักเรียนโครงการแลกเปลี่ยนตอนเรียนอยู่ปี 1

ข้าพเจ้าไปเริ่มต้นเรียนภาษาอังกฤษในชั้น *Basic Class* เรียกได้ว่าเริ่มต้นปูพื้นฐานใหม่หมด ด้วยความรู้จุดอ่อนของตัวเองว่าภาษาอังกฤษ “ไม่แน่น” เลยตั้งใจอยากจะเรียนให้มัน “แน่น” ซึ่งก็สมความตั้งใจเพราะได้เป็นที่หนึ่งของชั้นตลอดระยะเวลา 1 ปี ที่เข้าเรียนจนจบชั้นระดับสูง เนื่องจากข้าพเจ้าสัญญากับตัวเองไว้ว่าจะตั้งใจเรียนไม่ให้คุณพ่อคุณแม่เสียเงินเปล่า ถึงแม้จะคิดถึงบ้านมากแค่ไหน เหนื่อยยากลำบากมากแค่ไหนก็ต้องสู้และอดทน

เมื่อเรียนจบชั้นภาษาอังกฤษ เพื่อนๆ ร่วมชั้นเรียนภาษาด้วยกัน ซึ่งเป็นชาวต่างชาติ ทั้ง เกาหลี ญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ต่างลงทะเบียนเรียนต่อในระดับต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยกันทั้งนั้น ข้าพเจ้าเลยลองหาข้อมูลดูบ้าง ทั้งๆ ที่ตอนแรกตั้งใจจะไปเรียนภาษาเพิ่มเติมแค่หกเดือน ก็กลายเป็น 1 ปี และที่แน่ๆ ไม่ได้ตั้งใจจะไปเรียนต่อถึงระดับปริญญาโทที่ต่างประเทศเลยด้วยซ้ำ เพราะข้าพเจ้าเป็นคนที่ติดบ้านและติดครอบครัวมาก

จำได้ว่าตอนอยู่ที่โน่น ข้าพเจ้าคิดถึงบ้านทุกวันจนกระทั่งถึงวัน
กลับ จดหมายฉบับแรกที่ข้าพเจ้าเขียนถึงที่บ้านนั้น เมื่อจดปากกาลง
เขียนขึ้นต้นคำแรก น้ำตาก็หยดแถมลงโดยไม่รู้สีกตัว คุณแม่เขียน
จดหมายถึงข้าพเจ้าทุกวันวันละฉบับ จนกลายเป็นของสะสมมาจนถึง
ทุกวันนี้ จดหมายที่ได้รับจากทางบ้านเป็นเครื่องแก้เหงาอย่างดีของ
ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าโชคดีที่ครอบครัวที่ไปพักอยู่ด้วยความเมตตา และ
กรุณาข้าพเจ้ามาก Tracee ซึ่งเป็นเจ้าของบ้าน ดูแลข้าพเจ้าเป็นอย่างดี
และคอยสอนข้าพเจ้าเรื่องภาษาวัฒนธรรมของชาว Aussie ซึ่งความรู้
นอกห้องเรียนนั้นข้าพเจ้าได้จาก Tracee เต็มๆ ระหว่างเรียนปริญญา
โท จะเป็นการเรียนในช่วง 5 โมงเย็นถึง 3 ทุ่ม Tracee จะขับรถไปรับ
ข้าพเจ้าทุกคืนเพราะเป็นห่วงไม่อยากให้ข้าพเจ้าขึ้นรถเมล์กลับบ้าน
ในเวลาค่ำมืดคนเดียว

เมื่อเรียนจบปริญญาโทที่ University of Newcastle, Australia ใน
สาขาที่มีชื่อว่า Leadership and Management in Education แล้ว ใน
ช่วงปลายปี ค.ศ. 1998 Dr.David อาจารย์ผู้อำนวยการหลักสูตรก็ชวน
ข้าพเจ้าเรียนปริญญาเอกต่อ แต่ด้วยความที่คิดถึงบ้านมาก ประกอบกับ
ความที่เกรงใจคุณพ่อคุณแม่ที่ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมามากพอแล้ว
และข้าพเจ้าเองก็ไม่เคยคิดที่จะเรียนถึงขั้นเป็น “ดอกเตอร์” แค่ว่า
ปริญญาโทนั้นก็เกินความคาดหวังของใครต่อใคร รวมทั้งตัวข้าพเจ้าเอง

ด้วย เพราะภาพลักษณ์ของข้าพเจ้าไม่ใช่ภาพลักษณ์ของ “เด็กเรียน” มาแต่ไหนแต่ไร กระนั้น Dr. David ยังพูดต่อไปว่าผมเชื่อว่าคุณจะต้องกลับมาเรียนปริญญาเอกภายใน ปี 2000

มีอาจารย์ภาษาอังกฤษของข้าพเจ้าท่านหนึ่งชื่อ Ros ซึ่งเป็นผู้คอยให้ความกรุณาตรวจแก้สำนวนภาษาอังกฤษของข้าพเจ้าในชิ้นงานต่างๆ ทุกชิ้น เคยถามข้าพเจ้าว่า ฉันเห็นคุณบ่นคิดถึงบ้านตลอดเวลา และบ่อยครั้งที่คุณเล่าให้ฟังว่าครอบครัวของคุณก็คิดถึงคุณมากเหมือนกัน แล้วทำไมคุณถึงต้องมาทนทุกข์ทรมานอยู่ห่างกันเพื่ออะไร ข้าพเจ้าก็อธิบายว่าถึงแม้ข้าพเจ้าจะคิดถึงครอบครัวมากแค่ไหนแต่ข้าพเจ้าก็ทราบดีว่าการที่ข้าพเจ้ามาศึกษาเพิ่มพูนความรู้ อยู่ที่บ้านไกลเมืองแบบนี้ เมื่อข้าพเจ้าประสบความสำเร็จผู้ที่จะมีความสุขมากที่สุดก็คือคุณพ่อคุณแม่ที่ข้าพเจ้ารัก และรักข้าพเจ้ามาก ดังนั้นความที่ต้องทนทุกข์ทรมานคิดถึงบ้านนี้มันเทียบอะไรไม่ได้เลยกับความสุขของครอบครัวที่จะเกิดขึ้นเมื่อข้าพเจ้าเรียนสำเร็จ

ข้าพเจ้าถือว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าทำอยู่ทุกวันนี้มีคุณพ่อคุณแม่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ แล้วครู Ros ก็ถามข้าพเจ้าอีกว่าแล้วนี่ถ้าจบปริญญาโทแล้วคุณพ่อคุณแม่อยากให้เรียนปริญญาเอกอีก ข้าพเจ้าจะอย่างไร ข้าพเจ้าตอบไปว่าก็คงจะเรียนมั้ง ถ้าเป็นสิ่งที่คุณพ่อคุณแม่ประสงค์ ข้าพเจ้าคงไม่ปฏิเสธ

เมื่อกลับมาเมืองไทยข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้ามาเป็นอาจารย์ที่สถาบันราชภัฏสวนดุสิตอยู่ประมาณปีเศษ จนกระทั่งวันที่ท่านอธิการบดี (รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริจรรย์ ผลพันธ์) เรียกประชุมอาจารย์ในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนใหม่และประกาศว่าสถาบันฯ มีงบประมาณที่จะพัฒนาบุคลากรอยู่ หากอาจารย์ท่านไหนต้องการไปศึกษาต่อไม่ว่าจะในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอกในประเทศ หรือต่างประเทศ ก็ให้มาทำเรื่องขอรับทุนได้ โดยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าให้มหาวิทยาลัยนั้นๆ รับเข้าเรียน ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศก็ต้องสอบภาษาอังกฤษให้ผ่านตามเกณฑ์ที่เขากำหนดไว้ ข้าพเจ้านึกถึงวันที่ Dr.David พุดชนให้เรียนต่อระดับปริญญาเอกทันที เพราะฉะนั้นในเงื่อนไขที่ท่านอธิการฯ พุดในทีประชุมข้าพเจ้าผ่านฉลุย ทั้งในกรณีที่มาวิทยาลัยรับเข้าเรียน และในกรณีการผ่านเกณฑ์ภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยอีกเงื่อนไขหนึ่งที่ท่านอธิการฯ ประกาศในที่ประชุมคือต้องทำงานเป็นอาจารย์ของสถาบันฯ มาไม่ต่ำกว่า 1 ปี ซึ่งข้าพเจ้าก็เข้าตามเงื่อนไขทุกประการ

กลับไปบ้านวันนั้นข้าพเจ้าเล่าเรื่องที่ท่านอธิการฯ ประกาศในที่ประชุมให้คุณพ่อคุณแม่ฟัง ซึ่งท่านทั้งสองก็สนับสนุนร้อยเปอร์เซ็นต์ เช้าวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าจึงทำบันทึกข้อความถึงท่านอธิการฯ ซึ่งเมื่อผ่านกระบวนการพิจารณาของที่ประชุมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ผลคือข้าพเจ้าเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยคนแรกที่ได้รับทุนพัฒนามูลการดังกล่าว (ขอขอบพระคุณ

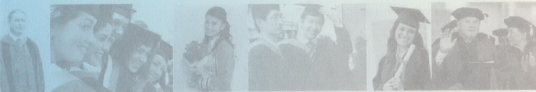

มหาวิทยาลัยฯ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย) สัญญาถูกทำขึ้นอย่าง
เร่งด่วน โดยประสบการณ์ของข้าพเจ้าในครั้งที่ไปเรียนปริญญาโทได้นำ
มาใช้ประโยชน์ในการประมาณการค่าใช้จ่ายในระดับปริญญาเอกนี้

ไม่กี่วันต่อมาคุณพ่อคุณแม่เดินทางมาลงนามเป็นผู้ค้ำประกัน
ให้ข้าพเจ้าที่กองบริหารงานบุคคล ซึ่งเรียกว่ากองการเจ้าหน้าที่ในสมัยนั้น
กระบวนการทุกอย่างเกิดขึ้นเร็วมาก เมื่อข้าพเจ้าติดต่อไปทาง University
of Newcastle ก็ได้รับการตอบรับมาแทบจะทันที อย่างไรก็ตาม
เนื่องจากเป็นช่วงต้นปีการศึกษา ประกอบกับที่ข้าพเจ้ายังมีงานสอนตาม
ตารางสอนที่ได้รับมอบหมาย และมีงานที่จะต้องถ่ายโอนให้เรียบร้อย จึง
ได้เดินทางหลังจากปิดภาคการศึกษานั้น ในช่วงเดือนมิถุนายน ค.ศ.
2000 ตามที่ Dr.David ได้ทำนายเอาไว้

ข้าพเจ้าขอกลับไปอยู่ที่ Homestay เดิมกับ Tracee ซึ่งการ
กลับไปคราวนี้ข้าพเจ้าบอกกับตัวเองว่าคราวนี้ต้องตั้งใจมากขึ้นอีก
เป็นหลายเท่าเพราะนอกจากจะเป็นการเรียนในระดับที่สูงขึ้นแล้ว ยังเป็น
การเรียนโดยใช้ทุนของสถาบันฯ อีกด้วย ถ้าเรียนไม่สำเร็จ คุณพ่อคุณแม่
คงจะต้องใช้ทุนเขาแน่เลย ซึ่งตามข้อตกลงในสัญญาคือการใช้ทุนเป็น
รูปของเงินนั้นจะคิดเป็น 3 เท่าตัวของเงินที่จ่ายไป

ในครั้งนี้อาจารย์ได้รับความกรุณาจาก Dr.David เป็นที่ปรึกษา
คุณภักดิ์ให้ ทางมหาวิทยาลัยให้การดูแลนักศึกษาปริญญาเอกเป็น

อย่างดีและปฏิบัติต่อนักศึกษาปริญญาเอกเทียบเท่ากับเป็นอาจารย์คนหนึ่ง ให้ยืมหนังสือจากห้องสมุดได้ในระยะเวลาที่ยาวนานและในจำนวนที่มากเท่ากับอาจารย์ของมหาวิทยาลัย เมื่อกูปรณ์เครื่องเขียนจากสำนักงานคณะได้เหมือนอาจารย์ ถ่ายเอกสารได้โดยใช้เครื่องถ่ายเอกสารของคณะได้เหมือนอาจารย์ มีห้องทำงานส่วนตัวมีกุญแจเข้าห้องและเข้าตึกเป็นของตัวเองและมีคอมพิวเตอร์ ฯลฯ ให้เหมือนเป็นอาจารย์คนหนึ่ง

ชีวิตการเรียนปริญญาเอกนั้นแตกต่างจากเมื่อสมัยเรียนปริญญาโทมาก ซักพเจ้านั่งเขียนและค้นคว้าอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมเพียงคนเดียวกับกองหนังสือพะเนินเทินทึก (ข้าพเจ้าใช้สิทธิการยืมหนังสือมาเต็มจำนวนที่เขาอนุญาตให้ยืม)

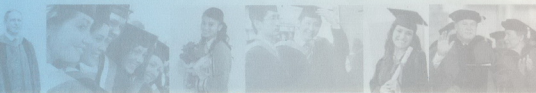
ในแต่ละวันข้าพเจ้าแทบจะไม่เจอหน้าใครเลย ยกเว้นวันทีนัดเจออาจารย์ที่ปรึกษา หรือในช่วงกลางวันที่เดินออกจากห้องตัวเองไปห้องข้างๆ เพื่อรับประทานอาหารกลางวันกับเพื่อนคนไทยที่เรียนปริญญาเอกเหมือนกัน แต่ถ้าวุ่นเพื่อนๆ ไม่เข้ามามหาวิทยาลัย ข้าพเจ้าก็อยู่คนเดียว ห่อข้าวไปทานก็ทานคนเดียว จนในบางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกได้เลยว่าในตอนเย็นของวันที่เราไม่ได้พูดได้จากับใครมาทั้งวันนั้น ก็ทำให้น้ำลายมันบูดเหมือนเวลาที่เรานอนตอนเช้าได้เหมือนกัน

ในห้องทำงานของข้าพเจ้านอกจากคอมพิวเตอร์และโต๊ะเก้าอี้
ซึ่งใช้ทำงานแล้ว ยังมีฮีเตอร์และพัดลมติดเพดานที่ติดมากับห้องด้วย
ข้าพเจ้าหาซื้อไมโครเวฟมือสองมาไว้ใช้อุ่นอาหารกลางวันในห้อง
เนื่องจากไมโครเวฟที่ใช้ส่วนรวมในห้อง Common Room ถูกมือดีขโมย
ไปอย่างไร้ร่องรอย

อยู่มาวันหนึ่งด้วยความที่เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยให้ความ
เมตตากับข้าพเจ้ามาก เขาก็ให้ข้าพเจ้ายืมตู้เย็นขนาดเล็กมาใช้อีก 1 ตู้
ห้องทำงานของข้าพเจ้าจึงค่อนข้างที่จะมีข้าวของเครื่องใช้พร้อม ซึ่งก็
เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่นอกจากต้องเดินออกไปใช้ห้องน้ำข้างนอกแล้ว
วันๆ หนึ่งข้าพเจ้าไม่ได้ออกจากห้องทำงานเลย

กิจกรรมที่ข้าพเจ้าทำส่วนมากจะเป็นกิจกรรมครอบครัวกับ
เจ้าของบ้าน เช่น ไปเยี่ยมคุณแม่ของ Tracee ที่พักอยู่ไม่ไกลนัก หรือ
ร่วมงานปาร์ตี้ที่จัดขึ้นที่บ้านของเขาตามวาระต่างๆ กิจกรรมโปรดของ
ข้าพเจ้าที่จะทำเมื่อเกิดอาการเครียดจากการอ่านตำราวิชาการมากๆ คือ
การไปซูเปอร์มาร์เกต ถึงแม้ว่าบางครั้งจะไม่ได้ซื้ออะไรติดมือเลยแต่
ข้าพเจ้าถือเป็นการผ่อนคลายที่ได้ประโยชน์เพราะข้าพเจ้าจะได้ฝึก
ภาษาโดยการเดินอ่านฉลากสินค้าจนทั่ว อ่านชื่อผลิตภัณฑ์ อ่าน
สรรพคุณ อ่านวิธีใช้ อ่านวิธีปรุงประกอบ อ่านวิธีเก็บรักษา ฯลฯ

นอกจากการพูดคุยกับเจ้าของบ้านซึ่งเป็นเจ้าของภาษา และการดูโทรทัศน์แล้ว การเดินอ่านฉลากสินค้าและป้ายต่างๆ ก็เป็นวิธีการฝึกฝนภาษาอังกฤษของข้าพเจ้าอีกวิธีหนึ่งที่ได้ผลมาก เพราะในซูเปอร์มาร์เกต นอกจากจะมีสินค้าต่างๆ ที่หลากหลายแล้ว ยังมีการประกาศเรื่องต่างๆ ที่ข้าพเจ้ายังได้ฝึกฟังสำเนียงให้คุ้นหูอีกด้วย ข้าพเจ้าอยากบอกว่าการฟังประกาศในทางสรรพสินค้าในเมืองไทยมันฟังเข้าใจยากฉั้่นใด การฟังประกาศในทางที่ต่างประเทศก็ฟังยากพอๆ กัน แต่มากกว่าด้วยซ้ำเพราะมันเป็นภาษาที่เราไม่คุ้นเคย แต่เมื่อฟังบ่อยๆ เข้า มันก็จะเริ่มคุ้นหูและเข้าใจไปโดยปริยาย

ข้าพเจ้าเติบโตมาในช่วงคาบเกี่ยวที่ยังไม่มีการสอนใช้คอมพิวเตอร์ในระบบการศึกษาอย่างแพร่หลาย และเมื่อคอมพิวเตอร์กลายเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการเรียนของข้าพเจ้ามาก ข้าพเจ้าจึงต้องฝึกหัดใช้มันด้วยตัวเอง

ข้าพเจ้าจำได้ว่าการบ้านชิ้นแรกที่ส่งให้ Dr.David ซึ่งเป็น Assignment ระดับปริญญาโทนั้นข้าพเจ้าเขียนส่งด้วยลายมือ เมื่อนำไปส่ง Dr.David บอกให้ข้าพเจ้าไปพิมพ์มาให้เรียบร้อย ข้าพเจ้าถึงกับอ้าปากค้าง นึกในใจว่านี่มันตั้งหลายหน้าแล้วคนไม่มีแม้แต่พื้นฐานพิมพ์ดีดอย่างฉฉฉฉจะพิมพ์เสร็จเมื่อไหร่กันนี้

บ่อยครั้งที่อยู่ดี ๆ ข้อมูลที่พิมพ์มายาวเหยียดเป็นเกือบร้อยหน้า มันหายวับไปกับตา ทำให้ต้องเริ่มต้นใหม่หมด กว่าจะใช้คอมพิวเตอร์ คล่องขนาดนี้ (ซึ่งตอนนี้ก็ไม่ได้เก่งกาจอะไรมากนัก เพียงแต่ดีกว่าเมื่อก่อนหลายขุม) ข้าพเจ้าทำคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยเสียไปกว่า 3 ครั้ง ขนาดที่ต้องให้เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย (Computer Guy) มาล้างเครื่องและลง Program ให้ใหม่ทั้งหมดด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ที่ไปคลิกปุ่มผิดพลาดให้ไวรัสวายร้ายกัดกิน

หลังจากขึ้นรถเมล์ไปกลับระหว่างบ้านและมหาวิทยาลัย มาตลอดการเรียนปริญญาโทแล้ว เมื่อกลับไปเพื่อเรียนปริญญาเอกข้าพเจ้าตัดสินใจซื้อรถเก่า ๆ มี 4 มี 5 รูปลักษณะประมาณก่อนสังกะสีเคลื่อนที่ได้ (ข้าฯ) มาขับ เพราะที่บ้านกับมหาวิทยาลัยไม่ไกลกันมากนักและข้าพเจ้าก็จำเป็นต้องเดินทางเท่านั้นจริง ๆ การมีรถทำให้ข้าพเจ้าสามารถไปมหาวิทยาลัยได้เข้าชั้น และใช้เวลาอยู่มหาวิทยาลัยได้นานขึ้นเพราะไม่ต้องไปกลับตามตารางรถเมล์

การทำอาหารแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะทำทีละมาก ๆ เพื่อแบ่งใส่กล่องเล็กแช่แข็งไว้เพื่อเอาไปอุ่นทานเป็นอาหารกลางวันทีมหาวิทยาลัย ส่วนอาหารเย็นจะทานร่วมกับเจ้าของบ้าน ซึ่งบางวันเขาก็เป็นคนทำบางวันข้าพเจ้าก็ทำให้เขาทาน แล้วแต่ว่าวันไหนใครมีไอเดียอะไรดี ๆ มานำเสนอ

มีอยู่ครั้งหนึ่งที่ Tracee เอาข้าวผัดที่ข้าพเจ้าทำไปอุ่นทานที่ทำงาน มีเพื่อนที่ทำงานหลายคนเดินตามกลิ่นกระเทียมในข้าวผัดมาขอชิม Tracee จึงเล่าให้เพื่อนเหล่านั้นฟังว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่ชอบทำอาหารและชอบร้องเพลง

มีเพื่อนคนหนึ่งแนะนำให้ข้าพเจ้าไปเข้าร่วมวงประสานเสียงที่ลูกสาวของเขาเป็นสมาชิกอยู่ชื่อ Waratha Girl Choir (Waratha เป็นชื่อดอกไม้ประจำชาติ Australia) ซึ่งเป็นวงที่มีชื่อเสียงมากของ Newcastle เมื่อข้าพเจ้าได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของวงทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่างๆ มากมาย เช่น เข้าค่ายเก็บตัว แสดงคอนเสิร์ต และร่วมอัดเสียงเพื่อทำ CD ขายไปทั่วประเทศ ประสบการณ์ในครั้งนั้นทำให้ข้าพเจ้าประทับใจมากเพราะนอกจากจะได้เพื่อนชาว Australian มากมาย ยังทำให้ข้าพเจ้าได้สัมผัสวิธีการทำงานเป็นทีมในรูปแบบต่างๆ ด้วย

ในช่วงเข้าวันเสาร์ข้าพเจ้าได้มีโอกาสทำงานเป็นครูสอนภาษาไทยให้กับเด็กชาย 3 คน ที่คุณพ่อคุณแม่ไปประกอบธุรกิจอยู่ที่นั่น เด็กทั้ง 3 คนนี้ (อายุ 15, 12, และ 7) พูดและอ่าน-เขียนไทยไม่ได้เนื่องจากเข้าโรงเรียนและเรียนตามระบบที่ประเทศ Australia มาโดยตลอด ประกอบกับการที่คุณพ่อคุณแม่ของเขาไม่มีเวลาสอนเพราะต้องทำงานด้วย ถึงแม้ค่าจ้างที่ได้จะไม่มากมายอะไร แต่กิจกรรมนี้ในวันเสาร์เป็นกิจกรรมที่ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำ เพราะการได้พบและพูดคุยกับเด็ก

ชาย 3 คนพี่น้อง ซึ่งเรื่องความซนไม่มีใครมีเป็นรองกันนั้น ทำให้ข้าพเจ้า นอกจากจะได้เรียนรู้วิถีคิดของเด็ก Aussie แล้วยังสามารถลิ้มเรื่อง เกรี้ยวๆ ที่เกิดจากการเรียนระหว่างอาทิตย์ได้ชั่วขณะ

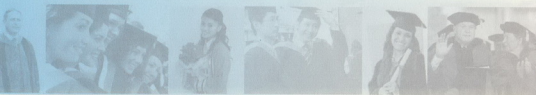
ตลอดระยะเวลา 3 ปีครึ่งในการทำปริญญาเอกนั้น นอกเหนือจากความทรงจำดีๆ โอกาสดีๆ ที่ได้รับและ ประสบการณ์มากมายที่ข้าพเจ้าได้เล่าไปแล้วบางส่วน ข้าพเจ้าได้ฝึกตนเองให้อดทนต่ออุปสรรคต่างๆ นานัปการ

เริ่มต้นจากความคิดถึงบ้าน คิดถึงครอบครัว ที่ คิดถึงอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่วันที่ไปถึงจนกระทั่งวันกลับ

ความเหงา ซึ่งต้องฝึกทำอะไรต่างๆ คนเดียวโดดๆ

ความเครียด จากชีวิตที่มืดแต่ดอกไม้ และเสียงเพลงมาโดยตลอด กลายเป็นคนที่ผมหลงก่อนวัยอันควรและต้องคอยยิ้มเป็นประจํามา จนถึงทุกวันนี้

การเอาชนะอาการไฟดำ เป็นคนขี้วั้นมันง่ายกว่าการเป็นคนดี มากมายนัก เมื่อต้องใช้ชีวิตห่างไกลสายตาผู้ปกครอง และต้องปกครอง ตนเอง ความรู้จักผิดชอบชั่วดีเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักและคอยเตือนตัวเอง อยู่เสมอ

การที่ต้องสื่อสารด้วยภาษาที่ไม่คุ้นเคย และไม่เคยคิดมาก่อน
ว่าตัวเองจะต้องทำตัวให้คุ้นเคยกับมัน

การต้องฝึกใช้คอมพิวเตอร์ด้วยตัวเอง ซึ่งก็อีกนั่นแหละ...
ไม่เคยคิดมาก่อนเลยว่าจะต้องทำตัวให้คุ้นกับมัน

การต้องทนต่อภาวะอากาศที่ไม่คุ้นเคย เช่น ฝนตกในช่วงหน้า
หนาวซึ่งทำให้ทั้งหนาวทั้งเปียกชื้น และหน้าร้อนที่แห้งแล้งแบบทะเลทราย

การต้องไปอาศัยอยู่บ้านคนอื่น ซึ่งถึงแม้ Tracee จะดีแสนดี
เพียงใด แต่การอยู่บ้านที่ไม่ใช่บ้าน "ของเรา" มันก็เป็นบ้าน "คนอื่น"
อยู่วันยังค่ำ

การพยายามทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น คนที่ไม่ใช่พ่อแม่ญาติ
พี่น้องที่รักและพร้อมที่จะให้อภัยเราได้เสมอนั้น การที่จะทำให้เขารัก และ
เมตตาเรามันไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เลย แต่เมื่อทำได้มันก็อดไม่ได้ที่จะภูมิใจ

การปรับตัวและต้องเรียนรู้กฎระเบียบและวัฒนธรรมใหม่ๆ ที่ไม่
คุ้นเคย เมื่อทำผิดพลาดไปบ้างก็ต้องพยายามจดจำไว้เป็นบทเรียนจะได้
ไม่ทำผิดซ้ำอีก

การบริหารจัดการตนเอง ในทุกๆ เรื่อง เช่น เรื่องอาหารการกิน ที่ข้าพเจ้าไม่เคยต้องกังวล เพราะอยู่ที่เมืองไทยมีอาหารให้เลือกมากมาย หลากหลาย หาทานได้แทบจะทุกที่ทุกเวลาและทุกช่วงราคา ในขณะที่ Australia โดยเฉพาะเมืองที่ข้าพเจ้าไปอยู่นั้น นอกจากอาหารจะแพง มากๆ แล้ว ร้านรวงต่างๆ ยังปิดตั้งแต่ 5 โมงเย็น และส่วนใหญ่จะปิด วันอาทิตย์ตลอดทั้งวัน

ข้าพเจ้าถือว่าปัญหาอุปสรรคต่างๆ มากมายที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ข้าพเจ้าระหว่างการศึกษาต่อนั้นเป็นส่วนสำคัญมากที่หล่อหลอมให้วันนี้ ข้าพเจ้า “เด็กที่ไม่มีภาพลักษณ์เด็กเรียน” คนนี้เป็น “ดอกเตอร์” แล้ว และเป็นได้อย่างไม่อายใคร

คำพูดของพี่ชายที่ว่า “เป็นดอกเตอร์แล้วมันเห
พูดอะไรใครก็ไม่กล้าเถียง ไปทางไหนใครๆ ก็มีแต่ชื่นชม
ยกย่อง” ยังคงก้องอยู่ในหูตลอดมา ทำให้เมื่อมองย้อน
กลับไปแล้ว เรื่องยากๆ ที่ต้องเผชิญ ความอดทนต่อสิ่ง
ต่างๆ ที่พอนานวันเข้ามันกลายเป็นความ “อึด” กลับ
ดูเป็นเรื่องเล็กน้อยไปถนัดใจ เมื่อเทียบกับสิ่งที่ได้มา

วันนี้ข้าพเจ้าได้คำตอบที่ใช้เวลาค้นหาให้กับตัวเอง
มานานกว่า 20 ปี ว่า “กว่าจะเป็นดอกเตอร์” มันเป็น
อย่างนี้เอง

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

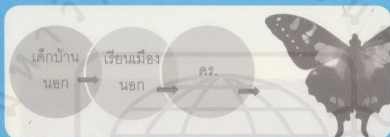
DUSIT UNIVERSITY

University of Newcastle, Australia

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

เด็กบ้านนอกสู่ดอกเตอร์

เด็กบ้านนอก... กับความใฝ่ฝันอันแรงกล้า

การศึกษาขั้นสูงสุดของชีวิต คือ ปริญญาเอก หรือ “ดอกเตอร์” เป็นความใฝ่ฝันของใครหลายๆ คน ที่ต้องการใช้ “วุฒิทางการศึกษาเป็นบันไดในการก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิต” และตัวเองก็เป็นคนหนึ่งที่มีความใฝ่ฝันตั้งแต่เด็กว่า ในอนาคตหากมีโอกาสก็อยากจะเป็น “ดอกเตอร์” กับเขาบ้างมันคงจะเท่ไม่น้อย พ่อแม่และครอบครัวก็คงจะมีความภาคภูมิใจในตัวของเราเป็นอย่างยิ่ง

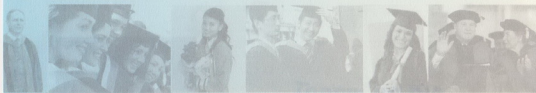

พศ.กร.พรรณิ สวนเพลง

เพราะฉะนั้นมันได้ก้าวแรกที่สำคัญของการเป็นดอกเตอร์ คือ มีความใฝ่ฝัน มุ่งมั่น และตั้งใจที่จะเดินไปให้ถึงจุดหมาย ด้วยความโชคดีของตัวเองที่เป็นคนที่ค่อนข้างจะรู้จักตัวเองตั้งแต่เด็กๆ ว่าโตขึ้นอยากจะเป็นอะไร อยากจะทำงานอะไร และในที่สุดที่ค้นพบว่า "ตัวเองชอบสอนหนังสือ" อยากเป็นครูตั้งแต่เด็กๆ และมีความตั้งใจ และ "จินตนาการว่าหากเราโตขึ้น เราจะเป็นแม่พิมพ์ที่ดีของชาติ"

จากแรงบันดาลใจอันแรงกล้าตั้งแต่อยู่ ป.6 ซึ่งตอนนั้นก็เพียงแค่เด็กบ้านนอกที่จังหวัดราชบุรี เรียนประถมศึกษาที่โรงเรียนวัดข้างบ้าน ชื่อโรงเรียนวัดหนามพุงดอ ด้วยความยากลำบากที่ครอบครัวค่อนข้างจะยากจน พ่อแม่ยังต้อง ทำไร่ ทำนา และประกอบธุรกิจเล็กๆ ตัวเองต้องช่วยเหลือและดูแลน้องสาวด้วย โดยจะต้องขี่จักรยานไปโรงเรียนพร้อมน้องสาวทุกวัน จึงเป็นแรงผลักดันอันยิ่งใหญ่ว่าโตขึ้นเราจะต้องไม่ลำบากแบบนี้ เพราะฉะนั้นสิ่งเดียวที่เราจะทำได้คือ "การพยายาม" เพราะตัวเองไม่ใช่คนหัวดี หรือ

เรียนเก่งแต่เกิด อาศัยความขยัน ความตั้งใจ ความทุ่มเท และความปรารถนา (Ambition) ที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตเหมือนคนอื่นที่เขาเก่งๆ ตั้งแต่นั้นมาก็เริ่มวางแผนว่าจะต้องทำอะไรถึงจะไปถึงจุดหมาย พอเรียน ป.6 ก็อ่านหนังสือจนสอบเข้าต่อในระดับมัธยมศึกษาประจำจังหวัด ชื่อโรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ ช่วงชีวิตของการเรียนในระดับมัธยมศึกษา นับได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่น่าจดจำมากที่สุดของชีวิตช่วงหนึ่ง มีทั้งสนุก เศร้า และต้องต่อสู้กับวินัยของตนเอง เพื่อให้สู่เส้นทางของความฝันที่ตัวตั้งไว้ ชีวิตมัธยมปลายค่อนข้างจะมีแต่เรียน เรียน และเรียน ตอนเช้าและเย็นต้องเรียนพิเศษ เสาร์-อาทิตย์ ต้องนั่งรถเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเรียนพิเศษ จนอยู่ ม.4 ก็สอบเทียบ ม.6 ได้ และก็สอบ Entrance ติดตอนอยู่ ม.5 แต่เป็นการเรียนที่เกี่ยวข้องกับแพทย์และพยาบาล ซึ่งตัวเองเป็นคนกลัวเลือด พอไปมอบตัวแล้วก็ตัดสินใจไม่เรียนดีกว่า คิดว่าคงจะไม่ประสบความสำเร็จแน่ๆ

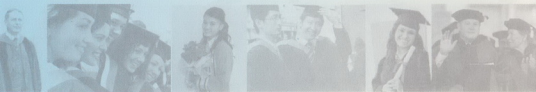
จากเด็กบ้านนอก... สู้นักเรียนนอกที่ต้องต่อสู้ดิ้นรน

จากนั้นก็ขอไปสมัครเรียนต่อที่มหาวิทยาลัย ABAC เรียนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) พอเรียนไปได้สักเทอมหนึ่งก็รู้สึกว่าจะไม่ชอบสังคมที่ ABAC เพราะเพื่อนๆ มีแต่พวกไฮโซ คบกันแต่ที่เป่รืือก ทำให้เด็กบ้านนอกอย่างเรารู้สึกเหมือนกันเป็นพวกอยู่หลังเขา ก็รู้สึกเป็นปมด้วยเหมือนกัน จากนั้นก็เลยขอพ่อกับแม่ไปเรียนที่ต่างประเทศ

ดีกว่า ก็ไปสมัครเรียนที่ Griffith University ผ่าน Agency ซึ่งทางมหาวิทยาลัยก็ตอบรับ หลังจากนั้นก็จัดการเตรียมตัวไปเรียนที่เมืองนอกด้วยตัวเอง เพราะเกิดมาก็ยังไม่เคยไปสักกะที พ่อกับแม่ก็ยังไม่เคยไปเช่นกัน

จำได้ว่าไปเรียนตอน ค.ศ. 1997 เรียนคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัย Griffith University ที่ Brisbane ประเทศ Australia ตอนนั้นเป็นประสบการณ์ชีวิตที่ต้องต่อสู้และอดทนมากๆ จากเด็กบ้านนอกต้องเก็บกระเป๋า ขนเสื้อผ้า พร้อมกับความหวังที่จะต้องเรียนให้จบอายุเพิ่งจะ 18 เอง เดินทางไปต่างประเทศคนเดียวโดยไม่รู้จากใครญาติพี่น้องก็ไม่มี จำได้เลยว่าขึ้นเครื่องบินครั้งแรกในชีวิตก็เมาเครื่องบิน อาเจียนอยู่หลายชั่วโมงกว่าจะถึง Brisbane พอลงจากเครื่องบินก็มีพนักงานขับรถมารับเอาไปส่งที่บ้าน Home Stay ซึ่งก็ต้องพักอยู่กับบ้านฝรั่งชื่อ Ann อยู่ได้เกือบ 3 เดือน เป็นช่วงเวลาที่ได้ปรับตัวในทุกๆ เรื่อง เริ่มตั้งแต่ภาษาอังกฤษต้องฝึกกับเด็กๆ อายุประมาณ 5 ขวบ ซึ่งเป็นลูกของ Ann เพราะเราภาษาไม่ได้เรื่องเลย ตอนเข้าก็ต้องขึ้นรถเมล์เดินข้ามภูเขาหลายลูกกว่าจะถึงป้ายรถเมล์ เข้าเรียนปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ จำได้เลยว่าอาทิตย์แรกร้องไห้อยากกลับบ้านเมืองไทยทุกวันเลย แต่เรากลับไม่ได้เพราะว่าเราเองเป็นคนที่ไม่ร้องไห้พ่อแม่ส่งเรามาเรียนเอง ก็ต้องพยายามและอดทน พอเรียนเลิกก็ต้องนั่งรถเมล์กลับบ้านต้องช่วย Ann

ทำงานบ้านสารพัด ต้องช่วยทำกับข้าว หุงข้าว ล้างจาน กว่าจะได้นอน
ก็ 4 หุ่มนี่แหละฝึกความอดทนให้กับชีวิต และเราเติบโตขึ้นมาได้จากการให้กำลังใจตัวเอง

หลังจากอยู่บ้าน Ann ได้ 3 เดือน ก็ขอย้ายออกมาอยู่หอพักที่มหาวิทยาลัย ก็เป็นเด็กชาวหอเต็มตัว ช่วงปี 1 ของการเรียนเป็นอะไรที่หนักมาก เพราะพื้นฐานภาษาเราก็ไม่ค่อยจะดี จำได้เลยวิชาแรกที่เรียนได้คะแนน 2 เต็ม 200 ในวิชา Computer Ethics ร้องไห้และท้อใจ แต่ก็ยังไม่ละความพยายาม คราวนี้ตื่นตั้งแต่ตี 4 ทุกวันเพื่อลุกขึ้นมาอ่านหนังสือ ท่องศัพท์ จน 9 โมงเช้าค่อยไปเรียน ชีวิตนักเรียนตอนนั้นเป็น

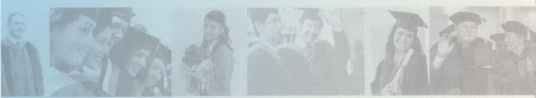

Griffith University

ช่วงที่ชีวิตที่สนุกมาก ๆ เพราะแทบจะไม่มีเพื่อนคนไทยเลย แถมในคณะก็ยังมีผู้หญิงเรียนในสาขา IT น้อยมากไม่ถึง 10 คน ส่วนผู้ชายเรียนกันเป็นร้อย ๆ คน และความพยายามตลอด 3 ปี ก็สำเร็จและเป็นผล คือเราสอบได้คะแนนเป็นอันดับ 1-3 ของทุกวิชา เย้ ๆ ได้ประกาศนียบัตรเกือบ 10 ใบ นี่คือผลของความพยายาม และความตั้งใจ ได้แต่คิดว่าพ่อแม่ต้องภูมิใจในตัวเราแน่ ๆ ซึ่งในช่วงระหว่างเรียนไม่ได้ทำงาน Part Time เหมือนคนอื่น เนื่องจากต้องขับรถไปทำในเมือง และพ่อแม่ก็อยากให้เราเรียนอย่างเดียว ก็ใช้จ่ายอย่างประหยัดไม่ได้ฟุ่มเฟือยอะไรมากมาย เพราะตอนอยู่ปี 3 เจอวิกฤติต้มยำกุ้งปี 2540 พอดี เกือบจะไม่มีค่าเทอมจ่ายมหาวิทยาลัยแล้ว ซึ่งอยู่ปี 3 พอดี ก็เลือกเรียนสาขา Software Engineer และ Information Systems เป็นประสบการณ์เรียนที่ดีเพราะได้ทำงาน Senior Project กับเพื่อนๆ ชาวต่างประเทศ ก็สนุกและนำจดจำไปอีกแบบ

หลังจากจบปริญญาตรีแล้วก็ปรึกษาพ่อแม่ว่าอยากจะเรียนต่อปริญญาโทอีกสักใบหนึ่ง และสามารถโอน Credit ได้อยู่แล้ว เนื่องจากผลการเรียนในระดับปริญญาตรีดีมาก พ่อกับแม่ก็สนับสนุน ซึ่งก็เรียนในระดับปริญญาโทหลักสูตร Management Information Systems (MIS) จากมหาวิทยาลัยเดียวกัน ตอนเรียนโต้นั่นค่อนข้างจะมีปัญหาเหมือนกัน คือ คนอื่นเขาจะเป็นผู้ใหญ่เป็น Aussie ที่มาเรียน และพวกเขามีประสบการณ์ทำงานกันทั้งนั้น พอ Professor พูดถึงเรื่อง Management

พูดถึงเรื่อง Organization ทุกคนจะเข้าใจ ยกเว้นเราซึ่งไม่เคยรู้เรื่องการทำงานในองค์กรเลย รู้แต่ทฤษฎีนี่ก็เป็นข้อเสียอย่างหนึ่งเหมือนกันของคนในชีวิตนี้มีแต่เรียนอย่างเดียว ทำให้ไม่สามารถบูรณาการความคิดกับการเรียนให้ไปด้วยกันได้ แต่ไม่เป็นไรสุดท้ายก็เรียนปริญญาโทจบเพียงแค่ 1 ปี ตอนนั้นอายุ 22 ปี เราก็ค่อนข้างจะรู้สึกเพ่มาๆ คิดว่าตัวเองแน่นเหมือนกัน

จากนักเรียนนอก...สู่อาจารย์ในรั้วสวนดุสิต

พอเรียนจบก็กลับมาเมืองไทย ช่วงนั้นพ่อแม่ก็เริ่มมีฐานะขึ้นมาเนื่องจากทำธุรกิจเกี่ยวกับก่อสร้าง และขายน้ำมัน พ่อกับแม่ก็อยากให้เรารับราชการเนื่องจากเป็นอาชีพที่มั่นคง และตอนนั้นก็ลองหางานดูก็ไปสมัครงานที่บริษัท IBM ก็รับเป็น Business Analyst ก็ได้เงินเดือนเยอะอยู่เหมือนกัน พอไปทำงานได้แค่ 2 อาทิตย์เรารู้สึกว่าที่นี่ไม่ใช่ของเรา เรามีความสามารถที่จะทำอะไรได้มากกว่านี้ก็เลยลาออก แล้วแม่ก็เห็นข่าวรับสมัครอาจารย์ที่สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ก็มาสมัครเป็นอาจารย์ในหลักสูตรสถิติประยุกต์ โดย ผศ.มาลี บุญยะมา ก็มาเป็นอาจารย์อัตราจ้างที่สอนเกี่ยวกับโปรแกรมประยุกต์ทางด้านสถิติ เทอมแรกก็สอนรู้สึกแย่มากๆ ในหลายๆ เรื่อง เรื่องแรกก็รู้สึกงงกับนักศึกษาไทยว่า อ้อ เขาเป็นกันอย่างนี้เทรอ เพราะเราเรียนเมืองนอกมาตลอด คิดว่าการเรียนการสอนจะเหมือนกัน เราภาษาไทยก็ไม่ค่อยจะเก่ง พูดไทย

คำ อังกฤษสองคำ เด็กนักศึกษาที่ยังงง ครูก็งง ก็เลยต้องปรับตัวเยอะ
มากๆ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ค้นพบของการเป็นอาจารย์ คือ ต้องเข้าใจ
ธรรมชาติของผู้เรียน และเราก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับเด็ก นักศึกษา และ
ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ สนุก และทำให้เด็กอยากที่จะเรียน
และพอทำงานไปได้สัก 2 ปี ก็ค้นพบตัวเองว่าจริงๆ แล้วตัวเองชอบ
และมีความสุขมากที่เป็นครู มีความสุข และไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยในการ
สอนเขา พอเห็นแววตาเขาที่เป็นประกาย ทำให้เรารู้สึกมีพลังใจ พลัง
ภายในการทุ่มเทกับการสอน เราคิดว่าชีวิตของเรามีโอกาสดีมากๆ ที่ได้
ไปศึกษาเล่าเรียนต่างประเทศ น่าจะน่าประสบการณ์ดีๆ เหล่านี้กลับมา
ถ่ายทอดให้นักศึกษาฟัง และจุดประกายให้เขามี พลังชีวิต... เพื่อเป็น
เข็มทิศในชีวิตของเขาได้

หลังจากนั้นก็เห็นการประกาศรับสมัครเรียนต่อในระดับปริญญาเอก
ของมหาวิทยาลัย University of Technology Sydney ประเทศ Australia
ตัวเองก็สนใจมากๆ ก็เลยเขียน Research Proposal ไปสมัคร และ
ทางมหาวิทยาลัยก็ตอบรับ จากนั้นก็ขอพบท่านอธิการบดี ผศ.ดร.ศิริจรรย์
ผลพันธุ์นิน เห็นได้เลยว่าท่านเป็นคนที่มีความโอบอ้อมอารีมากๆ ท่านน่ารัก
มากๆ และที่สำคัญคือ ท่านให้โอกาสที่ดีกับตัวเราคือ ทางมหาวิทยาลัย
สนับสนุนทุนการศึกษาให้เราเรียนต่อในระดับปริญญาเอก ซึ่งตัวเราก็เรียน
ท่านว่าอยากจะทำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนา
มหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคต ท่านก็ตกลงและให้ทุน

จากอาจารย์สอนคณิต... ผู้สอนด้าน IT

การเรียนรู้ในระดับปริญญาเอกนั้นไม่ใช่ยากแต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ “การมีวินัยในตัวเอง” เนื่องจากไม่มีใครมาบังคับเราให้เราเรียนตามตารางสอน มีแต่ตัวของเราเองที่จะต้องกำหนดเวลาการทำวิจัย เราเข้าเรียนใน พ.ศ. 2544 และใช้เวลาในการเรียนปริญญาเอกทั้งหมด 2 ปี 8 เดือน เป็นช่วงชีวิตที่มีความสุข และสนุกมากๆ และสุดท้ายได้ค้นพบว่าตัวเองมีความถนัดทางด้านใด

ปีแรกของการเรียนยังเป็น Course Work อยู่ ซึ่งยังต้องเข้าเรียนและสอบให้ผ่านในวิชาที่สำคัญที่เกี่ยวกับการทำการวิจัย และพอเข้าปีที่ 2 ก็เริ่มจะต้องดุษฎีนิพนธ์ (Thesis) ตอนนั้นก็ยังไม่คิดว่าจะทำเรื่องอะไรดี ก็เลยค้นคว้าหาข้อมูลพอดีไปเจอที่ประเทศ Canada ซึ่งเราใช้หลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์แล้วประสบความสำเร็จ ก็เลยไปศึกษาข้อมูลโดยเข้าไปเรียนเป็น Online Instructor ที่มหาวิทยาลัย Chinook College เมือง Calgary, Alberta ประเทศ Canada ตลอดเวลาที่อยู่ที่นั่น 6 เดือนมีแต่หิมะ ตอนแรกเห็นก็ตื่นเต้น พออยู่เป็นเดือนเริ่มจะหดหู่ รู้สึกเศร้าๆ เพราะหันไปทางไหนก็เห็นแต่สีขาวโพลนไปหมด

พอเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรจบก็ได้หัวข้อเรื่องทำดุษฎีนิพนธ์

เรื่อง "Development, Delivery and Evaluation of Online Learning in Business Statistics at University in Thailand" เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา การใช้ และการประเมินการเรียนสอนวิชาสถิติธุรกิจแบบออนไลน์ โดยใช้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเป็นแหล่งในการศึกษาวิชาครั้งนี้ ซึ่งตัวเองก็ต้องพัฒนา Online Course ขึ้นมาโดยใช้โปรแกรม Blackboard ช่วงที่เก็บข้อมูลโดยการศึกษาค้นคว้าเปรียบเทียบเชิงปฏิบัติการในการอยู่เก็บข้อมูลในเมืองไทย 4 เดือน แล้วก็กลับเป็นเขียนรายงานการวิจัยอีกปีหนึ่ง

ช่วงเวลานี้เป็นช่วงเวลาที่มีความสุขที่สุดเพราะได้ทุนจากทางมหาวิทยาลัย (UTS) ได้นำเสนอผลงานวิชาการของตัวเองหลายประเทศ เช่น นิวซีแลนด์, ไทย, อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ได้ทุนเดินทางรอบโลก เป็นกำไรชีวิตมากๆ นอกจากนี้ยังได้เขียนบทความลงวารสารวิชาการที่ดังๆ หลายฉบับ เช่น *Journal of E-Learning*, *Journal of International Forum of Education Technology & Society* และ *Australian Journal of Educational Technology* เป็นต้น

สิ่งที่ได้เรียนรู้นอกเหนือจากห้องเรียนนั้นมีมากมาย เช่น การทำอาหารไทย เพราะตัวเองจะเป็นถูกทำกับข้าวเวลามีงานเลี้ยงบรรดาเพื่อนๆ และอาจารย์ต่างๆ ที่สำคัญได้เรียนรู้เกี่ยวกับ "การใช้ชีวิตให้

สมดุลและมีความสุข” เนื่องจากตัวเองเป็นคนที่มีความมุ่งมั่นและพยายามที่จะเรียนให้จบเร็วๆ มากเกินไป ซึ่งมันทำให้ชีวิตไม่มีความสุข มันขาดสุนทรีย์ในชีวิตเหมือนกัน ชีวิตประจำวันตื่นตี 4 ตี 5 ออกจากบ้านมาทำงานที่มหาวิทยาลัย กลับบ้าน 6 โมงเย็น ทานข้าวแล้วก็เข้านอนวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ก็เช่นเดียวกัน มีแต่เรียน เรียน และเรียน ทำให้ชีวิตไม่สมดุล คือ Professor (Tony Moon) บอกว่าชีวิตของคนเราจะต้องสมดุลใน 3 เรื่อง 1. Time for Work 2. Time for Family 3. Time for Yourself นั่นแหละ ชีวิตช่วงนั้นก็แค่เรียนๆ และได้เห็นการใช้ชีวิตของฝรั่ง ซึ่งมีบางมุมที่น่ารักคนไทยเราควรนำมาเป็นตัวอย่าง ฝรั่งเขานับถือคนไม่ใช่ที่ความรวย แต่เขานับถือที่ความคิดและความสามารถ ฝรั่งเขาให้ความสำคัญกับครอบครัวมากๆ แต่บางทีคนไทยทำแต่งงานลืมนึกถึงครอบครัว และสุดท้ายก็เป็นปัญหา ฝรั่งรู้จักทำงานแบบมีประสิทธิภาพ คือ ทำแค่ 9 โมงเช้า ถึง 5 โมงเย็น ไม่มี OT และหยุดเสาร์-อาทิตย์ มีเวลาให้ครอบครัว แต่คนไทยทำงานเกือบทุกวันวันหนึ่งหลายๆ ชั่วโมง แต่ประสิทธิภาพในการทำงานน้อยกว่ามาก... นั่นสิเพราะอะไรหนอ

พอเรียนจบปริญญาเอกก็ได้เป็น *Permanent Resident* ของประเทศ *Australia* ซึ่งเรียนจบมาในสาขาที่ประเทศเขาต้องการคนทางด้าน IT ซึ่งเราสามารถกลับไปทำงานที่ประเทศ *Australia* ได้ตลอดเวลา พอเรียนจบ

ก็ต้องกลับเมืองไทยเพื่อตอบแทนบุญคุณของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏสวนดุสิตที่ทำให้เราได้มีวันนี้ มีโอกาสที่ดีที่สุดใน
ชีวิต

หลังจากเรียนจบก็เข้ามารายงานตัว และพบท่านอธิการบดี
อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งตอนนั้นท่านอธิการบดีให้มาทำงานที่สำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศกับ ดร.ชัยชนะ โพธิวาระ ในตำแหน่งผู้ช่วย
ผู้อำนวยการสำนัก และจนถึงวันนี้สิ่งที่ได้ค้นพบของการทำงานตลอด
10 ปี ในรั้วสวนดุสิตคือ รู้สึกภูมิใจและตั้งใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา
มหาวิทยาลัย ขอขอบพระคุณท่านอธิการบดี และผู้บริหารทุกท่าน
ในมหาวิทยาลัยที่ได้ให้โอกาสในการทำงาน ถึงแม้ในช่วงแรกๆ จะมีการ
ผิดพลาดไปบ้าง แต่นั่นคือบทเรียนที่จะต้องพัฒนาให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

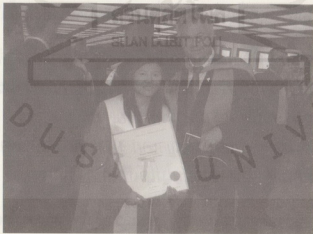
การเป็นดอกเตอร์ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญ แต่สิ่งที่สำคัญกว่า
คือ การนำความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจ ความร่วมมือ
ร่วมใจมาช่วยกันพัฒนามหาวิทยาลัยต่างหาก ใครๆ ก็เป็น
ดอกเตอร์ได้หากจบแค่ปริญญาเอก หากแต่การเป็นดอกเตอร์
ที่ดีและมีคุณค่าต่อคนอื่นนั้นไม่ได้เป็นกันได้ทุกคน

เห็นท่านดอกเตอร์หลายๆ คนแล้วเศร้าใจ หลายคนกลายเป็น
ดอกเตอร์ “มูมดึก” หลายคนเป็นดอกเตอร์ที่เป็นโรค “Ph.D. Syndrome”

คือ มี Super Ego และเห็นว่าคนอื่นโง่กว่าตัวเองหมดทุกคน มั่นใจในตัวเองมากเกินไป ยึดติด ปิดกั้นความคิดของตัวเอง หรืออีกหลายๆ คนที่เป็นดอกเตอร์ที่เห็นแก่ประโยชน์ตัวเองมากกว่าส่วนรวม

ดังนั้น อยากเห็นดอกเตอร์ทั้งหลายในรั้วสวนดุสิตแห่งนี้ เป็นดอกเตอร์ที่มีคุณค่า มีจิตใจที่ดี มีธรรมะ และมีความเอื้ออาทรกับคนอื่น และสิ่งที่สำคัญรู้จัก “กตัญญู กับองค์กรและผู้ที่มีบุญคุณ” ถึงจะได้ชื่อว่า “เป็นดอกเตอร์ที่มีคุณค่าในตัวเอง”

ทีม Young Blood Butterfly ในสวนดุสิต

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

ฝันให้ไกล...ไปให้ถึง

ทันทีที่แอร์โฮสเตสประกาศเตือนให้ผู้โดยสารคาดเข็มขัด อีกไม่นานนัก... เครื่องบินก็แตะรันเวย์ ถึงแม้จะไม่มีก็อดใจข้างหน้าฉันจะได้ออกจากเครื่อง แต่ฉันก็แทบไม่สามารถรอได้ ฉันรู้สึกว่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิใหญ่เกินไป ทำให้ต้องเดินนานกว่าจะได้ออกมาที่อาคารผู้โดยสารขาออกได้ คงเป็นครั้งแรกที่ฉันเดินผ่านร้านค้าปลอดภาษีมากมายและไม่ได้แม้แต่ชำตามอง เพราะฉันไม่อยากให้พ่อแม่ และน้องรอนาน เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองที่ถามแต่คำถามเดิมทุกครั้ง ว่ามาจากที่ไหน ? จะอยู่นานเท่าไร ? และเมื่อไหร่จะกลับไป ? ฉันยิ้มหวานและตอบกลับป่วว่า “จะไม่กลับไปแล้ว” (ในใจก็อยากจะบอกเหลือเกินว่า... ฉันเรียนจบแล้วนะ !)

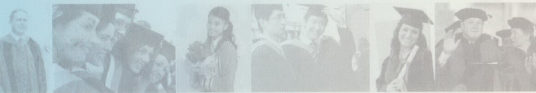

ดร.หทัยกาญจน์ บุตรกุล

ฉันเดินผ่านประตูทางออกสุดท้ายออกมาด้วยใจที่ฟองโต และ
ดีใจอย่างที่สุด ฉันรู้ว่าทุกคนในครอบครัวจะต้องมา (เหมือนทุกครั้งไป...
ที่ไม่ว่าจะเดินทางไกลไกลแค่ไหน... เพียงแค่ออกนอกประเทศ... พวกเรา
มักจะมาส่งกันทั้งครอบครัว)... กว่าสิบนาที่ฉันมองไม่เห็นใครเลยที่ฉันรู้จัก
“เป็นไปไม่ได้ ครอบครัวฉันไม่มีทางลืมวันกลับของฉัน หรือบรรดาน้องๆ
อยากแกล้งฉัน ?” ครึ่งชั่วโมงผ่านไป ...หนึ่งชั่วโมงผ่านไป ใจที่ฟองโต
ค่อยๆ เปลี่ยนเป็นร้อนใจ อยากโทรหาใคร... แต่ก็ไม่มีเงินไทย ถึงแลก
จากเงินปอนด์ก็ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเหรียญได้ ฉันประมาทเกินไปที่ไม่ได้
คิดถึงเรื่องนี้!

คนไทยมีน้ำใจเสมอยังคงใช้ได้ คนข้างๆ เขาคงเห็นฉันรอมานาน
ไม่มีใครมารับสักทีคงสงสาร เลยให้ฉันยืมโทรศัพท์ จึงได้ยิน
เสียงตามสายมาว่า “ยังติดอยู่ที่ทางแยกออกขลุรี” (เฮ้อ... ฉันรอ
วันนี้มานาน รออีกหน่อยคงไม่เป็นไร !...)

ขณะที่ฉันกำลังเก็บของลงกระเป๋าเดินทางใบใหญ่ สำหรับการเดินทางไกลคนเดียวครั้งแรกของฉัน... มันทำให้ย้อนคิดไปถึง ตอนที่เรียนโทปีสุดท้ายที่มืดมน ฉันได้บอกกับตัวเองว่า “ฉันจะไม่เรียนอีกแล้ว พอกันทีกับชีวิตการเป็นนักศึกษา!” เพราะรู้สึกเหนื่อยล้าเหลือเกินกับการเรียน... แต่ก็ไม่รู้ว่าโชคชะตาหรือฟ้าลิขิต

ฉันกำลังจะกลับไปเป็นนักศึกษาอีกครั้ง ทำให้อดใจหายไม่ได้ ฉันยังคงสนุกกับการทำงานเป็นอาจารย์ในสวนดุสิตอยู่... ฉันเป็นลูกสาวคนโต พ่ออยากให้ฉันรับราชการเป็นอาจารย์ ตั้งแต่ฉันเป็นเด็กพ่อจะบอกกับฉันเสมอว่า อยากให้เป็นดอกเตอร์ ฉันจึงค่อยๆ ซึมซับความฝันของพ่อ เวลาใครถามฉัน “โตขึ้นหนูอยากเป็นอะไร ?” ฉันจึงตอบประสาเด็กว่า “หนูอยากเป็นดอกเตอร์ค่ะ” ... ทั้งๆ ที่ไม่เข้าใจดี

ผู้รู้ลือโดแดง....

31 December 2003 (New year's Eve)
...ท้องทุ่งที่กว้างใหญ่ พื้นที่สีเขียวมากมาย ที่มองไปทางไหนก็ไม่เห็นบ้านเรือน พื้นที่ที่มองออกนอกเครื่องบิน ทำให้ฉันตกใจไม่น้อยว่าอยู่ส่วนไหนของอังกฤษ ? ทำไมไม่ศิวิไลซ์อย่างที่ฉันคิด... นี่หรือ

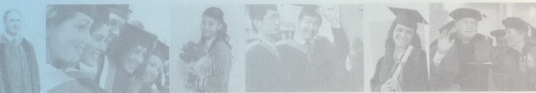

คือนิวคาสเซิล ? ฉันแอบผิดหวังเล็กน้อย ...แต่ก็ผิดหวังได้ไม่นานนัก เพราะต้องชวนขายหาหนทางกลับที่พักคนเดียว เพราะน้องสาวตัวดี ไม่มารับ ช่วงนี้เธอช่วยขายกับการทำงานในร้านอาหาร เพราะเป็น เทศกาลปีใหม่

สองอาทิตย์แรกในเมืองใหม่... ฉันไม่สบายจึงไม่ได้ออกไปไหน โรคประจำตัวทั้งภูมิแพ้ และปวดหลังกำเริบพร้อมๆ กัน จากอากาศที่ หนาวเย็นและชนกระเป๋าสัมภาระต่างๆ ที่หนักกว่า 50 กิโลกรัม (เครื่องฟริกแกงโลโบต้องมีกว่า 20 โล แม่จัดให้เพราะกลัวฉันอดตาย)

Newcastle Upon Tyne

มหาวิทยาลัยของฉันทึเป็นมหาวิทยาลัยรุ่นเก่า มีเอกลักษณ์ที่ก่อด้วยอิฐแดงและมีตราสัญลักษณ์เป็นรูปสิงโตแดงบนพื้นขาว แต่น้อยคนนักที่จะรู้ว่า นิวคาสเซิล (ชื่อเต็มคือ Newcastle Upon Tyne ตั้งอยู่บนแม่น้ำ Tyne) เป็นเมืองที่มีกลิ่นอายของสถาปัตยกรรมเก่าแก่จากอาคารและโบสถ์ที่ยังคงอนุรักษ์ไว้ เพราะโดยมากจะรู้จักนิวคาสเซิลจากทีมฟุตบอล นิวคาสเซิล ยูไนเต็ต หรือสาลิกาดง มากกว่า และอลัน เชียร์เรอร์ ผู้เป็นตำนานนักฟุตบอล และเป็นที่รักของชาวเมืองนิวคาสเซิล บ้านของนิวคาสเซิล ยูไนเต็ต หรือสนาม St.James' Park อยู่หลังมหาวิทยาลัยฉันทึเอง พวกเราจึงได้ยินเสียงให้ร้องจากกองเชียร์เสมอในฤดูแข่งขันพรีเมียร์ลีก ภาพที่คุ้นตาตอนบ่ายวันอาทิตย์ที่ฉันทึชอบมอง... ทั้งครอบครัวไล่เลื้อยทีมชาวดำลายทาง และเดินกันมาเป็นขบวนเพื่อมาเชียร์ทีมที่ไ้ดรั้ก ทำให้คนไกลบ้านอย่างฉันทึอดไม่ได้ที่จะชื่นชม และคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอน ช่วงเป็นภาพที่ดูอบอุ่นเสียจริง ! ฟุตบอลเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนอังกฤษที่แยกจากกันไม่ออกเลย!

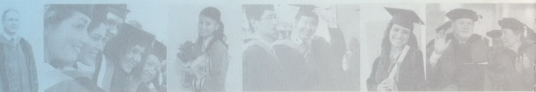
ไม่ยากนัก... ธีวตของการเป็นนักศึกษาใน School of Mathematics and Statistics ก็ไ้ด้เริ่มขึ้น ทั้งๆ ที่ฉันทึยังไม่คุ้นเคยกับภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ซึ่กเท่าไร ในสคูลจะแบ่งเป็น Pure Math,

Applied Mathematics และ Statistics ภาควิชาสถิติของฉันในปีนั้น มี 4 คน นอกจากสาวไทยผิวคล้ำอย่างฉันแล้ว ที่เหลือเป็นอังกฤษ 2 คน และชาวอูตีอะเบีย 1 คน ...หัวข้องานวิจัยของฉันอย่างกว้างๆ คือ Meta-analysis, Publication Bias และ Multi-Arm Trials โดยจะมี Meeting อาทิตย์ละครั้งกับอาจารย์ที่ปรึกษา

แต่ในกรณีของฉันนั้นมีอุปสรรคเพิ่มเติม นอกจาก Meeting แล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่า ความรู้ของฉันยังไม่เพียงพอที่จะทำวิจัยอย่างเต็มรูปแบบได้ ฉันจึงต้องเรียนเพิ่มเติมเพื่อปรับพื้นฐานทางสถิติและบางวิชาทางการแพทย์ อีกปีครึ่ง ! และที่สำคัญคือ ฉันต้องเข้าสอบทุกวิชา... "ฉันไม่ Happy เลยกับการกลับไปนั่งเรียนใหม่ ...ช่างไม่แตกต่างกับการไปเรียนโทใหม่... ทั้งๆ ที่คอร์สของฉันเป็น Research ...แต่อย่างไรก็ตามที่สุดแล้ว... ฉันก็ต้องก้มหน้าก้มตาเรียน"

เพราะฉันตัวเล็ก (ถ้าเทียบกับเด็กฝรั่ง) และเป็นต่างชาติหัวดำ จึงมักโดนเด็กๆ ฝรั่งรังแกและกลั่นแกล้งประจำ เวลาขึ้น Metro (Local Train) บางครั้งเด็กก็จะเอากระป๋องหรืออะไรที่หาได้มาปาฉันจากนอกกระจก และแอบหัวเราะ แรกๆ ฉันก็กลัวแต่ตอนหลังก็จะต้องต่อสู้กลับไปยัง.... เด็กๆ คงคิดว่าฉันรุ่มรวยกับแค้นมั้ง ? (ก็น่าดีใจนะ ! ถ้าเด็กๆ คิดแบบนี้)

...ครั้งหนึ่งในหน้าหนาวหิมะตกหนัก ฉันเดินออกจากบ้านบน
พื้นหิมะด้วยความระมัดระวัง แต่แล้วไม่รู้ว่... ก่อนหิมะมากมายถูก
โยนมาใส่ตัวฉันจากทางไหน ? ทำให้ฉันล้มหน้าคว่ำกับพื้น... เห็นดาว
ในตอนเช้าทันที !! ...ล้มในหน้าหนาว... ไม่ใช่เรื่องที่สนุกเลย !!... แก๊ง
เด็กข้างบ้านเจ้าแก่นั่นเองกำลังยืนหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน... ผ่าไวกว๊
ก่อนเถอะ... พวกเด็กบ้า !!

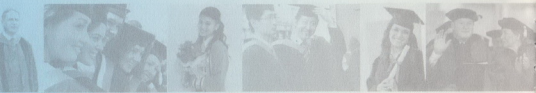
อีกสิ่งที่ไม่รับคือ ค่าครองชีพที่สูงมาก ค่าเงินปอนด์ตอน
นั้นขึ้นๆ ลงๆ ระหว่าง 70-75 บาทต่อปอนด์ ดังนั้น ฉันจึงได้สมัคร
ทำงานเป็น Invigilator ผู้คุมสอบของมหาลย ส่วนในสคูลนั้นฉันได้
ทำงานเป็น Marker และ Tutorial Assistant โดยมีหน้าที่ตรวจงานของ
นักศึกษาและช่วยอาจารย์สอนในชั่วโมง Tutorial โดยแต่ละ Semester
จะหมุนเวียนเปลี่ยนอาจารย์ 2 คนที่ต้องทำงานให้ ซึ่งการทำงานนี้เอง
ที่ทำให้ฉันได้เรียนรู้ถึงการทำงานกับคนอังกฤษที่ต้องละเอียดแม่นยำ
เรียบร้อยและตรงต่อเวลา อาจารย์บางท่านก็ Easy Going สบายใจที่จะ
ร่วมงานด้วย ขณะที่บางท่านก็ยากที่จะติดงานด้วย ต้องแก้งานอยู่หลาย
รอบจนกว่าจะพอใจ แต่มันก็ทำให้ฉันฝึกความอดทนและรู้จักคนในแง่
มุมที่แตกต่างกันออกไป! คนอังกฤษพูดอะไรต้องแปลความหมายอีก
ที ถ้าบอกว่า Excellent อาจหมายถึงแค่ Good และถ้าจะปฏิเสธก็จะ
ไม่พูดโดยตรง แต่ถ้า NO ! อาจหมายถึง โมโห และที่สำคัญคนอังกฤษ
เก็บความรู้สึกได้ดีเยี่ยม โดยเราจะไม่รู้เลยว่าเค้าไม่พอใจ สามารถพูด

ได้อย่างนี่ที่สุด ! เค้มาถึงว่ากันว่า คนอังกฤษเป็นคนที่เย็นชา คงเพราะจากการแสดงออกของพวกเขาเค้าที่ถูกฝึกมาให้แบบนั้น !!

งานวิจัยเริ่มซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนปีที่ผ่านไป พร้อมกับความคิดและความกดดันที่เพิ่มขึ้น หลายครั้งหลายคราที่ฉันท้อเหลือเกิน... แต่ฉันก็บอกตัวเองว่า... ฉันจะไม่ถอย !!!

นอกเหนือจากชีวิตการเรียนที่หนักขึ้นเรื่อยๆ ที่นี้เอง ทำให้ฉันมีโอกาสดูพบเพื่อนที่หลากหลาย ทั้งอังกฤษ ยุโรป จีน ถึงจาก Middle East ทำให้ฉันได้รู้ได้เห็นนอกเหนือจากวิชาสังคมศาสตร์ที่เคยเรียน และหลายอย่างที่ทำให้ฉันสนใจทั้งเรื่องของศาสนาและวัฒนธรรม... แต่ฉันก็ต้องพยายามเปิดใจและเรียนรู้ในความต่าง กิจกรรมกับเพื่อนแต่ละกลุ่มก็จะไม่เหมือนกัน ฉันได้ลองทำในสิ่งที่ไม่คิดว่าจะชอบได้ อย่างเช่น เติมน้ำ ปั่นน้ำ ชีมน้ำ และขับเรือ ซึ่งบางทีก็ทำให้ฉันลืมน้ำไปหลายวัน ก็จะไม่ให้ลืมน้ำได้อย่างไรก็เดินข้ามเขากันหลายลูกหลายสิบโล !! ฉันไม่เคยถูกฝึกมาให้เดินมาราธอนบนภูเขา... อีกสิ่งหนึ่งที่ฉันชอบในอังกฤษ คือ บ้านเมืองเค้ามี Landscape ที่สวยงาม โดยเฉพาะนอกเมืองจะเลี้ยงแกะบนภูเขาที่กว้างใหญ่สุดลูกหูลูกตา... มันดูเหมือนพรมสีเขียวผืนใหญ่ที่แต่งแต้มด้วยจุดสีขาว... ช่างน่าลงไปนอนเหลือเกิน !!

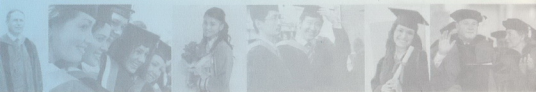

ตอนอยู่เมืองไทยฉันไม่เคยได้มีโอกาสเรียนดนตรี หรือเรียนอะไรที่นอกเหนือจากวิชาเรียนในหนังสือ ตอนฉันเป็นเด็กในวันเสาร์-อาทิตย์ พ่อก็จะให้ฉันและน้องๆ เรียนพิเศษเลข หรือภาษาอังกฤษที่บ้านคุณครู ใกล้บ้าน พอโตขึ้นมาหน่อยก็ต้องไปกวตวิชาเพื่อเตรียมสอบเอนทรานซ์ พอเข้ามหา'ลัยได้ ก็ไม่มีโอกาสแล้ว ถ้ามาเรียนตอนโตก็คงไม่สายเกินไป ฉันจึงไปลงเรียนไวโอลิน และหัดเล่นเปียโน (โดยฝึกเองและเพื่อนช่วยสอนให้) ...เลยทำให้รู้ว่าทำไมนักไวโอลินต้องเฝ้ายาคอตลอดเวลาและนักเปียโนต้องมีนิ้วที่ยาว และแรงบันดาลใจจากความชอบอาหารอิตาเลียน (ส่วนหนึ่งน้ำหนักร่างกายฉันก็มาจากอาหารนี่แหละ!) ฉันจึงได้ไปลงเรียนภาษาอิตาเลียนอีกคอร์สหนึ่ง... ทั้งนี้เพราะฉันเป็นนักเรียนจึงได้ส่วนลดพิเศษจาก Centre for Lifelong Learning ที่เป็นของมหา'ลัย ...กิจกรรมนอกห้องเรียนเหล่านี้ พอช่วยฉันให้คลายเหงาและผ่อนคลายจากการเรียนที่หนักได้บ้าง....

การมาเรียนต่างแดน ถ้าไม่เรียนรัฐวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็น
อยู่รวมถึงสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ก็คงไม่ต่างอะไรกับการเรียนที่เมืองไทย !!

เหตุการณ์ระทึกขวัญหนึ่ง... ที่ทำให้ฉันนอนผวาด้วยความกลัวอยู่
หลายคืน... เกิดขึ้นที่บ้านหลังที่ 5 ของฉัน.... หลังจากย้ายเข้าบ้าน
ได้หนึ่งอาทิตย์.... คืนหนึ่งฉันกับน้องเห็นสิ่งผิดปกติที่หน้าบ้าน มีการ
ทะเลาะกัน แต่เราก็ไม่ได้สนใจ แต่ไม่นานก็มีทั้งตำรวจ และรถพยาบาล
มา มีการตั้งเต็นท์ขาวล้อมรอบหน้าบ้านของเราและมี Forensic Team
ใส่ชุดขาวมาเก็บหลักฐานในพื้นที่เหมือนที่เราเห็นในหนังและข่าว ทำให้
พวกเรารู้ทันทีว่ามีคนตายแน่นอน... แต่ว่า... ตายกี่คน ? และตายยังไง ?
เพราะเราไม่เห็นใครออกจากบ้านหลังนั้นเลย ! ...พวกเราได้แต่แอบมอง
จากหน้าต่างว่า เกิดอะไรขึ้น ?... ต้องเป็นการฆ่ายอกครึ๊วแน่ๆ !!! คืน
นั้นพวกเรานอนด้วยใจระทึกทั้งคืน วันรุ่งขึ้นมีทีมนักสืบ (Detective)
มาสอบปากคำพวกเรา ซึ่งฉันกับน้องก็ได้เห็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นบ้าง
และคิดว่าคนฆ่าน่าจะเป็นเพื่อนบ้านฉันหลังถัดไป... แต่พวกเราก็ได้รู้
ความจริงจากป้าข้างบ้านในเวลาต่อมาว่า ชายกลางคนตายจากการถูก
ผลักตกลงมาจากหน้าบ้านที่สูงจากพื้นถนนและตายในทันที!!.... ถีนี่
น่ากลัวจริงๆ !!!...หลังจากนั้นมาพวกเราถึงพิก Alarm ป้องกันตัวตลอด
เวลา และระมัดระวังตัวกันมากขึ้น

แต่สิ่งที่ประทับใจฉันมากที่สุดคือ มิตรภาพระหว่างเพื่อนต่างวัยที่เกิดขึ้นในออฟฟิศในช่วงสุดท้ายของการเรียน สาวลิเดน เอนนิโค (Eniko) ในวัยห้าสิบที่สอนให้ฉันมองโลกที่กว้างขึ้น และคิดเชิงบวก สาวลิเบีย เอนทิสลา (Entisca) ในวัยสี่สิบเรามักปรับทุกข์ด้วยกันเสมอเกี่ยวกับเรื่องเรียน เพื่อนบ้านของฉัน สาวมาเลเซีย ยูคิ (Yuki) ในวัยแคี่ยสิบกว่า แต่เธอก็มีความเป็นผู้ใหญ่สูง... ถึงแม้พวกเราจะต่างชาติ ต่างศาสนา ต่างวัฒนธรรม แต่ก็มีอาจปิดกั้นความเป็นเพื่อนของเรา !!

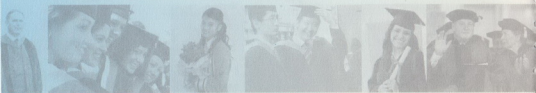
โศกสุดท้าย

น้องสาวคนรองหลังจากเรียนจบ M.Sc (Engineering Management) ก็ทำงานอยู่อีกหนึ่งปีแล้วจึงกลับ น้องสาวคนเล็กจึงมาเรียน M.Sc (Product Engineering) และเมื่อจบก็กลับไปอีก คงมีแต่ฉัน...ที่ยังไม่จบซักที ! ...ไม่นานหลังจากฉลองคริสต์มาส มันเหมือนเป็นงานเลี้ยงฉลองครั้งสุดท้ายก่อนการทำงานหนักที่แสนยาวนาน ฉันเริ่มเขียนรีซีส์ทั้ง 7 วันจากเช้าจนถึงค่ำ เพราะมีสิ่งที่ต้องทำเยอะเหลือเกิน !! บทแรกฉันใช้เวลาว่าสองเดือน เพราะไม่เป็นที่ถูกใจอาจารย์ที่ปรึกษา และยังมีบางประเด็นที่อาจารย์เห็นว่าฉันยังต้องศึกษาเพิ่มเติมเพราะไม่เข้าใจอย่างแท้จริง ที่เหลือใช้เวลาประมาณบทหนึ่งเดือนเพราะต้องรันผลจากโปรแกรมใหม่ทั้งหมด แต่ละบทกว่าอาจารย์จะให้ฉันผ่านได้ก็แก้หลายสิบครั้ง... ทำให้ฉันท้อเหลือเกิน... และโชคก็ไม่เข้าข้างฉัน

วันหนึ่งฉันพบว่าผลลัพธ์ที่ได้จากโปรแกรมนั้นผิด ฉันจะต้องรันโปรแกรมใหม่ทั้งหมดซึ่งต้องใช้เวลาอย่างน้อยเดือนครึ่งสำหรับหนึ่งโปรแกรม ซึ่งฉันไม่สามารถใช้ Server ทั้งหมดที่มีอยู่ของสคูลได้ วันนั้นมันทำให้ฉันเข้าใจของคำว่า “เซา์ออน” เพราะฉันซ็อค และทำอะไรไม่ถูก ฉันจึงกลับบ้านทันทีเพื่อไปสงบสติอารมณ์ แล้วค่อยหาทางแก้ต่อไป

แต่ช่วงชีวิตที่แย่ที่สุดในช่วงของการอยู่ที่อังกฤษก็คือ 3 เดือนสุดท้าย หลายสิ่งหลายอย่างเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน จนแทบตั้งตัวไม่ติด ฉันต้องย้ายออกจากบ้านที่อยู่ เพราะ Landlord ต้องการที่จะขายบ้าน เพราะช่วงนั้นราคามันกำลังตกลงเรื่อยๆ เลยต้องรีบขาย ในเวลาไม่นานนักฉันก็สามารถหาบ้านใหม่ได้ (ซึ่งจะเป็นบ้านหลังที่ 6 ของฉัน) Landlady ชื่อว่า Jackie สามีกะเพ็งเสียชีวิตจากโรคมะเร็งไปได้ไม่นาน กับหมาหนึ่งตัวที่ไม่ค่อยสบายเป็นมะเร็งเหมือนกัน ป้าแก่ทำงานดูแลคนป่วยที่อยู่ในช่วงสุดท้ายของชีวิต ดังนั้น ป้าจึงเป็นโรคซึมเศร้าและไม่อยากมีชีวิตอยู่... ช่วงนั้นชีวิตฉันก็เครียดแย่พออยู่แล้ว... แต่ก็ต้องคอยให้กำลังใจป้าเพื่อให้มีชีวิตอยู่ต่อไป... แต่ป้าก็อยู่กับฉันเพียงเวลาไม่นาน หลังจากแก่เฒ่าใจสาวไทยอย่างฉัน แยกทิ้งฉันให้ดูบ้านแก่และหนีไปทำงานทางตอนใต้ แต่ Boiler ที่เสียนี่สิป้าแก่ไม่ยอมซ่อม... ดังนั้นฉันจึงไม่มีน้ำร้อนและฮีตเตอร์ทำความร้อนในบ้าน (ป้าบอกว่าไม่มีเงินซ่อมและอีกหลายเหตุผลที่ไม่สามารถเปลี่ยนได้) ซึ่งตอนนั้นเป็นหน้าหนาว... แฮ็... ก็ยังดี... ที่มีบ้านอยู่ !!

ด้วยเงื่อนไขที่บีบบังคับของงาน เวลาที่วิชากำลังจะหมดลง และบ้าน ทำให้ฉันต้องแทบย้ายมากินอยู่ที่มหาวิทยาลัย (โชคดีที่ตึกฉันมีห้องน้ำและห้องครัว) ฉันเริ่มทำงานหนักยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพราะต้องทำงานแข่งกับเวลา ทำให้ฉันรู้ว่า "ในหนึ่งวันนั้นมี 24 ชั่วโมง" และ "การกินเพื่ออยู่" อย่างแท้จริง ดังนั้น น้ำหนักของฉันจึงลดลงมาเรื่อยๆ กว่า 9 โลในช่วงเวลาไม่กี่เดือน ฉันนอนเท่าที่เวลาจะอำนวยในแต่ละวัน ฉันเริ่มเหมือนหุ่นยนต์ที่เปิดและปิดสวิตช์ตามต้องการ ฉันตัดปัญหาทุกอย่างออกให้หมด และทำให้โลกของฉันมีเพียงฉันและอีชีส และคิดเพียงว่า "ต้องซบมิทอีชีสให้ทันเวลา" เรื่องอื่นใดก็ไม่สำคัญ....

เหตุการณ์ที่ฉันไม่มีวันลืม... เหมือนเพิ่งเกิดเมื่อวานนี้ หลังจากรูปเล่ม อีชีส เสร็จเรียบร้อย ฉันอ่านตรวจเช็คอีก 2 รอบ เพื่อเตรียมให้อาจารย์ที่ปรึกษา ฉันตั้งใจเหลือเกินที่จะได้ Submit เสียที ฉันรอรอเวลานี้มานานแสนนาน แต่สิ่งที่ฉันไม่ได้คาดคิดว่าจะเกิดก็ได้เกิดขึ้น อาจารย์ปฏิเสธที่จะอ่านงานของฉัน และถามว่าฉันอ่านมากี่รอบ ให้กลับไปทำใหม่แต่ละบทอีก และบอกว่ามันยังไม่สมบูรณ์... มันทำให้ฉันอึ้งกับสิ่งที่ได้ยิน เวลาของฉันกำลังจะหมดลงอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า ฉันได้แพลนเวลาของฉันไว้แล้ว ซึ่งต้องเผื่อเวลาสำหรับการสอบ Viva (Oral Examination ที่มีเพียงนักศึกษากับการสอบอีกสองคน) ฉันยังคงยืนยันกรานว่าฉันพร้อมที่จะสอบ Viva แล้วและต้องการที่จะ Submit ซึ่งได้ปรับแก้มาอย่างดีแล้ว พร้อมอธิบายถึงเงื่อนไขของเวลา แต่อาจารย์ก็ไม่ฟังฉันและไม่โหมมากได้

โยนรีชีสของฉันลงบนโต๊ะอย่างแรงและบอกว่า “ถ้าฉันไม่อนุญาตคุณ
จะ Submit Thesis เล่มนี้ไม่ได้” ด้วยแรงกระแทก รีชีสของฉันตกลงบน
พื้น ฉันก็ลงไปเก็บรีชีสพร้อมน้ำตาที่ไหลและเดินออกจากห้องอาจารย์
อย่างเงิบๆ ...

ฉันเดินร้องไห้ออกจากตึกและเดินไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีจิตวิญญาณ
เหมือนโดนใครดึงออกไป คิดอะไรไม่ออก สมอมนันต้อไปหมด ไม่รู้จะ
เดินไปทางไหนดี ภาพที่อาจารย์โยนรีชีสของฉันทำให้ฉันเสียใจมากและ
โกรธอาจารย์ที่ทำกับฉันแบบนี้... แรงกายแรงใจที่ฉันทุ่มเทมากกว่าครึ่งปี
ในโค้งสุดท้ายกำลังจะหมดลงในไม่ช้า

หลายวันถัดมาฉันได้รับโทรศัพท์จากพ่อว่าจะมาดูงานที่นี่ ฉันจึง
ตอบไปอย่างไม่มีรีรอว่า ฉันจะไปหาพ่อ ฉันหยุดทำงานและหยุดคิด เลิก
ใส่ใจในปัญหาต่างๆ และลงไปร่วมกับทริปของพ่อ... แต่เวลาของความ
สุขผ่านไปเร็วเหลือเกิน... ก่อนจากกัน... ฉันแอบเห็นตาแดงๆ ของ
พ่อ... แต่ฉันก็ฝืนใจยิ้มว่า “แล้วเจอกันที่เมืองไทย” เหมือนเป็นสัญญา
ว่า อีกไม่นาน... ฝันของพ่อจะเป็นจริง !

หลังจากช่วงเวลาที่ย่ำแย่ที่สุด ฉันก็ได้ช่วงเวลาที่ดีที่สุด
ของฉันทิ้งกลับคืนมา ...พ่อได้เติมพลังเชื้อกสุดท้ายให้กับฉัน
เพื่อที่จะลุกขึ้นสู้อีกครั้ง ด้วยคำพูดสั้นๆ ว่า “ลูกทำได้ !”

ป๊อก... เสียงเปิดฉากแชมป์ญตังสนั่นจากชั้น 5 ของ
Herschel Building...

“*Congratulations to Dr.Hathaikan !*” อาจารย์
ที่ปรึกษากล่าวหลังการสอบ *Viva* ของฉัน พร้อมรินให้ฉัน
เป็นคนแรก

I am going home...

อากาศหนาวที่เย็นยะเยือกราว 3 องศา กับหิมะที่ปกคลุมไปทั่ว
ฉันยืนอยู่นอกบ้านด้วยเสื้อผ้าเพียงชั้นเดียว แต่ฉันกลับไม่รู้สึหนาวอะไร
คงเพราะในใจฉันรู้สึกอบอุ่นว่า “ภารกิจที่ฉันจากบ้านเกิดเมืองนอน ไกลโพ้น
ข้ามน้ำข้ามทะเลมาเป็นเวลา 5 ปีเต็มกำลังจะสิ้นสุดลงแล้ว” แต่ฉันกลับ
ไม่รู้สึกดีใจ ฉันมองสะพาน Millennium Bridge ครั้งสุดท้าย สะพานที่
ฉันนั่งรถผ่านทุกวันระหว่างไปมหาวิทยาลัย ฉันอดไม่ได้ที่จะเศร้าและมี
น้ำตา ฉันหลงรักประเทศนี้... ชอบวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ความอนุรักษนิยม
ความสุภาพ และวิธีการคิดของคนที่นี่

จดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ช่วงเวลาหนึ่งของชีวิตนอกบ้านเกิดที่มีทั้งสุขและทุกข์ หัวเราะ และร้องไห้ เหนง และเศร้ากำลังจะผ่านไป พร้อมกับฉากชีวิตบทใหม่ที่ กำลังจะเริ่มขึ้นในไม่ช้า ...ฉันพยายามจดจำภาพสุดท้ายของนิวคาสเซิล ในความทรงจำ... ไม่รู้ว่าอีกเมื่อไหร่... ฉันจะได้กลับมาอีก... Bye Bye Newcastle

บทส่งท้าย

ชีวิตของการเรียนและทำงานไปด้วยสอนให้ฉัน รู้จักคุณค่าของเวลา ไม่มีสูตรสำเร็จใดในการเรียน... ถ้า ไม่ลงมือทำ !... แต่สิ่งที่ทำให้ฉันเรียนจบคือ “ความมุ่งมั่น อดทน และมีวินัย” แต่ฉันก็ไม่อาจทำได้สำเร็จ...ถ้าไม่ได้ แรงสนับสนุนและกำลังใจที่เต็มเปี่ยมจากครอบครัวของฉัน โดยเฉพาะจากน้องสาวทั้งสองคนที่คอยโอบอุ้มและ พยุงฉันยามที่ฉันล้มลง และพร้อมที่จะปกป้องฉันเสมอ และสุดท้ายสำคัญที่สุด ทุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต ท่านอธิการบดี รศ.ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน ที่ให้การสนับสนุนในการเรียนครั้งนี้ และความเมตตา กรุณาของ รศ.ดร.สุขุม เฉลยทรัพย์ ที่หยิบยื่นโอกาส ในการเรียนให้กับฉัน...ขอบคุณค่ะ

กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์

ถ้อย พ.อ. ราชนธ 29

(ต้องมีความพยายาม และมีโอกาส)

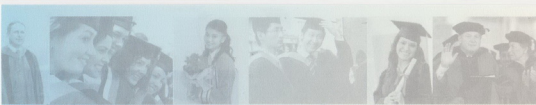
ท่านผู้อ่านอาจจะสงสัยว่าทำไมกว่าจะเป็นดอกเตอร์ต้อง พ.อ. เพราะหลายๆ ท่านคงจะมีความรู้สึก ว่า คนที่เรียน “ดอกเตอร์” นั้น คือผู้ที่ไม่รู้จักพอในการเรียนรู้ ซึ่งก็ใช่นะครับ และเป็นสิ่งที่ดี ควรลอกเลียนแบบยิ่งนัก เพราะการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั้น หลายๆ คน ต้องการการศึกษาเพื่อให้รู้สึกขึ้น รู้ละเอียดขึ้น แต่อาจมีอีกหลายๆ คน เรียนดอกเตอร์เพื่อให้ได้มาแคว่ดุมดอกเตอร์ ซึ่งไม่อยากให้ท่านลอกเลียนแบบความคิดนี้ ต่อไปนี้คือข้อคิดเห็นว่า ทำไมกว่าจะมาเป็นดอกเตอร์ต้อง พ.อ. ซึ่งได้จากประสบการณ์ตรงของผมเอง

ดร.ราเชนทร์ บุญลอยสง

คงไม่มีใครปฏิเสธว่า กว่าเราทุกคนจะประสบความสำเร็จในแต่ละขั้นของการดำเนินชีวิตนั้น เราต้องการ “โอกาส” กันทุกคนใช่ไหมครับ ตั้งแต่การได้เกิดมาเป็นมนุษย์นั้นก็ถือเป็นโอกาสแรกที่เราได้มา ก็ต้องกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ของเราทุกคน จากนั้นเราก็เฝ้ารอโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสที่จะหัดเดินนม หัดคว่ำ หัดคลาน หัดนั่ง หัดยืน หัดเดิน หัดวิ่ง เหล่านี้ก็ต้องขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวของเราที่ยืนยันโอกาสต่างๆ เหล่านี้ ให้เราทุกคนได้เติบโตขึ้นอีกขั้นก่อนที่จะได้รับโอกาสทางการศึกษาในลำดับต่อไป พอเราได้รับโอกาสเรียน เราก็ได้รับการสอน ได้รู้มากขึ้น เพื่อการใช้ชีวิตที่รู้เท่าทันต่อโลก โอกาสนี้ก็ต้องขอบพระคุณผู้สนับสนุนจิตใจทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นครอบครัวของเรา และที่สำคัญยิ่งคือ คุณครู อาจารย์ ทั้งระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ทุกๆ ท่านที่ยืนยันโอกาสแห่งการเรียนรู้ให้กับพวกเรา ผมว่าคล้ายๆ กับความรักนะครับ เพราะว่าถ้าเราพบความรักแล้วไม่ได้คว่ำไว้ปล่อยให้หลุดลอยไป น้อยครั้งที่ความรักจะกลับมาอีก

สำหรับผมนั้น ผมก็ได้รับโอกาสที่ดีไม่ต่างจากท่านอื่นๆ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น แต่โอกาสที่เกิดขึ้นนั้น จะไม่เกิดประโยชน์แก่ผมเลย หากผมไม่ได้เชื่อมั่นเอาไว้ ดังนั้น ทุกครั้งที่มีโอกาสมาเปิดประตูสู่ความสำเร็จของผมนั้น มักจะมาพร้อมกับผู้ใหญ่ใจดีหลายๆ ท่าน ผมไม่เคยลังเลใจที่จะตอบตกลงรับโอกาสเหล่านั้น แต่มีสิ่งหนึ่งที่สำคัญ และพร้อมจะผลักดันให้โอกาสเกิดสัมฤทธิ์ผลนั้นก็คือ **“ความพยายาม”**

ลองนึกดูเล่นๆ นะครับ ถ้าเราไม่พยายามหัดอ่าน และเขียนหนังสือ เราจะเริ่มเรียนรู้จากโอกาสทางการศึกษาได้อย่างไร แต่ความพยายามนั้นต้องอาศัยความอดทน มานะ และตั้งใจจริง เมื่อเราเห็นว่าโอกาสที่เราได้มานั้นเป็นสิ่งที่ดี ก็ต้องตั้งมั่นในเป้าหมายของโอกาสนั้น ประโยคที่ว่า “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” สุภาษิตนี้เป็นอมตะใช้ได้อย่างร่วมสมัย และทุกยุคสมัยเช่นกัน แต่อยากขอให้ทุกท่านระวัง เพราะความพยายามเหมือนความรักอยู่อย่างหนึ่ง นะครับ กล่าวคือ ความพยายามอาจจะเปราะบางในบางท่าน ในบางครั้งความพยายามของเราที่มากมายทำให้เรามีพลัง แต่ในชั่วพริบตาความพยายามก็อาจหายไป ผมเลยบอกว่า

ความพยายามเหมือนความรัก

พอจะนึกออกแล้วใช่ไหมครับว่า ทำไมกว่าจะมาเป็นดอกเตอร์ ต้อง พ.อ. นั่นก็คือ **ต้องมีความพยายามและมีโอกาส** สองสิ่งนี้ต้องเติมเต็มซึ่งกันและกัน ไม่มีอะไรยากเกินความพยายาม แม้โอกาสเป็นสิ่งที่เหนือความควบคุมก็ตาม ซึ่งบางครั้งโอกาสมักจะมาจากผู้ใหญ่ใจดีที่เห็นความพยายามของท่านนั่นเอง

สำหรับผมนั้น การที่ได้ไปศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล ประเทศออสเตรเลีย นั้น เป็นโอกาสที่เกิดจากความพยายามและตั้งใจจริงของผมที่มีต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อันเป็นสถานศึกษาที่ผมจบระดับปริญญาตรีมาก่อนหน้านี้

ณ นาทีที่ออกจากประตูผู้โดยสารขาเข้า สนามบินคิงส์ฟอร์ด สมิท ชิดนีย์ ออสเตรเลีย ผมบอกกับตัวเองว่า ผมมาทำงานนอกสถานที่เหมือนมาทัศนศึกษา เพียงแค่นานกว่าธรรมดา และไกลกว่าทุก ๆ ครั้งที่ผมเคยไป แล้วก็ยิ้มในใจ และตั้งใจที่จะพยายามทำโอกาสนี้ให้สัมฤทธิ์ผลตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาอยู่ที่นั่น ก็ได้เรียนรู้เกี่ยวกับผู้คนเพิ่มเติม ผมเคยเชื่อว่าเราคนไทยไม่ว่าอยู่ที่ใดในโลกก็คือคนไทยควรช่วยเหลือกัน บังเอิญว่าผมอาจจะอยู่นานไปหน่อยด้วยหลักสูตร จึงทำให้พบเห็นผู้คนมากมายหลายแบบ ซึ่งก็สนุกดี ได้เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเพื่อนใหม่ๆ และผมก็ยังเชื่อมั่นอยู่ว่าเราคนไทยไม่ว่าอยู่ที่ใดในโลกก็คือคนไทยควรช่วยเหลือกัน นอกจากผมจะได้ช่วยเหลือพี่น้องชาวไทยอย่างเต็มที่แล้วนั้น ผมก็ยังรู้อีกว่าหากเราค้นคว้าข้อมูล ใส่ใจในรายละเอียด ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลในเว็บไซต์ หรือป้ายประกาศเล็กๆ ตามบอร์ดต่างๆ รวมถึงรู้จักสร้างเครือข่ายสังคมเล็กๆ ก็จะเป็นประโยชน์ยิ่ง หลายๆ ครั้งที่ปัญหาเกิดขึ้นอาจจะใหญ่เกินกว่าการควบคุม เครือข่ายสังคมเล็กๆ นี้แหละครับก็ช่วยกันหาทางออกได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ อาจารย์ที่โน่นก็ค่อนข้างเข้าใจว่านักเรียนต่างชาติมาอยู่ต่างบ้านต่างเมือง ต้องการความช่วยเหลือมากเป็นพิเศษ

THE UNIVERSITY OF
NEWCASTLE
AUSTRALIA

สิ่งสำคัญอีกอย่างที่ได้เรียนรู้ นั่นคือ คนเราไม่ควร
พูดเรื่องไม่ดีของคนอื่นให้คนอื่นฟัง เพราะในขณะที่เราพูด
ถึงคนอื่นในแง่ไม่ดีนั้น ผู้พูดนั้นแหละจะถูกมองไม่ดี ซึ่ง
ก็ควรจะพูดคุยกันอย่างเป็นมิตรกับใครก็ตามที่อาจทำให้
เราเข้าใจผิด น่าจะดีที่สุด เพราะการสื่อสารที่มีสติ มีเหตุ
และผล เป็นประโยชน์เสมอ ในบางครั้งเรื่องบางเรื่องอาจ
จะเป็นเรื่องเล็กๆ น้อยๆ สำหรับบางคน แต่กับบางคนนั้น
เรื่องเดียวกันอาจจะเป็นเรื่องใหญ่สำหรับเขาก็ได้ หาก
เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันก็ควรพูดคุยกันจะได้อยู่ร่วมกัน
อย่างสบายใจ ไม่ว่าจะเป็นคนไทยด้วยกัน หรือเพื่อนชาว
ต่างชาตก็ตาม

สวนดุสิตโพล
SUAN DUSIT POLL

ณ นาทีที่ผมออกจากประตูโดยสารถาเข้า สนามบินสุวรรณภูมิ ผมก็อึ้งใจว่า โอกาสและความพยายาม ณ อีกจุดหนึ่งของผมได้มาบรรจบกันแล้ว ต่อจากนี้ก็จะมีเป้าหมายต่อไป ผมคิดเสมอว่า เราต้องไม่หยุดความพยายามในการพัฒนาตนเอง การศึกษาระดับปริญญาเอกนั้นไม่ใช่ทุกอย่าง และไม่ใช่สูงสุดอย่างแท้จริง เพราะการศึกษาระดับนี้ ในความคิดเห็นของผม คือเป็นการเน้นเจาะลึกลงรายละเอียดในหัวข้อที่เราทำวิจัย แต่การใช้ชีวิต การทำงาน เน้นความรู้ที่กว้างและลึกไปพร้อมๆ กัน ความรู้มีอยู่รอบตัวเรา สำคัญที่เราจะพยายามเรียนรู้ความรู้เหล่านั้นหรือไม่ ประสบการณ์จากการดำเนินชีวิตกว่า 29 ปีนี้ จะเป็นบทเรียน เป็นแบบฝึกหัดที่ออกแบบให้กับผมสำหรับการดำเนินชีวิตต่อไป

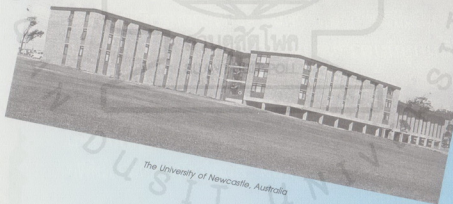
หวังว่า ทุกท่านที่มี “โอกาส” อยู่ในมือแล้ว จะเติม “ความพยายาม” อย่างเต็มที่ เข้าไปในทุกประตูแห่งความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม... ขอให้มี พ.อ. ที่ดี ทุกท่านนะครับพี่น้องชาวไทย

มหาวิทยาลัยนิวคาสเซิล

University of Newcastle

THE UNIVERSITY OF NEWCASTLE
AUSTRALIA

The University of Newcastle, Australia

กว่าจะมาเป็น... ดอกเตอร์

บนเส้นทาง... ดอกเตอร์

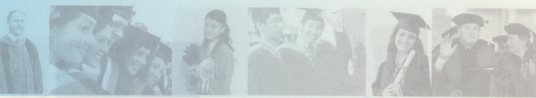
บนเส้นทางการศึกษา สำหรับช่วงเวลาที่ยาวนานกว่าจะก้าวมายืนอยู่ในสภาพปัจจุบัน คำว่า “ดอกเตอร์” ดูเหมือนจะห่างไกลสำหรับความคิดของคนทั่วไป การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนทุกคน จะประกอบอาชีพอะไรนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถ จังหวะ และโอกาส และการเรียน ซึ่งไม่ใช่เพียงเพื่อการสอบผ่านเท่านั้นจริงๆ แล้วความรู้ที่เราเรียนมามันจะสามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์ในอนาคต และเราก็ยังต้องเรียนต่อไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด คุณพ่อมักจะกล่าวให้ฟังเช่นนั้นเรื่อยมา

ดร.องค์อร สงวนญาติ

ในสมัยเด็กการได้ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียนก็ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสุข สนุกสนานไปวันๆ ก็ได้ไม่ได้คิดอะไรมากกับการเรียนว่าวันหนึ่งเราจะต้องเรียนสูงๆ หรือต้องมาเป็นอาจารย์ เพียงแต่ทำตามหน้าที่ที่คุณครูมอบหมายก็คงพอแล้ว ประกอบกับการที่คุณพ่อ และอาๆ ก็เป็นครูอาจารย์กัน เราก็จะเห็นแนวทาง เส้นทางของความเป็นครูอาจารย์มาเรื่อย คุณพ่อก็มักจะให้คำแนะนำเสมอมาไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา ซึ่งจะเริ่มเรียนเป็นรายวิชา ตามกลุ่มวิชาหลักทั้ง 5 กลุ่ม คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา มีการวัดประเมินผลเป็นรายวิชา ลูกจะต้องตั้งใจเรียน ตั้งใจทำกิจกรรมต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ผลการเรียนจะอยู่ในระดับใดขึ้นอยู่กับแนวการประพฤติ ปฏิบัติของตัวเองเราเองเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน ไม่จำเป็นต้องแข่งกับใคร หรือเอาชนะใคร และที่สำคัญต้องเรียนรู้อย่างมีความสุข อย่าเครียดกับมันเด็ดขาด มิฉะนั้นสุขภาพเราจะทรุดโทรมได้

ในระดับมัธยมศึกษา คุณพ่อก็แนะนำ ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนอยู่ในระดับสูงนั้นผู้เรียนควรปฏิบัติตนเป็น 3 ขั้นตอนคือ **ขั้นที่ 1** ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนเรียน ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ และอุปกรณ์การเรียน คือต้องมีสุขภาพดี พักผ่อนนอนหลับให้พอเพียง เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม สำหรับรายวิชาหลักๆ ถ้ารู้ล่วงหน้าว่าจะเรียนเรื่องอะไร หากมีเวลาได้อ่านหรือศึกษาล่วงหน้า ก็จะช่วยให้อ่านเข้าใจสิ่งที่ครูสอนง่ายขึ้นในแต่ละครั้ง

ขั้นที่ 2 ในชั้นเรียน ต้องเข้าห้องเรียนก่อนผู้สอน ตั้งใจติดตามคำสอนของครู ทำจิตใจให้จดจ่ออยู่กับเรื่องที่ครูพูด ไม่พูดคุย ไม่เล่นกับเพื่อนเวลาเรียน ไม่เข้าใจเรื่องใด ก็ให้รีบซักถามผู้สอนถ้ามีโอกาส พยายามทำความเข้าใจให้ได้มากที่สุด ดังนั้น เวลาเรียน ขณะเรียนก็มักจะจดรายละเอียดเนื้อหา สรุปสิ่งที่เข้าใจแล้วเสมอ เพื่อวันไหนกลับมาอ่านก็จะได้เข้าใจว่าสิ่งนั้นคืออะไรในทุกครั้ง คิดว่าการทำความเข้าใจกับสิ่งนั้นๆ มักจะดีกว่าการนั่งจำแต่สิ่งนั้นๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นทบทวนสิ่งที่เรียนมา โดยเฉพาะรายวิชาหลักที่สำคัญ เมื่อกลับมาบ้าน หลังจากเสร็จภารกิจต่างๆ ถ้าเป็นไปได้ ก็ควรมีการทบทวนว่าได้เรียนอะไรไปบ้างในแต่ละวัน มี

ส่วนใดที่ไม่เข้าใจ ก็ควรหาเวลาศึกษาเพิ่มเติมหรือหาคำตอบ ภายหลัง ให้มีความพร้อมก่อนสอบปลายภาค ประเด็นที่สำคัญในการเรียนทุกรายวิชาผู้เรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ รู้จักแบ่งเวลา ร่วมทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ให้ดีที่สุด ผู้ที่ล้มเหลวในการเรียนคือผู้ที่ประมาท เวลาเรียนไม่สนใจ ไม่ตั้งใจ ไม่มีสมาธิ คุยบ้างเล่นบ้าง คิดแต่เพียงว่าเอาไว้ศึกษาภายหลัง พอถึงเวลาสอบจริงๆ ไม่มี ความพร้อม ผลการเรียนจึงอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ

พอมาถึงในระดับมหาวิทยาลัย คุณพ่อก็มักจะเน้นเสมอว่า ผลการเรียนของปีที่ 1 หรือภาคเรียนที่ 1 มีความสำคัญมาก ต้องพยายาม ตั้งใจเรียนเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ผลการเรียนเฉลี่ยปลายภาคสูง แม้ว่า ในบางภาคเรียนถัดไปเกิดพลาดพลั้งในบางรายวิชา ทำให้ผลการเรียน เฉลี่ยในภาคนั้นตกลงไปบ้าง ก็จะไม่ทำให้ผลการเรียนเฉลี่ยโดยรวม เปลี่ยนแปลงไปมากนัก คุณพ่อก็มักจะแนะแนวทางการเรียนสอดแทรก เสมอมาพร้อมกับได้แรงใจจากคุณแม่มาผสมผสานตลอดเวลา ถ้าถาม ว่าตัวเองรู้สึกเหนื่อยไหมกับสิ่งที่คุณพ่อแนะนำ ซึ่งมันก็ดูจะเป็นเรื่อง ที่ยากจริงว่าจะทำอย่างนั้นได้อย่างไร ทฤษฎีกับปฏิบัติมักไม่เหมือนกัน เสมอไป เราก็เชื่อเช่นนั้น แต่พอเทอมแรกของปีที่ 1 ผ่านไป เกรดเฉลี่ย ที่ได้ก็ดูสวยงามดีดังที่คุณพ่อคาดหวัง ตัวหารของเกรดเฉลี่ยก็ไม่มี คุณ

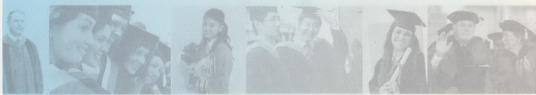
น่าจะเป็นจริงอย่างที่คุณพ่อว่า จึงเป็นแรงบันดาลใจสำหรับการเรียนต่อไป หลังจากนั้นก็ตั้งใจเรียนเสมอมา ทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่เรียน ทุกครั้งในห้องเรียน แม้กระทั่งก่อนจะสอบก็มักจะมีการทบทวนเนื้อหาที่จะสอบอยู่หลายรอบ ถ้าไม่เข้าใจอะไรก็มักจะต้องหาคำตอบนั้นๆ ทันที แล้วความหวังสำหรับการทำเกียรตินิยมก็เริ่มเข้ามาในใจว่า ทำอย่างไรเราจึงจะเดินไปถึงจุดนั้นแต่แล้วในที่สุดก็ทำได้

หลังจากผ่านปริญญาตรีไปก็เริ่มมองว่า ความรู้ระดับปริญญาตรีสำหรับคนทั่วๆ ไปตอนนั้นคงจะไม่พอสำหรับการทำงาน ถ้าจะอยากทำงานในตำแหน่งที่ดีๆ การเรียนต่อก็น่าจะเป็นสิ่งที่จำเป็น จึงได้ไปสอบเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาโท แล้วก็ใช้เวลาเรียนอยู่ 3 ปี ด้วยความรักความห่วงใย คำแนะนำ และกำลังใจที่ดีจากคุณพ่อคุณแม่สำหรับการเรียนมาโดยตลอดเช่นเคย หลังจากจบปริญญาโทแล้ว ก็เป็นช่วงที่น่าจะพอสำหรับการหางานทำ แต่เนื่องจากที่บ้านเป็นครอบครัวข้าราชการ คุณพ่อคุณแม่ก็อยากจะให้เป็นอาจารย์เหมือนอย่างคุณพ่อ ความคิดเรื่องการเป็นอาจารย์จึงเริ่มเข้ามา จึงมาสมัครเข้าทำงานที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในปี 2542 ซึ่งตอนนั้นยังคงเรียกว่า สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ทำงานได้พักหนึ่ง ความคิดหรือความต้องการเรื่องการเรียนต่อก็เริ่มเกิดขึ้นอีกครั้ง เนื่องจากความคิดที่ว่าเราเป็นอาจารย์จะถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่มีให้กับเด็กได้นั้น เราต้องแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเรื่อยๆ เพราะความรู้ไม่มีที่สิ้นสุด การมีพื้นฐานดีทำให้เราสามารถ

แก้ปัญหาดังกล่าว ได้ด้วยความเข้าใจว่าปัญหาเกิดจากอะไร ดังนั้น คำว่า “ดอกเตอร์” จึงเริ่มเข้ามามีบทบาทในช่วงเวลานั้น

การจะเรียนต่อในระดับปริญญาเอกซึ่งตัวเองก็ยอมรับว่า มันคงไม่ง่ายเลย แต่ก็เป็นที่ท้าทายความสามารถ การจะเลือกเรียนต่อปริญญาเอกในต่างประเทศจึงเป็นแนวทางที่น่าค้นหา เพราะปริญญาที่ได้มาแล้ว 2 ใบนั้นมาจากในประเทศ แต่สิ่งที่สำคัญหากจะเรียนต่างประเทศคือภาษาอังกฤษ เพราะการจะเรียนต่อต่างประเทศจำเป็นต้องสอบภาษาอังกฤษให้ผ่านเสียก่อน ซึ่งโดยส่วนตัวไม่ได้ชอบภาษาอังกฤษมากมายสักเท่าไร แต่ประกอบกับความตั้งใจที่จะเรียนต่อต่างประเทศแน่นอน การเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาควบคู่ไปกับการทำงานจึงมีความจำเป็น แต่ในขณะเดียวกันการสอนก็ยังเป็นหน้าที่หลักที่จำเป็นต้องทำในขณะนั้น ดังนั้น การเรียนรู้ด้านภาษาจึงดูเหมือนค่อนข้างยากทำอะไรจึงจะสอบภาษาผ่าน ทดลองไปเรียนภาษาควบคู่กับทำงานไปด้วย ประกอบกับขณะที่ทำงานภาษาก็ไม่ค่อยได้ใช้ การเรียนภาษาก็ดูไม่ค่อยจะได้ผลดีดังคาดไว้ จึงมีความคิดว่าการไปเรียนภาษาที่ต่างประเทศคงน่าจะเป็นทางออกที่ดี เพราะสามารถเรียนรู้พร้อมฝึกการใช้ภาษาในชีวิตจริงได้เลย จึงขออนุญาตทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในช่วงปิดเทอมไปเรียนภาษาที่ประเทศ Australia รัฐ Queensland เมือง Brisbane ซึ่งคาดหวังสว่สว่าภาษาอังกฤษที่ตัวเองมีแต่เดิมคงพอใช้ได้

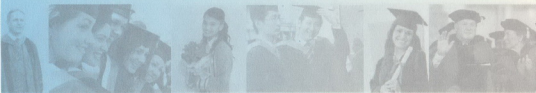

การไปเรียนต่างประเทศเริ่มไม่สวยหรูดังคิดเมื่อเดินทางไปถึงในช่วงแรกเริ่มมีอุปสรรคมาก เช่น อากาศหนาว วัฒนธรรมที่ต่างไป ภาษาที่มีก็ยังไม่ดีพอ ความไม่คุ้นเคยกับการกินอยู่ ประกอบกับการเลือกที่จะพักอาศัยอยู่กับ Home Stay ด้วยความคิดว่าน่าจะได้ภาษาเร็ว เนื่องจากเรียนรู้โดยตรงจากคนท้องถิ่น (Native Speaker) ซึ่งดีกว่าการไปพักอาศัยอยู่ร่วมกับนักเรียนต่างชาติหรือนักเรียนที่มาเรียนภาษาด้วยกัน เพราะขณะที่ไปนั้นก็ไม่ได้รู้จักใคร และด้วยออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีสำเนียงฟังค่อนข้างยาก ไม่เหมือนอังกฤษ หรือแคนาดา เมื่อเรียนได้ไม่กี่สัปดาห์ก็รู้สึกท้อ แล้วก็ต้องเตือนตนเองว่า เพิ่งมาไม่นานก็ท้อแล้ว ท้อไม่ได้ ต้องอยู่เรียนให้จบ ห้ามท้อ ต้องทำให้เต็มที่ ให้กำลังใจตนเองแล้วก็ลุกขึ้นสู้ต่อไป หลังจากผ่านไปได้สองเดือน ภาษาก็เริ่มดีขึ้น เนื่องจากได้ฝึกฝนและได้ใช้จริงในทุกๆ วัน เก็บตกทุกคำศัพท์วันละนิด วันละหน่อยจาก Native Speaker ซึ่งแต่ละคนก็พร้อมที่จะช่วยเหลือไม่รู้ก็มักจะถามไป ผิดถูกก็ไม่ต้องกลัวเพราะไม่ใช่ภาษาเราอยู่แล้ว กล้าๆ เข้าไว้ ช่วงหลังๆ ก็เริ่มมีความมั่นใจในภาษาตัวเองมากขึ้น จึงเริ่มติดต่อนหา 'ลัษี' ที่ต้องการจะเรียนปริญญาเอกก่อนที่จะบินกลับมาทำงานตามเดิม หลังจากกลับมาจากออสเตรเลียได้พักหนึ่ง ก็กลับมาสอนหนังสือตามเดิม แล้วก็เตรียมทำเรื่องขอทุนจากมหาวิทยาลัยเพื่อจะไปเรียนต่อตามที่ได้ติดต่อไว้ แต่เนื่องจากทางคณะวิทยาศาสตร์ยังไม่สามารถหาคนสอนแทนได้ จึงจำเป็นต้องอยู่ช่วยสอนก่อนอีก 1 ปี

จึงลาศึกษาต่อด้วยทุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ณ ประเทศออสเตรเลีย รัฐ Queensland เมือง Brisbane ที่เคยไปเรียนภาษาและติดต่อกับมหาวิทยาลัยไว้ก่อนหน้านี้ที่จะบินกลับมา

หลังจากนั้นชีวิตนักเรียนปริญญาเอกก็เริ่มต้นที่ Queensland University of Technology (QUT), Australia และใช้ชีวิตอยู่คนเดียวที่ออสเตรเลียตามลำพัง โดยไม่รู้เลยว่าตัวเองจะใช้เวลาในการเรียนยาวนานเท่าไร รู้แต่ว่าหลักสูตรที่เรียนนั้นใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 3 ปี ซึ่งไม่ได้หมายความว่าเมื่อถึง 3 ปี หรือ 4 ปีแล้วจะจบ แต่เมื่อเลือกที่จะทำแล้วก็ต้องทำต่อตามที่มุ่งหมาย ทำให้สำเร็จ ปีแรกที่ออสเตรเลียเริ่มผ่านไปอย่างรวดเร็วเพราะยังสนุก ตื่นเต้นกับที่ใหม่ที่คุ้นเคยมาแล้ว เมื่อครั้งบินมาเรียนภาษา ก็เลยทำให้ไม่รู้สึกลำบากอะไร พร้อมทั้งยังคิดว่ายังไม่ต้องรีบทำงานมากมาย เพิ่งปีแรกเอง งานที่ทำก็เริ่มเดินไปที่ละขั้นตามกำหนดการของมหาวิทยาลัย หลังจากที่ตั้งตัวแล้วว่าจะเลือกทำหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่องอะไร เมื่อเรียนผ่านไปในปีแรก ทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.) ได้จัดทำโครงการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรให้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ให้ทุนการศึกษาภายใต้เงื่อนไขว่า ผู้ที่จะได้รับทุนการศึกษาต้องเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ และกำลังศึกษาต่ออยู่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่กำลังจะไป ในขณะที่นั้นตัวเองกำลังศึกษาอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งตรงตามเงื่อนไข จึงได้รับทุนดังกล่าวของ

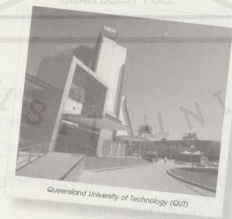

สกอ. สนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ ในระหว่างที่เรียนปริญญาเอก เปลี่ยนจากการรับทุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตมาเป็นรับทุนของ สกอ. จนจบการศึกษา

ขณะที่เรียนนั้นก็เริ่มมีปัญหาในการเรียนขึ้นมาบ้าง เพราะสาขาที่เลือกเรียนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ Financial Mathematics and Statistics ซึ่งไม่ได้มีพื้นฐานมาก่อน หลักสูตรที่เรียนในออสเตรเลียจะเป็นแบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ไม่มีวิชาบังคับที่ต้องให้ศึกษา ทุกอย่างเลยต้องเรียนด้วยตนเอง เข้าฟัง Lecture วิชาต่างๆ ที่เกี่ยวกับ Finance ด้วยตนเองอยู่หลายวิชา ศึกษาหาตำราจากห้องสมุดมาอ่าน แม้กระทั่งนั่งจดศัพท์เป็นคำๆ ขึ้นเองอยู่ช่วงหนึ่ง เนื่องจากมาเริ่มเรียนทาง Finance ด้วยระบบภาษาอังกฤษเลย โดยความรู้พื้นฐานทางด้านนี้ที่เป็นภาษาไทยก็ไม่มี ก็ใช้เวลาอยู่นานในการปรับพื้นฐานวิชาต่างๆ แต่อาจารย์ที่ปรึกษา ก็ให้คำแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดี หลังจากนั้นก็มีสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่เราจะทำในวิทยานิพนธ์ซึ่งงานที่จะทำทุกอย่างล้วนแล้วแต่ต้องเป็นสิ่งที่ใหม่ ไม่เหมือนใคร และต้องสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ อาจารย์ที่ปรึกษาก็มักจะเน้นอยู่อย่างนั้น โดยงานที่ทำสำหรับวิทยานิพนธ์นั้นก็จะเป็นแนวการทำวิจัยศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ เมื่อปีที่ 2 ผ่านไปเริ่มเข้าปีที่ 3 ความคิดเกี่ยวกับระยะเวลาที่เราควรจะต้องจบก็เริ่มเข้ามา

ในขณะที่งานวิจัยที่ทำได้ก็เริ่มเดินช้าลง เนื่องจากเริ่มมีปัญหาในสิ่งที่กำลังทำในวิทยานิพนธ์อยู่ เริ่มไม่สามารถหาวิธีแก้ในบางเรื่องได้ด้วยตนเอง ถึงแม้ได้เข้าพบพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญแล้ว ก็ยังไม่สามารถแก้ไขในบางปัญหาได้ ความรู้สึกท้อก็เริ่มมีอยู่เรื่อยๆ งานที่ทำได้ก็เริ่มช้า เพราะไม่ว่างานวิทยานิพนธ์จะช้าจะเร็วจะเสร็จไม่เสร็จจะขึ้นอยู่กับตัวเราเองทั้งหมด อยากทำอะไรทำ ไม่อยากทำอะไรไม่ต้องทำ ไม่มีใครบังคับให้เราต้องทำ หรือต้องส่งเหมือนสมัยเมื่อเรียนปริญญาตรีหรือปริญญาโท อาจารย์ที่ปรึกษาก็ไม่ได้มานั่งตามงานเรา มีปัญหาหรือต้องการปรึกษา จึงขอเข้าพบอาทิตย์ละครั้งหรือสองอาทิตย์ครั้ง เพราะการเรียนในระดับนี้ ความรับผิดชอบต่องานเป็นสิ่งที่เราต้องทำด้วยตัวเราเอง ยามใดเกิดท้อ ก็ต้องปลอบใจตนเองว่า ให้นึกถึงวันที่เราได้สวมครุยปริญญาเอกก็แล้วกันจะได้เกิดกำลังใจ

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในขณะเรียนปริญญาเอก ซึ่งไม่ง่ายเลยนั้น หรือกว่าจะได้ดอกเตอร์กลับมาคือการสู้กับตัวเอง ต้องเอาชนะใจตัวเองให้ได้ เพราะถ้าท้อแล้วไม่สามารถดึงตัวเองกลับมาทำงานต่อได้หรือไม่สู้แล้ว การไปเรียนครั้งนี้ก็จะจบลงทันที กำลังใจและความพยายามต้องมีให้ตัวเองเสมอมา ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น สัจธรรมข้อนี้คือความจริง กำลังใจและความเข้าใจจากทางบ้านคือสิ่งหนึ่งที่สำคัญและต้องการที่สุดในขณะนั้นเช่นกัน สิ่งเดียวที่สามารถบอกได้และเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการเรียนปริญญาเอกครั้งนี้ คือ ความรัก ความห่วงใย กำลังใจ และความเข้าใจจากคุณพ่อคุณแม่ที่มอบให้ตลอดเวลาที่ใช้ชีวิต และเรียนอยู่ที่ออสเตรเลีย

ต้องขอขอบพระคุณทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และทาง สกอ. ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับการเรียนปริญญาเอกครั้งนี้ และที่สำคัญต้องกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจที่ให้มาโดยตลอด

สมัครใจ... ปริญญาตรี

สมัครใจ... ปริญญาตรี

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

กว่าจะเป็นดอกเตอร์หรือกับน้ำตามักมากู้กันเสมอ

ดร.วรรัตน์ อินทสระ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาการจัดการการสื่อสาร รุ่นที่ 1

20 ปีที่แล้วที่สนามศุภชลาศัย มีเพื่อนร่วมทีมอีก 21 ชีวิต เตรียมพร้อมก้าวขึ้นแท่นรับเหรียญรางวัลรองชนะเลิศ ฟุตบอลโรงเรียนของกรมพลศึกษา รุ่นอายุไม่เกิน 18 ปี สีเสื้อชมพูน้ำเงินของโรงเรียนโยธินบูรณะ ชุมโชคไปด้วยเม็ดเหงื่อเม็ดเหงื่อที่ทั้งทีมทุ่มเทกำลังแรงใจตลอด 80 นาทีของการแข่งขัน วันนั้นอาจจะมีคราบน้ำตาของเพื่อนร่วมทีมติดอยู่ที่ปากและอกเสื้ออยู่บ้าง บางคนร้องไห้ที่พ่ายแพ้ แต่อีกหลายคนร้องไห้เพราะภาคภูมิใจที่ได้ทำเกินเป้าหมายของทีมที่วางไว้

ดร.วรัทต์ อินสระ

ประสบการณ์ตรงสอนว่า “เชื่อกับน้ำตาจะมีค่ากว่าคำสอน”

ปี 2540 เวลาบ่ายค่อนข้างเย็น ข้าชายก้าวร้าวข้างขวา ยกตัวขึ้นไปตามชั้นบันได ร่างกายต่อสู้กับแรงโน้มถ่วงของโลก แม้จะเพียงแค่ 15 ชั้น แต่ก็เหนื่อยพอให้ยืนพักเมื่อหยุดยืนที่หน้าห้องทะเบียนที่อาคารบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ใช้เวลากรอกแบบฟอร์มไม่นาน เพื่อเป็นหลักฐานขอรับใบปริญญาจากมือของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน เป็นปริญญาใบที่สองในชีวิต ต่อจากปริญญาตรีที่เคยได้รับเมื่อ 5 ปีก่อนหน้านั้น วันนั้นไม่มีชุดครุย ไม่มีเพื่อนร่วมรุ่นมาร่วมแสดงความยินดี ไม่มีน้ำตาของความภาคภูมิใจ แค่เก็บความภาคภูมิใจไว้เงียบๆ อิ่มเอมกับความสำเร็จอีกขั้นเพียงลำพัง แม้แต่คนในครอบครัวยังไม่รู้เลยว่า เรียนจบปริญญาโทตั้งแต่เมื่อไหร่

เรียนรู้อากประสบการณ์ตรงอีกครั้งว่า “ช่วงเวลาที่น่าจดจำ ไม่จำเป็นต้องมีใครมาร่วมจำกับเรา” ชีวิตช่วงมัธยม มีความหมายเพราะการมีเพื่อนมาก ได้เล่น ได้เรียน (บ้าง) สนุกสนานไปตามวัย ไม่มีเรื่องใดๆ ให้คิดมากไปกว่านั้น แตกต่างจากชีวิตช่วงที่ทำงานและเรียนปริญญาโทไปพร้อมๆ กัน เป็นชีวิตท่ามกลางการแข่งขันที่ไม่ได้จบแค่ 80 นาที เป็นการแข่งขันที่พลาดได้ แต่ไม่มีโอกาสให้แก้ตัว บางวันเหนื่อยล้า จนท้อแท้ บางครั้งต้องยืนหน้ากระຈกแล้วถามตัวเองว่า “เรามาทำอะไรอยู่ตรงนี้ ต่อสู้เพื่ออะไร และทำทุกอย่างในวันนี้เพื่อใคร”

ถามตัวเอง แต่ไม่เคยได้คำตอบจากคำถามนั้น จนกระทั่งสายวันหนึ่ง “ถ้าเรียนจบแล้วจะเอาความรู้ที่ได้รับไปทำอะไร”“เอาไปพัฒนามหาวิทยาลัยครับ”

ตอบคำถามยากๆ แบบง่ายๆ ตามที่รู้สึก จนมาคิดย้อนหลังว่าเป็นคำตอบโง่ๆ เพราะถ้าเรียนจบปริญญาเอกได้ตัวอักษร “ดร.” นำหน้า จะต้องเอาความรู้ไปใช้พัฒนาแผ่นดินไทย และสังคมโลก ไม่ใช่แค่สังคมมหาวิทยาลัย

“หัวข้อเรื่องที่คุณคิดว่าจะทำดูซิพนธ์ คิดว่าจะทำเรื่องอะไร”
...“คาราบาว”

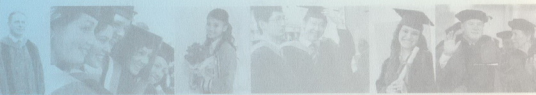
ตอบคำถามยากๆ แบบง่ายๆ อีกครั้ง คาราบาว จะเอาไปพัฒนามหาวิทยาลัยได้ตรงไหน? ประสพการณ์ ตรงที่ทำให้เรียนรู้เพิ่มขึ้นจากคำถามง่ายๆ ของอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (รศ.ดร.ศิโรจน์ ผลพันธิน) กับผู้อำนวยการโครงการดุชนิพนธ์ (รศ.ดร.เสรี วงษ์มณฑา) ว่า

"การมอบโอกาสให้ใครสักคน เป็นบุญอันยิ่งใหญ่ของชีวิต"

โอกาสที่ทั้งสองท่านมอบให้ คือให้ "เรียน" เพื่ออีก 4 ปีข้างหน้า จะได้มีคำนำหน้าว่า "ดอกเตอร์" ดูขัดเจนตัวเองอยู่บ้าง ถ้าย้อนภาพ กลับไปตอนที่วิ่งไล่เตะฟุตบอลอย่างสนุกสนานตอนมัธยม กับช่วงที่เรียน ไปทำงานไป บางวันให้เพื่อนในกลุ่มช่วยเช็คชื่อให้แทบจะนึกภาพตัวเอง ไม่ออกเลยว่าคนๆ เดียวกันนั้น จะได้รับโอกาสสมากขนาดนี้

หลังประกาศผลการคัดเลือก มีแค่ พ่อ แม่ และน้องชาย เป็น 3 ชีวิต ในครอบครัวที่ร่วมยินดีด้วยกับโอกาสที่ได้รับ ยังจำได้แม่นยำ ถึงคำพูดของแม่ (ผศ.สมจิตต์ อินทสระ) รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะ ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิตในขณะนั้น (ปัจจุบันคุณแม่เสียชีวิต แล้ว)

"อยู่ที่สวนดุสิต ขอให้ขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และอ่อนน้อมถ่อมตน"

คำสอนของแม่ นำมาลงมือทำและทำได้ดีพอสมควรอยู่ 3 อย่าง คือ ขยัน ซื่อสัตย์ และอ่อนน้อมถ่อมตน ส่วนเรื่องอดทน จะทำได้เป็นบางเรื่อง หรือบางสถานการณ์ เหนอแรกของการเรียนปริญญาเอก จึงเป็นสามเดือนของการพิสูจน์ความอดทนอย่างแท้จริง

เพราะถ้านับภาระงานสอน 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานกิจกรรม งานในตำแหน่งหัวหน้าโปรแกรมศิลปกรรม งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย และงานดูแลชีวิตส่วนตัวให้มีข้าวกินมีเงินใช้ จากต้นเดือนถึงปลายเดือน ก็ถือว่าได้ใช้ชีวิตเหมือน “คนแบกเป้บรรจุก่อนหินเดินขึ้นเขา” ตอนนี้อย่างเพิ่มงานเรียนวันเสาร์-อาทิตย์ เต็มวัน และตอนเย็นของบางวันเข้าไปอีก

ชีวิตการเรียนปริญญาเอกจึงไม่ใช่แค่อดทน แต่มันต้องเดินทางไปจนถึงขั้น “ทรหด” อีกด้วย เวลาที่หายไป 3 วันต่อสัปดาห์ การบ้านที่อาจารย์มอบหมายทั้งงานกลุ่มงานเดี่ยว ที่ต้องทำอย่างมีคุณภาพให้สมกับ “แคนดิเดท ดอกเตอร์” ในอนาคต เวลาที่หายไปจึงมีมากกว่า 72 ชั่วโมง

เวลา 24 ชั่วโมงต่อวันเหมือนจะไม่พอเสียแล้ว แต่เมื่อเวลาทุกคนมีเท่ากัน จึงต้องหาวิธีเพิ่มเวลาด้วยหลักการง่ายๆ คือ ตื่นให้เร็วกว่าเดิมหนึ่งชั่วโมง และนอนช้ากว่าเดิมหนึ่งชั่วโมง วิธีนี้ทำให้เวลาในหนึ่งวันเพิ่มเป็น 26 ชั่วโมง เพียงพอสำหรับการอ่านเพิ่ม ค้นคว้าเพิ่ม เรียนรู้บทเรียนใหม่ๆ เพิ่ม ที่สำคัญเริ่มที่จะเรียนรู้และเข้าใจว่า เรายังเหลือเวลาที่จะใช้สำหรับพักผ่อนอีกนาน วันนี้นี้ยังมีแรงให้ลงมือทำ ยังมี

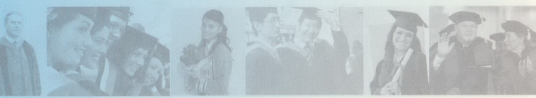

สมองให้เริ่มคิด “วันใดที่คืนกลับมา วันนั้นจะเป็นวันที่ได้พักผ่อนตลอดกาล”

โลกของการเรียนปริญญาเอก จึงไม่ได้แค่สอนให้รู้จักโลก “กว้าง” ขึ้น เพียงเพราะได้ไปดูงานและเรียนบางวิชาบนแผ่นดินอเมริกา เยอรมนี ออสเตรเลีย แต่สอนให้เราเรียนรู้ชีวิตของตัวเองและของคนอื่นในทาง “ลึก” อีกด้วย คนอเมริกันอยู่อย่างหวาดระแวงเพราะนโยบายทางการเมืองที่ขัดแย้งกับมุสลิม หลังเหตุการณ์ 11 กันยายน คนอเมริกันก็ใช้ชีวิตไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป คนเยอรมันพูดภาษาอังกฤษไม่ได้เก่งกว่าคนไทย และคนออสเตรเลียมีสถานะแค่ “คนชายขอบ” ของทวีปที่ตัวเอง (อาศัย) อยู่

โลกของการเรียนปริญญาเอกไม่ได้สอนแค่ทฤษฎีตามตำราฝรั่ง แต่ยังสอนให้ “คิดนอกกรอบ” พร้อมๆ กันไปด้วย เวลาที่เพิ่มขึ้นวันละสองชั่วโมง นั้นแหละเป็นตัวอย่างหนึ่งของการคิดนอกกรอบ

คนที่เรียนปริญญาเอก จะเสียเวลาที่เป็นส่วนตัวไปเกือบหมด ไม่มีเวลาเดินทอดน่องดูโปรแกรมหนังเพื่อรอเวลาของหนังที่อยากดู ไม่เหลือเวลาไปดูคอนเสิร์ตที่อยากไป ไม่มีแม้แต่เวลาจะตั้งใจดูลิเวอร์พูลทีมโปรดทางทีวีที่ถ่ายทอดสดทุกสัปดาห์ ทำได้อย่างมากแค่เปิดทีวีทิ้งไว้ฟังเสียง แล้วเงยหน้ามองเกมบางช่วงที่เกิดเหตุการณ์สำคัญ

ปริญญาเอกจึงสอนให้รู้จักคุณค่าของเวลา เรียงลำดับ และจัดการกับทุกอย่างที่เคยเป็นความคั่งชินให้อยู่ในระบบระเบียบ สารตรงนี้ต่างหากที่ทำให้คุณค่าของปริญญาไม่ใช่แค่ช่วงเวลาที่เดินขึ้นไปรับใบประกาศฐานะบนเวที หรือมีค่านำหน้าชื่อ แต่เป็นการสอนให้เกิดกระบวนการทางความคิด ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกสถานการณ์ ตลอดชีวิตที่ยังเหลืออยู่

ปี 2550 มหาวิทยาลัยฯ อนุมัติคุณฐิบัณฑิต หัวข้อ “การเดินทางของคาราบาวจากยุคอุดมการณ์สู่เส้นทางทุนนิยม” เป็นหัวข้อเรื่องที่แตกต่างกันเพื่อนร่วมรุ่นแบบคนละทิศทาง มีเหตุผลสองประการที่ตัดสินใจเลือกหัวข้อนั้น หนึ่งเพราะรสนิยมส่วนตัว สองเชื่อมั่นในประโยคที่เคยอ่านเจอในหนังสือเล่มหนึ่งว่า ต้องคิดทุกอย่างให้แตกต่าง เพราะถ้าไม่ต่างโลกนี้จะไม่หมุน ประโยคนั้นเขียนสรุปสั้นๆ ได้ว่า Differentiate or Die ผลการวิจัยเรื่องดังกล่าวถูกนำไปต่อยอดจนเป็นพ็อกเก็ตบุ๊กขนาด 320 หน้า ชื่อ **“ตามรอยควาย”** เป็นงานที่ได้รับคำชื่นชมจากสื่อมวลชนสายบันเทิง ได้รับการยอมรับจากสมาชิวงดนตรีคาราบาว และแฟนเพลงคาราบาวอีกจำนวนไม่น้อย ชื่อของดอกเตอร์จากสวนดุสิตเริ่มรู้จักในสังคม

ปีต่อมา... เรื่องราวของคาราบาวที่รวบรวมเป็นข้อมูลมหาศาล ในช่วงที่เรียนปริญญาเอกถูกนำมาจัดเรียงใหม่ และหาข้อมูลเพิ่มจนได้ พ็อกเก็ตบุ๊กเล่มที่สอง ชื่อ **“ต้องเรียนต้องใหญ่มีควายเป็นครู”** (ซึ่งคนละความหมายกับมีครูเป็นควาย) มีเนื้อหาที่เล่าถึงเทคนิคและวิธีการสอนรูปแบบใหม่ ที่มีเพลงเป็นตัวเชื่อมครูกับนักเรียน เป็นงานกึ่งวิชาการที่ใช้ภาษาแบบชาวบ้าน มีเป้าหมายที่การนำดัชนีพันธ์เล่มหนาลงมาจากชั้นหนังสือให้ได้ ส่งให้ชื่อของ “สวนดุสิต” เข้าไปอยู่ในแวดวงวรรณกรรมเพิ่มขึ้นอีกวงการหนึ่ง

ปริญญาเอกของ ผศ.ดร. ฐานะวัฒนา สุขวงศ์ (เพื่อนร่วมรุ่น) เรื่อง “ยุทธวิธีการนำเสนอเพลงไทยประยุกต์สู่กลุ่มวัยรุ่น” ถูกนำมาเป็นต้นทางความคิด จนกระทั่งเกิดเป็นการแสดงดนตรีร่วมสมัย “เรื่องราวระหว่างเขาควายและไม้ระนาด” มี คาราบาว กับ ชุนอิน เป็นพระเอกตอบโจทย์ด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม เหล่านี้ล้วนเป็นผลจากการ หว่าน เพาะ ปลูก รดน้ำ พรวนดิน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตเมล็ดพันธุ์ความรู้ในระดับปริญญาเอกงอกเงยในสังคมอย่างงดงามตอบโจทย์บางข้อที่สังคมไทยยังบกพร่อง

วันนี้ถ้าต้องมายืนหน้ากระจก
แล้วถามตัวเองในคำถามเดิมอีกครั้ง
หนึ่งว่า

“เรามาทำอะไรอยู่ตรงนี้ ต่อสู้
เพื่ออะไร และทำทุกอย่างในวันนี้
เพื่อใคร”

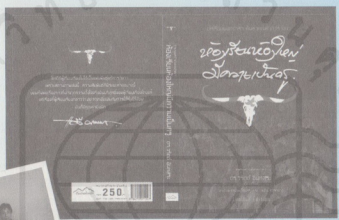

ส่วนตัวมีคำตอบแล้ว และหวังว่าจะเป็นคำตอบ
เดียวกับที่คุณคิด ถ้ายังไม่แน่ใจในคำตอบว่าเรียนปริญญาเอก
ไปเพื่ออะไร ลองกลับไปอ่านเฉพาะตัวเอียงในบทนี้อีกครั้ง
จะพบสายทางซุมทรีพียก่อนจะเป็นดอกเตอร์ เส้นทางที่
ยาวไกลไม่เกิน 4 ปี แต่หลังการเป็นดอกเตอร์ มีเส้นทาง
ข้างหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นภารกิจที่ไกลสุด
สายตา

คอลเลกชัน มิวสิค ๒๐๑๓

บทกวีและเพลงของศิลปินไทยยุคใหม่

กว่าจะเป็น...ดอกเตอร์

เรื่องเล่าจากประสบการณ์ของดอกเตอร์ในต่างแดน...

โดย ดร.เชมภัทท์ เย็นเปียน

อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

แรงบันดาลใจในการเรียนปริญญาเอก

คำพูดที่พ่อเคยบอกว่า “พ่อไม่มีสมบัติอะไร
มากมายจะให้ลูก นอกจากให้การศึกษา” เป็น
คำพูดที่ผมได้ยินมาตั้งแต่เด็ก แต่ผมก็ยังไม่ได้ใส่ใจ
อะไรมาก เพราะเห็นว่าพ่อก็ก็น่าสงสารผมเรียนอยู่
แม้กระทั่งผมเรียนจบปริญญาตรี

ดร.เชมภักต์ เย็นเปี่ยม

ซึ่ง ณ ตอนนั้นผมก็เป็นเด็กวัยรุ่นทั่วไปที่มีความใฝ่ฝันว่าเมื่อเรียนจบแล้วก็อยากจะได้งานทำที่ดีๆ เงินดีๆ ที่ไหนว่าดีเราก็ตามเขาไป แต่ผมก็ยังไม่ได้นสนใจกับความหมายอันลึกซึ้งที่แฝงอยู่ในประโยคที่พ่อเคยสอนไว้ จนกระทั่งผมเรียนจบปริญญาโท ผมจึงเข้าใจความหมายที่แท้จริงของคำพูดนั้นว่า หากเราเป็นคนมีคุณวุฒิและมีความรู้ดี ก็เป็นแต้มต่อให้กับเราในการได้งานที่ดี และนอกจากได้งานที่ดีแล้วยังสามารถหาช่องทางในการทำเงินได้อีกหลายอย่าง และเมื่อผมเรียนจบปริญญาเอกจนกลายเป็นดอกเตอร์ ทำให้ผมยิ่งเข้าใจความหมายของประโยคนั้นมากขึ้นไปอีกว่า “การศึกษาสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับตัวเราได้อย่างแท้จริง หากเรามีปัญญา ปัญญาจะเป็นสิ่งที่ทำให้เรานำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ จนมีทรัพย์สินสมบัติออกเเยเพิ่มพูน ไม่มีทางอับจน”

ตัวผมเองไม่เคยคิดฝันว่าจะได้เป็นดอกเตอร์ เพราะผมเห็นว่า **การเรียนดอกเตอร์ไม่ใช่เรื่องง่าย** แต่หลังจากที่ผมจบปริญญาโททางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และได้มาเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตแล้ว ความเป็นนักวิชาการก็เริ่มต้นขึ้น และมองเห็นว่า

ความรู้ปริญญาโทต่อไปก็คงไม่เพียงพอ เพราะความรู้และวิทยาการใหม่ๆ มีเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ความรู้ที่เราเรียนมาเริ่มจะล้าสมัย ดังนั้นเราอาจจะต้องแสวงหาความรู้และหาสิ่งท้าทายใหม่ เพื่อเสริมสร้างให้เรามีความแข็งแกร่งในทางวิชาการให้เพิ่มมากขึ้น

เหตุผลการเลือกเรียนต่อที่ประเทศฟิลิปปินส์

พอผมเป็นอาจารย์ได้ 1 ปี ผมก็เริ่มวางแผนที่จะไปเรียนปริญญาเอกที่ต่างประเทศ และประเทศที่ผมเลือกที่จะไปก็คือ ประเทศฟิลิปปินส์ ถามว่าทำไมต้องเป็นประเทศฟิลิปปินส์ คำตอบคือ หากย้อนกลับไปดูในอดีต มีข้าราชการจากกระทรวงต่างๆ ที่ถูกส่งไปเรียนที่ประเทศนี้ หรือแม้กระทั่งลูกคนมีฐานะในสมัยก่อนก็เลือกไปเรียนที่ประเทศนี้เช่นกัน เหตุผลเพราะอยู่ไม่ไกลจากประเทศไทย ค่าใช้จ่ายไม่แพง ที่สำคัญคนที่นี่เขาก็ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน เนื่องจากว่าประเทศฟิลิปปินส์เคยเป็นประเทศอาณานิคมของประเทศสหรัฐอเมริกา

จากข้อมูลที่ผมได้ตรวจสอบมานั้นก็พบว่า สหรัฐอเมริกาได้วางรากฐานทางการเมือง การปกครอง การศึกษา ศาสนา การวางผังเมือง ฯลฯ ให้กับประเทศนี้ไว้อย่างมากมาย ซึ่งก็สอดคล้องกับสาขาที่ผมตั้งใจจะไปศึกษาต่อ นั่นก็คือ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) นอกจากนี้ผมยังได้ไปติดต่อสอบถามข้อมูลที่ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อตรวจสอบว่ามีมหาวิทยาลัยอะไรบ้างที่

ก.พ. ให้การรับรอง มาถึงตรงนี้ผมขออธิบายเกี่ยวกับคำว่า “ให้การรับรอง” ว่าหมายถึงอะไร โดยแท้จริงแล้วมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะจากรัฐบาลของประเทศต่างๆ ก็หมายถึงว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการจัดตั้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย มีตัวตนจริง ไม่ได้เป็นมหาวิทยาลัยห้องแถว เช่นเดียวกันมหาวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์มีมากมายเป็นพันๆ แห่ง แต่มีทั้งหมด 807 แห่ง ที่ได้รับการรับรองวิทยฐานะโดยกระทรวงศึกษาธิการของประเทศฟิลิปปินส์ (Commission on Higher Education : CHED) เมื่อมหาวิทยาลัยเหล่านั้นได้รับการรับรองวิทยฐานะโดยรัฐบาลของประเทศฟิลิปปินส์แล้ว ก็เท่ากับว่า ก.พ. ของประเทศไทยก็ให้การรับรองวิทยฐานะมหาวิทยาลัยเหล่านั้นไปด้วย แต่สำหรับการรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนนั้นก็ยังเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ทาง ก.พ. จะต้องไปดำเนินการเปรียบเทียบคุณวุฒิที่จบมาตามระเบียบที่กำหนดไว้ โดยสำหรับบุคคลที่จบการศึกษาจากประเทศฟิลิปปินส์จะถูกเทียบให้ต่ำกว่าของประเทศไทยอยู่แล้ว เพราะเนื่องจากระบบการศึกษามัธยมของฟิลิปปินส์เรียน 4 ปี แต่ของประเทศไทยเราเรียน 6 ปี

หลังจากที่ผมได้ตรวจสอบข้อมูลจาก ก.พ. มาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผมก็มาพิจารณาเลือกว่า มหาวิทยาลัยอะไรบ้างที่เปิดสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรระดับปริญญาเอก และเป็นมหาวิทยาลัยที่จะต้องตั้งอยู่ในเมืองมะนิลา เหตุผลที่เลือกเรียนที่เมืองมะนิลา ทั้งๆ ที่จริงแล้วก็ยังมีมหาวิทยาลัยอื่นๆ อีกที่น่าสนใจ แต่มหาวิทยาลัยเหล่านั้นมีสาขา

(Campus) ที่ตั้งอยู่ที่เมืองอื่น หรือไม่ก็อยู่เกาะอื่น ผมเกรงว่าจะไม่สะดวกในการเดินทาง และไม่มีความปลอดภัย จากการที่ผมได้สำรวจข้อมูลก็พบว่ามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ระดับปริญญาเอก เป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเมืองมะนิลา ก็มีมหาวิทยาลัย Manuel L. Quezon University (MLQU) มหาวิทยาลัย University of Santo Tomas ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เก่าแก่มาก ก่อตั้งมาแล้วมากกว่า 400 ปี ตั้งแต่สมัยสเปนเข้ามาปกครองประเทศฟิลิปปินส์ และก็มีมหาวิทยาลัย University of Philippines (U.P.) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชาติที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ให้การสนับสนุนในการก่อตั้ง มหาวิทยาลัย Ateneo de Manila ฯลฯ แต่ มหาวิทยาลัย U.P. และ Ateneo นั้น เปิดทำการสอนสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ที่ Campus อื่นที่อยู่นอกเมืองมะนิลา เมื่อพิจารณาข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผมจึงตัดสินใจเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัย Manuel L. Quezon University (MLQU) เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเมืองมะนิลา มีความปลอดภัย และเดินทางสะดวก ประกอบกับค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรไม่แพงมากจนเกินไป และเปิดสอนหลักสูตร Doctor of Public Administration (DPA)

ผมขอกล่าวถึงประวัติของมหาวิทยาลัยที่ผมเลือกเรียนพอสังเขป สำหรับมหาวิทยาลัย Manuel L. Quezon University (MLQU) ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1947 (พ.ศ. 2490) เริ่มต้นจากการเป็นโรงเรียนสอนกฎหมาย (School of Law) สอนโดยผู้พิพากษา และทนายความที่มีชื่อเสียงหลายท่าน ซึ่งสามารถดึงดูดให้ลูกศิษย์สามารถสอบติดเป็น

ผู้พิพากษา และทนายความ กันได้หลายต่อหลายคน หลังจากนั้นต่อมา มีการเปิดสอนหลายคณะมากขึ้น เช่น School of Criminology, School of Architecture, School of Arts and Sciences, School of Education และ School of Graduate Studies เป็นต้น

แต่หลักสูตรที่มีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ คือกฎหมาย (Law และอาชญวิทยา Criminology) และชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ยังได้นำชื่อของประธานาธิบดีคนที่สองของฟิลิปปินส์ (แต่เป็นคนแรกที่มาจากการเลือกตั้ง ภายใต้การปกครอง โดยสหรัฐอเมริกา) มาเป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ด้วย เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่ให้ความสำคัญและสนับสนุนด้านการศึกษาเป็นอย่างมาก ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยแห่งนี้ก่อตั้งมาแล้วประมาณ 62 ปี

และก่อนที่ผมจะค้นพบมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ผมได้เดินทางไปประเทศฟิลิปปินส์เพื่อไปทำการสำรวจสภาพบ้านเมือง สถานที่เรียน ที่พัก อาศัย (อพาร์ทเมนต์) เส้นทางการเดินทางต่างๆ (ถือโอกาสเดินทางไปเที่ยวพักผ่อนและหาที่เรียนไปพร้อมๆ กัน) การเดินทางไปเที่ยวครั้งนั้น ถือว่าเป็นประโยชน์กับผมมาก เพราะนอกจากจะได้เห็นสภาพแวดล้อมต่างๆ แล้ว ยังโชคดีได้เจอคนไทยที่ไปเรียนอยู่ที่นั่น และคนไทยที่นั่น ยังแนะนำให้ผมได้รู้จักเพื่อนชาวฟิลิปปินส์ด้วยซึ่งตรงนี้ก็ทำให้ผมและ

ครอบครัวของผมอุ่นใจนิดหนึ่งว่าอย่างน้อยก็มีเพื่อนที่สามารถให้ความช่วยเหลือเราได้ ยามที่เราเกิดมีปัญหา เพื่อนคนไทยที่นั่นพาผมไปตระเวนติดต่อเรื่องเรียนและหอพักหลายๆ ที่ ทำให้มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเลือกที่เรียน จนในที่สุดผมก็เลือกเรียนที่มหาวิทยาลัย Manuel L. Quezon University ด้วยเหตุผลที่ผมกล่าวมาแล้ว

หลังจากที่ผมได้ติดต่อสถานที่เรียนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผมก็กลับมาเตรียมเอกสารที่ต้องนำไปใช้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการสมัครเรียน รวมทั้งหลักฐานในการขอวีซ่านักเรียน (Student Visa) ด้วย ซึ่งตรงนี้ผมได้ไปติดต่อที่สถานทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทยด้วยตนเอง จนทำให้ผมได้เรียนรู้ว่าขั้นตอนของการทำวีซ่านักเรียนต้องทำอย่างไรบ้าง เอกสารหลักฐานการเรียนของเราที่จบการศึกษาที่เมืองไทย เอกสารทางการเงิน เอกสารการตรวจร่างกาย ต้องให้กระทรวงการต่างประเทศไทย และสถานทูตฟิลิปปินส์ประจำประเทศไทย เป็นผู้รับรองเอกสารทั้งหมด

ก่อนที่จะเดินทางไปเรียนที่นั่น ผมได้เตรียมความพร้อมที่เมืองไทยให้ตัวเองหลายอย่าง อาทิ การไปเรียนภาษาอังกฤษที่สถาบันสอนภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนไปเรียนจริงๆ จนกระทั่งผมได้รับจดหมายตอบรับให้เข้าเรียนจากมหาวิทยาลัย Manuel L. Quezon University ผมก็ได้สมัครขอทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งทางมหาวิทยาลัยฯ ก็อนุมัติให้ผมได้รับทุนการศึกษา โดยทุนการศึกษาดังกล่าวทำให้ผมได้

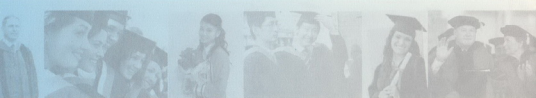
มีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อที่ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งผมขอกราบขอบพระคุณ
ในความกรุณาที่ทางมหาวิทยาลัยฯ ที่ได้อนุมัติให้ทุนผมได้ไปศึกษาต่อ
ในครั้งนั้น

Manuel L. Quezon University (MLQU)

การพอกุญด้วยในประเทศฟิลิปปินส์

เริ่มแรกที่ผมไปอยู่ที่นั่น ผมไปพักอาศัยอยู่ที่อพาร์ทเมนต์
ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย ชื่ออพาร์ทเมนต์ที่ผมไปอยู่ผมยังจำได้
จนถึงทุกวันนี้คือ Arcadia De Manila ผมอาศัยอยู่กับเพื่อนชาว
ฟิลิปปินส์คนหนึ่ง โดยแชร์ ค่าเช่า ค่าน้ำ ค่าไฟ กัน เพื่อนชาว

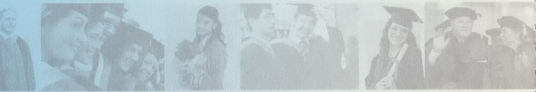
ฟิลิปปินส์คนนี้ ผมไปเจอเมื่อตอนที่ผมไปติดต่อกาที่เรียนครั้งแรก เขาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษอยู่ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในมะนิลา โดยเพื่อนชาวไทยแนะนำให้รู้จัก สาเหตุที่ผมตัดสินใจอยู่กับเขาเพราะเราต้องการฝึกภาษาอังกฤษ เพราะหากอยู่กับเพื่อนคนไทยเกรงว่าภาษาไทยจะแข็งแรงมากกว่าภาษาอังกฤษ ยอมรับว่าการไปอยู่ช่วงแรกๆ ผมเจอสภาพที่เรียกว่า "Culture Shock" เหมือนกับคนไทยคนอื่นๆ ที่ไปเรียนต่างประเทศ โดยวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนที่นี่จะแตกต่างจากบ้านเรามาก ซึ่งก็ต้องใช้ระยะเวลาในการปรับตัวพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นภาษา การเดินทาง อาหาร การแต่งกาย และที่สำคัญคือเรื่องของการเรียน เป็นต้น ช่วงแรกที่ผมไปอยู่จะไปไหนก็ใช้แต่แท็กซี่ ไม่กล้าใช้รถโดยสารสาธารณะ เพราะหากใช้รถโดยสารสาธารณะก็ต้องพูดภาษาฟิลิปปินส์ (ตากาล็อก) ให้ได้ รถสาธารณะที่เป็นที่นิยมที่นี่คือรถ Jeepney ลักษณะของรถคือ หัวรถจะมีลักษณะคล้ายรถ Jeep แต่ท้ายรถเขามาดัดแปลงให้เป็นรถสองแถวคล้ายๆ กับบ้านเรา ตอนแรกๆ ผมก็ยังไม่ค่อยกล้าโดยสารรถ Jeepney แต่พออยู่ๆ ไปได้รู้จักเพื่อนฟิลิปปินส์มากขึ้น เวลาเลิกเรียนและกลับบ้านด้วยกันกับพวกเขา เขาก็จะสอนให้ผมพูดภาษตากาล็อก เช่น เวลาจ่ายสตางค์พูดยังไง เวลาจะลงรถพูดยังไง ทำให้มีความมั่นใจในการโดยสารรถ Jeepney มากขึ้น เพราะรูปร่างหน้าตาของผมก็ดูละม้ายคล้ายพวก

ตากาล็อกเหมือนกัน แต่เวลามากับเพื่อนฟิลิปปินส์และคุยกันบนรถ Jeepney เราจะใช้ภาษาอังกฤษพูดกันความเลยแตกเลยว่าผมเป็นคนต่างชาติ

นอกจากเรื่องการเดินทางที่ต้องเรียนรู้และค่อยๆ ปรับตัวแล้ว ภาษาอังกฤษก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะต้องเรียนรู้และพัฒนาทั้งในการพูด การฟัง การเขียน โดยจริงๆ แล้ว ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการที่คนฟิลิปปินส์ใช้ในติดต่อสื่อสารกันทั้งหน่วยงานราชการ และในสถานศึกษา สิ่งที่ผมได้เรียนรู้จากภาษาอังกฤษคือ แม้ว่าเราจะได้เรียนภาษาอังกฤษจากเมืองไทยมาแล้ว แต่ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันกับในชั้นเรียนแตกต่างกันมาก เพราะการใช้ภาษาในห้องเรียนจะต้องใช้ภาษาวิชาการ เพื่อให้อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้เข้าใจในเนื้อหา ดังนั้นผมจึงต้องไปลงเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมที่สถาบันสอนภาษา ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากอพาร์ทเมนต์ของผม สถาบันสอนภาษาแห่งนี้ได้รับการอนุญาตจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมาย โดยกระทรวงศึกษาธิการของฟิลิปปินส์ เจ้าของเป็นชาวเกาหลีใต้ เปิดสอนมานานหลายสิบปีแล้ว มีนักเรียนนักศึกษาชาวเกาหลีใต้ ไต้หวัน และจีน มาเรียนที่นี่เป็นจำนวนมาก ไม่น่าเชื่อว่าชาวเกาหลีใต้ ไต้หวันจะมาเรียนที่นี่ ผมว่าสำหรับคนจีนคงเป็นเรื่องปกติทั่วไปเพราะอาศัยอยู่ในทั่วทุกมุมโลก แต่สำหรับชาวเกาหลีใต้ ถือได้ว่ามาตั้งรกรากทำธุรกิจและเรียนหนังสือกันที่ประเทศนี้เป็นจำนวนมาก จนกระทั่งเกิดเป็น Korean Town เลย และแน่นอนที่นี่มีร้านอาหารเกาหลี

ต้นตำรับอยู่เป็นจำนวนมาก ผมกับเพื่อนคนไทยไปกินกันบ่อยๆ ส่วนชาว
ไต้หวันผมคิดว่าประเทศเขาอยู่ไม่ไกลจากฟิลิปปินส์ เดินทางได้สะดวก จึง
มาพักอาศัย ทำธุรกิจ และเรียนหนังสืออยู่เป็นจำนวนมากเช่นกัน

ช่วงที่ผมไปเรียนช่วงนั้นหนังสือเรื่อง F4 ดังมาก ฉะนั้นเมื่อสาว
ฟิลิปปินส์เดินมาเจอหนุ่มชาวไต้หวันหน้าตาดี ก็จะทำเลื่องตามคิดว่าเป็น
F4 กันไปหมด สาเหตุที่ชาวเกาหลีใต้ หรือชาวไต้หวันเลือกมาเรียนเพราะ
พวกเขาต้องการเรียนภาษาอังกฤษ การลงทุนมาเรียนภาษาอังกฤษที่นี่
ค่าใช้จ่ายไม่แพง พออยู่ไปนานๆ เริ่มมองเห็นช่องทางทำมาหากินก็เปิดเป็น
ธุรกิจร้านอาหาร ร้านทำผม ฯลฯ พอช่วงเวลาปิดเทอมของประเทศเขา
ผู้ปกครองก็จะส่งบุตรหลานมาฝึกภาษาอังกฤษที่สถาบันแห่งนี้ ฉะนั้นครู
สอนภาษาอังกฤษ (Tutor) ที่นี่ต้องเก่งจริง โดยจากที่ผมสังเกตดูก็เป็นเช่น
นั้น เพราะไม่มีสำเนียงของตถกาลิอกปนอยู่เลย แสดงว่าเขาต้องคัดเลือก
ครูมาสอนที่มีคุณภาพ ผมเรียนอยู่ที่สถาบันแห่งนี้เป็นเวลา 1 ปี เต็มๆ
จนสนิทกับ Tutor และเขาช่วยติวภาษาอังกฤษให้ผมจนผมสอบ TOEFL
(Paper Based) ผ่าน Tutor ผมคนนี้ได้สอนภาษาอังกฤษให้ผมอย่าง
เดียว แต่ยังช่วย Edit ภาษาให้ด้วย ในเวลาที่เรากำลังทำรายงานส่งอาจารย์
หรือเวลาที่เรากำลัง Present งานหน้าชั้นเรียน ที่สำคัญเวลาเราทำดุษฎีนิพนธ์
(Dissertation) เขาก็ช่วยตรวจภาษาให้ผม เพื่อให้ผมใช้ภาษาอังกฤษ
ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ช่วงแรกที่พบเรียนในมหาวิทยาลัย ก่อนข้างที่จะกดดันพอสมควร

เพราะตอนนั้นเรายังไม่ค่อยมีความมั่นใจ เพื่อนในชั้นเรียนก็พูดกันเก่ง
ทั้งนั้น ระบบการเรียนการสอนของฟิลิปปินส์ทุกวิชาจะเรียนกันเป็นแบบ
สัมมนา คือ ประมาณ 3 ครั้งแรก อาจารย์จะ Lecture เนื้อหาสำคัญๆ ให้
ฟังก่อน จากนั้นจะมอบหมายหัวเรื่องให้แต่ละคนไปศึกษาค้นคว้า และมา
นำเสนอให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง โดยหลังจากนำเสนอแล้วทุกครั้ง อาจารย์
และเพื่อนในห้องก็จะระดมถามเราเป็นชุด แล้วแต่ว่าเขาจะสนใจเรื่อง
อะไร ประเด็นใด ฉะนั้นเราก็ต้องตอบคำถามให้ได้ และก็ต้องพูดให้รู้เรื่อง
ตอนแรกผมก็เป็นผู้ฟังที่ดีมากคือ ฟังอย่างเดียวไม่ค่อยพูด พอไม่ค่อยพูด
สิ่งที่ตามมาคือ เพื่อนในห้องเรียนก็จะไม่ค่อยพูดกับเรา นั่นแหละคือ
ความกดดันที่ผมเจอ เมื่อเราพูดไม่เก่งเราก็ต้องมาคิดกลยุทธ์ในการ
นำเสนอให้ดีให้เป็นที่ยอมรับจากอาจารย์และเพื่อนๆ ในห้อง ผมใช้วิธีการ
เตรียมเนื้อหา และทำ PowerPoint ให้ดี พร้อมทั้งจัดทำเอกสารสรุป
เนื้อหา (Hand Out) ให้อาจารย์และเพื่อนในห้องได้อ่านกัน (อันนี้เป็น
กลยุทธ์เพื่อจะดึงดูดความสนใจให้พวกเขาไปอ่านเอกสาร เพราะจะได้ไม่ต้อง
ตั้งใจฟังเรามาก) พอถึงเวลานำเสนอหน้าชั้น ผมก็เข้าไปตามสคริปต์และ
ก็ต้องตอบคำถามตามที่เพื่อนและอาจารย์ถามให้ได้ ผมยอมรับว่าช่วงแรก
ก็ตะกุกตะกักในการพูด เพราะตื่นเต้นและมัวแต่เน้นภาษาอังกฤษที่จะพูด
แต่การนำเสนอในครั้งแรกของผมก็ผ่านไปได้ด้วยดี และเมื่อผมทำได้
ทำให้ผมรู้สึกมีขวัญและกำลังใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้การเรียน

ในรายวิชาอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นงานกลุ่มหรืองานเดี่ยว ที่ต้องนำเสนอหน้าชั้นเรียนผมก็ไม่กลัว เพราะรู้สึกว่าคุณเองสามารถทำได้

ในห้องเรียนของผมจะมีเพื่อนร่วมชั้นประมาณ 20 กว่าคน ชาวต่างชาติ มีประมาณ 8 - 10 คน มี ชาวไต้หวัน เกาหลีใต้ และจีน ซึ่ง 3 ชาตินี้ ภาษาอังกฤษก็ไม่ทิ้งเราเท่าไร (เผอิญ จะแยกแยะด้วย) เพราะคนจีน ไต้หวัน หรือคนเกาหลีใต้ เขาจะพูดภาษาอังกฤษสำเนียงออกจีนๆ ซึ่งเพื่อนในท้องที่เป็นชาวฟิลิปปินส์ จะฟังสำเนียงของพวกเขาไม่ค่อยออก แต่กับผมหรือคนไทยคนอื่นๆ สามารถเข้าใจในสิ่งที่เขาพูดได้ แต่สำหรับพวกที่มาจาก อินเดีย ปากีสถาน หรือแอฟริกา เช่น ไนจีเรีย เขาจะมีพื้นฐานทางภาษาอังกฤษที่ดี ฉะนั้นเวลานำเสนองานหน้าชั้นเรียนหรืออภิปรายกลุ่ม พวกนี้จะพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว โดยหลังจากที่ผมสามารถนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้ เพื่อนๆ ต่างก็ยอมรับในตัวผมมากขึ้น มีเพื่อนชาวฟิลิปปินส์คนหนึ่งบอกกับผมว่า การเรียนที่นี้อาจารย์มักชอบให้เราแสดงความคิดเห็น หากเราไม่แสดงความคิดเห็น เพื่อนในห้องจะมองเราเป็น 2 แบบ คือ 1. เก่งแต่อวดภูมิความรู้ไว้ และ 2. คือ โง่ จากคำพูดดังกล่าวของเพื่อนผมคนนี้ ทำให้ผมได้เข้าใจถึงสาเหตุที่ตอนแรกทำไมเพื่อนในห้องไม่ค่อยคุยกับผม ก็เพราะเขาคิดว่าเราไม่อวดภูมิก็อาจจะมองว่าเราโง่ แต่ผมเดาว่าเพื่อนในห้องต้องคิดว่าผมเป็นอย่างหลังมากกว่า ด้วยสาเหตุดังกล่าวผมถึงเข้าใจเลยว่า นักเรียนไทยที่ไปเรียนต่างประเทศ ทำไมถึงเรียนหนักกว่า

ชาวบ้าน ก็เพราะข้อจำกัดทางภาษาอังกฤษ และการที่เราเรียนแบบการฟังบรรยายเป็นหลักมาโดยตลอด ดังนั้นเมื่อมาเจอการเรียนการสอนแบบนี้ และต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารแล้วด้วย ยิ่งทำให้เราต้องขยัน พัฒนาปรับปรุงภาษาอังกฤษ ตลอดเวลา และนี่คือสิ่งที่ผมคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ยาก และท้าทาย สำหรับผมในการเรียน

นอกจากจะต้องปรับปรุงและพัฒนาในเรื่องของภาษาอังกฤษแล้ว สิ่งหนึ่งที่ผมต้องระลึกไว้เสมอคือเวลาจะออกไป Present งานหน้าชั้นเรียน จะมีความรู้สึกเหมือนติดธงไตรรงค์ไว้ที่หน้าอกข้างซ้าย กล่าวคือ ความรู้สึกของผมเสมือนว่าเป็นตัวแทนของประเทศไทย เพราะทุกคนในห้องไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ เพื่อนร่วมห้องที่มีทั้งคนฟิลิปปินส์ และเพื่อนต่างชาติคนอื่นๆ จะตั้งใจฟังเราเป็นอย่างมาก และเขาจะถามคำถามเรา โดยชอบให้เราเปรียบเทียบหรือเล่าให้เขาฟังว่า แล้วประเทศไทยของเราจะเป็นอย่างไร ? และจะเป็นอย่างนี้ทุกครั้งที่ทุกประเด็น ฉะนั้นนอกจากเราจะต้องเตรียมเนื้อหาที่จะไปนำเสนอให้ดีแล้ว ก็จะต้องเตรียมข้อมูลของประเทศไทยไปตอบคำถามเพื่อนๆ ในห้องด้วย นอกจากนี้ ผมมีความรู้สึกในห้องเรียนจะมีการแข่งขันและเปรียบเทียบผลงานกัน หากผมทำไม่ดี

ก็เหมือนกับคนไทยไม่เก่ง พูดจาไม่รู้เรื่อง ดังนั้น ผมถึงค่อนข้างเครียดเสมอเมื่อถึงเวลาต้อง Present งานหน้าชั้นเรียน และเมื่อเวลาผ่านไปเทอมหนึ่ง ผมก็รู้สึกที่ผมเริ่มเข้าที่เข้าทางกับระบบการเรียนของที่นี่

เรื่องระทึกขวัญ

ประสบการณ์ที่ผมไม่ลืมสำหรับการมาเรียนที่นี่ก็คือ ตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ผมเจอทั้งพายุไต้ฝุ่นหลายครั้ง รวมทั้งแผ่นดินไหวด้วย มันทำให้ผมตื่นเต้น และระทึกใจอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะในเทอมแรกของภาคการศึกษาในทุกๆ ปี จะเป็นช่วงฤดูมรสุม ก็มักจะมีพายุไต้ฝุ่นเกิดขึ้นที่เกาะฟิลิปปินส์อยู่เป็นประจำ เมื่อมีพายุฝนเข้ามาเมื่อใดผมจะรู้สึกเบื่อมาก เพราะที่นี่เวลาฝนตกจะตกหนักติดต่อกันหลายวัน และตกทั้งวันไม่หยุด เทอมแรกที่ผมมาเรียน ผมก็พอจะทราบว่ที่นี่มีฤดูฝนที่ยาวนานคล้ายกับบ้านเรา และก็รู้ด้วยว่ามีพายุฝน ผมจึงเตรียมร่มคันน้อยๆ ไปด้วย เพราะคิดว่าพายุฝนที่นั่นคงจะคล้ายๆ กับบ้านเรา แต่ที่ไหนได้ปรากฏว่าเจอพายุฝนความรุนแรงแค่ระดับ 1 (Signal No.1) เข้าไป ร่มผมก็พังเป็นที่เรียบร้อย

ผมขออธิบายความรุนแรงของพายุฝนให้ผู้อ่านได้เข้าใจนิดหนึ่งครับ คนที่นั่นเขาจะแบ่งความรุนแรงของพายุ โดยกำหนดสัญญาณ (Signal) ความรุนแรงไว้ 4 ระดับ ถ้าความรุนแรงของพายุอยู่ในระดับ 1 (Signal-

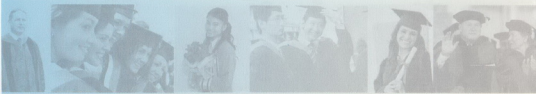

No.1) ผลของมันก็คือ ทำให้โรงเรียนเด็กเล็ก เช่น อนุบาล หรือ ประถมต้องหยุดเรียน ระดับต่อมาหาความรุนแรงของพายุอยู่ในระดับ 2 (Signal No.2) ผลก็คือ โรงเรียนอนุบาล ประถม มัธยม ต้องหยุดเรียน และถ้าความรุนแรงถึงระดับ 3 (Signal No.3) ผลก็คือ สถานศึกษาทุกระดับ หน่วยงานราชการหยุด รวมทั้งเอกชนด้วย แต่คุณเชื่อหรือไม่ครับว่าผมเจอถึงขั้นระดับ 4 (Signal No.4) ซึ่งเป็น Super Typhoon ทำให้ต้องหยุดหมดทั้งเมือง สนามบินก็ต้องปิดด้วย เพราะเครื่องบินขึ้น-ลงไม่ได้ ผมจะต้องเจอพายุทุกๆ เทอมแรกของแต่ละปีการศึกษา (มิถุนายน-ตุลาคม) ซึ่งความรุนแรงแค่ระดับ 1 ก็เป็นปัญหาในการเดินทางแล้วทั้งฝนตก น้ำท่วม รถติด คิดแล้วก็เบื่อ ดังนั้น ผมจึงไม่ค่อยชอบการเรียนในภาคเรียนที่หนึ่งสักเท่าไร

นอกจากผมจะเจอพายุฝนแล้ว !

แผ่นดินไหวก็เป็นประสบการณ์ที่ผมได้เจอมากับตัวเองเช่นกัน ครั้งแรกที่จำได้คือ ตอนประมาณตี 3 ผมกำลังนอนอยู่ ก็มีความรู้สึกว่ที่นอนผมสั่นๆ เหมือนมีใครมาเขย่าตัวเรา แต่พอซึกพักก็ได้ยินเสียงข้าวของตกลงบนพื้น ผมสะดุ้งตื่นขึ้นมาทันที และเริ่มรู้สึกตัวว่า "นี่มันแผ่นดินไหวนี่นา" ผมทำตัวไม่ถูก คิดว่าถ้ามันรุนแรงมากกว่านี้ จะทำยังไงดี จะวิ่งลงไปยังล่าง และจะต้องเอาอะไรไปบ้าง พาสปอร์ต เงิน และอะไรอีกดี ? ผมมองไปนอกหน้าต่างระหว่างที่แผ่นดินยังไหวอยู่

ปรากฏว่าเพื่อนบ้านหลังอื่นไม่เห็นมีใครออกมา ผมก็เลยไม่ออกเหมือนกัน และก็ยืงงๆ อยู่ว่าจะทำยังไงดี จนกระทั่งแผ่นดินไหวสงบลง ผมก็ค่อยโล่งใจ แต่ก็คิดเหมือนกันว่าจะเกิดขึ้นอีกครั้งหรือไม่ สรุปคืนนั้นไม่ได้นอนทั้งคืน เข้าตื่นขึ้นไปเรียนก็ไปคุยกับเพื่อนๆ ปรากฏว่าเขาก็เจอเหมือนกัน แต่ก็เห็นเขาเฉยๆ กัน แสดงว่าเขาคงชิน แต่สำหรับเรานั้นว่าเป็นประสบการณ์ที่น่ากลัวอย่างยิ่ง จากวันนั้นก็มีเจอบ้างแต่ก็ไม่นานเท่าไร จนนึกรู้สึกเริ่มชินกับเขาเหมือนกัน

ความท้าทายที่ถ่างดำ

พูดถึงเรื่องพายุแล้ว ผมนึกถึงปีสุดท้ายที่ผมทำ *ดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)* มันเป็นประสบการณ์ที่ผมจำไม่ลืม เพราะพายุนี้แหละเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการเก็บข้อมูล ดุษฎีนิพนธ์ที่ผมทำ ผมทำเรื่อง “การบริหารการเมืองและปกครองท้องถิ่น เปรียบระหว่างเทศบาลที่อยู่ในเขตปริมณฑลของมะนิลา กับปริมณฑลของประเทศไทย” โดยผมได้เริ่มทำโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ตั้งแต่เริ่มเรียนวิชาสัมมนา Dissertation พอเริ่มเก็บข้อมูล ผมก็วางแผนเอาไว้ว่าที่ฟิลิปปินส์จะต้องดำเนินการเก็บข้อมูลอย่างไร และการเก็บข้อมูลที่เมืองไทยจะต้องใช้วิธีการเก็บอย่างไร เพราะคณบดี (Dean) บัณฑิตวิทยาลัยบอกเลยว่า จะต้องเอาข้อมูลที่เก็บมาทั้งหมด (แบบสอบถาม) ไม่ว่าจะเป็นที่ฟิลิปปินส์หรือที่เมืองไทยไปแสดงให้เห็นคณะกรรมการสอบเห็นเพื่อพิสูจน์ว่าคุณได้ไปเก็บข้อมูลมาจริง ดังนั้น ผมจึงต้องวางแผนให้ดี ทั้งการเก็บข้อมูลที่เมืองไทย

และการเก็บข้อมูลที่ฟิลิปปินส์ สำหรับการเก็บข้อมูลในเมืองไทย ผมก็ต้องแปลข้อความให้เป็นภาษาไทยก่อน และก็ส่งต้นฉบับแบบสอบถามไปทางอีเมลให้คุณพ่อ โดยก่อนที่จะเข้าไปเก็บข้อมูล ผมได้ให้คุณพ่อช่วยดำเนินการแทนให้ผมก่อน ตั้งแต่การเข้าไปติดต่อด้วยวาจา การประสานงานในการขออนุญาตเก็บข้อมูล และเมื่อทุกอย่างลงตัวแล้ว ผมก็หาช่วงเวลาที่เหมาะสมในการขออนุญาตกับทางมหาวิทยาลัยไปทำการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลในเมืองไทย เท่านั้นยังไม่พอยังต้องหาทางขนส่งแบบสอบถามทั้งหมดกลับไปยังฟิลิปปินส์ด้วย

สำหรับการเก็บข้อมูลที่ฟิลิปปินส์ ผมจะต้องเก็บข้อมูลที่เทศบาล 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาล Navotas, Pateros และ Taguig โดยผมเริ่มต้นเก็บแบบสอบถามที่เมือง Navotas ก่อนเป็นที่แรก สำหรับเมือง Navotas นั้นเป็นเมืองที่อยู่ติดริมทะเล อาชีพของคนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำประมง หรือเรียกได้ว่าเป็นเมืองอุตสาหกรรมประมง เมืองที่สองที่ผมเดินทางไปเก็บข้อมูล ได้แก่ เมือง Pateros โดยเมืองนี้เป็นเมืองที่อยู่ในพื้นที่ราบต่ำ ล้อมรอบด้วยหุบเขา มีทะเลสาบ และแม่น้ำล้อมรอบ และเมืองสุดท้ายคือเมือง Taguig เมืองนี้ดีหน่อย ไม่ได้อยู่ที่ราบต่ำ โดยก่อนไปเก็บข้อมูลมีคนบอกผมว่าให้ระวังฟ้าฝนด้วย เพราะที่เมือง Navotas กับ Pateros เป็นเมืองที่ราบต่ำ ถ้ามีพายุเข้าให้ทำใจได้เลยว่าจะกลายเป็นเมืองบาดาลทันที และสิ่งนั้นก็เกิดขึ้นจริง ผมได้วางแผนการเดินทางไปเก็บข้อมูลที่เมือง Navotas ก่อนเป็นที่แรก แต่ก็ต้องยกเลิกไป

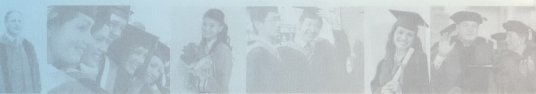
เพราะเจอพายุเข้าจริง ๆ ส่วนที่อื่น ๆ ก็มีปัญหาอุปสรรคบ้าง เช่น สมมติว่าเราวางแผนจะไปเก็บข้อมูลช่วงนี้ที่ตามที่เราสะดวก พอไปติดต่อก็จริง ก็ปรากฏว่าบุคลากรเขาติดอบรมบ้าง ผู้บริหารติดไปสัมมนาบ้าง ทำให้การเก็บข้อมูลของเราล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน แต่การเก็บข้อมูลของเราก็ได้ประสบการณ์ไปเยอะ ตรงที่เราได้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนด้วยตนเองจริง ๆ แต่กว่าจะเก็บข้อมูลได้ก็ต้องมีของล่อใจกันบ้าง เช่น น้ำอัดลม ขนม ของที่ระลึกของไทย เป็นต้น ที่สำคัญการเก็บข้อมูลในครั้งนั้นผมมีเพื่อนชาวฟิลิปปินส์ไปช่วยเก็บข้อมูลด้วย เพราะบางทีเราไปเก็บข้อมูลกับชาวบ้าน และชาวบ้านธรรมดาที่เขาเป็นชาวประมง หรือทำอาชีพค้าขายทั่วไป เขาจะพูดภาษาอังกฤษไม่เก่ง เราก็ได้เพื่อนชาวฟิลิปปินส์ช่วยส่งภาษาดากาล็อกให้ โดยเฉพาะ Tutor ของผม เขาก็ยอมสละเวลาว่างไปช่วยผมเก็บข้อมูลด้วยเช่นกัน ถ้าไม่ได้พวกผมผมก็แย่เลยทีเดียว

การไปเก็บข้อมูลที่นั่นทำให้ผมได้รับรู้ข้อมูลต่าง ๆ มากมาย ใครจะไปทราบว่ายเทศบาลที่นั่นจะมี One Stop Service เหมือนกับบ้านเรา และที่ผมประทับใจคือ ทันทีที่คุณไปถึงหน้าประตูทางเข้าสำนักงานเทศบาลก็จะมีเจ้าหน้าที่มาคอยสอบถามว่าวันนี้เราจะมาทำอะไร ติดต่อกับแผนกไหน แล้วเขาก็จะพาเราเดินไปที่แผนกที่เราต้องการติดต่อ แสดงให้เห็นว่าการให้บริการของเขาก็มี Service Mind พอสมควร ซึ่งตรงนี้เองเทศบาลของเราน่าจะนำไปปรับใช้เรื่องการพัฒนาการให้บริการกับ

Service Mind ด้วยเช่นกัน

พูดถึงเรื่องการเมือง ผมอยากจะเล่าให้ผู้อ่านได้ทราบถึงประสบการณ์ที่ผมไปพบเห็นว่าประชาชนที่นั่นเขามีการตื่นตัวเรื่องการเมืองมากเช่นไร พอดีที่พักของผมอยู่ใกล้กับศาลสูงสุด (Supreme Court) เวลาที่มีการตัดสินคดีความทางการเมืองสำคัญๆ ก็จะมีการชุมนุมประท้วงอยู่บริเวณนั้นเป็นประจำปกติ ตอนแรกที่ผมเดินผ่านกลุ่มประท้วงผมก็รู้สึกกลัวๆ เหมือนกัน แต่หลังๆ ก็เริ่มชินและสังเกตได้ว่าประชาชนของเขามีการติดตาม ตรวจสอบเรื่องราวทางการเมืองอย่างเข้มข้นจริงๆ บ่อยครั้งที่ผมเห็นการชุมนุมประท้วงรัฐบาลตามท้องถนนอยู่เป็นประจำ แต่การชุมนุมของเขาเป็นไปอย่างสงบ เรียบร้อย ปราศจากอาวุธจริงๆ มีอยู่ครั้งหนึ่งผมก็เสี่ยงชีวิตพอสมควร แต่เรื่องการเรียนยังไวกี่ต้องเสี่ยง เหตุการณ์วันนั้นมีการเลือกตั้งประธานาธิบดี และคนฟิลิปปินส์เขาก็เตือนผมว่าอย่าออกไปเดินเล่นผ่านตามท้องถนน เดี่ยวจะเจอบีบบ้าได้ ความรู้สึกของเราก็คงกลัวๆ แต่ก็อยากได้หนังสือที่อาจารย์สั่งให้ซื้อเพื่อมาทำการบ้าน ผมก็ต้องเสี่ยงออกไป แต่ผมได้ชวนเพื่อนชาวฟิลิปปินส์คนหนึ่งไปร่วมเสี่ยงภัยกับผม

เพราะเขาก็ทำการบ้านเหมือนกับเราด้วยเช่นกัน ผมและเพื่อนนั่งอยู่ในรถ Jeepney ผมก็สังเกตเห็นว่า ในแต่ละสถานที่ที่มีคูหาการเลือกตั้ง ก็จะมีคนไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันอย่างคึกคัก โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร สุนัขตำรวจ และสุนัขทหาร ช่วยกันรักษาความปลอดภัยกันอย่างหนาแน่น ยังคิดอยู่เหมือนกันว่าถ้ามีการวางระเบิดขึ้นมากันจริงๆ ไม่ว่าที่ใดก็ตามก็คงจะวุ่นวายอลหม่านกันน่าดูทีเดียว แต่สำหรับตัวผม และเพื่อนผมอยู่รอดปลอดภัย และได้หนังสือไปทำการบ้านส่งอาจารย์อย่างไม่มีปัญหา

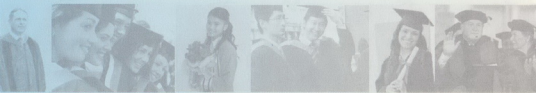
ผมอดไม่ได้ที่จะพูดถึงมาตรการการรักษาความปลอดภัยของที่นี่ซักนิดหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ราชการ สถานศึกษา ห้างสรรพสินค้า จะมีจุดตรวจค้นกระเป๋าที่หน้าประตูทางเข้า พร้อมกับเครื่องสแกนวัตถุระเบิด โดยจะแบ่งเป็นแถวชาย หญิง และยาม เขาก็จะถือไม้เล็กๆ อันหนึ่ง คอยแหวกดูในกระเป๋าว่ามีระเบิด หรืออาวุธอะไรอยู่หรือไม่แรกๆ ผมก็รำคาญมาก แต่หลังๆ ก็เข้าใจเขา ถ้าเขาไม่ทำโอกาสที่เกิดการระเบิดก็มีความเป็นไปได้สูง ในห้างสรรพสินค้านอกจากยามมีเครื่องสแกนระเบิดแล้ว ยังมีสุนัขของตำรวจ และทหาร คอยตรวจตราวัตถุระเบิดด้วย เห็นภาพแล้วอาจจะดูจะไม่ค่อยทันสมัย แต่ผมมองว่าแม้จะดูไม่ทันสมัย แต่ก็ยังมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่เข้มงวดกว่าบ้านเราเยอะ อาจเพราะที่นี่มีการวางระเบิดกันบ่อยก็เลยจำเป็นต้อง

ตรวจค้นอย่างเข้มข้น จะเห็นได้มากกว่าจะเป็นดอกเตอร์ได้ คุณก็ต้องรักษาตัวเองให้อยู่รอดปลอดภัยจากภัยอันตรายทั้งหลายทั้งปวงด้วยเช่นกัน

ประสบการณ์ชีวิตนอกห้องเรียน

นอกจากการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การเดินทาง การใช้ภาษา และการเรียนแล้ว สิ่งที่สำคัญก็คือ การปรับตัวในการช่วยเหลือตัวเองในเรื่องของการทำงานบ้าน โดยเฉพาะการทำอาหารรับประทานเอง ผมเรียนรู้ว่าหากไปซื้ออาหารทานข้างนอกก็จะมีราคาแพง หากเราซื้อของมาทำทานเองก็จะประหยัดได้มากกว่า ดังนั้น ผมต้องเรียนรู้วิธีการจ่ายตลาดด้วย เริ่มแรกผมไม่กล้าไปจ่ายตลาดสดด้วยตัวเอง เพราะส่วนใหญ่เขาพูดภาษาท้องถิ่นกัน ถ้าเราไปพูดภาษาอังกฤษอาจโดนบูดรีดราคาได้ ดังนั้น เริ่มแรกผมจึงไปซื้อของที่ Super Market ในห้างสรรพสินค้าก่อน แต่พอหลังๆ เพื่อนชาวฟิลิปปินส์พาผมไปจ่ายตลาดสดแถวๆ ที่พัก โดยนั่งรถ Jeepney ไปซื้อ ผมก็เริ่มเรียนรู้วิธีการที่จะพูดภาษาท้องถิ่นได้บ้าง ทำให้ผมกล้าไปซื้อของที่ตลาดสดมาทำอาหารรับประทานเอง (ความจริงตอนผมอยู่ที่เมืองไทย ผมก็พอทำอาหารเองได้บ้าง) ตลาดสดที่นั่น เขาก็มีผักสด เนื้อสัตว์ ผลไม้ คล้ายๆ กับบ้านเรา ส่วนเครื่องแกง เครื่องปรุงสำเร็จรูป ผมก็ขนมาจากเมืองไทยเวลาที่ปิดเทอม และตัวเครื่องบินหมดอายุ ผมก็จะกลับไปเยี่ยมบ้านที่เมืองไทย และก็จะขนอาหารแห้ง เครื่องแกงมาตุ๋นไว้สำหรับปรุงอาหาร และแน่นอนอาหารคู่คนไทยก็คือ มาม่า หรือไอวี่ ก็ขนมาด้วย แม้ว่า

ที่นี่เขาก็จะมีขายเหมือนกัน แต่ก็ราคาแพง อาทิตย์หนึ่งผมก็ไปจ่ายตลาดประมาณ 2 ครั้ง อาหารที่ทำส่วนใหญ่ก็ ต้ม ผัด แกง ทอดไปตามประสาครับ รสชาติก็ต้องทนกินเอา (เพราะเป็นฝีมือเราเอง) แต่ผมก็ไม่ได้ทำกับข้าวกินเองทุกวันนะครับ ถ้าวันไหนไปมหาวิทยาลัยก็รับประทานกับพวกเพื่อนๆ ช้างนอก พอพูดถึงอาหารที่นั่น เขาก็มีร้านขายข้าวแกงเหมือนกับบ้านเราอยู่เหมือนกันแต่ก็เป็นสไตล์ของเขา ที่น่าสนใจคือบางร้าน รายการอาหารจะมีอาหารสเปน อาหารจีน ฯลฯ และก็มีร้านอาหารฟาสต์ฟู้ด พวกแมคโดนัลด์ เคเอฟซี ซึ่งผมก็ซื้อทานบ่อย อาหารอย่างนี้ก็ทำให้ผมอ้วนท้วนเป็นอย่างดี

ผมสังเกตอย่างหนึ่งว่า กฎหมายที่นี่เขาลดค่าอาหารให้กับผู้สูงอายุด้วย (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ซึ่งสิ่งนี้ก็เป็นที่น่าสนใจไม่น้อยที่มีสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุ ส่วนงานบ้านผมก็ต้องทำเองไม่มีใครช่วย ทั้ง ซักผ้า รีดผ้า บัด กวาด เช็ดถู ผมทำเองหมด เพื่อนฟิลิปปินส์ของผมหลายๆ คนทำที่ วัดนธรรมการทำความสะอาดเขาเป็นอย่างนั้นหรือเขาชี้แจงเองก็ไม่รู้ แต่สำหรับเราเรื่องทำความสะอาดบ้าน เราต้องทำเป็นกิจวัตรอยู่แล้ว ไม่จู้จี้จุกจิกไม่ได้ เพราะฝุ่นที่นี่เยอะไม่แพ้บ้านเรา จะเห็นได้ว่านอกจากจะต้องปรับตัวเรื่องเรียนแล้ว เรื่องทำงานบ้านก็ต้องทำ จนเราทำเป็นนิสัย ถือว่าอันนี้เป็นผลพลอยได้จากการไปเรียนอยู่ต่างประเทศ

หากใครสนใจอยากไปเรียนภาษาสเปนที่เมืองบาร์เซโลนา หรืออยากไปเรียนภาษาอิตาลีที่เมืองฟลอเรนซ์ ก็สามารถติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

การแต่งกายของคนฟิลิปปินส์ โดยทั่วไปเขาแต่งตัวกันง่ายๆ คือ เสื้อยืด กางเกงยีนส์ ไม่ว่าจะเรียนหรือทำงาน แต่ถ้าเป็นนักเรียน นักศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ละมหาวิทยาลัยเขาจะมีเครื่องแบบของเขา ผมสังเกตเห็นว่านักเรียน นักศึกษาที่นั่น เขาจะคล้องบัตรประจำตัวนักเรียน นักศึกษา อยู่ตลอดเวลา เพราะที่หน้าประตูของทุกมหาวิทยาลัย เขาจะติดป้ายไว้ว่า "No ID No Entry" ทำให้ทุกคนต้องคล้องบัตรประจำตัวก่อนเข้าไปในมหาวิทยาลัยโดยอัตโนมัติ โดยนักศึกษาที่นั่นเขาจะทำงานเป็นปกติ แต่ถ้าเป็นนักศึกษามันเราก็คงจะบังคับกันลำบาก เพราะว่าอาจจะเงินหรืออายุกัน ดังนั้น ผมก็ต้องปรับตัวเรื่องการแต่งตัวด้วย ตอนอยู่กรุงเทพฯ ไปทำงาน ก็จะใส่เสื้อเชิ้ตแขนยาว กางเกงขายาว แต่พอมาเรียนที่นี่เราต้องทำตัวแบบ เข้าเมืองตาหลิ่วต้องหลิ่วตาตาม ผมก็ต้องเปลี่ยนมาใส่เสื้อยืด บางทีก็เสื้อคอโปโล กางเกงยีนส์บ้าง กางเกงขายาวบ้าง แต่ถ้าเวลา Present งาน ผมก็จะแต่งตัวดีเป็นพิเศษ คือ เสื้อเชิ้ตแขนยาว กางเกงขายาว

ไฮสกูลภัยของการเรียน

ช่วงที่ผมคิดว่าเป็นช่วงที่ยากยิ่งสำหรับการเรียนนอกเหนือจากการเก็บข้อมูลเพื่อทำดัชนีพันธ์แล้ว การสอบ Comprehensive และการสอบปกป้องดัชนีพันธ์ก็ถือว่าเป็นด้านทดสอบการเป็น

ดอกเตอร์ที่ยากไม่น้อย โดยการสอบ Comprehensive ที่นั่น เขาจัดให้มีการศึกษาละ 2 ครั้ง หากสอบไม่ผ่านในหมวดวิชาใดก็ให้สอบซ่อมในหมวดวิชานั้น ผมใช้เวลาการเตรียมตัวในการสอบร่วมๆ เดือน ในการอ่านทำความเข้าใจ ย่อสรุป และฝึกเขียนเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้ Tutor ผมเป็นคนคอยตรวจเช็คเรื่อง Grammar ให้ ส่วนการติวกับเพื่อนๆ ผมก็ไปบ้าง เพราะหลังจากที่ผมไปครั้งสองครั้งแรก ผมว่าแต่ละคนก็ต่างเครียด ต่างกังวล และก็จะตอบตามความคิดของแต่ละคน ยิ่งฟังมากๆ ก็ทำให้เราไขว้เขวได้ ดังนั้น ผมจึงใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำความเข้าใจ และฝึกเขียนด้วยตัวเองเป็นหลัก ผมสอบไม่ผ่านในหมวดวิชาหลัก และสอบแก้ตัวผ่านในครั้งที่สองจนได้ หลังจากผ่านการสอบ Comprehensive มาได้ ก็เหลือการสอบปกป้องดุษฎีนิพนธ์ โดยระบบการสอบดุษฎีนิพนธ์ที่นี่ก็เหมือนกับการสอบที่เมืองไทย คือ ต้องสอบโครงร่างให้ผ่านก่อน จากนั้นก็ไปสอบปกป้องครั้งสุดท้าย สำหรับธรรมเนียมที่นี่ก็มักจะต้องมีอาหารเลี้ยงคณะกรรมการที่มาสอบด้วย

ตอนที่ผมสอบโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ผมใช้วิธีการสั่งอาหาร Delivery เอา เพราะไม่อยากรบกวนเพื่อนๆ มากนัก สาเหตุที่ต้องสั่งอาหารเลี้ยงอาจารย์ เพราะส่วนใหญ่เขาจะนัดสอบในช่วงเย็นๆ เนื่องจากอาจารย์แต่ละท่านติดสอน โดยการสอบปกป้องที่ผมประทับใจมากที่สุดเห็นจะเป็นการสอบปกป้องครั้งสุดท้ายเพื่อจบการศึกษา เพราะคุณแม่ผมลงทุนบินไปให้กำลังใจผมที่นั่น และเป็นผู้อาสาทำอาหารไทยเลี้ยงอาจารย์ และ

เจ้าหน้าที่ด้วยตัวเอง ส่วนผมมีหน้าที่พาคุณแม่ไปซื้อของที่ Super Market และก็เตรียมเนื้อหาที่จะนำเสนอในการสอบปกป้อง นอกจากนี้สิ่งที่ผมประทับใจอีกอย่างหนึ่งก็คือในวันของการสอบปกป้องครั้งสุดท้ายเพื่อนคนไทยทั้งหมดที่นั่นจะระดมกันมาช่วยในการจัดเตรียมอาหาร โดยคุณบิดอนุญาตให้ทุกๆ คน เข้าไปฟังการนำเสนอของผมได้ ซึ่งนับว่าเป็นกำลังใจ และช่วยให้ผมผ่อนคลายความกดดันไปได้เยอะ และทันทีที่การสอบผ่านพ้นไปได้ โดยคณะกรรมการพูดคำว่า "Congratulations" มันเป็นเรื่องที่ทำให้ผมรู้สึกดีใจมากที่สุดและมีความสุขเป็นอย่างยิ่ง ในความสำเร็จครั้งนี้ เหมือนทำให้ผมหลุดพ้นจากพันธนาการทุกอย่าง และกลับไปใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระได้เหมือนเดิมที่เมืองไทย

สิ่งประทับใจสุดท้ายของผมสำหรับการมาเรียนที่นี่ก็คือ พิธีการรับปริญญาบัตรที่เรียบง่าย โดยเขาอนุญาตให้คนพิเศษในครอบครัวเรา ขึ้นไปร่วมรับปริญญาบัตรบนเวทีกับเราได้ ส่วนใหญ่เขาจะเลือก คุณพ่อ คุณแม่ ขึ้นไปบนเวทีกับบัณฑิต สำหรับผม ผมได้ให้คุณแม่ขึ้นไปรับปริญญาบัตรกับผมบนเวทีด้วย ส่วนข้างล่างเวทีก็จะมีเหล่าบรรดาองเชียร์ อาทิ ญาติ และเพื่อนของบัณฑิต ตลอดจนบุคลากร และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย จะคอยปรบมือหรือไมก็เป่าปากให้ร้องแสดงความยินดี ผมรู้สึกว่ามันเป็นบรรยากาศที่แปลก และแตกต่าง จากเมืองไทยเป็นอย่างยิ่ง

บทสรุปของความสำเร็จในการเป็นดอกเตอร์
สำหรับผมคือ จะต้องมีความมานะ อดทน มาเป็นอันดับ
แรก ตามด้วยความพยายามและความตั้งใจ อุปสรรค
ในการเรียนของผมก็ไม่ใช่แค่เรื่องเรียนเพียงอย่างเดียว
ความท้อ ความเหงา ที่เราจะต้องผ่านไปให้ได้ มันเป็น
ความท้าทายที่ยากยิ่ง เมื่อใดที่คุณท้อ หรือรู้สึกหมดหวัง
มันก็จะส่งผลต่อสภาพจิตใจของคุณไปโดยปริยาย ดังนั้น
การเรียนดอกเตอร์ของผมจึงไม่ได้เป็นเส้นทางที่โรยด้วย
กลีบกุหลาบ แต่มันเต็มไปด้วยขวากหนามที่จะต้องก้าว
ผ่านไปให้ได้ และประสบการณ์ที่ผมได้เล่าให้ท่านผู้อ่าน
ได้รับฟังก็หวังว่าจะเป็นข้อมูลหรืออาจจะเป็นสิ่งที่เรียกว่า
เป็นเรื่องเล่าสู่กันฟัง สำหรับใครหลายคนที่ย่อยากจะ
เรียนต่อไปไม่ว่าจะเป็นในประเทศ หรือต่างประเทศก็ตาม

สถานศึกษา
SUAN DUSIT POLL

SP
U

...อย่าว่าแต่ดาววินซีเลย ขนาดดอกเตอร์ที่อยู่ข้างๆ บ้านผมก็ยังไม่เคยพูดด้วย เพราะจะเข้าไปคุยที่ไรก็เห็นท่านพูดกับต้นไม้อะไรในสวนข้างบ้านอยู่พึมพำ ผมก็เลยรีบออกมา และเกิดความสงสัยอยู่ในใจมานานแล้วว่า การเป็นดอกเตอร์นี้เป็นยังไงนะ และเขาเรียนกันอย่างไร เมื่อจบมาจึงไม่ค่อยจะเหมือนชาวบ้านชาวช่องทั่วไป และเชื่อว่าท่านผู้อ่านก็คงจะสงสัยอย่างผมเช่นกัน

งกันมานาน...

กระทั่งวันนี้ ปริศนานั้นจึงถูกไขออกมาแล้วครับเมื่อท่าน รศ.ดร.สุชุม เฉลยทรัพย์ ได้ทำหนังสือเล่มหนึ่งออกมา ชื่อว่า “กว่าจะมาเป็น...ดอกเตอร์” เป็นหนังสือที่เล่าเรื่องการเรียนดอกเตอร์สาขาต่างๆ จากมหาวิทยาลัยทั่วโลกมาอยู่ในเล่มเดียวกัน

แหมตรงใจผมเป๊ะเลย !

ส่วนดุสิตโพธิ์

SUAN DUSIT POLI

แหลม ญาคา

978-974-401-398-9

9 789744 013989

ราคา 165 บาท